

**Adr. vande Vennes Tafereel van de belacchende werelt, en
desselfs geluckige eeuwe, goet rondt, met by-gevoegde
raedsel-spreucken, aen-gewesen in de boer-achtige
eenvoudigheyt op de Haegsche kermis**

<https://hdl.handle.net/1874/40558>

H. 111 m) ~ k. f. v.

50.-

Exemplaar uit de bibl. van J. te Winkel

Zeer zeldzaam.

complet. peccol. 4te. leer.

V F N. Ned.

1 titelgrav.

1 titelbignet in houtsnede

12 fraaije gravures.

Hier wijst de Kunst met stom. beleyt
 Wat Reden vande Werelt seyt.

94

ADR. vande VENNES
TAFEREEL
 VAN DE
Belacchende
WERELT.

en des selfs geluckige Eeuwe,
 Goet Rondt,

*Met by-gevoegde Raedfel-Spreucken, aen-gevoesen in de
 Boer-Achtige Eenvoudigheyt, op de HAEGSCHE KERMIS.*

Verçiert met Konst-rijcke Af-beeldingen.

IN 'sGRAVEN-HAGE,

Gedruckt voor den *Autheur*, ende by hem ende de sijne te koop,
 op de Turf-Marct, inde drie Leer-Konsten. 1635.

Aen-Spraecke op de Voor-Tijfels,

verthoonende.

HET

TAFEREEL

van de

Belacchende VVerelt.

Maer men de Nieuwe
Most beplt/daer steecht
men kraus upt.

Menigh Fraey is lieff
Als het brengt gerieff.

Lust lockt Lust.

Dal van Dals.

Liefde-Paren /
Siet!

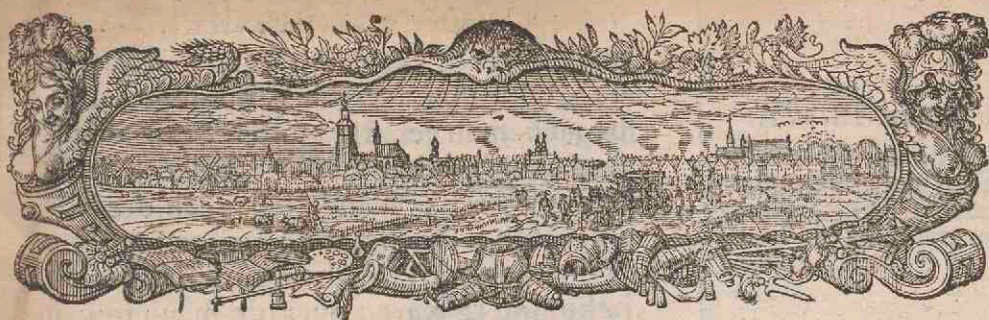
Minne-Kracht
Binne wacht
Sinne-Klacht,
als

Kracht-Minne
Wacht binne
Klacht-Sinne.

Wergankelijck vergaet!

Siet licht en sware Tijd komt aē de Werelt wijsē
Alwat de ware Faem sal vā de Werelt prūfē;
Siet Kunste met gemak leert hier verscheyde Liē
Staeg inde Werelt gaen, slaeg uyt de Werelt vliē:
Siet op een aerdigh Kint, begeerigh om te vliēgen,
Dat Wijsē Koppen sleurt, en Malle kan bedriegen.
Siet op sijn los Beleyt: door tmtckē wonder knap
Wert menig Hoofst bedod uyt Liefdes Narre-Kap.
Siet hoe het snege Wicht Beluste brengt vol Lustē,
En woelt gelijk het wil, en laet geen Wfsen rusten.
Siet, als het loft en hecht, en woelt om heē en weer
Soo lang de Werelt staet en valt nimmer meer.
Siet op het wonder Werk bestaender veel te kijckē,
Gelijck hier dese Print af-beeldig kan doē blijcken.
Siet boven, siet beneen, en voor, en in't Verschtet
Wert buyten uyt-getoont alwat mē soekt en vliet.
Siet hoe de Boersche leugt belacht, met soete Grillē,
Al die ook, nu of aē, veel goet om quaet verspillē.
Siet wie daer blijft vergift, en vā Geluk ont bloot,
Wat aerdig is geweest moet al na Reyn-uyts Boot.
Siet! Gy, die zijt geneygt met vreugdē hier te lesē,
Lacht vrolijk als het diēt, so' moet belacchēd wese.
Siet wat hier is bedacht. Vatt Redēs soet vermaē:
Laet dat de Werelt doet, of laet de We-
relt staen.

'Tis den Verstandigen genoegh gesept.

ADRIAEN vande VENNE

Aen den Neder-Duytschen Leser,

Ma Voor-Beduytsel.

OM TE LACCHEN,
 komt hier, voor de Kunst-
 lustighe Aen-schouwers,
 een nut ende vermakelijk
Tafereel, dat den Omme-
 gang omstandelijk behelst
 vande heden-daegsche Gulde Eeuwe, in
 Boerachtige ghedaente met Goet Rondt:
 daer mede verthoonende hoe dat onse
 Nu-Standtsche Werelt oock ymmers soo
 gantsch Belacchelijck is, als de voor-tijd-
 sche Werelt was, doe den door-sienigen,
 recht-sinnighen, ouden, wel-meenenden
^a *Democritus* deselve heeft be-oogt, onder
 de lossse Eeuwe, in de ses-en-tachtighste
Olympias, by de Griecken; daer als doen de
 Mensche-meenigte also gantsch bedwaest
 waren inden Omme-gangh, dat dien Wij-
 sen-wijsende Filosooph van *Abbera* sich
 selven af-sonderde van de Volckren-woel,

[†] 3 ende

Die goede Tijd-Dingen
 brenge / verdient Boden-
 Broodt.

Goedt Rondt is hol-
 bolligh.

^a Leest de sesse Eeuwe
 der Werelt / in de Kercke-
 lijcke Historie van F. Dio-
 nysius Mudsart / cap. 11.

Prov. Cap. 18. v. 1.

Wie hem af-sondert/die
soekt wat hem gelustet/
ende settet hem tegen al-
les wat Goet is.

Wijse Poëten hebben
'tHooft vol Muysen.
Dwaese Leuy-Sacken
hebben 'tHooft vol
Luysen.

Eenigheyt is 'tghesel-
schap van 'tVerstant.

Eensaem Ghebreck
maeckt on-eenigheyt in
den Geest.

Blóó wil nóó.

Voor-Beduydsel.

ende verkoos 'teensaem leven, verlaten-
de gewilligh sijn eygen Wooninge, ende
begaf hem in een stil Woudt, om aldaer
sonder veranderinghe, te belacchen de
Wee-Werelts-Wandelschap; en des selfs
ghevolgh! Doch, alsoo eenige van sijne
toe-genegene Vrienden gantsch droef en
bekommert waren over de maniere van
dien Al-Belaccher; ende van meeninghe
zijnde dat den Gheleerden Man was ont-
eert ende verlatē van sijn wijse Wijsheyt,
ofte dat hy met eenighe Sinne-Sieckte
mochte wesen gequelt: dies-halven heb-
ben de vrome mede-lijdende Luyden
doen roepen uyt het Eylandt *Choa* den ver-
maerden *Hippocratem*, die ten selven tijde
leefde, om *Democritum* weder tot sijn ge-
font Verstant te brengen; Maer als hy den
wonderlijcken *Belaccher* is genaerdert, soo
vondt hy den eensamen *Democritum* sitten
onder eenen Boom, op een Steen, ende
met groene Kleedinghe was sijn Lijff om-
gordt, van gedaente bleeck-achtigh, uyt-
geteert, en ruygh-wilt van Baerde; bren-
gende sijne Daghē over mer Soecken en
Vinden uyt de prijs-waerde Natuyre:
Waerom by de Wereltfche wierde ghe-
oordeelt, als dat sulck een Man behoorde
gheholpen te werden van het Lacchen.
Hippocrati af-gevraegt zijnde, soo haest hy
was gekomen te voor-schijn by den Lach-
achtigen *Democritum*, waerom hy quam?
gaff, nae lange Bedenckinghe, een kort-
bondighe Antwoorde, en seyde: Ghy
Wijfen Wijser, Ach! het Lacchen ver-
gaet

Voor-Beduytsel.

gaet my (en yder van dese By-wesers, uwe Vrienden) alsick, en andere, bemerk waer over dat ghy lacht, om te doen lacchen! Alsoo is den Genees-Meester weder vertrocken met blijdelijcke vol-doeninge. Over sulcks bleef den Werelt-Belaccher in sijn voorigen Staet, met genuchelijck ghenoege; al staegh uyt-roepende:

SIET!

Lacchen moet ick, Lach-ha-hacchen,

Om al't Werelts ydel Yet!

Lacchen moet ick over't Pracchen,

Steege Dwaesheyt selden vliet!

Lacchen moet ick met de Menschen

Die sich trotsen op haer Macht!

Lacchen moet ick om al't Wenschen

Dat de Godheyt staegh belacht.

Om te weten of men noch mach lacchē in dese heden-tijds Eeuwe, soo is't van noode dat yder weet 't gheen de Werelt weet, by gelegentheyt van aerdige of on-aerdigen Omme-gang des Menschen Leven, dat by my uyt de Ghedachten is by-ghebracht hier in dit t'samen-ghevoegde Werck, 'twelck de weer-Schijn aen-wijst van het oude Belacchen in dese nieuwe Lente-daghen, midden in't Herte van de Wereldt, onder de volle Volck-rijcke HAEGHSCHE KERMIS, op het Buyten-Hoff: al-waer de vrye Een-dracht elck by de sijne kan paren:

Hoogh-

Prov. Cap. 15. v. 13.

*Eē hyligh Herte maakt
een genuchlijck Aensicht/
wanneer't Herte bekom-
mert is soo valt den
moedt.*

*Op Lacht soo wel die na
Ginnerck / als die vooz
Gieckert.*

*Soo voor, soo nae;
Spoedt even drae.*

Paerje wel,
dan
Vaerje wel.

Yet by Wat
is
Dit by dat.

**Wott en Rontd is niet
spits- vinnigh.**

Schouw Kouw.

**In het volle Wondere
Hollandt kan men niet
Wijt en Tijt/ uyt Slick
en Dreck Goud' en Sil-
ber-waerde halen/ indie
men vzoegh en laet wil
wzoeten; daer van Boe-
tischer wijze is vermeld
in het Boeckhen vanden
Hollandschen Turff.**

Voor-Beduydsel.

Hoogh-Machtighe by *Groote*, *Middel-bare* by *Statige*, *Wijse* by *Wetende*, *Een-voudighe* by *Slechte*, *Schoone* by *Fraeye*, *Vlijtige* by *Rappe*, *Stramme* by *Stege*, *Vergenoegde* by *Vredighe*, *Geluckige* by *Spoedige*, *Verblijde* by *Vrolijcke*, *Snoode* by *Lijlige*, *Arme* by *Schrake*, *Bedroefde* by *Treurige*, *Malle* by *Dwase*, *Struyckelende* by *Vallende*, *Laffe* by *Laenwe*, *Koele* by *Koude*: makende al t'samen een wonderlijcke vermengheling, nae den loop des Werelts; ghelijck de ghestalte van dit *Tafereel* goetfinnigh sal open-baren, soo den Leser gehoor wil aen-nemē van onse *Hollandsche* dartele *Boersche* leught, die den eersten *Aen-gangh* doen, soet-aerdigh, door 't *Beleydt* van *Eerbare* Reden; gelijk het by eenen *Weet-Rijcken* wackeren *Ionck-Heer Reyn-Aert*, ten dienste van de *Belachchers*, is geplant ende gefaeyt, op de vrye *Grondt* van den *Hollandschen Thuyt*, tot verlustinge voor dē genen die nu desen strenge *Winter* hebbē met de *Schēnen* moeten blakeren in 'thoekje van de *Schouw*, om te schouwen de *Bulder-Buyen* vanden *grijfen*, *kiltigen*, *Sneeuw* en *Hagel-Vorst*. Maer het soude mach-schien wel hebben kunnen wesen, dat ergens een *Warmer* of *Lolster* wat *Vermaeck* heeft ghetrocken uyt het *Boeckje* van den *Hollandsche Turf*, ende het by-gevoeghde *Wijs-Mal* van den *Wonderlijcken Italiaensche Smit*, 'twelck ick over een *Iaer* hebbe laten in de *Werelt* komen; doch, indien yemant geen kennis daer noch aen heeft, soo laetet thans voor geseyt blijven.

Om

Voor-Beduytsel.

Om voort te raken, soo is het tijdt wat te lacchen; de lieffelijcke Hemel-Son laet warme groey-Stralen blijcken en blicken: de volle Verstanden ontsluyten, de Oogē verquicken, de Herten verheugen met dese lieve Mey-Dagen, de Boomen bloeyē, de Bloemen ontsluycken, onse dofheydt is ghedooyt, yder wil uytter muyten, met verlangen, om te sien de Scheppers bovē-Wonder en onder-Wonder, gelijkelijck spelende in de vier Elementen, die uyt Godt, door Godt, met Godt aen de Natuyre segen-rijck zijn gevoegt voor 'tGesicht, Reuck, Smaeck, Gehoor, Gevoel, aen 'tMenschen Leven inde Werelt, en om de Werelt.

Om na 'tLeven so wel te Spreken als te Schilderen, dan moghen hier de Levende Lesers genoodt werden met de Geest wat te komen wandelen in den Voor-Hof van dese Werelt, daer in meer te sien is, dan te eten. Voor gulstige Monden is hier niet te bijten; maer alleen wat sonderlings voor de Oogen. Die gheen Reden-Spijse kan her-knaeuwen, mach sich laten gherieven met lasse Kermis-Koeck-Kost. Wie dan vā als wat begeert, die mach hier verscheydenheyt af-trecken, gelijk de naeu-keurige Honig-Byen doē uyt de onderscheydentlijcke Bloemen: op soodanighe wijze gelijk als ik de willige nieu-suchtige Leser hebbe by desen te verthoonen door een lieffelijcke Af-beeldinge van eē *Thuyne* met verscheyde Bloemen, tot aen-leydinghe dienende, daerom kooft:

[††]

Wie

Beter een Turf in de
Keuchen/ als durfent op
het Deen-Lant.

Laet Goet groeyen
Sonder moeyen.

Mach Wesen wesen?
gewis
Soet wesen
Doet Wesen
Goet wesen.
en
Wesen doet
Wesen goet
VVesen loet.

Liever te Belaeffenis,
Als op eē Begraeffenis.

'tGesicht leert
Of verkeert.

Wie lust, die pluckt.

Het Werelts groote Vack, indien men wel mach spreken,
Wert by een ruymen Thuyn te rechten vergheleken;
Een Hoff voor yders lust, een Veldt voor Iongh en Oudt,
Indien men nu en dan van Redens-Bloemen houdt.
Hier heeft men, nae de Kunst, in't voorste willen voegen
Een in-sien, nae den aerdt, daer Kijckers op vernoegen,
Daer veelte van Gewas geeft nieuw en soet Vermaeck,
Tot lavingh om de Reuck, en vulte voor de Smaeck.
Koom, Leser, neemje keur, het staet u vry te kiesē,
Reyck naer het waerde Goedt, en wilt het Quadt werliesē.
Treck, met bedachten Sin, een Bloemken dat u diendt;
Haelt ghy dan wat te veel, soo deelt aen uwen Vriendt.

Voor-Beduytsel.

Alfulckegheraepde Ruycckers, die men noemt verlustende Raedfel-Spreucken, uyt de bloeyende Werelt, die inde Werelt mogen te passe komen; neemt de sekere voor d'onseckere. Al watter te plucken staet is met een goede meyninge gelaeyt langs de Wegh, voor de heusche wel-bedachte Oordeelers. Schijnter somwijl war spits op-gheschoten, dat heeft de milde Natuyre alsoo geschickt. Zijnder scherpstekende Distel-Bloemen, ofte mal-soete Wey-Spruyten onder de achtbare Gewassen: denckt, het is de gestalte vande gemeene Al-omme-Grondt.

Om te bedencken, heb ick willen de Bedenkingen van mijn Vindinghen ende Raep-Spreucken laten tot den Leser sijn lust. Ick segghe voor duydigh Besluyt: *Het zijn goede Saken datmen Dwaesheyt kent om deselve te schouwen op de Werelt; Ende 'tis niet quaet datmē 't Quade weet, om alle seylen te kunnen mijden in de yaele Omme-Swier des Levens.*

Ick segh rond-uyt
Nae mijn Beduydt:

*Wel Hem die Mal van Wijsheyt weerd,
En van Gelach geen Schreyen leerd.*

Om Redenen te vol-cynden, tot aenkomste van het beginnen, dan sal ick de verwachtende Leser niet langher moeyelijck maecten met dese Voor-Sprake. Of het gheviel dat dese Werelt yets in hadde dat de Wt-Haelders niet wel en smaecte in het Letter-knaeuwen van de Sinne-
[††] 2 Lessen,

PROV. C. 1. v. 5. 6.
Wie Wijs is/die hoorzet
toe/ende betert hem. En
wie verstandigh is/die
laet hem raden: dat hy
verstaet de Spreucken/
ende hare Beduydingh.

Daer blijft gesproken:
PROV. CAP. 8. vers. 12.
Ick/ de Wijsheyt/woone
by den Verstande / en
ick weet goeden Raedt
te geven.

PROV. C. 9. v. 6.
Verlaet het onbesinnet
Wesen/ soo sullet ghy le-
ven/en gaet op de Wegh
des Verstands.

Goedt Binne-Merck
Voedt Sinne-Werck.

Proebers hapt niet te
happigh.

Voor-Beduydsel.

Lessen ; soo staet hun vry datse by de Boeren blijven in de *Haeghsche Kermis*, daer mē met ghemack sal vinden, dat waerdigh is gesocht te zijn. Loopter hier en daer wat vreemts tusschen door? denckt, de Werelt heeftet in. Mijns halven, ick wensche dat yder mochte al Lacchende door de Werelt raecken. Ghy dan, die nu zijt of noch komen meugt, neemt hier vermaek in't gene dat ghemaect is uyt goede wil, met sonderlijke moeyte in het oeffenen van mijn Beroep, als de Schilder-Konste somtijds wat heeft moeten verposen om de Schat-Woorden spreuckelijcken te baren uyt de swanghere Herffen, ter tijdt en wijlen dat ick oock besigh heb gheweest met Teyckenen, tot Wt-beeldinghen van de loffelijcke Rede-Wercken van den beroemden Ed: Ridderlijcken Heer *Jacob Cats*, die ick al over de 18. jaren hebbe dienst gedaen met de Konste, nae mijn vermogen, ende noch doe; gelijk onse Lantsaten ghenoeghsaem is bekennt aen de uytkomende Wercken; daer ick de Lesers selfs laet over getuygen. Dien-volghende ick mede alle de Kunst-lustige Gemoederen oock laete by-komen 'tghene ick met Vlijt en Tijdt hebbe te samen raedtsaem ghereghelt, om daer meer uyt te raden als daer in gheraden is. Blijfter yemant gheraeckt, sonder rakē, door eenige Spreekwoorden, dan machmen dencken dat dit Ronde Werek niet te vergeefs inde Werelt is ghebracht; *de Nuttigheydt is meer te achten dan de Veelheydt van Woorden.* Schep-

Daer hi ncht haest.

De Kunst moet regel houden.

Wel daet maekt Gunst.

Alle Verstersels helpen tot fraey-makinge.

Tijdt wijst sijn seiven.

Den Tijdt leert staegh Wetende en Onwijse.

Voor-Beduydsel.

ter niemant over-vloedighe lust van dat Boer-achtigh Gevry, blijft van de domme Woel om bevrijdt te zijn van Aen-stoot, en houdt u selven aen de kant. Nu dan, laet dat de Werelt somtijds doet, soo ghy niet wilt mede doen. Loopter tusschen Wijs wat Mals, tusschen Zedigh wat Dartsels, neemter oog-merck op, en laetet ongemerckt door-gaen. In een Vrye Marct komen de Onheusche soo wel als de Heusche, de Vreemden soo wel als de Vriende; *de Werelt heeft veel in, en geeft niet weynigh uyt.* Laet u dit geraden zijn: *Dat te Heet, dat te Kout, dat te Swaer, dat te Dier, dat te Straff, dat te Fraey, dat te Groot, dat te Spits, dat te Vast, dat te Bot, dat te Gladt, dat te Lor, dat te Kleyre, dat te Soet, dat te Suyr, dat te Slecht, dat te Geck*

is

moetme laten blijven.

Daerom, beminje de begheerte?

Neemt dat ghy hebben meugt.

Hebje mildtheyt lief?

Geeff datje missen wilt:

om aen de wisse Werelt wat af te schorten, ofte by te reycken, soo wanneerje eenige buyten-Tijt hebr om te Belacchen (bestandigh, met verstand) de dwalende dwase Jonckheydt inden Standt van onse volle over-vloedighe Geluckige Gulde Eeuwe die hier na de Kunste vade voorn: Ionck-Heer *Reyn-Aert* versierlijck ende

[††] 3 ver-

Die in alle dinghen sijn wil heeft / behoeft niet gram te werden.

Eer siet veer.

Ly bly by vry.

Ober-weeghtmen ghe-
wichtighe Dinghen / van
komt aen niemant te
hoer.

Is men wijs ghenoech
voor sijn selven om te
doen of laten?

2. TIM. C. 2, V. 22.

Wilje komen tot de
Deugt?
Schouwt Begeerte van
de Ieugt.

Veel Wils/ veel Leur.

2. TIM. c. 2. v. 23.
Verwerpt de Dwaes die
Dwaes en sonder Lee-
ringen zijn.

Men seyt:
Als de Wervels los zijn
dan klappen de Deure!

Gabber-Kaken, losse
Tongen,
Schaden Oudt, en sma-
de Iongen.

*Van Godt komt de Tijd,
Van Tijdt komt Reden,
Vā Redē komt Waerheit,
Vā Waerheit kōt Deugt,
Van Deugds komt Eer,
Van Eer komt Vreugt,
Van Vreugd komt Loff,
Van Loff komt Lust,
Van Lust komt Rust.*

Onbekent maecht on-
bewint.

Voor-Beduydsel.

vercierlijk is begrepen, ende tusschen beyden Reden-rijcke verscheyde Rust-plaetsen gestelt, om den Leser te ververschen met sinne-voedende By-Spreuckē, al-te-samen, na de gelegentheyte vermach. Als men siet van wie dat het ghesproken wert, dan sal het by de Aen-hoorders ten besten kunnen op-gevat werden. Melden de Leugenachtige *Heydenen* eenige Waer-Teyckenen, Raest den *Botte-Slijper* van op-scharpen, Roemt den Ouden *Roem-boud* van Bedel-Gebreken: Gewisselijck men speelt inde Werelt *Elck wat voor Elck*.

Om een Toe-Gifte van dit Voor-Verhael by te voegen, soo dien ick, ten gerieve, hier wat openingh by te stellen, van alle de onghelijcke Aen-sichten, die de Vreught maken in het Reden-Spelen van de *Belacchende Werelt*, daer ick de Aen-Merckers sal laten in treden met Oordeel om Voor-deel. Onder-tusschen hoop ick mijn selven weder te oeffenen in de Redē-Kunst, om, metter Tijdte, noch voort te brengen de *Beschreyende Werelt*, Rondt uyt vol Stichtighe Leersame-Bedenckingen.

Wil-aen dan, Leser, Lacht voor u selven met die ghene die hier met u waerdigh Verstandt sullen kennis maken: Indien men veel Weten wil, soo moet men inde Woel wesen, om van de Menschen te leeren wat Menschē zijn. Kom, siet en hoort; spreekt met die praten: elck in sijn aerdighe Waerdigheydt, in de loop vande Werelt, volgt dit Gevolgh:

Jonck

Voor-Beduytsel.

*Jonck-Heer Meyn-Vert
is den Beschrijver van de Belacchende Werelt.*

Tamme Lubbert.
Fytje Gozis.
Soetje Strijckers.
Lammert Gysen.
Fopje/ Garnaet-jongē.
Besje Arimpeers / met
Nerd-Whers.
Waer-seggende Depde-
nen.
Meester Kan-All/
Quets-Salver.
Aesse Kooch-Wyff.
Sjimen Sacuw.
Snege Zasper.
By-wesende Kijckers.
Ouden Koem-bout.
Keper de Waert.

Baertje/ Waerde-inne.
Botte Slijper.
Kniertje Riecht.
Oude Pieter Prangh/
Toe-siender.
Schuyte-Waes/mijn
Dartje.
Dolle Kees / jonghen
Treck-Boef.
Joncker Meyndert.
Hans van der Paest /
blijtigen Zabander.
Gielende jonge Bede-
laers.
Deb-lustighen Lasery-
Knecht.
Wzome Koem.

Hier hebje de voornaemste Woel-Lieden, ofte Kermis-Casten, die achter-een-volgende alle de Woorden maken: Hoor Leser, watse te berechten hebben. Is onder hun-lieden yemant Onwetende, wester Wetend' tegen: Leert alle verkeert-heynt keeren, wendt alles wat Deugdt afwendt, duydet Goedt, als'r geen Quaedt beduydt, Besluyt ten besten dat voor de Werelt is ten Besten

OM TE LACCHEN.

Ambros. l. de Virg.

Discite in hoc Mundo supra Mundum esse.

Kom, Oudt en Iongh, met Lust en Geest,
Maeckt dat ghy niet vergeefs en leest.
Indienje maer u Tijdts besteedt,
Dan weet ghy dat de Werelt weet.
Nu, Soeckt, en leert, en Vindt met Vreugt,
Op dat ghy wel Belacchen meugt.

*De Werelt slaet hier veyl en open
Iuyft om een Werelt in te koopē.*

Die wat by brengh
mach mee spelen.

Veel Hoofde / veel Sin-
nen.

Veel doens doet doen
laten.

Daer wert genoegh ge-
praet
Voor die het recht ver-
staet.

Een Goedt Besluyt
Geen Quaet en duydt.

Siet!

Tijdt vrijdt,
Tijdt dijdt,
Tijdt splijdt.

en

Tijdt lijdt,
Tijdt srijdt,
Tijdt ghijdt.

BOECK-SPRAKE

Aen de Belufte Reden-Minnaers.

Woudigh nut bept sijn
selven.

Vrusters moetmen wat
toe geben.

Kan men Quiste-Kolen
van't Oper krygen?

Bly lockt by.

Loffe dingen
Stadich springen.

Buyten Ieucht.
Buyten Vreucht.

Elck lacht voor sijn Ge-
lach.

Wie sijn Gelt wel beste-
den kan / die belwaertet
niet qualijk.

All' wie my fiet, en wel door-gaet,
Die haelt van my geen innigh quaet,
Ick roepe staegh, al swijgh ick stil,
Ick wensch, en heb dat yder wil.
Koom Adagden soeckt, en Vrusters vindt
Hoe dat men Liefdt, en wert Gemindt :
Koom alsje Spil is nyt-gedraeyt,
En naat en soom reyn af-genaeyt.
Koom als u fraey Gebrey verstrickt,
En Klos aen Klos roldt ongeschickt.
Koom alsje wit of blaauwtjes Stijft,
En schommel-keckt, en schuyrt, en wrijft.
Koom als je sitt, of wlijgh gaet,
Of light, of loit, of stille staet ;
Koom treck my naer, en opje schoot,
Ontsluyt mijn Band, en maeck my bloot.
Ick lock u Fryers oock die sweeft,
En aerdigh by het Minnen leeft ;
Ontdoet mijn Doen, en soolt my wat,
Terwijl ick lach, en Griepers vat.
Nu, Mackers, laet u los geswier,
Door-wentelt staegh met Reden hier.
Belachje Vreught, het staet u vry,
Al roepjer noch Belacchers by ;
Grijndt onder-dies een Ouden Man
Om dat hy niet meer Lacchen kan,
Segh vry: Ghy hebt voor-nyt belacht
Dat onse Ieught Belacchend wacht.
Bedencket wel, die 't Eynde zijt :
Wie Iaren heeft, is Iaren quijt.
Ghy, Volck ren-Volck, van over Al,
Soeck Reyn-Aerts Wijs verlies je Mal.
Hael mijn Verhael; Breng Lust te hoop,
De Werelt is met Gunst te koop.

1

Den
Aen-sienelijcken Leser

Sal door In-leydinge Openinge krijgen,
en het gevolg verstaen

DOOR

Een Iaght-lustigh Edel Jonghelinck, ghenaemt REYN-AERT, innigh begaeft met geestigh Verstandt, die sich heeft begheven inden aengenamen Mey-Tijt, op een vroege morgen-stont, binnen uyt den Haghe, buyten in het Veldt, om sijn ghenegentheyt te vol-voeden; ende is ten eynde sijn vermoeyde treden ghekomen om te rusten vande onrust, vergeselschapt met wackere lust-scheppende Gedachten, die achter-volgende dese Voor-Bereydinge, met boersche woorden werden by-gebracht, verciert met de Eddele Kunst van Wijs-Reden, beneffens 'tgeselschap vande aerdtige Af-beeldingen, dienende tot dese

Belacchende VVerelt.

 *estmael, in het nieuw bedagen,
Woud' een Geest met luste jagen
Als een Hoofs en Edel Heldt,
Aen het Bosch, of van het Veldt:
Hy dus vry en niet verborgen,
Heeft oock, sonder vrees en sorgen,
'tVoorhout heen en weer door-gaen
Tot voor-by de Maly-Baen:
Als hy daer begon te dolen,
By de steene Water-Molen
Heeft hy sich een wyl bedacht,
Dan op Kunst, en dan op Kracht;
Onder-wyl, hy kreegh verlangen
Om te spoeden wil en gangen,
Gantsch bewackert in sijn treen,
Als de Son noch schemer-scheen:*

A

Door-sien doet u denke.

*Als men sonder moepten
veel krijgt dat is gemac-
helijck vangen.*

*Hy doolt niet heel die ten
halven keert.*

*Benje machtigh,
Weest niet jachtigh.*

*Rappe trappen,
Knappe happen.*

Op

In jagen
Is behagen.

Groote vangh
Komt verlangh.

Een goet Schutter mist
oock wel.

Als't niet en wil
Dan blijftmen stil.

Het Edel/loffelijck/heer-
lijck Geslachte van Dorp
blijft in onbergetende ge-
dachten door de liefelijc-
ke/ segen-rijcke/wel-ge-
leghe / roem-waerde
Land-Wooninghe / ofte
Hollands-Paradijs/Ahe-
plant tusschen het ver-
makelijcke Daeg-Bosch
en blickende Sant-Duy-
nen / alwaer men in den
groep-Tijdt aengename
lust en rust kan vindē voor
vermoepde sinnen / en
stramme voeten.

Onrust maect onlust.

Belacchende VVerelt.

Op de paden, langs de wegen,
Heeft hy in het oog gekregen,
Of een Haes, of wildt Konijn,
Of een Hert, of ander schijn:
Mits hy doe sijn Booghje spanden
Met de lust en teere handen,
Wat hy mickte, wat hy schoot
Met sijn lat, en pees, en loot,
Hy bevondt gewis onwissen,
En dat schickers veel-tijts missen,
Dat oock wel een happigh Man
Somtijts seylen krijgen kan!
Als hy verder is gekomen
By de Elf en Eycke Bomen,
Daer begon hy in de Laen
Wat te stappen, wat te staen:
En daer sach hy een verthooningh,
'tScheen een Dorp! 't was Dorpen-Wooning,
By het water, by het sant,
Aen een Wey en Boogaert-Lant:
Desen Quant sach vissen swemmen,
By 'tgehoor aen soete stemmen
Van de wilde Vogel-tael;
Daer voor al de Nachtegael
Liet sijn keelije drille-kincken
Boven Spreeuwen, Musschen, Vincken,
Over-al wat met de vlucht
Sweeft door hoogh of neder-Lucht.
t'Eynde gaens, hy socht te rusten
Om te voeden hoop en lusten,
En hy klom den Bergh om hoogh,
In het ruym, en uyt het oogh:
Naeuw en was hy neer gelegen,
Of daer quam van alle wegen

Belacchende VVerelt.

Boertigh Volckje, reyn gekleedt,
Mack en statigh uyt-gereedt,
Die van buyten binnen gingen
Om te veylen, of te dingen;
Dus, al siende, rees hy op,
En verliet de Duynen-top:
Hy kreegh innigh groot begeeren
Om al weer te rugg' te keeren;
Onder dies hy wierdt gewaer
In 't gebiedt van Wassenae,
Weeldigh suchten, jammer dromen,
Mits sach hy een Lubbert komen,
Stracx verliet hy 't groene padt,
Daer hy eenigh over-tradt,
Tot hy 't Boertjen achter-haelde,
Die soo toertigh dwase-maelde,
Door 't geplant nae 't Wage-spoor:
Want hy hadt een Fijtje voor,
Slecht, en recht, en kloeck van treden,
Logg', en vadsih, groff van leden,
Hallif schoor, en heel gesont,
Niets te net, of kakel-bont:
Dese Meyt wierdt onder-loopen,
Onder-oogt, en onder-kroopen
Vanden vuns en massen Gast
Die de Vrijster hadt verrast.
't Scheen wel dat den Hooffchen Willer
Woude zijn een Tijdt-verspiller
In het draven, tot hy quam
Daer 't gewry beginsel nam.
Soo wanneer hy 't lijmen hoorde
Van de Sin en Minne-Woorden,
Greep hy inden geest besluyt
Om de praet te schrijven uyt.

A

3

Maet set
Baet-wet.

Veel fletten
Veel letten.

Wie begeert
Die vermeer.

Niemant gaet qualijck
om een anders wil.

Gesont en wijs
Behaelt de prijs.

Het ooge vanght/ en laet
om-batten.

't Begin wil om 't eynde /
't Laetste is om 't eerste.

Beschrijven
Doet blijven.

Daer

'Tis alle daegh gheen
Kermis.

Wat Reden teelt
Is wel gespeelt.

Belacchende VVerelt.

Daer op socht by waer't sou enden,
Oock waer't lief gewoel belenden;

Want het Meysje kalde staegh
Vande Kermis inden Haegh,
Tot sy in het kytelen quamen,
Byten't Hoff, door alle Kramen,
Waer dat yder al de praet
Licht kon weten op de Straet.

Watse voort noch wijder deden
Heeft ons hier den Heldt met reden
Langh en breedt op Rijn gestelt,
Aerdigh op sijn Boers gespelt:

Ten dienste voor alle de gene die hier al lacchende
mogen, in de volle fwier, sien door de

WERELT,

ende des selfs

GELVCKIGE EEEVVE,

nae dit Begin

om een

GOET EYNDE.

Aen Elck.

Wil yemāt met vermaek de Werelt eens doorgaē,
Die sweve met de geest, en laet de voeten staen;
Wāneermē'tEynde soekt dā vindmē weer'tBegin:
Belacht de ronde Vreugt; keer Redē nae den Sin.

LACHT SACHT.

'Tis altijt Kermis als de Vrienden komen.

Welacchende Werelt /

5

aen-gewesen
inde vryen omme-gang van de Boersche eenvoudigheyt,

BEVATTENDE

De hedendaegsche geluckige Eeuwe, verthoont inde Haegsche
Kermis, op het Buyten-Hoff.

Een buyte-Vryer, genaemt Tamme Lubbert, genegen zijnde om binnen de Hof-felijcken Hage te komen op de vrye handel ende wandel-Marct, krijgt op de wegh een degelijcke Vrijster, daer mede hy den in-tree doet van het Velt, sprenkende t'samen op dese wijze :

Tamme Lubbert.

Fijtje Goris, hoort een poosje ;
Wel, hoe vaarje keurlijk Troosje,
Segh een reysje : mach ick me ?

Beginnen is 't Werck.
't Wragen is byp.

A 3

Fijtje

Daerme na verlangt dat
sietmen geern.

Liefde is kenlyck.

Liefde merckt op alle
dingh.

Aut en Noodigh gaet
voor.

Grijpers worden begre-
pen.

Det is Moop/
Moop is Det.

Fijtje Gozis.

Jaaje, *Lubbert*, neemje sté;
Gast, hoe raackje thans soo vroegjes
Vanje Dorst, of vanje Ploegjes?

Knecht, wat benje nouw een Heer!

Maar, hoe saagje mijn soo veer?

Tamme Lubbert.

Wat de schaamte mochtme schenne,
Liefje, sou ick jou niet kenne?

Och! ick kon jou anje tret.

Fijtje Gozis.

Waer op dat een Vryer let!

Segh, wat deedje ginssen achter?

Wasje dan een Duyne-Wachter?

Maat, of wasser anje vast

Over-noodt, of darne-last?

Tamme Lubbert.

Fy! hoe praatje van een dreckje!
Hoor mijn Room, of Mellick-beckje,

Liefd' is soetjes, liefd' is mal,

Achier-noodt die gaet voor al.

Fijtje Gozis.

Ey, gants kruycke, schaamje watte!

Tamme Lubbert.

Om dat ickje handt gáá vatte?

Fijtje Gozis.

Houw jy Vattert, laatme staan.

Tamme Lubbert.

Neen, kom voort, wy moete gaen,
Siet ick houje voor een Macker;

Fijtje Gozis.

Wegh, je bent een kacker-lacker,

Slobber-voet, nouw Dommer-deyn,

Houdje net, soo blij ick reyn.

Tamme Lubbert.

Mijdje wat, mijn Swadder-gatje,

Fijtje

Belacchende Verelt.

7

Fijtje Gozis.

Sloddert selver in geen natje.

Tamme Lubbert.

Kijck, hoe sinne wy ter pal!

Fijtje Gozis.

Houme vast, ick gly of val!

Tamme Lubbert.

'Tis mit jou al wise wasje

Wacrom vreesje voor een plasje?

Fijtje Gozis.

Vraegje wacrom dat ick grouw?

Als het naeuwt, wat roeret jouw?

Ick moet Rock en Zieltje sparen,

En voor dreck en stoff bewaren;

Fy! wat schande waerne dat

Droegh ick kladden aen het gat!

Stuljck mooy dient by de kleeren,

Veugels kentmen an de veeren,

Kleertjes maken wijs of man,

Diese heyt die treckse an.

Tamme Lubbert.

Meysje mitje bolle kóontjes,

Houje klickers nieuw en schoontjes;

Wachje kousjes van kerfay,

Datse blijven bruyn en fraey.

Kom laet ick jou hoetje dregen.

Fijtje Gozis.

Ick ben daer niet mé verlegen.

Tamme Lubbert.

Nou, ey lieve, langtse mijn:

Fijtje Gozis.

Laatme gaan, hoe selter zijn?

Tamme Lubbert.

Machme jou niet wat gerieven

Datje mocht op mijn verlieven?

Dat, en jou, en mijne sin

Reuylen mochten Min om Min?

Wijfen mallen,
Kloecke vallen.

Acht wat u acht.

Sinlijck maakt minlijck.

Dient om weer ghedient
te werden.

Eene liefd' helpt de an-
der.

En

Bykans is onseker.

Tusschen Waerheyt en
Leugen leydt een glibbe-
righ padt.

Dwangh maecht bangh.

Quade manieren doen
manieren schade.

Wie int dypster eer soekt
sal die inden lichten dagh
weder verliezen.

Belacchende VVerelt.

En 'teen woort mit 'táár te passen,
Om het Varcken soo te wassen
Dat de borstels fraeye glans
Mochten krijgen, of bykans.

Fijtje Gozis.

Wat een praat! Jy mijn te vryen?
Dat en staatme niet te lyen;
Als men alle dingh wel neemt,
Soo geeft mijn dat scheets en vrcemt.

Tamme Lubbert.

Flusjes sel het noch wel locken;
Tussche waerheyt, tussche jocken
Komter wel een Jae voor Neen.

Fijtje Gozis.

Alfoo droogjes? Geck loop heen!
Mienje dat ick mijn gáá veylen
Nou ick mitje dus wil zeylen?
Niement krijgmen in sijn nest;
Ongebonden isset best.

Tamme Lubbert.

Liefje, dit is mijn begeeren,
Dat wy een Gelach gaen teeren;
Lusje Wijn, of lusje Bier?

Fijtje Gozis.

Lickert, is dat jou benier?
Benje dan al-sulcken Suyper,
Sulcken Swelgert, sulcken Sluyper,
Die van't een in't ander gat
Wil met hand' en neus in't nat?
Wel wát beurtme vande Vryers!
'kLooff niet, of 'tzijn licht-benyers,

Of

Belacchende VVerelt.

Of se schamen dat een Meyt
Tegen heur een praatje leydt
Langs een Buurt, of Wegh, of Weydjes,
Daarmen vrijdjes mit sen beydjes
Neutjes kraackt, en bloompjes plockt,
Knickt, en lonckt, en pruylt, en jockt.

Tamme Lubbert.

Mienje dan, je kruidigh *Fijtje*,
Dat ick staagh nae lange *Sijtje*,
En na korte dicke *Trijn*
Loop te bier, of inde wijn?
Neen, geloofstet: Ick gae nimmer
Tot *looft Dael*, en *Iasper Klimmer*;
Maer ick sit tot ouwe *Faas*
Eens te hooy, en eens te graas:
Dat is mijn bekende *Macker*,
Die niet al te bijster wacker
Loopt te biene; maer, de Man
Is wat hant-gaeuw by de Kan.

Fijtje Gortis.

Wel é seyt, je dicke *Labbert*,
Beter praatje dan een *Dubbert*
Die wel stom en logge slaept,
En van roncken leelijck gaept.

Tamme Lubbert.

Iaa mijn *Vrijster*, om te praten
Ben ick thans heel uyt é laten;
Want ick mitje meen van daagh
Noch te tran'le na den *Haagh*.
'kSie, je wilt toch om een keuyer:
Sitmen veul, men wort te leuyer.
Staagjes gaan en maackt niet stram-
Kom treevoort mijn soete *Lam*.

B

Fijtje

9

Pruylen of jocken
Doet huylen of locken.

Meenen mist.

*Wiltige hande passen by
stramme beenen.*

*De Slaep is de Suster
hande Doodt/ ende Doo-
den syzeken niet.*

Stadigh gaen
Is best gedaen.

Gelijckenissen dupdmen
als geschiedenissen.

'Tis soet **Mal** dat niet te
langh en duyt.

Een sehoone mondt stozt
wel vuple woorden uyt.

Allepne Giften met groo-
te Gunst / is boven al te
prysen.

Dat verre werdt met
moeyte gehaelt / is soeter
als dat men kuyghe met
gemack.

Belacchende VVerelt.

Fijtje Gozis.

Vryer, 'khood je bent een Geesje ;
Mijn gelijkje by een Beesje
Dat gaet knaewen in het gras.

Tamme Lubbert.

Wats ! een Rochjen inje Tas ;
Segh ick Lam, of soete Schaepje,
Duyfje, Katje, oolick Aepje,
'Tis dat ickjer by gelijk
Als ick jou mit hunnigh strijck.
Alle gecken op een enden :
Laate wy ons omme-wenden,
En gaan strijcken aan een zy.

Fijtje Gozis.

Lieve Maet, je praat al fy !

Tamme Lubbert.

Hoe kon ick toch anders seggen ?
Wilje mijn dan niet verleggen,
Siet ! soo moetje mit mijn heen
Op een hoeckje dat ick meen.
Fijtjen, houdt, daer is een Ruycker,
Soet van reuck en geur als suycker :
Tieloos is 't, en *Matelief*.

Wilt' ick meer tot jou gerief
Kost noch moeyte soud' ick sparen,
En wel seuve mijlen varen
Om een mooy, of lecker-dingh,
't Waar een Kooock, of Nastelingh ;
Oft wie sulver Parel-spelde,
Ofeen Schort-haek dier van gelde,
Ofeen Hartje, Beurs, of Tas,
Of yet dat noch mooyer was :

Kon

Belacchende VVerelt.

II

Kon ick jou daer mé belesen,
Om dan mit jou eens te wesen:
Eens in't willen, eens in't gaen,
Eens in't sitten, eens in't staen,
Eens in't loopen, eens in't rusten,
Eens in't queelen, eens in't lusten,
Eens in schade, eens in luck,
Eens in wel-spoet, eens in druck!
Eens in loncken, eens in vleyen,
Eens in't lacchen, eens in't schreyen!
Eens in't suyrtjen, eens in't soet,
Eens in't vleysje, eens in't goet,
Eens in't slapen, eens in't waken,
Eens in't breken, eens in't maken,
Eens in Weuningh, Boogaert, Landt,
Eens, en eenigh over-handt.
Eens in ploegen, dorssen, wannen,
Eens in schuttel, pot, en kanne;
Eens in't gaen, of noo'n te gast;
Eens, want noyt on-eens en past.
Eens in brengen, eens in halen,
Eens in siekten, eens in qualen,
Eens, soo lange tot de Doot
Iou, of mijn, eens d'oogen sloot!

Fytje Goyis.

Hoe! Knecht, praatje nou van sterven?
Soo mach ickje thans wel derven;
Want, een weeligh jeugdigh hart
Hooft niet garen van de smart.

Een-dracht
Maectt kracht.

Is eenfaem
Gemeenfaem?

Goedt en Le'en
Moet gemeen
Seyt de Re'en.

Elck wat booz elck.

Twee-dracht
Wee-dracht.

Lichte harten / in pdele
hoofden hoorē niet geer-
ne van de bleycke Doot.

Maegde-lust gaet voor-
al.

Stet om/ soo werdje niet
bedrogen.

Niet hebben spaert wat/
spaert hebben niet?

Arm en hobaerdigh zijn
quade gebreken / en ghe-
meene plagen.

Machtigh is sterck.

Ober-bloedt hindert.

Belacchende VVerelt.

Tamme Lubbert.

Moetje staagh van weelde hooren?
Dan wil ickje gaan bekooren
Mit al wat de Maegde-lust
Heel, of wat ten deele blust.
Ginsen vorde staan de Kraamen.

Fytje Gozis.

Snoepert, swijgt, ick soume schaamen
Mit jou domme lijme-stangh,
Soo te gaan deur Kurmis-drangh.
Kijck! het Hoffvol buyte-menschen!
Watmen wil is daar te wenschen!
Daar is koock, en soete freuyt,
Dan, ick wedd' nou om een deuyt
Datter mennigh Beurfe-snyer
Sluypt deur Vrijster, luynt deur Vryer;
Wie heyt sinnen en gevoel,
Alsmen fwiert in veul gewoel?
Mijnent-halven, ick gaa sonder
Sleutel-raacks, is dat niet wonder?
Iffet niet een drolligh doen
Datmen qualijck kous, of schoen
Heyt an't bien? Is't niet wel schraaltjes,
An de le'en een Rock, wel kaaltjes,
En daer op veul sulver-werck?

Tamme Lubbert.

Dat is waar, het is weer sterck.

Fytje Gozis.

Het slijt juyft benopte Keursjes,
Het ruymt mé begelde beursjes;
Het bewijst al: Ick wil mee
Mocht ick wel, of waerder stee.

Tam

Belacchende Verelt.

13

Tamme Lubbert.

Kijck eens om, fiet ginder, *Soetje*
Mit de Seun van *Gijsbert Kloetje!*

Fijtje Gozis.

Segh een reys, hoe hiet de Vent?
'k Heb sen krooft toch noyt é kent.
Siet den sffel krom staan leenen!
Watte platters, watte beenen
Heyt de Sebol onder 'tlijff!
'k Lachme slap, al gaat hy stijff!

Tamme Lubbert.

Goris-kint, ick ken de *Snacker*,
'Tis voorseker *Fun*, noch *Racker*,
Fijtje 'tis een eelen *Baas!*

Fijtje Gozis.

Ey! 'tis maar een douwte *Kaas*.
Hebje kennis an het *Meysje?*
Roopse dan by ons een reysje.

Tamme Lubbert.

Wie sou durve sulck een *Paar*
Soo gaan scheyen van me *kaar?*

Fijtje Gozis.

Ick en denck niet datse vryen,
Wangt se loopen niet bezyen,
Sy bekijcken maar de *Mart*.

Tamme Lubbert.

Fijtje last, en roop niet hart.

Fijtje Gozis.

Neen ick *Snadse*, laatme worde,
Nouw en zijns niet te vorde;

B. 3.

**Om sien hindert voort-
gauck.**

**Niemand heeft sijn selven
gemaect.**

**Goede kennis maect
vzteutschap.**

Stoozt geen vrede.

Die men laet geworden
Raken licht om verde.

Gááwe

Hoop is moepelijck.

Selden wil men arme
bzienden hemmen.

Dat men niet weten en
mach / dient beter geswe-
gen.

Gemack sonder lack.

Het doffe schimp
Is sonder glimp.

'rGelijckt goet Mal
Is't sonder gal.

Belacchende VVerelt.

Gááwe noch een lutje voort ;
'Kfelse roopen, datjet hoort :
Soetje mitje mooye Kleeren
Wel, hoe gááje dus braveeren ?
'tSchijnt hier ofje numment fiet;
Schamel-luy en kent me niet !

Soetje Strijckers.

Fijtje Goris, Moer, hoe vaarje ?

Fijtje Goris.

Spreeck wat goelijck, ey bedaarje !
Waarom moet toch elckend' een
Hooren jou en mijne re'en ?
Ey ! Moer *Soetje*, puyck van klaarheyt,
Segh ons toch een reys de waarheyt,
Hoe je logge Vryer hiet,
Die je strack ter zye liet ?
Mit sen enge slinger-pompen,
Mit sen stock, en houte klompen,
Mit sen hoedjen op sen kop,
Als een Kinckel, of een Mop.

Soetje Strijckers.

Seper, Vrijster, jy kent schampen !
Hadje sulck een inje klampen,
'Twaar toch gien vermuyld brock.

Fijtje Goris.

Maar, verstaaje nou gien jock ?
Machme niet met Knechjes mallen ?
Soo ist vryen niet met allen ;
Tusschen mal, en tusschen vroet,
Seytmen, Kurmis houwen moet.

Soetje

Soetje Strijckers.

Hoor eens, Scheuk, wat voor eē Quantje
Staat hier by ons mit sen wantje?

'Tis je Vryer, als ick merck;

Och! het is hier liefde-werck!

Laatje Langfert niet verlangen,

'tValt hem al te scheets en bange.

Ben ick hier belet van Deugt,

Of profijt, of dubbel-vreugt?

Fijtje Gozis.

Neenje toch, wat soume vryen!

Soetje Strijckers.

Laat de Knecht dan niet besyen

Luyft' ren watmen staet en kalt,

Watmen denckt, en watmen ralt.

Fijtje Gozis.

Lubbert, Maatje, hoor een beetje:

By ons beydjes leydt een steedje,

Schickje by, nou, schaamje niet

Als me jou wat voordeel biedt.

Tamme Lubbert.

Ick beschaamt? ô neen; voorseker!

Maar ick wou gien Reden-breker

Wesen flusjes vanje praet

Op de vry en hoofsche Straet.

Mach ick jou-luy mitje beyen

Slinex, en rechts, an mijn geleyen?

Schickje dan, en ruymt de baep,

Laatme recht in't midde gaen.

Rijcke

Wesfi geëdeugt-beletter.

*'tGelupster is sonder
lupster.*

Neem van geben.

*Onbeschaetheyt is som-
tijts profytelyck.*

*'tMoet een ruygen Doh
wesen / die twee Besten
warm kan houden.*

Door mallen
Sinnen vallen.

Laet hoorē om te hoorē.

Beter heel te dencken /
als te spreken.

Geen dencken
Mach krencken.

Die eenboudigh grijpt
is onbegrepen.

Rijcke *Soetje*, 'kmoetje eeren
Omje schoonheyt, of je kleeren;
Of ten minsten omje goet!

Soetje Strijckers.

Hooft eens, *Fijje*, wel hoe soet
Kenme deuse *Vryer* scheeren!
'kMach het schempen wel ombeeren;
Hey Vaar, maacketet niet te breed.

Tammie Lubbert.

Seper, t'is me nou wel leet
Dat ick jou alree gaa stooren!
Dan het was maar om te hooren
Ofje niet en waart te vreck,
Of te wijs, of wat te geck.

Soetje Strijckers.

Swijgh, je *Dweyl*, je bent een spreeuwer,
En *vry-borstigh* wacker-geeuwer;
Fijje, swijgje thans alleen?
Segjer niet toe jaa, of neen?

Pijtje Gays.

Susje, ick bedenck veel dingen.
Hoor, meken wel teffens singen,
Maer niet spreken, soo men feyt,
Weetjet wel, je soete *Meyt*?

Soetje Strijckers.

Dat is seker, knibber-*Moertje*.
Wat segh jyder of, je *Boertje*?
Swijgje *Maatje*, swijgje stil
Asje defstigh *vrye* wil?
'kSel jou omje halsje grijpen;
Knecht ick kittel sonder nijpen,
Isje *Fijje* daerom quaet?
Segme stracx dat ick het laat.

Ick

Ick ben thans gefint te drollen,
Al mijn finnen zijn op rollen
Lijck een ongemende Karr'.

Tamme Lubbert.

Soetje, treckme niet om verr'!

Soetje Strijckers.

Wat een blaas, 'tis maer een speultje;

Tamme Lubbert.

Stonden wy thans op een heultje,

'k Gaaff jou, en die soete Sus,

Alle bey een brave Kus,

Dattet klapt en anje kaken;

Vrijsters, jaa, ick souje raken,

Doch in alle deugt en eer!

Wensje van een Vryer meer?

Soetje Strijckers.

Hola! Gasje, niet te soene;

Quijle-bab, je baart sou boene!

Tamme Lubbert.

Daar mee waarje niet geschent.

Ginder staatje liefste Vent,

Die is jou gewent te strelen;

Wangt sijn baart lijckt een froweele.

Murruw' *Soetje*, saft van aart,

Mindt de kinne voor den baart!

Soetje Strijckers.

Neen, mijn kraagje sou ontstellen;

'Tis beset mit Lobbe-spellen,

't Halfe-kleet seyt: Handen off,

Raackje maar wat al te groff.

C

Tam-

Een goet-willighen laet
hemlicht trecken.

Kussen is maer den af-
wegen.

Ongebaert
Soenens waerd.

Is 't verstant indē baert
gelegen?

Keurlijchheit is belette-
lijck.

Stekende dinghen moet-
men voorzichtig om-
vatten.

*Belacchende VVerelt.**Tamme Lubbert.*

Hoe! wel hey! gans-eelder-weken!
Sou jou keele-doockje steken?

Soetje Strijckers.

Lieve *Lubbert*, tamme Snaack,
Kraage-kreucken is vermaack
Voor de loofse gaauwe Knechjes.

Tamme Lubbert.

Siet! reyn Kintje, 'khoume flechjes:
Looft vry watje voor jou siet,
Of en kan, of wiljet niet?

Soetje Strijckers.

Wel, ick segh! Ey watte Soeters!
Watte Lobbers! watte Troeters!
Wel! hoe menigh kluyst den bout,
Puffen-heet, en blaase-kout.

Tamme Lubbert.

Soet, wat hietje mijn een Kluyver?
Soet, ick wenschten om een stuyver
Datje leppigh mondtje sweegh;
Suyre *Soet*, je bent te sneegh.
Ey, mijn Vrijster, mooy, en glimpigh,
Is soo niet verbrubbelt schimpigh,
Looft, al watse doet en feyt
Meentse mit een goet bescheyt.

Soetje Strijckers.

Al mijn schampjes, streeckjes, schootjes,
Zijn niet meer als minne-kootjes;
Sommels knordmen om 'twel-staans,
Alffer is wat anders gaans.
Mijnenthalven, ick wil s'cheye,
Lammert heyt te langh staan beyen;

Arme

Tegenwoordigheyt doet
gelooven.

Die veel kluyft verliest
grootte brocken.

Woorden sonder meenen
ghelijck dreygen sonder
naen.

Belacchende Werelt.

19

Arme Slocker, vromen Langst,
Och! hy sucht en sweet van angst!

Tanne Lubbert.

Beckje mitje huyfd' en kraagje
Soo te gaan? Hoor, noch een vraagje;
Nettert, segh: hoe komt de Vent
Dus verliefst an jou bekent?

Soetje Strijckers.

Roertet jou dan nijdigh Guyltje?
Wat quelt mijn dit Butter-muyltje,
Mit sen gielen om 'rfsnael,
Kijck, dat lijckent al te kaal!
Fy! die liefde openbaren!
Fy! die noyt haer tongh bewaren!
Fy, segt *Fijje*, waar't gien schandt
In ons fraey holl'bolligh Landt?

Fijtje Goys.

Wat lust jou toch al te fyen?
Moer, ickselje niet benyen;
Loopje thans mit *Lubbert* heen,
Lammert krijgt een blaeuwe scheen.

Soetje Strijckers.

Fijje, neen, Moer, houje Puyckje
Inje Netje, ofje Fuyckje;
Houdt al, houd je lieve Boer
Anje kladde, anje snoer.

Tanne Lubbert.

Hey de bras! hier wilme kijven,
Mans-gebreck! het wilder Wijven!

C 2

Soet-

Wie de Liefde niet kan
decken/ wert van weder-
gunst ontbloot.

Watmen licht schickt
weegt noyt swaer.

Houdt dat houbaer is.

Laet drijven
Baet-kijven.

Rommelaers zijn gheen
Bedrivers.

Al wie blijft
Die beklijft.

Te veel is ongesont.

Strecken geen leden bezien.

Belacchende Verelt.

Soetje Strijckers.

Lubbert, swijgh, je malle Geck.
Fy! hoe raast de Rommel-beck.

Tamme Lubbert.

Wat een struyff! je soete Kaartje!
Hietje mijn een Rommel-vaartje?
Noyt en quam ick oyt soo vord'
Daarme dus bekneutert wort.
Meugje mijn niet langer veelen?
Hoe na moet ick mé schaveelen,
Lijck als Lammert flusjes dee'
Neen, gans-vijgen, 'khou mijn stee.

Soetje Strijckers.

'Tisje best, Vaar, houdt de jouwe.
Gaat al goelijck heene douwe;
'kSelje seggen: Twee an een
Fockt niet wel, 'tis byten reer.

Fijtje Gozis.

'Tlijckent ofwe mit ons beyen
Om een Vryer liepe vleyen;
Soet, wat meenje, wordje mal?
Wats! ten heyt noch slot, noch val.

Tamme Lubbert.

Heb ick oyt mijn lieve leven
Sulck een streeck wel hoore geven?

Soetje Strijckers.

Nou, wat schortje domme Laff?

Tamme Lubbert.

Waarom snaauwje, Soet, dus straff?

Soetje Strijckers.

Sou het hooy den hengst na loopen?
Neen, voorseker, 'sou niet hoopen;

Tam

Belacchende Verelt.

21

Tamme Lubbert.

Of een Hinne volgt den Haan,
Heytet Beesje dan misdaan ?

Soetje Strijckers.

Wat segh jy daar, Mengel-drabber ?
Wordje thans een Tonge-schrabber ?
Wech, loop heen, ick benje moe.

Tamme Lubbert.

Soet! je roopt, 'ken weet niet hoe.
Machmen in't gelijk niet spreken ?

Soetje Strijckers.

Iaa toch ; waarom schitse streken
Daar een angder an verstoort ?
Eeren Schand hangt aen een woort.

Tamme Lubbert.

Wat is dat toch al te seggen ;
'k Bent niet wijs om uyt te leggen,
Watje daar nouw mé begrijpt,
Of waar dattet al an nijpt ?
Soetje, praat van Koeyen, Schapen,
En van eten, drincken, slapen,
Of van Ploegh, en Wann', en Spáá,
Of van dat ick recht verstaá.

Soetje Strijckers.

Wel e seyt, jou kloocke Vryer,
'k Ben nou weer een beetje blyer ;
Flusjes was ick hallif quaat,
Maar ick droogh gien bitsen haat.
Ick heb, t'all' geluck, twee ooren,
Om ofschaa, of baat te hooren,
't Gaat mijn (wat ontklemt, of sluyt)
d' Een oor in, en d' ander uyt.

C 3

'Tis

'Tis al goet dat tot geen
quaet epnde strecht.

Die sijn Tonghe kan be-
ware is een voorzichigh
mensch.

Spreeck van bekende fa-
ken ;
Of 'tsonde selsaem sma-
ken.

Haet is quaat.

Dy is geluckigh die twee
Ooren heeft / de welke
openen / en sluyten kin-
nen.

Verlozen moepte doct
lijdaemheyt verliesen.

Gheeft niemandt eenigh
quaet te dencken / soo en
werter tot nae-beel niet
gedocht.

Niemandt roert/
salmen ongeroert blijven

Belacchende VVerelt.

'Tis nou tijdt, ick wil schavelen ;
Arme *Lammert* sou't vervelen
Dat hy langer (asje fiet)
Heng'te sou, en vangen niet.

Fijtje Gozis.

Roopt hem, *Soetje*, wenckje Maatje.

Soetje Strijckers.

Neen, hier dient gien langer praatje,
Iackje-Wijff en Hackje-Man
Sien ongs loens, en lodder an,
Icken looff niet, of sommencken
Krijgen van ons after-dencken,
Preut'len (denck ick) binnens mont :
Bey die Vrijsters maken't bont !

Fijtje Gozis.

Wat een blaas ! waarom te schroomen ?
Datje vrees en zijn maer droomen,
Numment vande Hooffsche Pracht,
Roertet ofmen huylt, of lacht.

Tamme Lubbert.

'kSweerje by jou trijpe Muylen
Dat goe *Lammert* sel gaan huylen,
Byaldien hy langer beydt,
Of dat *Soetje* niet en scheidt.

Fijtje Gozis.

Lieve *Soetje*, roepje Wachter,
Waarom lietje hem toch achter ?
'k Weet niet wat ick al bedenck !
Selver geeffick hem een wenck.

Wil

Belacchende VVerelt.

Wil hy dan niet keume strackjes,
Soo wil ick hem met gemakjes .
Trecken, sleuren by de mouw
Tot hy by ongs loopen sou.

Soetje Strijckers.

Wilje hem dan hoore spreken,
Ongs gefelschop dient te breken,

Drie is onpaar en gequeel ;

Twie en twee schickt bijster wel.

Meugje Lammert niet ombeeren,
Soo gaan ickme tot hem keeren.

Moet hy dan gerope zijn ?

Lammert, hoor eens, kom by mijn.

Lammert Gijfen.

Slieff! ey *Soetje!* sou ick durven ?
Siet! ick ben van angst besturven!

Soetje (docht ick) is te wijs ,

Of te blint, of trots, of vijs.

Soetje, (docht ick) mit heur Beuyen,
Heyter laten op gaan reuyen,

Als ick mienden, vande twee,

Die soo lachten om mijn wee!

Iaa, mijn sinnen-liepen dwalen,

Iaa, mijn kop begon te malen,

Iaa, *Soet* (docht ick) heyt veul keur ;

En sy achtmen voor een leur.

Soetje Strijckers:

'Tfus roch, Lammert, houdje montje,

Of de luy die ruycke lontje ;

Heb ick jou dan wat mis-daan

Wiltet in de winden slaan ;

Alswe.

Hoe kannē trecken daer
men geen treck toe heeft?

Dubbel-gunst se hikt wel

Durf altoog tot wel-doe.

Losse sinnen doen het
hoofst dwalen.

Licht gestoozt, licht ver-
geten.

Dat Liefde niet en siet
dat grijptse.

Beschaemde Wyers
maken onbeschaemde
Wijsters.

Swijgen en dencken
Doet selden krencken.

Diepe ghebachten leeren
hooge woorden spreken.

Laet-dunckentheit is ee
plage vooz de jonckheit/
en luyden van sleyn ver-
mogen.

Geleert Verstandt
Houdt vasten standt.

Belacchende VVerelt.

Als we flus alleen gaan streven,
Sel ick re'en en stoffe geven
Waarom dat ick jou verstiet,
En, al willens soo verliet.

Liefde moet men somwijl decken.

Liefde die verstaat wel gecken.

Liefde lijdt, en over-wint.

Liefd' is siende, Liefd' is blind.

Lammert Gijzen.

Soete Soetje, hoe kan 't schicken ?
Schier en durff ick niet eens kicken
Van dat ick jou hartigh min.

Soetje Strijckers.

t'Sus wat, houje liefden in.

Lammert Gijzen.

Sel ick mit jou nae gint Paartje ?

Soetje Strijckers.

Iaaje seper, Lammert-Kaartje ;

Nou, wel op, en gaat al voort,

Spreeck somwijl, en swijgh een woort.

Leertje re'en wat mooy beleggen,

Dan heyt *Lubbert* niet te seggen:

Datje bent te boers, of dom,

Taay, of stram, of slom, of krom.

Snege *Lubbert* (moetje weten)

Is van 't Beest *Laet-dunck* gebeten ;

Hoort : hymient dat sijn verstant

Geeft een weer-schijn door het Lant:

Maar, hy slacht al mijns-gelijke,

Hy, en wy, die moeten wijcken

As een Hooffen Avecaat

't Rechte-krom recht omme praat.

Lam-

Belacchende VVerelt.

25

Lammert Gysen.

Steedsch' en Boersche veul verscheele.
Willen wy ongs selve streelen,
En gaan kit'len datmen lacht?
'tSou niet lijcken hoogh-geacht.

Soetje Strijckers.

Gaawevoort, en schickje hoetje,
En jou kraagh, en alje goetje,
Datter knaps en knibber past,
En gaat rechjes lijk een mast.
Veegh de pluysjes van jou bocksen,
Streeft, en thoonje lijk een flocksen,
Angders kreegje schimp of schand,
Datje mijn hadt anje handt.

Lammert Gysen.

Lieve Soetje, bey, hoe trilje!

Soetje Strijckers.

Swaare Lammert, Vent, hoe wilje?

Lammert Gysen.

*Saffes treem, en verre sien,
Moet by wijsse Luy geschien.*

Soetje Strijckers.

Treet-saft benje, Lammert blijfje.

Lammert Gysen.

Soete Lam! hoe dworsjes drijfje!
Iffet nou al weer gien deegh?
Wordje thans een Helle-veegh?
O! je bent te mooyen Kroosje,
En te soeten Semel-Doosje!

D

Lieff,

Die sijn selven kittelt
lacht om niet.

Achtbaer
Schijnt machtbaer.

Recht op, recht neer,
Blijft staegh in eer.

Te licht
Dat fwicht.

Al te swaer
Volgevaer.

Verre-siende luyde gaen
niet loode hoeten.

Goet-willigh buygen
Zijn twee getuygen,

Eerlijke menschen roe-
men selden van haer selvé

Dwerg-drijvers marren
op de stroom.

'Hoofst moet niet hangē
als een bieſe.

Een stout hart maecht
kloecke beenen.

Alle Maets goede Mac-
kers.

Belacchende VVerelt.

Lieff, je bent de steegste niet,
Asje buygt gelijk een riet.

Soetje Strijckers.

Sou men voor een Vryer kreucken ?
Al die buygen zijn maer scheucken ;
Ick ben (asment seggen moet)
Eerlijck tot mijn hoofst en voet.

Lammere Gijſen.

'Tis de waarheyt, wou ment weeten ;
Hoe sou yemant stout vermeten
Durven roemen by der gis
Dat een Maagt geen deegh en is ?
Laat ongs dworſſe-drijff gaan staken,
Laat ongs ginds een praatje maken
By dat hunnigh-lecker Paar.
Datje strackjes liet te gaar.

Soetje Strijckers.

Doetje woort, dan, als een Lanſſert,
Setje schrap gelijk een Danſſert,
Houje hoofst op lijk een Stier ;
Star-oogt, loert gelijk een Gier.
Voegje lijk as Efels plegen,
Om gewilligh last te dregen
Stapt gelijk een Olyfant :
Doeje dat, je bent een Quant.

Lammert Gijſen.

Laaten wy nou, mit een swapje,
Aarfelingh gaan doen een stapje ;
Siet, daar gins, hoe *Fijje* staat
Mit heur lieve *Lubbert*-Maat.

Soete

Belacchende Werelt.

27

Soetje Strijckers.

Wy zijn effen oock een Paartje ;
Kijck ! wy scheelen maar een jaartje .
Ick ben achtient' -half ontrent :
'Kwedje min as twintigh bent.

Lammert Gijfen.

Wel e raan; de waarheyt spreeckje .
Vrijster, 'tscheelt geen hallif weeckje ;
Hoe mal-argjes benje, *Soet !*
Alle man jou prijsen moet.

Soetje Strijckers.

Hola ! soo niet, 'tsel ontdeugen .
Vlechje woorden met geen leugen,
Of ick wort benijt, bemindt,
Goe Waar prijft sijn selven, Kindt.
'Tis al langh genoegh getatert :
Gááwe dan je lamme pratert ,
Fy en Lubbert maackt gewach,
Lichtje Hoet, segh : All' geen dagh !

Lammert Gijfen.

Wel an, 'kfelme gaan verthoonen,
En eens lustigh wapper-koonen,
Tonge-schudden, lippe-slaen,
Tande-natten, aeffem-laen.

Soetje Strijckers.

Maackt et ummers al wat kortjes,
Stamert niet te veul mit hortjes .
Knecht, belegdje woorden fraey,
Scholfert (segh ick) houje taey.

Lammert Gijfen.

Hey ! hoe ilt al *Fy*, en *Lubbert* ?
Siet en hoort een koelen *Dubbert*,

D 2 Wangt

Arg-mal is mal-argh.

*Gen leugen om best is ee
Aecht behulp.*

*De Spraech werdt door
aeffem / tongh / tanden /
en lippen hoort-gebracht
uyt het wind-scheppende
longer-vack.*

De lieve keel
Moet loffen veel.

Teghenwoordighepd is
sonder Faem.

Vryers vryheyt
Nyers blyheyt.

Met sulcke maten alsme
mee upt meet wordt men
weder in-berecht.

Belacchende VVerelt.

Wangt ick fus niet beter schein
Als ick suyr van *Soet* verdween.
k'Hem-sick-kuch, mijn krop wil roesten-
Dorst ick uytter borst k'hoe-hoesten!
Of en ist voor jou geen schein,
Soo't wat mangelt an mijn keel?

Soetje Strijckers.

Hier is *Lammert* voor je oogen,
Ey, nou moetje wel gedooen
Dat hy los en lompigh spreeckt,
En jou soet gefelschop breeckt.

Pstje Goyz.

Wel-kom-hier, jou *Soet*-beminner!
Weest een nieuwe praat-beginner!
'tStaat gien vrye Vryer vry
Schouw te druypen an een zy.
Vryers zijn al stout in't vragen,
Vryers meugent leegjes wagen,
Wil een vrye Vryer meer?
Siet een Vryer is *Vry-Heer*.

Lammert Gijzen.

Ick een Heer? Maer, luyster *Soetje*!

Soetje Strijckers.

Geckt weerom onnoosel Bloetje,
Meet vry uyt mit sulcke maat
luyft als jy in-meten laat.
Krijgje neepjes, hortjes, schootjes,
Schiet en nijt weerom mit stootjes;
Geefme jou van slincks-om-keer,
Gaatje gangh, speelt lap om leer.

Lam-

Lammert Giffen.

Meenje mijn te leere vichten ?
Hey den bras ! 'ken sou niet fwichten,
Alster maar en komt op an
Soo ben ick een dubbel-Man :
Lestent worden ick gedwongen
Van een stoute Ionckers-jongen,
Die kon schermen mit een poock ;
Slinger-slagen ick ontdoock :
Hoor wat, wiljet maar gelooven,
'tGasjen had mijn stock gekloven
Als ick meenden fel en stijff
Hem te beucken op het lijff
Soet, ick mostet schier bekoopen !
'k Was niet blóó, *Fy*, maar 'kgingh loopē !

Soetje Strijckers.

*Bloo Maats is het vluchten schandt,
Stoute Maats die ruymen 't Landt.*

Fijtje Gozis.

Waarom quam de twist te worde ?

Lammert Giffen.

Om dat ick hem liep omvorde ;
Dan het was al onverhoets,
Wangt ick weeck een Heere-Koets.
Och ! de drie-paar dart'le Paarden
Stapt' en stampte deur die aarde,
Dat ick kreegh een lust en schrick
Op een twee-mael oogen-blick.

Fijtje Gozis.

Was't een van de *Prins* sijn Wagens ?

Lammert Giffen.

Hats ! wat is hier thans al vragens !

Iongh en stout
Wort quaet-ondt.

Beter met schande loopē
als met eeren doot blybē.

Onwetende mis-daet
Schijnt onwis quaet.

Onkentheyt maectt an-
wetentheyt.

Men kan niemant recht
kennen / voor al eer men
sijn selven aen-merckt.

'Tis genoeghelyck of ge-
vaerlyck dat men veel
ghemeenschap heeft met
grootte Heeren / want
haer gunst maectt groot /
en haer toornighepdt
kleyn.

By sijns gelijk
Maectt even rijk.

Mangelen is geen vaste
hoopmanschap.

Belacchende VVerelt.

Ken ick Koetsen van de *Trins* ?
Schick wat mijne dryen gins.

Fijtje Gozis.

Lammert most sijn selven kennen,
Dan eens 'toogh nae hoogheyt wennen.

Soetje Strijckers.

Die sijn selven wel in-set
Atoeyt hem licht mit aaren niet.
'kHeb wel eertijts hooren seggen,
Dat ick jou-luy uyt sel leggen;
Wangt, men leert wel, deur een quack,
Myen pijn, of ongemack.
Veul gemienschop by veul Heeren
Doet geluck vergaen of meeren.
Lichjes krijghe schoot of smeet
Asje mit heur korssen eet !

Tamme Lubbert.

Hoor eens, hoecken *Soetje* preken!
Waar blijff jy nou, *Fijtje*, steken?
Hoe nae weetje nergens of?

Fijtje Gozis.

Neen, Vaar, ick neem ordre lof.
Soetje weet soo soet te hoven,
Datse mijn gaat veer te boven;
Oock en ben ick niet soo mooy:
Och! *Soet* volgt den *Stedschen* tooy.

Lammert Gijzen.

Kal-op, kal-neer! Gaanwe *Fijtje*,
Geefje oock eens an mijn zijtje:
Laat ongs reuylen (mach het zijn)
Soet by *Lubbert*, *Fy* by mijn.

Fijt-

Belacchende VVerelt.

31

Fijtje Goys.

Hemme *Lammert*, houje hangden !
Deumis, wat gangs duysent schangden
Komt mijn over van een Vént,
Die van't dit op datje went ?
Die (al moet ick hem-beklappen)
Kan van d'Os op d'Esel stappen,
En van d'Esel op den Os:
Lammert is in alles los.

Tamme Lubbert.

Schoone *Soetje*, veyle Vrijster,
Wel hoe reuytmen hier dus bijster,
Lieff om Lieff, en lijff om lijff,
Of is't maar uyt tijdt-verdrijff ?

Soetje Strijckers.

'Tscheeltme niet wie darmen handelt,
Nou, terwijl men trantel-wandelt,
Hebje thans veul wils en keur ;
't Gaat al mit de Kurmis deur.
Nieuwe kost maackt nieuwen honger,
d'Ouwe spaartmen mit een jonger,
Staagh wat nieuws verheugtet hert,
Soo van ouds gesproken wert.

Tamme Lubbert.

Hoe ken *Lammert* jou soo missen ?

Soetje Strijckers.

Lammerts liefde schijnt te sliffen :

Losse Min gaat in en uyt

By nae lijck een ouwe Schnyt.

Tamme Lubbert.

Hoe beveynst ken *Soet* heur houwen !
Och! hoe weetmen *Soet* te klouwen

Daar't

Onge stadige luyden wer-
den seiden rijck.

Veranderingh doet leue.

By den handel is gheen
verlies.

Wat nieuws herquicaket
hart / en verjeugt ouder-
dom.

Losse vrientſchap maekt
vzoose gunst.

Vleyende lippen
Zijn valſche knippen.

Men kan Achter-klap
weder-ſtaen niet wel-doē
en ſtil ſwijgen.

Schoonhepdt en Gijck-
dom is los, en glibbert
licht wegh.

Die ſonder hinder hoort
En werdt niet licht ghe-
ſtoort.

Belacchende VVerelt.

Daartme nou, of nummer juckt :
Soetje vleytme wel beſuckt !
Soet, al gingje ſuyr ſtaan weenen,
Alje doen is ſonder meenen.
Soet, je hart is elworts heen,
Hoe wel datje hier gaat treen.
Soet, hoor eensjes (hebje ooren)
Watme leſtent quam te vooren ;
Maar ten roerde mijn niet an.

Soetje Strijckers .

Segh een reys, wie raacktent dan ?
Iffer oock van mijn wat feggens ?
Afſter-klap baat gien *weer-leggens*.
Schoonheyt, rijckdom, kunſt, en baat
Wort gelieft, of fel geheet.

Tamme Lubbert.

Vroet, en ſchoon, en rijck, dat benje,
Watmen weet, of wenſt, dat kenje.

Soetje Strijckers.

Hoor wat deufen Slocker raakt,
Laſt, en roffelt, ſleemt, en blaakt,
En al leugens ken ſtoffeeren,
En Sottinnen weet te ſcheeren ;
Maar ick vattet op mijn taan
Wat noyt hindert kan noyt ſchādn.

Tamme Lubbert.

'Tis gien ſchangde, 'tis gien hinder,
Iy bent daarom niet te minder,
Of men ſeyde : *Soet* is geep,
En daar by een *Slinger-ſleep*.

Belacchende Werelt.

33

Soetje Strijckers.

Iaa, siet *Fijtje* sleepe-zielen,
Mit heur Keursjen op heur hielen ;
Kijck hoe slechjes lijkt heur goet
Asment ummers seggen moet.
Staatigh lijckse, staatigh lonckse,
Staatigh staatse, staatigh pronckse,
Staatigh is heur stramme gangh,
Staatigh is heur praat, en langh.

Pijtje Goets.

Lammert, hoor jou Vrijster rasen !
Niet dan vijfse vreemde vassen
Brengh de mooye *Soetje* voort,
Schier verblijt, en schier verstoort :
D'eene treckte deur de pekcl,
D'aare moet oock deur den hekel,
Somtjits blaafte, mit een treck,
Heet en kout deur eenen beck.

Lammert Gissen.

Mach ick jou mit waarheyten quellen ?
Soo moet ickje wat vertellen,
Iaa voorseker, as ick leeff,
Soetjen is een loofse Teeff !
'kSelje seggen, songder jocken,
Hoe mijn *Soetje Strijck* ken locken ;
Soet is maer een Dubbel-taal
Al te micchel, al te maal :
Lestent seyse, mit een suchje,
Tegens mijn een aerdigh Kluchje ;
Lammert (sprackse) mindtme nou !
Wangt men hart helt over jou

E

Als

De lange Kleeren
Vrouwen verëeren.

Statigh is matigh.

De Tong is een Wonder
En doet veel by-sonder.

Dubbel-mondigh
Spreeckt noyt bondigh.

Niemant lacht
Buyten macht.

Ledigheidt is Woedster
van ontellijcke quaden
en qualen.

Te veel goet
Is onfoet.

Stuyfste kan derben.

'Tis al goet voedsel als
mē niet te lekker wil zyn.

Belacchende VVerelt.

Als een Kack-huys over'twater!
Loofje dat niet (seyse) Prater?
Mit soo lacht en ick soo harde
Dat ick hallif viel omvardt.
Eer ick dit noch gae vergeten,
Moetje noch een veegje weten,
Dat ick jou thans seggen moet
Van de bolle mooye *Soet*:
Datjet weet; sy heyt een Vryer,
'Tis een Steedsche Paarde-Ryer,
En een witte-brootjes Kindt,
Die sijn kost mit leegh-gaen wint.
Fy! waer meugen sy op teeren!
Veugels, vlugh, mit lichte veeren?
Fy! men feyt: *Geen Boer verstaet*
Waer een Heertje leegh op gaet.

Fijtje Goyts.

Watje segt, Vaar, heyt je *Soetje*
Soo veel Vryers, soo veel goetje,
Sy mach dan vry wel een reys
Slaan op heur beminde vleys,
Dattet drilt; en deuntjes singen,
En van blyschop luchtigh springen;
Wangt se heyter (as ick meen)
Schier an elcke vinger een.

Lammert Gijfen.

Datse heyt, of weet te krijgen
Sel ick nou thans moete swijgen,
Lubbert heytse nou an 't snoer;
'Tis voor heur toch al goet voer!

Ick

Belacchende VVerelt.

35

Ick mach *Soet* mit *Fy* versparen,
Laatse mijn, ick laat heur varen;
Wille mijn oock weer op't lest,
Dan sleep ick heur in me Nest.

Fijtje Gozis.

Iffet aars niet mitje rallen?
Dit bevaldme niemendalle
Datje mijn om tjockjes vrijt,
En van d'een op d'aare glijt.
'kSie, je bent verwaant, onwaardigh;
Wangtje achtmen wat onwaardigh;
Denckt, al ben ick niets te rijk,
Ick ben weer van jous gelijk.

Lammert Gysen.

Asje bent, je spreeckt al rechjes,
Siet ick houme stil en flechjes,
'kLeef al staagh op mijn gemak,
Mit de handen in de sack,
Mit de voeten inde klompen,
Mit de beenen in de pompen,
Mit de kop al inden hoet,
Mit de buyck al vol en soet.

Fijtje Gozis.

Waarom dreegje, lamme Schreumer,
Wolle wangten inde Seumer?
Vent, ontbloom je vuyften bey,
Doet gien schangden an de Mey!
Och! hoe kenme noch verkleunen
As men op een stock gaat steunen,
En de voeten in het stroo!
Segme waarom doeje soo?

E 2

Lam

Als men sijn eyghen met
andere luden goet ver-
spaert/verliestme somtijt
d'een voor d'ander.

Met sijns ghelijck mach
men spreken,
Van sijn eygen mach me
breken.

Gemack voor Ger.

Die sijn eygen selven geē
deugt kan doe/ hoe soude
hy voor andere konnen
sorgen?

Warmte doet levē / kou-
de doet sterben.

Aber weet waer hem de
kleeren dwingen,

Wie de oude Wegh ver-
laet en de nieuwe ver-
doelt lichtelijck.

Achter-volgers zyn geen
Dooz-gangers.

Belacchende VVerelt.

Lammert Gysen.

Om mijn selven wat te warmen.

Pijtje Gozis.

Hebje kacke-hiels? Och armen!

Lammert Gysen.

'k Weet niet wat ick anme dreegh,
'tIs mit mijn althans gien deegh.

Pijtje Gozis.

Lammert hoor, Ick sou wel meenen

Datje hinckt van blaauwe scheenen,

Soetje stierje buyten boort

Om dat jy heur niet bekoort.

Wilje wel-doen, gaat verschuyven,

Loop weer anje boutje kluyven;

Blijft toch by jou ouwe stall';

Eerste liefde gaat voor al.

Kom dan, gaanwe, soete Subbert

Nae jou Soetje, en mijn Lubbert,

Maackt (al-kacks) soo wat krakeel.

Roopt: Wegh Lubbert, cick sijn deel.

Schickje mit een schock by 'tjouwe,

Gaat voor-heen mit Soetje douwe,

Dan selick, en Lubbert mee

Volgenlangs jou spoor en tree.

Lammert Gysen.

Wilje worde Fy gaat achter?

Wilje worde Veeſte-wachter?

Iffer daarom niet te doen,

Hoe ken icket dan bevroen?

Of ben jy een Luyster-praatje ?
Van twee Liefjes Neen of Iaatje ?

*Wie nieuws-gierigh hoort en siet
Steelt som wyl al neemt hy niet.*

Fijtje Gozis.

Gaawe weer an mit me kander,
Schickt en scheidje d'een mit d'ander ;
Speult, en rechts, en slincks, en krom,
Draeyt, en swicht, en keer jou om.

Tamme Lubbert.

Ick al weer an by men *Fijtje.*

Fijtje Gozis.

Lammert neffens *Soetjes* zijdje.

Soetje Strijckers.

Fijtje krijgt heur *Lubbert* weer.

Lammert Giffen.

Hoe bewaart hier elck sijn Eer !

Fijtje Gozis.

Of we nou wat gingen eten ;
Numment (loof ick) heyt ontbeten ?
Luy, ick word' een lutje graagh,
Locksel quellen inde Maagh.

Soetje Strijckers.

Mijn en lust niet veul te smeeren ;
'kHoor jy-luy wilt gelt verteeren,
'kHeb hier kennis an me Nicht
Rechte Vrienden noodmen licht.

'Tis een ongherust hoofd
dat nijdige oozen draegt.

Goet schick voegt wel.

Genoegen
Hiet voegen.

Eer bewaerd is meer
waerd.

Vrienden kost is haest
berept.

Schadelijcke Vrienden
zijn teerende Vpanden.

Die niet weynigh te vreden is / heeft niet veel vā doen.

Onbeschaemde hocken
gehen kleyn voedsel.

Men eet om te leven / en
men leeft niet om te eten.

Bederf geen Struyf om
een Ey.

Belacchende VVerelt.

Lammert Gijfen.

Mach een vriend geen vriend mē brengē?

Soetje Strijckers.

Neen, gien schaa-vriend moet mē hengen;
Dubbel-teeren lijkt te groff.
Schade scheyt de vriend schop off.

Lammert Gijfen.

Soet, waar selje mijn dan laten?

Soetje Strijckers.

Kijckt, en keuyert, slijpt de straten;
Wangt, *Ten wort niet veul geaht*
Daar men niet wat naar en wacht.

Krijge honger, koopt een koockje,
Knapt de kruymen uyt je broockje;
Die hem mit sijn kleyn geneert

Heytet slempen noyt gedeert.

Wil men twee beschaemde kaken
Om de vingers vet te maken?
Soume ichuymen? 'twaar te slecht!

Lammert Gijfen.

Soet, je hebt me wel berecht.

Tanne Lubbert.

Wongder ist voor mijn te hooren!
Fijtje, wat komt ongs te voeren?
Selje mijn oock laate staan
Asje mē te gast felt gaan?

Fijtje Gozis.

'Kweet niet watter of sou vallen;
Lubbert'ksel gien loppe smallen
Asset maar soo veer en komt
Dat ick Gast-in wort genomt.

Lam-

Belacchende VVerelt.

39

Lammert Gysen.

Soet, hoor *Fijtje*, dats een pretje!

Soetje Strijckers.

Lecker-praat en is gien vetje

An een Geck men veul beloofst;

Maar op't lest hy kraawt sijn hoest.

Tamme Lubbert.

Nichjes-Nicht, hoe lange staaje,

Soet vol wils, ey! wanneer gaaje

Na jou Vrienden, asje sprack?

Soetje Strijckers.

'Kweet niet, flus, oock of nou strack.

Lammert Gysen.

Soetje, 'kwil jou gaan geleyen,

En dan sel ick vanje scheyen;

Laatme dan mijn of-scheyt doen

Mit een lieve soete soen.

Soetje Strijckers.

Soet gefelschop, 'kmoetje derven,

Ondanck selje niet verwerven

Van mijn, of die mijn bestaan;

Hou los: hier mee sel ick gaan.

Fijtje Goyis.

Koom mit ons de Spullen kijken.

Lammert Gysen.

Neen, mijn *Soetje* wil gaan wijcken,

Soockje mijn, ick komje by

As ick hallif honger ly.

Die mijn noodt die krijgt een Gasje.

Fijtje

Men seyt:

Veel beloven, luttel gevē

Doet een Sot in vreugde
leven.

Goedt ghelep hindert
quaet.

Der venis geen erben.

Hongerige monden sijn
haest te locken.

Die op de Tasseke kloppen
zjn selden aenghena-
me vrienden.

Schade scheidt vriend-
schap.

'Tzjn de beste Vrienden
diemē inde beurs draegt.

Vryers leugē is een vry-
sters troost.

Daer men sepl aen siet /
behoorren niet af-ke-
righ te maken.

Ober-schot kanten
der ven.

Belacchende Werelt.

Fijtje Gozis.

Niet te kloppen op het Tasje,
Of te gielen op een Keurs,
En op Vrienden inde beurs.

Lammert Gijzen.

Fijtje, 'kwou dat jyme lienden
Van de ronde Beurse-vrienden;
'Tis een aengename gift
Die men van een Vrijster sift.

Fijtje Gozis.

Niet te lienen, niet te geven.

Lammert Gijzen.

Daar is niet veul an bedreven,
Affet naeuwt, je bent niet schoogh.

Fijtje Gozis.

Oftē waar dat jy wat loogh:
Vryers, Sack-vol-leugen-liegers,
En fommencke vuyl-bedriegers;
Wie een Vryers Eedt gelooft
Is van re'en en sin berooft.

Tamme Lubbert.

Fy! 'twaar beter wat geswēgen,
Fy! en maackt toch numment tegen
Datje selver niet en magh.
Segt doch Lammert eens gin dagh.
Wat doet hy, of meer, of minder,
Als belet, en liefden hinder,
Schuyft den breeck-spul vanje kant,
Van de wal op laager-landt.

Lam.

Belacchende VVerelt.

41

Lammert Gysen.

Fijtje, Lubbert blijft alleene,
Ksweerje by mijn neus en teene,
Of by elle-boogh en knie,
Dat ick jou-luy gaare sie;
Noch wat liever deuse *Soetje*.

Soetje Strijckers.

Ey gaa voort, kom, haastje Bloetje,
Kheb flus al-gin-dagh e feyr,
Waarom dus vergeefs gebeyt?

Lammert Gysen.

soet, al soetjes, daar mee schuyfje.

Soetje Strijckers.

Lamme Lammert, och! hoe kluyfje!
Komje niet terstonden an,
Weunt by *Fy* en *Lubbert* dan.

Lammert Gysen.

Quetter-snetter wat selt worde?

Soetje Strijckers.

Tater-snater, volgme Jorde:
Minje mijn, bewijstet dra
Datme liefdt dat volgme na.

Lammert Gysen.

Wie beslaat doch oyt de Paarden,
As die loopen deur de aarde.

Gien dingh (seydtme) mitter haast,
Of men wort somwijl verbaast.

Huy, stap an, stap wegh, stap rasjes,
Houje tretjes, houje pasjes,

F

Soet,

Waarom sweeren?

Wie beydt om niet,
Die wacht verdriet.

Klupbers verliese booz-
baet / en winnen langhe
nae-suaeck.

Beminje wat,
Dan vindje dat.

Haestige luyden moeten
oy geen Schilt-padden
ryden.

Is goelijck
Niet moelijck ?

Swijghen en recht han-
delen baert rust en eer.

Warkere lipden zijn geë
Droomers.

't Is vast gesocht dat ge-
honden moet zijn.

Geen dingen soo slecht/
of het vindt zijn Meester.

Belacchende VVerelt.

Soet, al goelijck, setje fier,
Sleept, en maect een kieremier.
Scharle-beent, en streeft, en waggelt,
Schongel-narremt, puft, en paggelt,
Setje mongtje prits en pruym,
Sonder quijle, sonder schuym ;
Sonder datje soete lippen
Suyre woorden laete glippen.
*Wie bewaerdtsijn tongh en handt
Leest in rust, en sonder schandt.*

Soetje Strijckers.

Lammert, houje selve wacker,
Gaat niet lijck een neder-sacker,
Die wat vuyl, en mufjes stinckt,
Trecke-schinckelt, hincke-pinckt.
Maack geen bocchel as een Kater,
Roche-belt, en snuytje snater,
Schort je wangen, veegje beck,
Krimp niet in gelijk een Sleck.

Fijtje Gozis.

Maar ! wat denckje, Lubbert-vaartje,
Van dat soet gesochte Paartje ?

Samme Lubbert.

Wat ick denck, dat heb ick toe
't Zijn twee Liefjes, 'kweet niet hoe !
Noch een praatje moetje weten,
Eer het komt in mijn vergeten ;
Looftet Kintje, 'tis giën spot ;
Hoor eens : *Noyt soo slimmen Pot*

Of se krijgt een schick'lijk deckfel;
Heyt een Knecht of Meyt gebreckfel,
Hallif wijs, of mal, of vreck,
Hackel-achtigh, snel ter beck,
Sever-lippigh, rochel-achtigh,
Hacke-billigh, knobbel-achtigh,
Vael, of bruyn, of blaeuw, of geel,
Fy! het krijgt toch al sijn deel.
Wachtje voor die slechte *Lammert*,
O! dat Borsjen is gien tammert,
't Gasjen, die soo mindt en jockt,
Is soo slim niet as hy bockt.
Laat hem al gaan heenc douwen,
En de Meyt dan voor-word stouwen:
Hy weet seker waer het blijft
As hy Varckens voor hem drijft.

Fytje Goris.

Lijckje Varckens by de Meysjes?
Segt dat *Soetje* eens twee reysjes,
Schijnt dan *Soet* met jou een Swijn.
Lubbert waar by schatje mijn?

Tamme Lubbert.

By een Schaaipjen, om te wachten
Heele dagen, halve nachten,
Dat gien listigh snoo gediert
Iouw verkracht, of fel betierr.
Nou, wel an, ick sel bethoonen,
Datje meugt jou laete kroonen
Mit een Krans van 't lieve Kruyt,
Daar mē waarje (*Fy*) de Bruyt.

Leelijck-fracp
vindt
fracp-leelijck.

Elck sijn Waerom,
En sijn Daerom.

'tGeen men bewacht
Dat wort geacht.

Verre van daen,
Is langh te gaen.

Haestige rekenschap telt
te kort.

Weet men niet/ Hoe kan
men klappen?

Spel soekê is jock vint-
den.

Bliftigh in't eerste/ wert
stram in't leste.

Die sijn selbê weg-smijt/
wert selden op-geraep.

Belacchende VVerelt.

Fijtje Goris.

Ick de Bruyt al-ree te werde?
Daar van daen is't noch te verde.

*Die lichtvaardigh schickt en gist
In't gemeen by vent-tijds mist.*

Praat wat aars van hondtjes, puysjes,
Of van boomen, of van huysjes,
Of van stal, of kacke-stil,
Of van 'kweet niet watje wil.

Tamme Lubbert.

Meenjet soo mijn *Fijtje Fransse?*

Fijtje Goris.

Hó, jaa, frisse *Lubbert Gonsse,*
Dat ick soeck is tijdt-verdrijff.

Tamme Lubbert.

Al mijn soecken is een Wijff.

Fijtje Goris.

Wat een deuntje! wat een kluytje!
Wech al, wegh hier uyt men Schuytje,
Voort al, jy bederfme vracht.

Die wil minnen, meent al sacht.

Praat van *Soet en Lammerts* tuyrtjes,
Of van angder vreemde kuyrtjes;
Liegje wat, stoffeertet mooy,
Geefje tongh een losse gooy.

Tamme Lubbert.

Ey! ick gooyme wel ren lesten
Voor jou, of een aar ten besten,
Lijcke-liens ick trap en staa,
Sacker-lootjes, vyer-genaa,

Smijt

Belacchende Verelt.

45

Smijt ick mijn thans niet te grabbel ?
'kLick niet voor, noch after krabbel,
As de Katten sommels doen,
Kenme quaat uyt goet vermoen ?

Fijtje Gozis.

Neen, maar *Lubbert*, segme troetje,
Ey wat praate jy mit *Soetje*,
Doen as ick mit *Lammert* gingh ?

Tamme Lubbert.

Wat soudt wesen ? niet een dingh.
Somtijts gaf ick *Soet* wat quackjes,
Soetjen oock schonck kacker-lackjes,
Schoot ick somwijl mittet speck,
Dickwils snoerden ick mijn beck.
Riep ick, *Soet*, je bent wel goelijck !
Sy sprack : Maackme toch niet moelijck.
Hiel ick heur niet langh te spraack,
Soet docht, *Lubbert* steeckt den Draack.
Nou dan *Fijtje*, laatmen hooren,
Wat jou *Lammert* brocht te vooren,
Flusjes vielmen seltssem in :
Fijtje krijgt in *Lammert* sin !

Fijtje Gozis.

Watté jockens laatje klincken,
Lammert liet ick heenen lincken,
Wangt hy leeck toch hallif sot,
Sijn besluyt was sonder slot ;
Krom-slom was hy, doch rechtvaardigh,
Heel-vry-borstigh, maar onaerdigh ;
'tScheen sijn hart lach op sijn tongh,
Soetje was't die *Lammert* dwongh.

F 3

Dan

Schoon booz de ooghen
en buyl achter de rugge
zijn af-keerlijcke ghebre-
ken.

Spotten leert gheek ver-
staen.

In-ballen doen uyt-bal-
lett.

Open-hartigheyt maect
open-mondigheyt.

Ongeftadigh,
Ongenedigh.

Liever keeren,
Dan verfeeren.

Eerlijck geflacht en haet
geen oneerlijcke Ra-ko-
melingen.

Belacchende VVerelt.

Dan ick moetjet nou vertellen,
Flus komt *Lammert* ons weer quellen
Binnen angder-hallif uyr.

Al die maals en heyt geen duyr !

'Kheb vergeten hem te vragen
Waar hy *Soetje* gingh bejagen,
Of hy al van over langh
Heyt gegaan de *Soete-gangh*.
Ick fou meenen, sonder missen,
Dat wy *Lammert* as een wiffen
Selle krijgen, 'tzy allien,
Of ten hoogften mit fen twien.

Tammie Lubbert.

Kom, ey goedfte, keert te rugge !

Fijtje Soetis.

Bey, hoe wordje nou dus vlugge ?
Wat een haest heyt *Lubbe-quick*,
Effen op een oogen-blick !
Eer we vloten, moet ick weren,
En mit vragen mijn vermeten,
Dat is : *Segme, Lubbert* quant
Eens van *Soet* en *Lammerts* Landt ;
Laatme doch een reysjen hooren
Waar die *Lammert* is geboren ;
't *Rijcke Soetje*, dat Present
Heb ick jaer en dagh e kent :
'Tis de dochter van *Strijck-Fransje*,
Soetjes Moer was *Vette* lansje,
Sy is maar het eenigh Kindr,
Daarom *Lammert Soetje* mindt.

Tamme Lubbert.

Om heur goetjen, of heur weten;
Maar wat is't, sy is vermeten!
Houdse *Lammert* wat te spraack,
'tIs Moer *Soetjen* om vermaack.
Lijcke-wel, je bent belustigh,
Daarom segh ick jou wel rustigh
Waar dat *Lammert* is van daan,
En waar sijn Moers hoenders gaan:
Meugh-ber, *Lamme-Soet-an-raker*
Is een Vryer van *Pijn-Aker*.
Soetjen is van *Dellif-gaauw*;
Doch, 'ken weetet niets te naeuw.

Fijtje Gozis.

Daar, of daar ontrent, soo raaje,
Dat is wel dan. Wanneer gaaje?
'tSchijnt jy bent niet al te ree;
Want je houdt besuckte stee.

Tamme Lubbert.

Selmen heel van *Lammert* swijgen?

Fijtje Gozis.

Iaa maar, flusjes selj' hem krijgen;
Ondertussen loopen wy
Van het volckjen an een zy.

Tamme Lubbert.

Zaat ons gaan, mijn goelijck Diertje,
Om een lekker *Dellifs-biertje*;
Mom dat prijstme boven al.

Fijtje Gozis.

Swijgh noom kool, hoe, benje mal?
Weet-

Verstandt is 'tbeste goet.

Gerlijcke Af-komst is
loflijck booz deugt-rijcke
wijse *Maer-komers*/ ende
voorzderlijck in het bypē.

Loff in't raen
Is maer waen.

Woersche bype Dyperv.

Leelijck doet geen feer
Aen Boer of Heer.

Dyvers bevepnde lÿdt-
saemheyt.

Wilje schamen,
Voor toe-namen.

Veel kaacks,
Veel laacks.

Belacchende VVerelt.

Weetjet wel ? ick sey jou flusjes,
Asje meenden mitje kusjes
Mijn te doen een groot vermaack,
Doeje vrijden an mijn kaack
Mitje eeltse-knobbel-handen,
Mitje dicke lippe-randen :
Daar men schier een huts-pot off
Sou gaan hacken vet en groff-
Lubbert, as je staagh hoort strijcken,
En jou feylen licht doet blijcken,
Wordje dan niet uytje fin ?
Segt eens kaale stoppel-kin ?

Tanne Lubbert.

Neen ick *Fijje*, 'khoudt voor suycker,
Iaa, al hietje mijn de Duycker !
Schoffel-brockje, dommen dwaas,
Hompel-pompje, douwte-kaas,
Todde-dick-neus, wiggel-slodder,
Kibis-kobis, Modder-slodder,
Ellif-ribbe, slinger-slonck,
Plugge-praccher, Funne-fonck,
Langh-in't-wambis, haffe-basser,
Dweyle-spoelder, vate-wasser,
Henne-taster, vroetelaer,
Gorten-telder, hoetelaer,
Bedde-schudder, vloere-veger,
Vyer-an-legger, Spinne-pleger,
Quijle-babbe, futsel-kous,
Roere-potje, mengel-sous,
Al-besnapper, snater-geckje,
Hallif-schickje, ratel-beckje,
Kever-kinne, roffel-mondt,
Troggel-fackje, vagebondt.

Belacchende Werelt.

49

Fijtje Gozis.

Fy! hoe spreekje vanje selven!
Gaawe voort, 'tis schier by elven,
Soomen an de Wijsen fiet.

Tijdt-versuymen baert verdriet.

Fluckse veyle Schongel-broockje
Hebje niet een neut, of koockje?

Of wat vijgjes, of rofsijn,

Voor je selven, en voor mijn?

Weetjet wel? *Die niet kan praters*

Moet gien Neutjes breecke laten,

Soo langh asmen kaawt en knapt

Wort van numment quaet gesnapt.

Tamme Lubbert.

'Tis voorfeker, Fy, soet Meysje,
Soeter as Konijne-vleysje,

Soeter as een rijpe Druyff,

Soeter as een Suycker-struyff,

Soeter as de Hunnigh-Biedjes,

Soeter as de Suycker-Kiedjes,

Soeter as de Rijsten-Brouw,

Soeter, wist ick meer voor jouw!

Lusje thans gien heete Wafels,

Diemen set op Heere-Tafels?

Lusje Roompje, suyr, of soet?

Lusje Prol, of monckel-goet?

*Fopje/ een Garnaets Jongen/ tusschen in-
dringende/ roept:*

Heete Garnaet, wel gefouten,

Heete Krabben, goe-koop buiten,

Alykruycken heet en krul,

Heete Kluyvers snoept as dul.

G

Tam

Men sal sich selvé niet te
groot of te kleyn achten.

Lebigly zijn brengt jam-
mer hoort.

Sonder praat
Sonder quaer.

t Schijnt al soet wat men
nopt en heeft geproeft.

Lust ontruff.

Kleyn kostje smaekt wel.

Men-biedingh kost wep-
nigh.

Goet koop, Soet hoop.

Weg-gehen maectt ver-
wijt.

Wensien verweckt snoep-
lust.

Grage monden maken
leege schotels.

Schaemte nijdt Over-
daedt.

Belacchende VVerelt.

Tamme Lubbert.

Lusje niet een Garrenaarje ?
Lusje niet wat Krabbe Maatje ?
Lusje niet een Alykruyck ?
Lusje dan niet eens ter smuyck
Mè te gaan mijn lieven Engel ?
Ick heb voor je noch een Mengel,
Spreeckt al watje hart begeert ;
'k Houje vry, al watje teerdt.

Pijtje Goyis.

Sou ick uyt jou Beursjen eten ?
'tWorde mijn dan licht verweten
Van me Kennis ; Och ! terstont
Sleeptmen yemant deur de mondt.

Besje Krimpera met Herb-aeckers.

Hier, al heet, al heet Aerd-aeckers,
Schier soo goet als Hylijck-makers ;
Ionge-luy, hier, proof de smaack,
Elcke beet een volle kaack.
Oly-koockjes mit Korentjes,
Sincke-neutjes ; kom mijn Ventjes
Mit jou Kleuters, die de praat
Niets te wel, ofvloeyend' gaat.
Propje mongt vol Boockend'-Koockjes,
Die wel goet zijn an de roockjes ;
Kindt, of Vrijster, Wijff, of Man
Koop wat vets hier uyt de Pan.

Tamme Lubbert.

Lieve Besje, waar't gien schangde
Datme mit sijn mongt en hangde
Sou gaan proppe-muylen staagh
Of men Apen slocken saagh ?

Die

Belacchende VVerelt.

51

Die de kóónen soo vervollen
Offe waren dick gefwollen,
En noch vatten even graagh
Om wat anders voor de Maagh?

Besje Krimpers.

Lansje, kom mijn kluchtigh Knechje,
As je wilt, toch, ick berechje,
Neem wat Vrijster, nou, kom hier!
'Tis al jonge-luy benier:
Nou, hou op je schorte-kleetje.

Fijtje Gozis.

Besje schrompel-kin, hoe weetje
Om te gaan mit Kóómeny!
Fy, ick walgh van snoepery!

Besje Krimpers.

Beste Kindt, hoe smaddigh spreekje!

Fijtje Gozis.

Beste-Moer, fy! wat gebreeckje?
Meenje dat ick koope sel
Van een ouwe Morffe-bel?

Besje Krimpers.

Schaamje, Fy, van die gedachten!
Mijn, en Wáár, te gaan veráchten!
Loop al deur, je dientme niet
Asje noyt en koopt, of biedt.
Gaatal heen, Moer Backe-lacke,
'k Seltje na je hoeft niet smacke;
Houdt jou gelt, ick hou mijn goet.
Tegen-lust is heel onsoet.

Camme Lubbert.

Swijgt toch *Besje*, stilt jou buyen,
Ey wilt niet ten quaatsen duyen,

G 2

Dat

Goede woorden heplen
quade koopmanschap.

Handelschap is pder
even na/ maer niet even
nut.

Al die Eyers koopt om
t'eeeten
Sal van geen bemorffen
weten.

'Tis beter sijn ghelt be-
houden/ als slechte koop
te doen.

Die sijn waer houdt/ is
niet bedrogen.

Aensien doet gedencken,
En kan lust aen-wenckē.

Al te net
Doet belet.

In voor-spoet sooghbul-
digh te waesen is proffyt-
lijck.

Schoor-steenen kosten
heel om roockend' te
houden.

Belacchende VVerelt.

Dat de Meysjes weyger zijn !
Veynsen is gien Vrijsters pijn.
Schoonste Fijtje, nou ! waar loopje ?
Laat ick voorje doen een koopje :
'Tis een schangde datmen gaet
Van wat goets dat voor hem staet.
Houje neus-dock op mit kangtjes.

Fijtje Gozts.

Snoeyert, fy, neemt bey je wangtjes,
Siet, mijn snuyt-doeck is te net,
Schoondert hebje niet een slet ?

Tamme Lubbert.

Iaa, fiet ! 'tis een blauwe vodde,
Die ick eerst wat uyt wil schodde,
Smeer en kruymels hangter an :
Kijck het glimt en ruyckter van.
Gister avent brocht ick laatjes,
Van een plaats een struyf mit gaatjes ;
Want ick docht (al was ick fat)
Die nou spaart heyt morgen wat.

Fijtje Gozts.

Geckje mit de struyff en butter ?
Wordje vuns gelijk een dutter
Die van speck weet inde Mouw ?

Tamme Lubbert.

'k Weet genoegh. waar jy mijn Vrouw,
Dan sou ickje leere kooken,
En de Schoor-stien braaf doen rooken.
'Tis een sörger, tis een man
Die een Haart doen smoocken kan.

Fijtje

Fijtje Gozis.

Dat is't ouwe luydrjes seggen;
Daar van is wat uyt te leggen.

Tamme Lubbert.

Fy, het is genoegh geseyt
Voor een wijs' en gaauwe Meyt.
Wiljet rnym, of naeuwer weten,
Of vier-kangter over-meten,
Hooft, Fy, wat ick seggen wil.

Fijtje Gozis.

Weet-al, swijgh nou, luyfter stil,
Keuckelaer van theugel-schuyven.
'Tis goet koocken, 'tis goet kluuyven,
'tis goet backen, 'tis goet braan
As de Neeringh gladt wil gaan.

Tamme Lubbert.

Louter spreekje: 'Tis goet backen
Affer meel is in de Sacken,
Oock en wordter songder mout
Selden smakigh Bier e brouwt.

Fijtje Gozis.

Daarom ist vergeefs te sorgen,
Voor een Nou, of voor een Morgen,
Asmen niet en magh, of weet.
Doch, ick maeck geen kost gereet,
Lijckje fiet hier nou al gaande;
Dan, ick seghje, wel verstaende,
Dat ick mee veul koockery
Smaackigh maack deur smoockery.

Tamme Lubbert.

Dats een angder; want ick dochte,
Datje niet en onder-sochte

Meet engh, en wijt,
Al eerje snijt.

Winnende handen,
Smeerende tanden.

Als men heeft waer mee
ist goet keuckelen.

Sorght voor heden / niet
voor morgen.

Die met den Haerdt kan
om-gaen/weet van proe-
ven.

Sonder morffen en duy-
melen
Kan men niet verkruy-
melen.

Nae gewoel
Is gevoel.

Wetende monden
Verstandt verkonden.

Wrouwe-Dozen hebben
geerne smekende-galm
van stryckende monden.

Mockelaers
Smockelaers.

Belacchende VVerelt.

Wattet Keucke-sorgen is,
Hoe men Vleys, en vorffe Vis
Siedt, of braat, en wel ken stoven,
Dat ter zye, onder, boven,
Nergens brandt, of raeuw en blijft,
Of niet mals, of drabb' en drijft.

Pijtje Goys.

'Tis wat leckers; lieve Koocker,
Duymelaer, en Smodder-smoocker,
Botte-schrabber, Krimelaar,
Palingh-strooper, Fimelaar,
Rogche-vilder, Haaringh-keelder,
Scharre-snyer, Schobbe-streelder,
Karper-wasser, Schommel-kock,
Braasslem-brader, Brijsel-brock,
Snoecke-stover, Spieringh-backer,
Stock-vis-klopper, Mossel-quacker,
Leelijck-schreeuwer, Hangde-van
Asje voelt de Pieter-man.

Tamme Lubbert.

Songder liege, songder malle,
Ick hoor thans wel anje kalle
Datje weet hoe Vis en Vleys
Hoort te wesen na den eysch;
An jou vloeyent daver-becken
Kenme jou verstant berecke.

Pijtje Goys.

Wat een flêem geeft Lubbert-Vaar!
Wat een Bockingh krijgh ick daer!
Siet, al-kacks, ick hiet verstantdigh!
Bijster voetigh, bijster hangdigh,
Meent den Misser dat ick ben,
Nou ick smockel-brocke ken:

Kroote

Belacchende Verelt.

55

Kroote schille, Warmoes hacke,
Peene-schrabbe, appels-backen,
Kóóltjes stove, Iuyne braan,
Knolle-koocke, blom-beslaan,
Boone freuyte, Grutte meucke,
Geerste brouwe, Bry-pap beucke,
Butter-smelte, Sausse sien,
Schuyme potte, Roock ontvlien,
Duymel-darme, Worstte make,
Beulingh volle, Silte-krake,
Penfle rooste, quiste Kruyt;
Wist ick meer, het quammer uyt.

Tamme Lubbert.

Wel e seyt: je weet je weetje;
Hadde wy nou thans een beetje
Van de kluyvingh, dieje daar
Keunt versinnen op een haar!
Flusjes wou ick mitje teeren,
Flusjes was ick vol begeeren,
Flusjes ('tis een wijl geleen)
Seydje niet als: *Lubbert*, neen!
Of ick noch een reysje vraagde,
Datje meer dan wel behaagde,
Sou't weer neen, of anders zijn?

Pijtje Gozis.

Soetjes, stil, hoe quelje mijn!

Tamme Lubbert.

Ken ick noch je sin niet vangen?

Pijtje Gozis.

Vryers groeyen deur verlangen,
Ist niet waar? kom gaawe sien
Watter beurt, of sel geschien.

Ick

Groot beslagh
Veel vermogh.

Hadde komt veel-tijds te
laet.

Neen en Iae
schijnt
Voor en Nae.

Verlangen is de Suster
van begheerte / ende de
liesde kan niet sonder de
selve bestandigh blijven
inde teelsuchige Jeugt.

Verlet verset.

Beschaemde onbeschaemtheit!

Prangen van nieu-sucht noemt men gemakelijck.

Dat wel staet / voegt niet qualijck.

Elck by 't sijn / groff by groff / en sijn by sijn.

Belacchende Werelt.

Ick heb lust om wat te gapen,
Icke kroel magh numment slapen.

Kom uyt dit verdroogde stoff,
Gaawe in het Binnen-Hoff:
Daar is vry wat mooyts te kijcken,
Daar zijn meer van ongs gelijcken,
Is te dencken, fiet den drangh!
Seper 'tis hier al wat bangh!

Tamme Lubbert.
Gaawe dan ongs biene reken.

Pijte Goys.
Hey kijck Ioffers' taensicht decken!
't Backhuys lijkt een bijte-baeuw!

Tamme Lubbert.
Spreeckje luy, je krijgt een graeuw.
Wat kan ick, of jy al droomen
Waar van daan de grille komen
Die men in de Werelt vindt
Onder oudt, en 't minste Kint:
Wat al sleep van snipperijdes,
Flicker-glans van gout en zijdes,
Hoe versindment watme doet?
Voegtet niet? 'tis wel als't moet.

Pijte Goys.
Sou juyft alle dingen voegen?
soo laat Ionckers mee gaan ploegen,
En de Iuffers melcke gaan
As de Koeyen stille staen.
Hoor eens, *Lubbert*, songder jocken,
Hoe soud' ummers doch al focken
Dat den Eeldom dee als wy,
En wy mosten doen as sy?

Lub-

Belacchende Verelt.

57

Lubbert, ofje mit een degen
Eens gingt proncken langs de wegen,
Slodder-brooken opsen frans,
Lijckse smalle billé t hans.
Wat een Heertje souje wesen!
Elck een sou wel voor je vreesen,
Elck sou roepen: Breet de Baan,
Laet den Heerschop defstigh gaan.

Tanne Lubbert.

Staat-sucht laar ick seper leggen,
Tusschen veul-doen, en veul-seggen,
Blijft noch altijd ruyme stee.
Wel-genoegen maackt te vree.
Fijtjen, of wy schendigh mooyden,
En ongs Gelt en Goedertootoyden
Iuyft om angder luy vermaack,
Waar dat niet een slimme saack?
Dreegmen net en diere kleeren,
Kakel-bongt as veugel-veeren,
Tis voor angder luy heur oogh.
Mooy dient altijd schoon, en droogh;
Mooy ken selde veul verwarmen,
Mooy en volt geen leege darmen,
Mooy is ballast, prangh, en pijn,
Mooy wil by nieu-suchtigh zijn;
Mooy en Pracht groeyt altijd grooter!
Mooy is maar de Beurs ontbloater,
Mooy wort noyt veul snuffen mae,
Mooy komt Weeldens heerscheyt too.
Mooy-onderdigh wort geleen,
(Maghmer anders recht van spreken)
By een ysslick schrickend' Dier,
Dorst ick wel, ick noemdent hier.

H

Doch,

Beter bemint dan ge-
vreesst.

Genoegh is meer dan
overbloedt.

Niemand bederft sich om
een ander.

Moepelijck Moop is
Moop moepelijck.

Alte hoovaerdigh
Is onærdigh.

De Crocodijl groept soo
langh hy leeft : eben soo
is de hooberdigheyt en
bermetenheyt van som-
mitige menschen / die geen
eynde neemt / booz dat de
Doodt haer verslucht.

Deftige lieden upt slech-
te iupden klincken niet
ruchbaer.

Die gelt heeft kan wat
kopen.

Onwetenheyt is een
ypande van konst / en
Wysheyt.

Wie mindt,
Die windt.

Wie gift,
Die mist.

Belacchende VVerelt.

Doch, as't yement dient te weten :
'Tis een *Crocodijl* geheeten,
Die soo lange groeyt en slockt,
Tot de Doodt hem t'onder-rockt.
Deusen Slock-op, Al-verteerder,
Mensse-vilder, Beesten-scheerder,
'tOnversadigh Noyt-vol-was,
Koomt hier op, en juyft te pas.

Pijtje Gozis.

Hola ! Narr', je praat te heftigh,
Niet te deun, Maat, of te deftigh,
Nou, al soetjes, hoort een woort,
Onder-wijlen gaawe voort
Nae de mooye Schilderyen,
En de reyne Krameryen,
Die beneen, oock op de Saal
Zijn te koopen al-te-mael ;
Lubbert, kijck een reysje ginder,
Numment doet ongs eenigh hinder,
'Tis om niet-mend'al te sien,
Maer 'tsou gelden soo wy bien.

Tamme Lubbert.

Fy ! heb ick verstant van borde ?
Ick en sel gien koop-man worde.
Neeringh sonder goet verstandt
Is verliesingh voor de handt.

Pijtje Gozis.

Milde *Lubbert*, kmoetje vrage,
Wilje niet een Lootje wage
Inde Rijffel-loerdery,
Daar veel Prijfen op een ry
Zijn te krijgen, of te halen,
Gouwe Koppen, Sulver-Schalen,

Be-

Belacchende VVerelt.

Bekers, Spiegels, moy vergult,
Voorts wat oogh, en lust vervult?

Tammie Lubbert.

'tLijckent hallif schier gewonnen,
Eer men't trecken heyt begonnen.
Fy! het ooghe locket hert,
Fy! al wat getrocken wert!
Fy! mijn Lieff, die komt mijn trecke.

Fijtje Gozis.

Isset hier al weer van't gecke?
Mit geen mallen ist te doen;
Gecken (seydt men) *Sotte broen.*
Nou, Geck, waaght een reys, soo winje,
Langsje, *Lubbert*, wat beminje,
Gout, of Sulver, Zy, of Wol?

Tammie Lubbert.

Krachtelijcke word' ick dol,
Datmen nergens ken verfinne
Loteryen van het Minnen;
Daarmen dan van alle slaghe
Vryelijcken trecken mach
Soete lieve jonge Maagden,
Die het noyt mit Knechjes waagden;
Sneege Vrijsters, gaauw van trot,
Niet te morffigh, vads, of ner.
Vlugge Weeuwen, nieuw, en ouwe,
Al dievoor-smaack van het Trouwe
Leyt en woelt deur vleys en bloedt.
Eerste Min is vast en soet.

Fijtje Gozis.

Wel! hoe borst ick uyt van lachjes!
Praat van Weeuwen toch wat sachjes,

H 2

Vrij-

59

Wie verkiest,
Die verliest.

Gecks-Maer
is
Onwaer.

'tVerkiefen inde loop vā
jonge Lieben/ wert hier
gheleken by een Lotery/
daer hoogh/ middelbaer/
en kleyn te trecken is/
door Geluck: waer toe
pder tracht om verbete-
ringh/ en onder-tusschen
ist een ydele niet.

Laghen is Milt-bzeugt

Misbruyekt lieker het
hoose dan het goede.

Wijsheyt verlicht.

't Jongh is soet!

Wat is gedaen
Blijft sonder staen.

Eerste liefde gaet voor al

Weduwen draghen ghe-
kreuchte liefde.

Belacchende VVerelt.

Vrijsters hebben Eng'len sin,
Weeuwen hebben Duyvels in.

Tanne Lubbert.

Ey! bedærje! fy, mijn Vrijster!
Wel, hoe duyvel jy dus bijster?
Hoor eens fier en fraeyste Goe,
Lient jou ooren noch wat toe.
't Ouwe seggen meldt de klaarte:
Wijse Re'en die hebben staarte;
Want ick praat of 't waar geschiet;
Die nooyt at en hongert niet.
Wie soeckt voor sijn mont en darmen
Huts-pot, flets gebrant deur 't warmen?
Teugdigh, vors, en hartigh vleys
Dat is kosje na den eysch.
Die de Man is of e sturven
Sou ick niet wel vrye durven;
Ick sou vreesse voor gekarm
As ick lagh in 't Liefjes narm:
As ick mé niet juyst en kuffte,
Iuyt en waackte, juyt en ruste
Lijck den eersten By-slaap-dee,
Fy! dan had ick gunst, noch vree.
Ick laat Weeuwen, ick schouw treurigh,
Dweep, of goelijck, slecht, of keurigh,
Droeff van buyten innigh bly,
Heet, of koel^w niet ware Fy?
Fijte Goye.
Ick begeer niet meer te schreeuwen
Van de geyl, en veyle Weeuwen,
'Tis veul nutter dat ick swijgh
Eer ick mé wat smeersel krijg.

Swij-

Belacchende Verelt.

61

Swijgen leert men van de Wissen,
Swijgen ouwe Luydjes prisen,
Swijgen maect een goet verstant,
Swijgen is een vrede-bandt,
Swijgen is de Nijdt-verwinner,
Swijgen maect een Kunst-versinner;
Swijgen is toch nummer quaat
As men swijgt in middel-maat.
Ey, al recht, ick swijgh nou watte,
Flus sel ick het weer an-vatte,
By aldienje mijn komfoort.
Geven wil op ellick woort.
'kWeet niet waar de tijdt sou blijven,
Soo wy niet en liete drijven
Wt de mondt, en mit een klucht,
Soet gejock, of suyr gesucht.
Liefjen, hoor, je prijstet swijgen,
Hoe sou elck sijn deeltje krijgen
As de Hy en Sy al sweegh,
En gien vrager antwoordt kreegh?

Fijfte Goria.

Dat's wat anders, as de finnen
Lieve-koosen soet in't minnen,
Songder datmen licht en ras
Sitt mit yemands slip in d'as.
Daar is praats genoegh te vinden,
Hier van Sonn', en Maan, en Winden,
Vyer, en Lucht, en Aerd, en Nat,
En al wat het Breyn om-yat.
Maar, die Mensen mient te siften,
En heur vroomheyt soeckt te schiften,
Och dat is een slim gedrocht
Vande Boosheyt voort-gebracht!

H 3

Ick,

Swijgen leert,
Spreden deert.

De beste antwoort is se-
digh swijgen.

Over sijn beurt in praté
maecht geé mengel-klay.

Al te stom
Schijnt te dom.

Bedeckt de seplen van
dijn draesten.

Wie Eer steelt
Die meer steelt.

Elck is gebrekelijck.

Of kael, of bont,
Het moet al rondt.

Wel spreckentheyt gaet
boven kracht.

'tEdel Hoff
Weter off.

Hooge dingen lijden veel
aen-stoot.

Niemant wroegt
Die vernoegt.

Belacchende VVerelt.

Ick, en aar, heyt sijn gebreken
In het dencken, in het spreken,
In het sitten, in het staan,
In het leggen, in het gaan.
Noyt geen dingh, hoe veulderhande,
'tHeyt, of eer, of schaa, of schande.
'tWerelts-Radt loopt aventuurs,
D'een krijgt soet, en d'aar wat suurs.

Tamme Lubbert.

Watje segt, *Fy*, moet ick loove,
Fraye *Fy*, hoe leerje hoove!
O, je spreeckt soo hoogh en wijdt
Dat een wollick open splijt!
Kan jou dit, te Hoof verkeeren,
sulck een vaste Wijsheyt leeren?
'tHoff is thans wel krachtigh Moer;
'tMaackt een Heertje van een Boer,
En, oock luffers van Boerinnen:
'kWeet niet hoemen't ken versinnen?

Fijtje Gozis.

Lieve Tammert, arme Sack,
'tHoff lijdt oock al ongemack.
Denckt! al lijktet hoogh, en deftigh,
'Twort geduyrigh, en wel heftigh,
Hardt bestre'en van Sorgh, en Nijdt,
En van List, en bitter Spijt.

Tamme Lubbert.

Mcenje dat wy Boersse-Slaven
Beter zija dan Prins, of Graven?

Fijtje Gozis.

In sommencke dingen, Knecht,
Gaetet mit den Eeldom flecht.

Mit

Belacchende VVerelt.

63

Mit den Huys-man lijckter beter ;
Hy is een Gefonden Eeter
As hy van den Arrebeydt
'sMiddaegs, of des avends scheydt.
Iffet niet een mooy vermaken
Datmen suyr broot soet doet smaken ?
En gaat slapen sonder dwangh,
Zijn de nachten kort of langh ?
Hoor noch ; 'tis vertellens waardigh,
Dat ick segge sel is aardigh
Vanden Hooffen Edeldom,
Iffet toertigh, lachter om.
Lestent kom ick an-gestoten
Deur de Hout-straat, na de Póten,
En ick sagh dat Ioffers re'en
Na de jacht, of el-words heen,
Fraay te paardt, gelijk as Helden ;
Siet ! dat most ick gaan vermelden
Soo langh as't in mijn gedacht
Daagh-onthoudt, en over-nacht.

Tamme Lubbert.

Isje dat soo vreemt te kijcke ?
Huys-luy, *Fy*, en jouws gelijcke
Ryen oock wel hofse-bos
Op een Merry dwors, en los,
Aerffelinghe van ter zye,
Om mit schockjes wat te gleye,
As de Vryer ment de Toom
Sommels strack, en swack, en loom ;
Jaa dan moetet Meysje watte
Mit heur bouten 'tKnechje vatten,
Datse voor-tijds heyt versmaat
Wort heur hulp, en toe-verlaat.

Kindt,

In een gesonde mont is
alles soet.

Die gerust mach slapen/
lept en rust van onrust.

Wt-lands ghebruyck
maecht in-landische
vzeemdigheyt.

Gedachten begrijpē son-
der vatten.

Hoedzolliger / hoe beter.

Quaet schickt nopt wel.

Arbejdt besuyt de loon/
loon versoekt den arbejdt.

Wie schoon dient behoort
repne loon te hebben.

't Geluck valt als't op
sijn hoogsten is.

Meendt/ of mijdt.

Minje wat van 'sharten
grondt,
Geeff soete woorden uyt
je mondt.

Belacchende Verelt.

Kindt, soo keeren alle dingen ;
By de Vrijsters sonderlinge ,
Meer as't by de Vryers doct !

Fijtje Gozis.

Quaat-schick, mienjet ? wel! dats go et.

Tanne Lubbert.

Fijne *Fijtje*, songder vrocke,
Mach het soo niet relijk focke
Dat een Vrijster rijdt te paardt ?

Fijtje Gozis.

Waarom niet, se bennen't waardt.
Vrijsters moetmen lijdigh dienen,
En somwijl een hangtje lienen.
Waar gien dienst is valt gien loon.

Tanne Lubbert.

'kWilje, *Fijtje*, diene schoon,
Om van jou, of jou te krijgen ;
Siet, ick ken't niet langer swijgen.

Fijtje Gozis.

Wat begerje Yse-grim ?

Tanne Lubbert.

Iou mijn lieve Kochel-sim.
Bygans hondert, is dit Minne ?
Ick word' dul, en buyten sinnen !
Liefme soo je stincke-bock ?
Wegh me vrient, daar valt gien lock.
Lieve-loofse songder meene,
Daar van keume blaeuwe scheene,
Heugt, *Lubbert*, dat een Meyt
Iou de ronde waar uyt seyt.
Selje *Sim* of *Aep* gaan hiete
An een dieje wilt geniete ?

Neen,

Belacchende Verele.

65

Neen, je Praatjen heyt gien val,
Fy! voor Wijsheyt hoor ick Mal!

Tamme Lubbert.

Nou, wel Meysje, blijft de wijste,
Of de booste, of de blijste;
'Tis noch goet dat een van ons
Heyt een spits-vernufte gons,
Of een slaghe van de Molen;
Fy toch! alle menschen dolen.
'kWedje nergens umment haalt,
Of hy malt, of mordt, of maalt.

Fijtje Gozis.

Al genogh hier staan te drayen;
Laat ons praatjes heene wayen
In de soele Seumer-lucht.

Tamme Lubbert.

Vreesje voor een Tongh-gerucht?

Fijtje Gozis.

Neen, wat kenme van ongs snappen?
Wy en laate nergens tappen,
Wy en gaan niet wiggel-wanck
Over-gullipt vanden dranck.
Niese, ripen, walgen, wroegen,
Geubel-schocke, brocke-spoegen;
Want daar is van daagh gien speck
Noch gekeumen voor ons beck.

Tamme Lubbert.

Lieff, je wilt me gaande maken
Om te speulen mit de kaken;
Hier in't Hoff en vangtme nier,
Asje hoort, en asje fiet.

I

Laa-

Nemant moet de beste
wesen.

Wijs ende Geck,
Elck wat gebreck.

Wt de mondt dwijnt in
de wint.

Sonder quaet
Sonder haet.

Maect gheen stille Wol-
ven gaende.

De Botten hangen niet
te Hooff.

Wie kan Oogh en Tong
versaden ?

Lichteljk ghewaegt/
doet bestwaerlijk ver-
liesen.

Door nietige dingē wert
het meeste gelt gegeven.

'tBedroch
Leeft noch !

Vreemde Lien gaen'
vreemde gangen.

Belacchende VVerelt.

Laate wy het Hof gaan ruymen
Om te koopen soete kruymen,
En wat smullen uyt de vuyft
Dattet mongtje wort begruyft.
Laat ons 'tHaaghje wat betrappen,
En al siende brockel-knappen,
Soo vol-doen wy tongh en oogh.

Pijtje Gozis.

Iaa Vaar, 'tkeeltje blijft te droogh.

Tamme Lubbert.

Dat is soo; doch, ondertusjes
Krijgen wy noch *Lammert* flusjes,
Want hy sey, en riep van veer:
Ey, en *Lubbert*, ick kom weer.
Eer hy ongs keumt ribbe-sacken,
Soo laat ongs een reysje smacken
Deur de Trachter, om gewin.

Pijtje Gozis.

Och, daar steeckt gien voordeel in!
'Die wat koopt, die heytet seker,
Die mis-dobbelt wordt een wrcker:
Denckt eens recht, ist gien geweld
Voor de Niet te laten 'tGelt?
'tSou wel beuren dat de Heeren
Guychelaars oock van heur weeren,
Maar het schijnt dat vreemde Bloen
Kreemde streken meugen doen.

Tamme Lubbert.

Snoerje tonge, houje binne,
Laat een Kalis 'tkosje winnen.
Hoor Ey: *Arremoe* soeckt list,
Daar geen *Rijcken* op en gist.

Belacchende Verelt.

67

Om de Kost wordt veel veronnen,
Kost wordt ongelijk gewonnen,
D'een te Water, d'aer te landt,
D'een mit eeren, d'aar mit schandt.

Fijtje Gozis.

O! dat zijn de rechte kloeckers
Die mit eeren 'tkosje soecken;
Maar die niet benierlijck wint
Ken toch niet bedye, kint.
Vallse Speulders moet men schouwen,
Alle man behoort te grouwen
Voor dat vreemde vuyl gespuys,
Dat schier nergens heyt een thuys.

Tamme Lubbert.

Laate wy gaan sien de Lanffers,
Beuytelaars, en Koorde-danffers,
Of Krommediangte Spul,
Die, en wijs, en lot, en dul,
Kort, en langh, en vuyl, en schoone,
Keune deur een Mens verthoone;
Fijtje, al die Boovery
Lijckt schier lout're Toovery.

Fijtje Gozis.

Kijck! wat doet men wongder dingen!
Siet de Luy heur lijff om-wringen
Voor, en after op het Paart!
Hoort, en let hoe 't *Sotje* baart!
En hoe dat sijn handen drillen,
Als hy oock de Kunst sou willen
Lustigh speulen wongder dra
Om het voor te volgen na.

I 2

Loncke

Om de Honger te weder-
staen / soo werden by het
Menschelijck Geslacht
veelderlepe listen aenge-
went.

Wiedt van valscheyt / soo
werd niet bedrogen.

Schijn bedriegt.

Boeven
Hoeven
Troeven.

Hoe geleerder,
Hoe verkeerder.

Winst verblindt schande.

Hongers-noodt
Soecket broodt.

De Tijd is kostelijck
daermen die van doen
heeft.

Nieu-suchtigh
Wert kluchtigh.

Lieber bukken dan ber-
sten.

Scherpheit maecht rust.

Geen Menschen geeft
In eenigh Beest.

Beestachtigheydt
In menschen leydt.

Belacchende VVerelt.

Lonckt eens gaauw, *Fy*, sonder dringen.

Tamme Lubbert.

Op een touw een Vrouw te springen?
Dat is nieuw, en onbeschaamt!
'Wijve-klimmen niet betaamt.

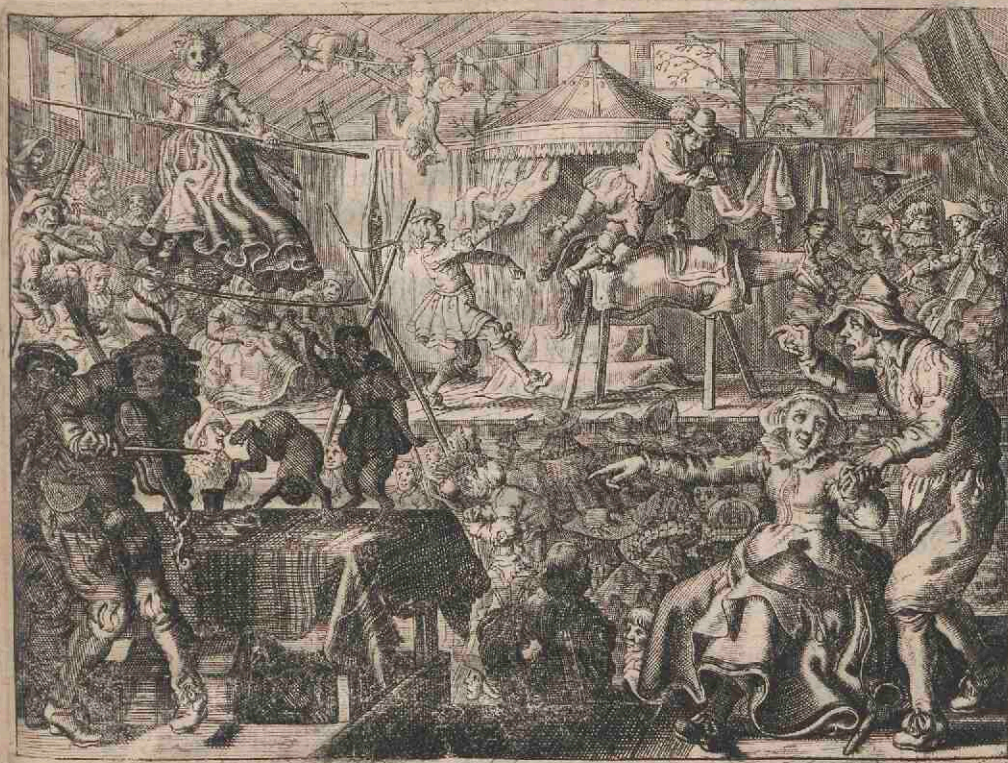
Fijtje Gozis.

Ach! wat ken de Mens verfinne!
Fy, hoe raackte wy hier binne
Ongder deuse lichte-vreugt?
Tijdt-verquistingh niet en deugt.
Ick sou wel een beetje rusten
Lubbert, benje swaar van lusten,
Of nieuws-gierigh tot begaap?
Straalt je oogen op den Aap,
Die soo tuymelt, springt, en kogchelt,
Die sijn kaale-gatje bogchelt,
Mit een averechtse draay
Lijck de loose Papegaay
Weet te buygen, weet te swieren,
Opveul, 'kweet niet wat, menieren;
Somwijl schijnt hy daalt, of valt,
Soo wanneer der 'tspul op malt.
Doch, het Beest doet menigh treckje
Mit sijn klaauw, en kop, en neckje;
Noyt en loster, of ten vat,
Beck, of poot heyt altyds wat.
Schier soo doen scharminckel-Simmen
Mit heur toertigh kreupel-klimmen;
'tSchijnt, althans, dat nou een Beest
Heyt schier Menssen list of geest!
Dat een Aapje wist te spreken,
Wis, het gaff besuckte streken;

Wis,

Wis, dat oolick vreemt gebroedt
Brocht ter werelt niet veul goet.

Quaden
Schaden.

Siet, den tweeden Schranckel trappe,
Hy wil vyer en vlam op-snappe;
Ruyck eens *Lubbert*, fy! het stinckt!
Hey! den Aep Toebackje drinckt.

Tamme Lubbert.

Hats, hoe praat mijn lieve Sackje
Hier nou van een Pijp Toebackje;
Pijje, drinckje sommels oock
Wel een lekker pijpje smoock?

3

Pjt

De Apen
Die gapen
Om rapen.

Leeljik-lecker?

Koele kost is gefondt
In een warme mondt.

De mont is haest gebult

Soet uyt-gequijl
Goet voor een wijl.

Het quijlen past de kin-
ders / ofte malle weet-
nieten beter/dan bedaeg-
de reden-kennerg.

De bloemen van de Toe-
back/ daer van wert Oly
gemaecht / die voer eerst
goet is tot quade oogen/
ende heelsaem tot veel
andere gestoote ofte ge-
vulle leden-plaetsen.

Belacchende VVerelt.

Fijtje Gozis.

Ick toebacke ? Ick gaan suyge ?
Numment felt van mijn getuyge.
Knecht ick slurp maar pap en brouw,
Toeback is goet suyp-voor-jouw.

Tamme Lubbert.

Had ick maar nou wat te lurcke,
'kSou van blyheyt wacker schurcke
Lijck een halven schurde plet,
Of een diese wat verfer.
Soojet looft (mijn fiere Liefje)
'Tis een bijster soet geriefje
Datmen voor foo kleynen gelt
Licht te vreen het mondtje stelt.
Goe Toeback is eten, drincken.

Fijtje Gozis.

*Qua Toeback doet niet as stincken ;
Diese treckt, quijlt lijk een slack
Deur het holle kinne-back.*

Tamme Lubbert.

Meyt, de roock is goet voor d'oogen,
Vochtigh-sincken doetsse droogen ;
Want Toeback geeft lijdigh licht
An een slap en leep gesicht.
Daer zijn veulderhande qualen,
Die te langh zijn om verhalen ;
Menigh quellingh moet vergaan
Mit Toebacke-blom, of blaen.

Fijtje Gozis.

Soume nou wel keune duyre,
Van een *Lubberts* kunst en kuyre ?

Lub-

Belacchende VVerelt.

Lubbert wort op sijn benier,
Dommetoor, en Brabbel-bier.

Tanne Lubbert.

Pijtje, schuyf, de Kijckers scheye,
Wacht, of ick wil selver beye,
Nou is Veel, en Fluyt, en kluyt,
Sangh, en deun, en springen uyt:
Moer, gaa safjes, 'kfelje houwe
By jou tasjes, of je mouwen,
Dwaalt niet los gelijk een Wicht,
Houme vast en in't gesicht.

Pijtje Gozis.

Grijpme selver jongen *Laffert*,
Die na schijn gelijckt een *Maffert*,
Siet, ick keer wanneer je wendt,
Siet, ick loop al waar je rendt.

Tanne Lubbert.

Houje krachtigh sonder wijcke,
Laat ons ginds een lutje kijcke
By de Poff-kaack, die veul raast,
En meest quackel-leugens blaast.

Pijtje Gozis.

Warent stracks niet al gien quackjes
Vanje krachten uyt Toebackjes?
't Leeck, al of je ('tis bekent)
Menffen heelt, of Menffen schent.

Tanne Lubbert.

Ey, wat sou ick! *Liefde-Roertje*,
Ick ben, en ick blijff een *Boertje*;
Lap ick woorden in de lucht,
Houdtse voor een soete klucht,

Doch

'Tis yder geozloft *Doc-*
tor en *Barbier* te wesen
over sijn eygen lichaem;
'tis beter sich selven te
helpen / dan te schenden.

Gemechten
Die vluchten.

Schijn kan zijn.

Woorden-blafers,
Leugen-rafers.

Woorden in't wilt woer-
den niet begrepen.

Lichte kramers drijven
Deen swaren handel.

Haet smaet
Smaet-haet.

Blijff stijff
Stijff blijff.

Soet
Goedt
Voedt.

Belacchende Verelt.

Doch ick segje sonder stamer,
Houme voor gien lichte Kramer,
Of een vreemden Loffe-voet,
Guyt, of Wt-Schot, Waggel-hoet;
Ick, en al die buyten woonen
Moetme lyen en verschoonen:
Denckt gien pruyt of binnen-haat,
Spreeckt gien snar of buyten-smaat,
Hortt doch niet as steege Muylen,
Loer-bout niet as loofse Vylen,
Krijt niet as den luyen Haan,
Blaas niet as de boofse Swaan,
Knordt oock niet gelijk de Kudden,
Knijfde oock niet al ofje dudden,
Grimt mé niet gelijk een Wicht,
Loenft mé niet met scheel gesicht:
Blijft een meyt gelijk een puyckje,
Blijft een meyt gelijk een fuyckje,
Blijft een meyt gelijk een Fret,
Blijft een meyt gelijk een net.
Blijft een meyt gelijk een strickje,
Blijft een meyt gelijk een quickje,
Blijft een meyt gelijk een til,
Blijft een meyt gelijk een knil,
Blijft een meyt gelijk een fuycker,
Blijft een meyt gelijk een ruycker,
Blijft een meyt gelijk kandeel,
Blijft een meyt gelijk kaneel,
Blijft een meyt gelijk een smeertje,
Blijft een meyt gelijk een peertje,
Blijft een meyt gelijk een kors,
Blijft dan aerdigh, fris en vors.

Belacchende VVerelt.

73

Fijtje Gozis.

Lacche moet ick mit geschater
Om dit knoddigh tongh-getater !
Lacche moet ick deur men hals
Om dit hiete juyft van Als !
Lacche moet ick mit gedaver
Om den tammen Oore-laver !
Lacche moet ick, nouw en na,
Waar ick fit, of waar ick sta.

Tamme Lubbert.

Om te lacche kom ick vryen.

Fijtje Gozis.

Om te lacche moetje glyen.

Tamme Lubbert.

Dat is gien belacchens waarde
Asje mongt van schuyve baardt :
Ongeluckigh is een Lippert
As hy wordt een droeven Glippert:
Ongeluckigh is 'tgepraat
As geen Reen weerom en gaat
Wistmen watter sou gebeuren,
'tWaar een vreugt, of om te treuren !
Wistmen van het komend' Soet,
Quaat most dan oock onger 'tgoedt.

Fijtje Gozis.

Wilje 'tongeweeft dan weten ?
Dat waar al een groot vermeten
Koom, ey ! laat ons inden kroel
Doen een-reys den kromme woel,
Deur en weer, eens mit ons beyen,
Om te foocke naar een Heyen ;
In't gemeen, dat vrecmt gespuys
Sweeft doch meest in Mens-gedruys.

K

Tam.

Wie hardt lache
Die ontmacht.

Kluchte-Kluyvers
Luchte Schuyvers.

Praet om niet
Baet ontvliet.

Die het soecht / kan het
vinden.

Goet en quaet
Slijt de straet.

'tOogh vat
Hoogh wat.

Vuyle Guyle schuyle.

Stoute koute.

Die selfs ghebzeck heeft
hoe kan die helpen?

Vry by Bly.

Belacchende VVerelt.

Tamme Lubbert.

Heyt mijn oogh geen vals geschemel,
Soo befrael ick gins gewemel
An de Stal, en uyt de weegh,
By het hoockje vande Steegh.

Pijtje Goyis.

Wacht, ick sien verschey e Vuylen
Ginderachter voor me schuylen.

Tamme Lubbert.

Houw ! 'tzijn Heyens (wat een deun !)
Swarter as de geele Ieun.

*Eenige sprekende hoogh-landtsche, vreemde
ongeluckige Geluck-verkoopsters, ofte
liegende Waer-segsters, die
den Naem voeren van
Hepdenen.*

Heer-Knecht, houw ! kom hier gy Frissen
Wilt gy hooren dijn gewiffen ?
Blijff niet lang, goet jonger-man,
Hoort eens wat dy helpen kan :
O ! schoon Heldt, en vromen Lever,
Wilt ghy zijn een Gelde-gever ?
Soeck dan menigh Penningh-Stuck,
Om te weten soet Geluck.
Weest nou vlijtigh eens op huyden,
Wonder salmen dy beduyden
Van verblijdingh, van gevaer :
Sonder logen waerlijck waer.

Tamme Lubbert.

Soo niet, Schooysters, vunse Sleeuwen :
Bey wat ; Hiergien Beurs te preeuwen.
kSel

'kSel staan voelen mit gemak
Na wat deuyten in mijn Sack.

Fijtje Gozis.

Milde Gever an'tonsuyver,
Hebje niet een ouwe stuyver,
Of een blanck, beschimmelt vaal?
Och! soo benje lijdigh kaal.
Is je dies-sack songder Munten,
Soo belooft maar slimme Trunten:
*Wangt een Leugen ist niet waart
Daime daar voor gelt verspaart.*

Heydenen.

Liever Maegt, 'tis ongelogen;
Wy sien aen dijn hupse oogen,
En dijn handen, dat ghy zijt
Bey met vrees en hoop verblijt:
Oock al treurigh by den droeven!
Maar, ghy soudt noch wat behoeven:
Ionck-vrou, leendt ons doch u hant,
Daar oock by wat van dijn Pant.

Fijtje Gozis.

Kenje mooy de Waarheyten lesen,
Wie sel dan mijn Breugom wesen?
Sier, en segtet eens te recht,
Is je Kunst niet los en slecht:

Heydenen.

Al ons licht, of duyster weten,
Soecken wy uyt veel Planeten:
Elck-een heeft zijn eyghen stonde
Aen het hoogste Hemel-Rondt.

¶ 2

¶ Cant.

Wilje rakē door het lant
Ruymje Beursje mitje
hant,

Milt spilt,

Weeghje Beurs en Gelt
niet swaer,
Lichtje Tongh dan als
een hair,

Met de handt
Loofme pandt,

SATURNUS.

JUPITER,

MARS.

SOL,

VENUS.

MERCURIUS.

LUNA.

Kenjet niet verstaen,
Neeamtet dan niet aen.

Boose Lypden hoeren
quade Namen.

Wie de Schaemte dooz-
beten heeft/is met schan-
de verbult / enmoet met
sancsch schepden.

Als een Vrouw eene voet
upt den Dypse loopt / soo
staptse hondert voetē upt
haer Cer!

Vrouw houw Bouw.

Tamme Lubbert.

Wie ken 'tHoogh om lage trecken
Dat gien Mens en mach berecken ?
Kan het floere datme raadt.
Watmen selfs oock noyt verstaat ?
Quene-komme, Quelle-pluggen,
Haye-bayen, Flenter-vluggen,
Ralle-scheucken, Stroop-gevaart,
Fierle-fommen, Ruygh-behaart,
Holle-balgen, Brock-madroelers,
Vuyl-kaduynen, Woestijn-woelers,
Lick-marauwen, Tijds-versuym,
'kLaatje pijpen op den duym.
Weetje van een anders Saccken,
Wilt voor al jou eygen raken,
Waarje van het Seker vast,
Beter hadjet self gepast ;
Och ! je soudt niet loope jancken
Om twee grootjes, of twee blancken !
Oock en souje kaal, noch stijff,
Mit gien déecken gaan om 'tlijff.
Wegh ! hey, voort, je schraale Neten,
Stroopt, en loopt mit Hongden eten ;
Was ick Baas van 'tHoff, en 'tLangt,
'kSouje wel doen gaan van kangt :
Dan en soumen vanje leugen
Niet veul quaat-bedenckens heugen :
Het is dreygen van de Noodt,
Of het komen vande Doodt.
Foey de Wijfs die loope schooyen,
En de Schaamte van heur gooyen !
Foey die Gedsen sonder Mans,
Mit veul jonckheyt by heur thans !

Wort

Wort een Kindt op straat gestolen,
'tArme Wicht moet loope dolen
Van sijn Ouwers en Geslacht,
'tWort tot slaverny gebracht!
As het komt tot rijpe jaren,
Moet het oock mit d'Ouwe Vaaren!
Ach!! 'tonweetigh goedt-mans-Kindt
Moct dan leven inde windt!
Wee! die gaan bezielde rooven!
Wee! die Vaar en Moer bedrooven!
Wee! die met gewelt bewaart
Dat een angder heyt gebaart!
Mocht ick sulcke Vellen straffen,
'kGaaf heur dan wat veul pralaffen
Op de regge, an een Staack,
Om een soo vervloockte saack!

Hijtje Gozis.

Durfje mit soo luyer keelen
Segge datse Mensen steelen?
Dat zijn parten, 'tis een grouw!
Dit segh ick in stilte jouw
Meugen dworse Narre-gasten
Oock wat ongeevens tasten?
En gaan mit een Vrijster deur,
Al blijft Vaartjen in getreur,
Mit het Moertje, Voogdt, en Magen,
Die beláan van 'neme klagen
As den Vleys-dief wijdt is voort,
Die mit locken 'tLieff bekoort?

Samme Lubbert.

Dat en schijnt niet seer te vreemen:
Stelen Vryers, Vrijsters nemen,

K. 3

'dEene.

Daermen mede om-gaet
werdmen mede ge-eert.

Wee-kraft
hooedt
Wee-klacht.

Mensche-dieben zijn on-
lijdelijck.

Wat behoeftmē te stōj-
gen dat geleyt moet zyn?

Trecken is trecken / sep
Bot-vanger / elck sozgh
hoor de syne.

'tEen aen'tander
Hecht malkander.

Het hangen is geë noodt
Maer tworgē is de doot.

Tegenwoordicheyt heeft
de Faem niet van doen.

De Tong is'troer van't
leuen, in het wel bestieren
is veel aen ghelegghen.

Wel geraen
Is gedaen.

Belacchende Werelt.

D'eenewil, en d'angder doct,
Lijckt dat juist gestole goet
Datmen leendt mit wel-believen?

Fijte Gort.

Even-wel het hiete Dieven;
Doch, men hangter numment om
As men ploect een veyle blom.

Heydenen.

Hupsen Quant, en dijn Beminde,
Laat ons Seggen aen u binden;
Roemt van ons niet al te veel,
Of wy swetsen oock een deel.
Wilt ghy niet-met-allen weten?

Wie veel kan die stof vermeten,
Die geen blijk heeft van sijn Geest,
Leeft gelijk een domme Beest.

Tamme Lubbert.

Laat dan eens wat geestich rallen,
Buyten uyt jouw binne vallen.
Fray, Machache, segje best;
Flanft mit Lippen al de prest,
Gabbert sacht, en stierje Tonghe;
Geeft laveuyt om oud, en jonge;
Preutelt, pord, en post al sacht,
Dat ons duytfse Werelt lacht.

Heydenen.

Hoort recht-schaffen, t'aller stonden,
Rede-spreucken met veel gronden:
Vloeytet wat op matich dicht,
'tSluyt wel dat ten goede stricht:
Wilmen weten van het vryen,
Of'tgeluckich sal ghedyen?

Wil-

Wilmen weten goet besluyt
Aen, en van een lieve Bruyt?
Wilmen weten, 'tsoet verklaren,
Van het Teelen, van het baren?
Wilmen weten, uyt en in,
Voordeel tot een Huys-ghesin?
Wilmen weten, wonder saken,
Wat kan breken? wat kan maken?
Wilmen weten, voor en naer:
Neemt de waerde waerheyt klaer.

In dese duydelycke Leer-woorden, tot schijn-dienst
O M

*Voor-Baet, Voor Maet,
Voor Praet, Voor Daet,
Voor Haet, Voor Smaet,
Voor Quaet, Voor Raet*

te geven,

*In't Licht / uyt de swarte Kunst / vlijtig gebracht
aen de Liefdenaren,*

Eerstelijck :

Indien een Vrijster weten wil de Naem van ha-
ren toe-komenden Minnaer, dan false voor
haer deure spannen den eersten draet die sy ghe-
sponnen heeft, ende letten dan op den eersten voor-
by-gaenden Man, ende soo als den Naem van dien
is, soo moet haer Vryer hieten. Effe juyft.

*De jonge Maegden moeten van geen Schaeps-
hoofden, Haene-kammen, Hase-koppen, ofte vet-
te Palingen eten, anders worden sy quaet-aerdigh,
en vallē licht op den rugge, of slooren sich swaerlyk,
of lijddē heymelijck gebreck, Dat waer jammer!*
Liefde-

Weten doet weten.

Yet te weten
Vliet vergeten.

Kunst om Gunst.

Domme gragen
Maken plagen.

Te heet doet leer.

Liefde-dragende Meyskens moeten haer wachten van heete melck te slocken uyt een aerde Pot ofte Panne; want het soude regenen als sy de Bruyde warē, ende komen oock lichtelijcken te trouwen met een moeyelijcken Man. ô jae dan!

Alle die vast giffen
Verliesen door 'tmiffen.

Een vrye Dochter, die haer kouffe-bandt op Straet los gaet, is in gevaer vande Vryer te verliezen, ofte dat hy haer niet getrouwd is. Ist leugen?

Goet leest is best.

Kluchtige Kleuters moeten met de kluuyvende Knechjes geen Korffen eten om de leste-kop; die 't over-schot krijgt moet leest trouwen. als alle den hóóp het sijn' heeft.

Schrick-geven
Doet beven.

Als een Vryer sijn Beminde op Nieuw-laersdagh een paer Messen op-draeght als een Eer-gifte, dat doet de Liefde stomp werdē. of spitsvinnig.

Wie heeft die geeft.

Wie sijn Lieffen een paer aerdighe Spelden met groote Hoofden geeft, die maeckt dat de genegentheyte hecht wordt. Steeck daer een Spellen by.

Elck moet vlien
Quaet te sien.

Als moedige, prette, nieuwe Snuf-Lieffers des nachts in de Spieghel kijken, die sien den Nicker! ende worden leelijck-fraey. Dats niet goelijck!

Het schoon by jeugt
Dat is de deugt.

Willen siere Slore, die bruyn en kael-hayrigh zijn, frayer worden, soo moeten sy 't Aensicht wassen met witten Wijn, daer Rosemarijn in heeft gesoden; want Konst helpt de Natuur: maer eygen eygentheyte is schoon genoegh. Dat is voor de leelijcke een streck op rekeningh.

Ongefien kan geschien.

Wanneer een Vrijster en Vryer 't samen een Rint be-

Belacchende VVerelt.

81

heffen ten Doope, dan ghevaltet datse beyde een
Hyelijck maken. Goet schick voeght wel.

Om de Bruyt te vverden.

Als de Bruyt te trouwen gaet met haer Bruy-
degom, ende als haer de na-vrienden, of ge-
buyren, of buyte kennis, veel gheluck toe gunnen,
over den lesten nyt-tree vanden maeghdelijcken
Staet, om den eersten in-tree aen den houbaren
Stant, om van Bruydt te werden Wijsse Moe-
der, soo moeise sorghvuldich zijn, om met een
innigh bedancken, 't selve wenschen te beloonen;
anders soudet haer, en die haer wil houwen, niet
wel ghedyen. Wie het geproeft heeft, weet
oft waer is.

Trouw verblyen
Doet ghedyen.

Om VVijsse Moeder te zijn.

Twee jonghe luyden, die beyde maeght zijn,
krijghen, na den trou-dagh, 'teynde vanden
loop der Manen, somtijts voor eerst een sot Kint:
Dat de eerste drie dagen geen Vader noch
Moeder kan segghen.

Malle speelers.
Gecke teelers.

Komt een Man by sijn Bedt-ghenoot slapen met
vuyle stinckende Voeten, daer van komt wel een
kint voort met stinckenden adem: Indien het
niet met quade Lever gequelt is.

Laet sincken
Vuyl stincken.

Wil een Wijsse dapper bemint zijn van haer
man, sy moet hem Katte-kruyt dickmael 't elen ge-
ven: en Noote-boom-blaen in zijn sincken schoen
leggen: soomen feyt.

Goet versinnen
Doet beminnen.

L

Indien

Gepijnde slaghen
Zijn quaet te dragen.

Uyt Tréén
Spruyt Réén.

Schoon kleyn
Thoont reyn.

Beter krul
Als sot dul.

Elck sijn deel,
Achtmen veel.

Went leden
Na leden.

Goet wen,
Goet ken.

Belacchende Werelt.

Indien een boos man sijn wijff slaet, of schope terwyl sy swanger is, dan falsche swaerder arbeydt hebben: 'tMan-volck moeten liever aerde Potten breken.

De kint-dragende Vrouwen, die ghemeenlijk in't op-rijssen den rechter voet eerst voort-setten, beduyt datse een knechtjen draghen; ist den slincker voet, 'tsal een meysken wesen: Elck heeft sijn waerom.

Is een aen-komende Moeder geneghen om een kleyn kint voort te brengen, soo moets 'smorgens ombyten of ontnuchteren met een gheroofte kruyme witte-broot in den wijn ghedoopt: Dat's wat leckers!

Soo haest een jonghen Soon gheboren is, salmen het hoofd wassen met warme Wijn, dan sal het ghekrult hayr krijghen: Blijftet leven.

Als een Knechtjen ghedoopt wert, ende maer twee Peters heeft, dan sal het maer een wijff hebben, ist een meysken 'tsal maer een man krijghen: Indien het moet komen te trouwen.

Een nieuw-ghekomen kindt salmen terstont op sijn slincken narm legghen, anders soude het slincks wesen: Al recht moetet gaen inde Werelt.

Gheeft een nuchter-geborn kindt, eer het ghesogen heeft, een gebraden appel te eten, dan sal het altijd maniertlijk leven: Duyrt het lijff lang.

Heeft

Belacchende Verelt.

83

Heeft een Vrouw moeder quade borsten, dan sal haer man dry Ringen daer neder-waerts om maeken, om te helpen: Ist noot sonder noot.

Om noot te beletten.

Het kinder-spelen met verscheyden Wapentuygh wijst een voor-spoock van oorlooghen: Daerom wachtje voor strijt.

Besiet een jonger-man een oude Quene hem te gemoet komen al spinnende, dat schijnt wat toekomend warre-teycken: Mijt alle hinderen.

Heeft een goet Wiif een nurckigh bits Man, sy moet dan alle sijn schoon hemden onder haer Bed-stroo verbergen: Voor den Sondach, so moet hy werden een dwee-man: om &c. O! soo!

Die des avonts sijn Tafel-laken laet bekost leggen, en dat de Muysen 't Broot uyt-kruymelen, ende wie daer van eet krijght swarte tanden: Wachtje voor nacht-knagen.

Om niet droncken te worden, salmen nuchteren een suyren Appel knauwen, ende schoon water daer op in suspen, dan is men bevrijt voor den dronckkracht: Dat is een weetje.

Moet een Vrouw na de Marckt haer waerde veylen, sy mach dan 'smorgens van't bedde schuyve-naersen en trecken de schoen eerst aen de rechte voet: Om vast te gaen op kromme wegen.

Wat doet genesen
Dat wort ghepresen.

Kleyne dingen wijfen
Dat de groote yfen.

Mijd verre
Quaet werre.

Soet bedodden
Siet geen brodden.

Traegh versparen
Stut vergaren.

Nuchtere Wijfen
Die zijn te prijsen.

Oprecht beginnen
Dat doet veel winnen.

Eerbaer reyn
Duyt gemeyn.

Veel goeden
Heel spoeden.

'tKrancke wesen
Doet genesen.

Te raffen spoet
Doet felden goet.

Stoute Mallen
Schendich vallen.

Ach! al het verkeeren
Schijnt quaet vermeerē.

Wie niet en kan
Die blijfter van.

Een schijn gheluyt
Brengh niet veel uyt.

Belacchende VVerelt.

*Alsmen op een bedde leyt een wit pronck-laken,
indien't blijft sonder bewijsten, soo salder mis-
schien een Engel op komen sluymen en rusten:
Doch de deuren mosten nacht en dagh
dan open blijven.*

*Wie onverwinnelijk wil kampen, oft profijt-spoe-
dig wil zijn in alle hādelschap, die trekt sijn heme-
verkeert aē: Dat svermommē om voordeel.*

*Krijght een mensch harde koorts, die moet alle
opene plaetsen des Lichaems met soeten Honigh
strijken, ende klaver-bladē met vier bladē knaew-
wen: 'tIs soeticheynt sonder geneucht.*

*Rijdt een haestich Jongelingh op een renneden
rappen Esel, die raecht lichtelijck te barsten als hy
daer af valt: Maer dat ghedierte is van
sulcken aert niet, alsmen wel meent.*

*Tuymelt yemant van een loopend' Paert, men
seght: staet op Ruyter-maet; Al quaet val.*

*Dobbelaers sullen met de Rugghe niet tegen de
Mane sitten om sonder verlies te winnen: Yet
of niet.*

*Kan men eens neghen uyren op een Varken
rijden, men sal voor neghenderley siekten bevrijt
blijven: De rugghe heeft gheen Zael op,
onklaer ist.*

*Als eenigh mensch sijn rechter oore tuyt' is
een teycken van goet voor-gheklap, tuyt de slinker
oore, 'tbeduydt quaet achter-klap: Laet elck
praten, ten raecht niet.*

Loopt

Belacchende Verelt.

85

Loopt een warmoes-pot niet over, ende staegh
noch blijft siende, als die van den vyere is, 'tbe-
wijft datter geen Toovery in huys en swanght:
Maer'tgelijckt wonderachtigh.

Setmen tegen den nacht sijn stoel, of bancke,
met de pickels om hooghe, dan sit Henckje-pick
scharling op 'thuys-dack: Wachtje voor de
Droes.

Leydme een Rooster over 'tuyter sonder yets daer
op, men sal dan oud worden en rompel-vellich:
Al met der tijdt.

Gelde-loose Luyden wachten sich voor de nieu-
we Mane te sien, want sy souden licht de heele
Maent sonder munte blijven: Wachtje voor
manen!

Vinders van een vier-bladende klaver-blat
hebben Geluck en Rijckdom te wachten, al soeken
sy dat niet seer: Maer'tbeyt somtijts al wat.

Die een swerm Hontch-byen onverhoets beknap-
pen aen hun eygen boom, 'tschijnt wonder teyken!
mochtmen het voort segghen: Datmen niet
en weet salmen swijghen.

Een mild wijf sal haer karich man bedodden:
als sy een stroo-knoop steeckt in't slot-gat van de
Gels-Kasse, ofte Kiste vanden Vooght, terwijl de
middagh klokke luyd: kom in! kom uyt! Waer
het met kunsjes te doen, 'tsou wel vallen.

Kan een moedigh lacht-man niet op sijn dar-

Buyten wonder
Schijnt bysonder!

Schickt yemant wel,
Dat blijft goet stel.

By gebreken
Latet steken.

Ach! sonder gelt
Moet van het vel.

Soet vinders
Goet winders.

Swermers
Kermers.

Steel-list
Veel-list.

Als't niet en gaet,
Gebiet of slaet.

Acht geen kouw
Inde fchouw.

Ey laet blijven.
Vuyl bedrijven.

Lock speelen
Soeckt queelen.

Onder fcheyt
Wonder fcheyt.

Bewaerje wel
Van hart-gequel.

Belacchende VVerelt.

tel Paert gerakē, dan moet hy den Heyng st wat in-
de ooren segghen; 'tgheen het Beest alder best ver-
sact. Of anders moet op 'tgevoel passen: Dat
fou raken.

By groot windigh onstuymich onweer sal men
een wyer maken, ende leggen 'ibrant-hout kruys-
wijs, dan is goet weer binnen aen den haert: Alf-
men selfs weet.

Wie teghen de Sonne, ende tusschen twee Huy-
sen pist, krijght roode leck-ooghen: De Sonne
schijnt te snel, de goten stincken te starck.

Seycktmen, en gat-gruyftmen tegen de Kerck-
muyren, men sal een geraecktheyt krygen: Ter-
wijlen men voor sijn doot noch leeft.

Speeltmen met de vinger, of met een tangh, of
stockjen inde assen: Dan Watertmen in't bedde
al slapende: Datmen niet beteren kan,
moet gedaen blijven.

Met bescheydenheyt kanmen weten bykans won-
dere inhebbelijcke uyt-puylende eygenheyden die in
een Manne-mensch op dryderley-wijse werde aen-
gewesen, dat is: Wanneer hy sijn schoon Hemde
aen-treect, gelijckt hy een sedigh Propheet; wan-
neer hy sijn Mininne lievekoost gelijckt hy eē swac-
ken Sot; wanneer hy sijn gevoegh drolligh doet, ge-
lijckt hy een hard Tyran. Elck heeft sijn aen-
gheborene aerdighe ofte on-aerdighen
aert.

Het is sorgbelijck datmen de Aers veeght met
onbe-

Belacchende VVerelt.

87

onbekende wilde groene bladen, de verhoolen kracht maeckt som-wijl pijn inde lenden: Besicht liever diere vellen.

Wie geen uyt-slaende roock vande Schoorsteen en kan lyden, noch geen opstygende slanck in het heymelijck ghemack wil verdraghen, die sal het met wel-gerade wetenschap voorkomen, op dese maniere: Kackt en pist altijd inden Haert, stooct en smoockt staegh in 'tstront-huys: Gaet dat niet vast?

Om de Dieren.

Hoortmen de Honden huylen, slopt de ooren om geen quade geruchten te weten: Sonder hooren, sonder hinderen.

Soeckmen een Katte te behouden in huys, besmeert de vier pooten dry avonden lanck met Boter: Dat gaet vast.

Sietmen een Puysjen op de venster sitten inde Sonne-schijn de naers lecken, ende de klaenwe over 'thoofst streelen, dat beduydt van regen-weder: Daer na sal't komen.

Alsmen de Wolven het aes siet halen dichte by de Steden, of Dorpen, 't schijnt een teycken van aenkomende diere Tijd: Past dan wat te raken die vatten kan.

Daer de Oeyvaers op de schoorsteen, oft Huys-slack nestelen, beduyt dat de Huys-vooght rij kelijcken ende lang sal leven: Tot sijn lesten sniek.

De

Kunst belet
Menich smet,

Yder haet
Bits gelaet.

Lieve kooft
Om veel trooft.

Soet blijck
Goetlijck.

Boose raden
Loose schaden.

Luck-rijck
Stuck-blijck.

Quaed'lijck
Schaed'lijck.

*De vliegende Vleer-muyfen ontrent de woon-
plaetsen wemelende, doen weten van droeve scha-
de-wachtingh : Ist niet groot, 't fal kleyn
wesen.*

Noyt belet
Vers en vet.

*De Koeijen salmen leyden driemael om de stal,
terwijl de Stier hits-loopigh is, om des Somers en
des Winters versche boter te hebben : Voor de
smeer-panners.*

Ey Duyck,
Ofluyck!

*Bemercktmen dat de Hoenders ergens onder
schuylen, gedenckt om vuyl-klad-weer : Als de
Son noch schijnt, ist al fray om'tronde Al-
Om.*

Broet veel
Goet deel.

*Des Vry-daghs salmen geen Hinnen-Eyers, of
eenige andere te broeden setten: om vanden Gier-
vogel niet verslonden te werden : Daerom let
opje Eyers.*

Groote plaffen
Bloote waffen.

*Soo haest de Swaen sich wascht en slobbert in't wa-
ter, dat is slagh-reghen aen-ghewesen : Packje
dan uyt te weegh.*

Verwacht
Goet sachr.

*Waer dat de Musschen aen de Huysen neste-
len in potten, daer is gheluck te wachten : Blijfe
daer wonen ghy Warm-loose.*

Ellende
Laet wende.

*Ach ! het S'waeluw-gebroet inde muyren, oft
daeken, wijst arm-jammer, en woel-wil : Elck
draeght sorg voor aen-komende gebreck-
daghen.*

Een goeden dagh
Geen quaet vermagh.

*Een Koppe-spinne, voor middaghs, op een
Tabbaert, ofte Rock neder sijgende, geeft aenmel-
dinge*

Belacchende VVerelt.

89

dinge dat dien selven dagh goede spoet sal volgen :
Op dien het juyft alsoo bevinden sal.

*Soo des morgens een Exter op 't huys sit, en dat mē
die van voren siet, dat bewijst voor-winsle ; maer
als men die nae de middagh van achteren siet, soo
beduytet quade tijdingh. jaegste liever wegh.*

*Hoort men de Rave op de gevel-top van 't huys
roepen, daer yemant sieck legt, so moet daer sterfte
volgen. Dan is 't al doot !*

't IS WIS

Die wat veel kan weetet niet al.

Om de tijd en konst te sparen,
Laten wy 'tveel-willen varen.

Goet ge weet is haest geplant

In de Luyden met verstant.

Die noch wijser soeckt te wesen,
Mach het, gauw, in Boeckjes lefen ;
Krijght ons praet oock gheen gheloof,
'tVolck is dan al hoorend' doof !

Nochtans salmen, voort 'tbesluyten,
Hooren van ons Geest-rijck buyten:
Dat de gantsche Menscheyt raect,
Dat de Menscheyt breeckt, en maeckt.

Tamme Lubbert.

Laat dan weten voor het leste,
Ongs gehoor is 'tjouwen beste :
Hoe ick woorden ruymmer weet,
Hoe ick woorden ruymmer meet.
Segje waar soo ist gien leugen ;
Segje waar soo moet men 'theugen ;

M

Segje

Een goeden dagh
Geen quaet vermagh.

Vroege spoet
Genoege moet.

Laet droeff geluyt
Ten huysen uyt.

Tijdt-minners,
Tijdt-winners.

Weest niet al te !

**Willigh hoozen doet Geden
vatten.**

Met bejocken kanmen
bescheydenheyt verstaen.

De vaeck is het oorkuffe
van de vermoeytheyt.

Af-gemaelde
Sinne-beelden
maken
Binne-beelden
door
Inne-beelden.

Belacchende VVerelt.

Segje waar, dat's waardigh wel!
Segje waar, dat's aardigh stel.

Fijte Gois.

Al het kallen is maer jocken.
Lessen uyt een spinne-rocken.
Praatjes om het suyr vermaeck,
Woorden voor de vyse vaeck.

Hebdenen.

Krijgje vaeck, vermoeyde Vrijster.
Dat schijnt immers wel te bijster.
Blijft noch wacker grage Sloor,
Beydt gewacht, en voedt gehoor.

Denckt

Veel geweest, veel vermeet,

door

Waer-seggende, by-giftige, bondige.

SINNE-SPREVCKEN

hoe

Menſchen wenschen

Wis-leven is even

uyt en in / in en uyt

mals oock als roock,

met

Piet en Piet / om Piet en Piet.

Dat hier bescheydenlijck met leer-lovende luyſter
wert van de Tongh gefort voor al den geenen die
bereyt zijn te luyſteren sonder voor-oordeel,

van

jongs aen weer beginnende /

eerst

eerst

Wt de lusten, en weer in,
In de teelingh, en weer uyt,
Wt de luyren, en weer in,
In de lippen, en weer uyt,
Wt de slaepjes, en weer in,
In de kleeren, en weer uyt,
Wt de dreckingh, en weer in,
In de speelen, en weer uyt,
Wt de vrydom, en weer in,
In de Scholen, en weer uyt,
Wt de dwangen, en weer in,
In de kunsten, en weer uyt,
Wt de reden, en weer in,
In de malheyt, en weer uyt,
Wt de forgen, en weer in,
In de qualen, en weer uyt,
Wt de jeugden, en weer in,
In de jaren, en weer uyt,
Wt de aerde, en weer in.

ACH!

't Levens Lijck-Blijck

is al

KOM-OM, om OM-KOM!

De Werelt slijt met snelle Tijd

door byiederley gestalte van Menschen:

De eerste rijdter door,
De tweede gaeter door,
De derde kruypster door!

M 2

ELCK

Onbelette lett'
hoe
't Menschen leven bestaat
in doen / en ontdoen.

Dan wat maken, dan wat
breken,
Dat zijn rechte Werelts
streken.

Met reden en kunst wert
men niet geboren;
Men werdt oock sonder
kunst en redé in't graf
verlooren!

Het gaet soo't quam:
Wat gaf dat nam.

'Tis een arm Lant daer
niemant voordeel heeft.

Mer heeft genoeg te doē
met sijn ſelven.

Wie tot wercken is ghe-
boren,
Moetet doen, of gaet
verlooren.

De groote Partij heeft
ſoo veel met sijn veeren
te doē als de klepue Pach-
tegael.

Ellendigh wort Endigh.

Twee goede jonge Luy-
den houdē gelijk om te
derde te hebben.

't Hups moet ghehouden
zijn / of 't Hups houdt geē
Houders.

Goede manieren
Goede verçieren.

Belacchende VVerelt.

ELCK IS IN'T SIJN

een

Deugdt-Man, Vreugdt-Man,
Eel-Man, Heel-Man,
Kunſt-Man, Gunſt-Man,
Koop-Man, Hóóp-Man,
Rijck-Man, Blijck-Man,
Vicht-Man, Plicht-Man,
Scheep-Man, Sleep-Man,
Werck-Man, Sterck-Man,
Vroedt Man, Goedt Man,
Slecht Man, Recht Man,
Slaeff-Man, Draeff-Man,
Arm Man, Karm-Man,
Droeff Man, Hoeff-Man,
Ween-Man, Geen Man,
Kranck Man, Stanck-Man,
Bloot Man, Doodt Man.

Stram / en Oudt / en Sieth / en Arm /
Dat maecht vierderlep geharm !

VVaer-Spreucken aen Hou-gelyck,

dienende

Op Echte Man en Wiiff

Hun goedi en quaedi Bedrieff.

Den Vromen Man is

Een Wijs Hooft,
Een Wijs Heer,
Een Wijs Macht,
Een Wijs Beschut,
Een Wijs Winst,
Een Wijs Genucht,
Een Wijs Stut,
Een Wijs Cieraet,
Een Wijs Licht,
Een Wijs Naem.

Het goede Wiiff is

Een Mans Hulp,
Een Mans Troost,
Een Mans Vreugt,
Een Mans Eer,
Een Mans Geluck,
Een Mans Dienst,
Een Mans Rust,
Een Mans Pronck,
Een Mans Leven,
Een Mans Hemel !

Den Boosen Man is	Het Quade Wijs is
Een Wijs Straff!	Een Mans Verdriet!
Een Wijs Prangh!	Een Mans Bederff!
Een Wijs Gequel!	Een Mans Versuym!
Een Wijs Verderff!	Een Mans Schade!
Een Wijs Walgh!	Een Mans Schande!
Een Wijs Stanck!	Een Mans Belet!
Een Wijs Pijn!	Een Mans Ongemack!
Een Wijs Gevaer!	Een Mans Vuyl-hacff!
Een Wijs Ellend!	Een Mans Doodt!
Een Wijs Sterven!	Een Mans Helle!

Denckt

Een witte Dont hijt soo wel als een swarte.

VWinne-VVaer-Spreucken.

*Veel gewin, en weynigh teeren,
Doet het kleyn tot groot vermeerren.*

*Met hoopen beginnen,
Met sorgen winnen.*

*Rij ke luyden hebben wat tegen 't verliesen,
Arme luyden en kunnen niet verkiezen.*

*Veel klepntjes maken een groot.
Een groot maectt veel klepntjes.*

Wie meest van gelt spreekt / vertelt maer woordē.

*Al wie op hooger siet vermeert, en schijnt vol pijn,
En die op lager merckt, verrijckt in al het sijn.*

*Wie siet op sijn meerder,
Die doet het seerder!*

M 3

Elck

**Waer het Quaet al tsamē
in de Darchens / men
mochtet dan uyt-snijden.**

**Quaet kruyt
Gaet uyt.**

Quade daden schaden.

Hoop doet hoopen.

**Lüttel met eeren
Dat kan vermeerren.**

**Het over-groot
Buygt voor de Noodt.**

**Die wat spaert / die wat
heeft.
Die wat heeft / die wat
spaert.**

**Begintme wat,
En vintme wat,
Dan wintme wat.**

Te vet belet.

Te schrael, Is kael.

Diere Tijdt leert hups-
houden

In het krieles
Is vernielen.

Ongewoonte maecht
sachte sinnen.

Soecken en vinden
is
Loffen en binden.

Moeyelijck is boeyelijck

Belacchende VVerelt.

*Elck let op sijn minder,
Dan mydmen veel hinder.
Bupten sozgnen vooz het binnen /
Binnen sozgnen vooz het bupten.*

Ware Quel-lust-Spreucken, om de ope-
ninge te besluyten.

*List vindt Rijckdom,
Rijckdom soeckt VVeelde,
VVeelde vindt Nijdt,
Nijdt soeckt Twvift,
Twvift vindt Strijdt,
Strijdt soeckt Gewveldt,
Gewveldt vindt Bederff,
Bederff soeckt VVraeck,
VVraeck vindt Straff,
Straff soeckt Ellend',
Ellend' vindt Armoe,
Armoe soeckt List.*

Soo ist!

Daer zijn vier moeyelijcke saken in de Werelt:

*Een Echte Vrouw,
Een Konings Hoff,
Een Schip,
Een Acker Lands.*

AL-ARM!

*Die meest wercht eten de Honden!
Die minst wercht eten de Lupsen!
Die niet wercht eten de Wormen!
Lomp is loom.*

Belacchende VVerelt.

Wie bedriegt doet quaet.
Bedrogen te werden is niet goet.
Sijn eygen selfs bedobden is atger.

*Maet haet quaet raedt,
Laet smaet, baet staet.*

*Beginnen is een goet behagen,
Maer teynde moet noods-lasten dragen.*

De Vogels taey en oudr die willē van geē pluymē,
De Rattē oudt en grijs geen Nestē willen ruymē.

*De Noodt die dwingt al daer uyt,
Het geen men voor de Noodt besluyt.
Noodt geen Noodt,*

eventwel

*Noodt leert, Noodt keert,
Noodt weert, Noodt seert,
Noodt meert, Noodt deert,
Noodt doot!*

Met ballen en op-staen/ raektmē door de Werelt.

Eens an, eens van:

*Half goet, half quaet, is al het Spel,
Wie't beyde proeft, die weetet wel.*

*Met Regen groeytet gras,
Met regen rottet ras.*

Wie niet bestoben wil zijn/ blijf van de wegh.

Dagen knagen.

'tEynde soet, Alles goet, Voor die recht doet.

Nu Liefjens

*Daer staet Geluck toe/en seg pont Wijgen/ dan isser
wat soets van te wachten:*

Als de Kaers uyt is/ soo blijfter niet dan stauck!

Is't niet soo?

Segt,

Ouwen schouwen.
Ouwen houwen.
Ouwen vouwen.
Ouwen flouwen,
Ouwen kouwen.

Beter bôt, dan te for...

Siet!

Dan Heer, dan Knecht,
Dan meer, dan slecht,
Dan soet, dan suyr,
Dan goet, dan stuyr.

*Snelle beenen blijvē stijff
als de leden slap werden.*

Het voor-maels yet
Is nae-maels niet.

*Als't al geloopē is moet
men stille blijven.*

Goet yet dencken
Doet niet krencken.

Goedt loon
Voedt schoon.

Woorden en kosten niet.

Hebjet heel?
Geef een deel.

Die Troeben wyl / moet
by setten.

Littelende Gozen hebbē
geerne byreinde Quackē.

Belacchende VVerelt.

Seght, wat dunckt u, noch verfelden,
Of wy dan geen waerheyt melden,
Door een soet gewis verhael:
Dat wy schencken al te mael
Aen u beyden, die ons praten
Niet kond sonder looning laten?
Geeft al dat u over-schiet,
Bistu bluts, soo langht oock niet.

Tamme Lubbert.

Ick beloonje, mit bedancken,
Voorje vreemde Duytsel-rancken,
Ick seg jouw, ter eeren naar,
Datje praat schijnt wonder waar!

Fijtje Gozis.

Schaarse Vent, jou taye Placcher,
Nouw, je droogen Al-belaccher:
Tis te laeken, die wat heeft,
Dat hy aen geen Arme geeft.
Ick een blanck, en Lubb' een stuyver,
Dat maect seven oortjens suyver:
Kom lang over, eens voor al:
Misljick wie't weer boeten sal.

Tamme Lubbert.

Legh dan by, dat maect een hoopje,
En kom laet ons mit een loopje
Sasse na den ouwen drangh,
Daar ick lijdigh na verlangh.

Fijtje Gozis.

Wilje raan, dan, laat ongs wijcken
Daer men hoort, en veul mach kijcken,
Onder 't Volckje waarmen krielt,
En om Smout en quackjes gielt.

Want

Want het schijnt dat vreemde kruyen
Meerder as heur kracht beduyen.

Tamme Lubbert.

Laat ons rasjes mit een schock
Oock wat hooren eens om 'tjock.

Fijtje Gozis.

Gaauwe na den Duytsen Poffert,
Stijven blaser, laffen stoffert,
Die van d'een en d'ander keft;

En van wat daer is getreft:
Fel ghefteken, fel gestooten,
Fel gevallen, fel gheschooten,
Fel gestruykelt, fel gekrauw't!
Fel ghehort, en fel geblauwt.

Kan hy quets, en koorts genesen,
Niement hoeft dan wat te vreesen
Voor een snee, of swarte buyl;
Voor verholen stinckent vuyl,

As het artert op-gheswollen,
Tusschen 'tveys en vel, ten vollen,
Dat het na veul rijpens, ruym,
Borst gelijk een malste Pruym.

Tamme Lubbert.

Fy! je soud een mensch doen braken,
Mit al sulcken praet te maken!

Fijtje Gozis.

Brakert, hola! 't schijnt geen pijn
As men niet geraackt mach zijn,
Of gesoalt of stijf getroetelt.

Tamme Lubbert.

Fy hoe staa'je dus en hoetelt!

N

Fijtje

Het is een dapper man
Die alle dingen kan.

Gefwellen
Ontstellen.

Woorden doen walghen.

Weeligh
te
Speeligh.

een Loffe praet
Niet vast en gaet.

Wt woordē gaen niet in.

En kleyntje deert my
niet/seggen de Wyfen.
Daer en teghen soo ont-
stellen sich de Whafen in
dingen sonder Noot.

Men seyt:
Het Oog is grooter als
den Bupck.

Alle sucht tot hzeemde
nienwigh: pt.

't Volk wil bedrogen zyn.

Belacchende VVerelt.

Fijtje Gozis.

Loop haal-waardigh, luystert an;
Woorden gaen niet in noch van.

Tamme Lubbert.

Gaan de woorden an, noch innigh,
Waarom wordje somtijts vinnigh,
As me nou of dan eens tuyrt,
En een Kluchje speelt, en guyrts.

Fijtje Gozis.

Och! wat sou ick mijn vergramme,
Om eenkleyntje, Borsje tamme?
Die hem aen een strootje stoot
Raeckt in noodeloosē noodt.

Tamme Lubbert.

Kom mijn *Fijtje*, gaauwe schuyven,
Hier is voor ongs niet te kluyven;
Mist het mongdje nat en droogh,
Laate wy dan vollen 't Oogh.

Fijtje Gozis.

Waar an sou men ongs gefichte
Gaan verblinden, of verlichten?

Tamme Lubbert.

An de groote kriel-om-kroel,
By, en deur dit vry-gewoel;
Asje wilt, loo laat ons itappen,
Om den Baes te hoore klappen,
Mislick of hy dan wel leert
Hoe men blaauwe Schēnen smeert.

Een voor-staende Vry-Meester kan-Al, van Pochen-hout,
 har-waren-Land-befoecker, en hoogh-roemende
 Quets-Salver seydt:

Ihr hab ich fur Man / und Weiben /
 Umb zu holden langh het Leiben :
 Bistu kranck / und ungesund ?
 Of bald sorgheleick ghewund ?
 Hastu off gheswollen Weynen ?
 Hastu Scheur-buych ? grosser Steppen ?
 Auch soo mach Ich Alt / und Kind
 Sichbar / fels / auff d'Augen blind.

R 2

Pütje

Wat han buyten komt is
 wat nieuws / maer selden
 wat goets.

Men diendt yder nae de
 mont te spreken / ofte sijn
 eygen lippen te sluyten.
 Waer het met segghen te
 doen !
 Wie weet oft waer is ?

In onbekende spraek
En vindmēgeē vermaek.

Licht/ of duyster/scheelt
veel.

Die wepmigh met de han-
den willen/doen veel met
de mont.

Herte leet/dat is de diep-
ste pijn.

Neemt behagen
In verdragen.

Swijgen en lijden
Is geen weer-strijden.

Belacchende VVerelt.

Pijtje Gozis.

Hoor eens, wat al vys gefnabbel!
Moffe-maff spreekt brobbel-brabbel;
Mockje, segh, verstaāje wat?

Tamme Lubbert.

Iaa, mijn dunckt dat ick'et vatt.
Na ick merck, hy heelt gebreken,
Die in Man, of Wijve steken;
Hy geeft oock een slap gesicht
Duysternis, of grooter licht.
Wat hy wil, of kan verdrijven
Deur veul posse, Briefjes schrijven;
Nochtans (loofter) en ick meen
Dat hy niet een Blaauwe Scheen,
Oft en heelen, oft en halven,
Mit sijn Oly, Smout, en Salven,
Ken genesen van de smart;
Spijt en Wee schuyt in het hart.

Pijtje Gozis.

Wel, mijn Vriendt, daar moetje wesen,
Volghje raadt, je selt genesen,
*Weest verdregend', neemt gedult,
Schoon al heyt een aar de Schult.*
Wilje Spijt, en pijn verdrijven,
Kom, wilt deuse Les beschrijven:
*Lijdsaemheyt is heelsaem Kruyt,
Of de Wortel vande Spruyt.*
*Die ken lyen en verdregen
Vindt sijn Vyandt licht verslegen;
Duyck en denck, ist dat me praet,
Binnens Huys, of op de Straat.*
Siet! nou weetje wat ken baten!
Dan het willen, doen, en laten

Staat

Belacchende Verelt.

Staat in jou toch, asmen weet:
Elck een voelt sijn eygen leet.

Tammie Lubbert.

Recht e seydt' al watje lippe
Nou daar strackjes liete glippe.
Fijtje, al je wisse Raadt
Boven Salff en Smeersel gaat.
Ick en heb, voor mijnent wegen,
Noch gien blaauwe Scheen te dregen,
Hoe krijgt yement klagens-noodt,
Als hy voelt noyt slag of stoot?
Hoe sou 't over jou toch kenne,
Datje 'tlijff van mijn gingt wennen.
Schickje kruydigh troetel-kindt,
Dat ick dubbel heb gefindt,
En beloopen, en bedraven,
Om het laffe hart te laven.
Dat sooklopten as ick saagh
Hoeje stapten na den Haagh;
Wangt ick docht: (al wasje vorde)
Mocht die Meyt mijn Vriyster worde!
Mocht ick durve, mocht ick staan
Daar heur voete selle gaan.
Och! ick trapte tret na treden,
Mit veul naeuw' en ruyme schreden,
Waar ick spoor' en voet-sool vondt,
Stapten ick dan oock terstont.
Al daer juyft de Klickers planten
Hadden hiel en tée gaan kanten
In het sant, en in het slick
Stracks, ick pastent op een prick,
Mitme schinckels, schreen en voeten,
Om mijn lust, en wil te boeten;

N 3

Som-

101

Elck moet sijn eyghen
yackje dragen.

Goede reden zijn beter
als Hepl-samen Balsum.

Blaegh niet eer hoor, dat
je zijt genezen.

Niet wil yet.

Droomt hoet-stappen
maghmen wel na-holge.

Die sich laet hooren
Schijnt niet verhooren.

'tIs verlooren ghebat /
als de gelegentheit voor
bys.

Ver-raet
Ver-gaet.

Kleyn-schrick
Kleyn-schick.

Belacchende VVerelt.

Somwijl schoot ick rechts-om uyt,
Dan noch slincks an op een Kluyt;
Weerom dan wat seer nae vooren,
Om mijn gaen te laten hooren;
Dan eens hoecks, en ginds, en weer,
Half al staande, half om veer.
(Even was ick schier daer buyten
As de kleyn' en lichte Schuyten;
Die men roeyt in snelle vloedt
Met een happigh kloeck gemoedt,
Als de Riemen stille blijven,
Wil de Boot dan aerffel-drijven,
Och! dan schaedt een korte wijl
Op de Reys een lange mijl!
En dan sien de loome Gasten,
Die op Ty noch Tijd en pasten,
Dat Geluck te rugge gaet,
Asmen dickmael stille staet.
Schier, alsoo was ick, door 'tswijcken,
En het dickels omme-kijcken,
Of daar numment meer en socht
'tGene waar ick meest op docht)
Hoorden ick in ruyge Slooten
Winden an de Biesen stooten,
Stracks-foo docht ick: 'tIs ver-raet,
Of verholen schendigh quaet!
Gingh mijn oogh, somwijl bysongder,
Van het boven an her onghder
Om te kijcken na 'tgehoor,
Met een schrick, en stil gestoor,
Neer-gekromt nae duyfter hoocken
Om of teen of 'táar te soocken;
Help! doen worden ick bedodt
Van een stoute Water-Rot!

Mits

Belacchende VVerelt.

103

Mits besprongh mijn oock een Kicker,
Schier gelijk den fellen Nicker!
Dat ick lijdigh flauw verschoot,
En by na lagh inde Slood!
Daar bedocht ick in het vreesen,
Ey! hoe verr' mach *Fijtje* wesen?
Hoe veel stapjes is die Slood
Van heur after, van mijn voor:
Maar, terwijl ick stond' en duchte
Mit een spijtigh spoed-besuchte
Over'tvroegh-by-na-verdriet,
Doe sach ick al weer in't Riet
Ritsel-staarten, schotigh springen,
Daar ick flucks na toe gingh dringen;
Als ick dan na'twater klom,
Vondt ick juyft een Snoock, die swom:
Mijn begeerte was tot vangen.

Fijtje Gozis.

Hoe most *Lubbert* doe verlangen
Na de vorste mooye Vis!

Tamme Lubbert.

Wie vangt daar geen Aes en is?
Wil men Vis, of Veugels locken
Mit een Net, of Hengel-stocken,
Soo dient op de greep gepast;
Angders blijfter noyt ver-raft.
Lieve *Fijtje*, 'kwas een Gaeuwert!

Fijtje Gozis.

Maar je waart een dweepe Flaeuwert,
As het blijkt hier, slechte Maat,
Nouje soo laauw-achtigh praat.

Tamme

Bespringen
is
Bedwingen.

Doozigtigh doet verre
denken.

Beduchters
Befuchters.

Ver-vangers
Ver-langers.

Een kleyntje moet men
derven
Om't groote te verwer-
ven.

Al-achtigh
Mal-achtigh.
Kal-achtigh
Val-achtigh.

Belacchende VVerelt.

Recht-grondigh
Hecht-bondigh.

Snelle
Felle
Quelle.

Moeyd geen moeyte

Vaerdigh
is
Aerdigh.

Samme Lubbert.

Schijntet toertigh? of belompen?

Elck een geeft sijn selven mompen.

Elck een dect sijn eygen fout,
Van het bloo, of van het stout.

Ick was gaauw in al mijn trappen,

Ick was bloo in't vis-beknappen,

Ick was sulck een als ick ben,

Ick was ficks in dat ick ken.

Ick was gladt en rap in gleden.

Ick was grondt-vaft in mijn seden;

Ick was jou, mijn ander-Ziel,

Eerjet meenden, opje hiel.

Fijtje Goyts.

Waarom quaamje mijn bekruypen,

En van after stil beluypen?

Waarom lietje, segh Gesel,

Mijn niet songder jou gequel?

Hadje mijn niet an gevallen,

Dan en vielder niet te kallen,

Dan en waarje niet besien

As een met het Block an't bien.

Moeyte soeckje, moeyte vindje,

Moeyte wilje, moeyte mindje,

Moeyte lusje; Moeyte maeckt

Datje van gien moeyte raect.

Samme Lubbert.

Willigh wil ick mitje sweven,

Willigh wil ick mitje leven,

Willigh wil ick mitje gaan,

Willigh wil ick mitje staan,

Willigh wil ick mitje gapen,

Willigh wil ick mitje schrapen,

Wil-

Willigh wil ick mitje sien,
Willigh wil ick mitje vlien!
Willigh wil ick mitje neuren,
Willigh wil ick mitje treuren!
Willigh wil ick mitje deugt,
Willigh wil ick mitje vreugt.
Willigh wil ick mitje erven,
Willigh wil ick mitje derven!
Willigh wil ick mitje bouw,
Willigh wil ick, wil ick? Houw!

Fijtje Gozts.

Iaa wel houw! wil ick om't wille?
Maar, veul beter bleef het stille:
Wangt, ick ben toch meest geweun
An te houwen om den deun.
Wilje willigh mijn beherten?
Mijdje van verachte parten:
Wordjet gaan en 'tfnappe moe?
Wordje noch ken weet niet hoe?
Wordje mat, en maf, en lubbigh?
Wordje krom, en stijf, en dubbigh;
Wordje kiem, en drits, en dorr?
Wordje dudts, en Steegh, en schorr?
Wordje grim, en loens, je snadse?
Wordje geep, je vidse-vadse?
Wordje krijgjel, wips, en krul?
Word, ey / lieve, dan niet dul!

Ganne Lubbert.

Schoon kint, of je mijn beknorde!
Ick en souw gien norcker worde.

*Beter waer het niet behoort,
Dan men sich an 'ikleyntje stoort.
Vryers vattent mit heur hangden
As de bonden op de tangden.*

O

Jagers

Grillen
Spillen.
Willen
Drillen.

Houje stille
Die quaet wille.

Datmen word
Schijnt wis,
Datmen was
Dwijnt mis.

**Grootse hebige nozken
zjn haest geraecht.**

Als't niet en moet
Dan ist on-goet.

Algemeen,
Is maer leen.

Schut
Stut.
Stut
Schut.

Set het Zeyl niet al te
breet,
Anders wayter tot u leet.

Alle moepte heeft eynde
lyk noch vermaeck.

Wie soecht / die viant.

Belaschende VVerelt.

*Iagers houwe listen stil,
As de vangh niet walle wil.*

Fijtje Goyis.

Laat de Iagers drave buyten:
Dworffe-drijvers in hun Schuyten.
Laat ongs gaan daar aere treen,
Wangt hier is de wegh gemeen.
Dringhter som-wijl een van voren,
Wilt die mitje regge schooren;
Ofkom, laat ongs bralle by,
Mit de hangden in de zy,
Lijck as Ooren an de Potten;
Wilmer nouw, of dan mé spotten,
Denck al, 'schaat niet wat vergroot,
Maar 'tis na deel wat verbloot.

Onrust komt voor-uyt an-woelen,

Lieve rust blijft sonder voelen.

Achter-na is nimmer voor;

Schaduw-schijn heyt geen gehoor.

Tamme Lubbert.

Schijnsel segje! mach ick pratē?
Soo wil ick het weten laten
Wat daer flus al buyten scheen,
Doe mijn yement quam betreen:
'kHadt so-béeuw na jouw te kijcke,
Dat ick niet kon omme-wijcke,
Mitme nichtigh hoof: hóó jaa,
Dat soo nochter toe en draa
Stackvoor-uyt om jouw te vinden;
Schier gelijk as Hase-winden
Die het wilt bespringen knap
Mit een sprongh doen hippel-hap;
Fijtje, wis, ick was niet droncken,
Wangt ick kon ter zye loncken

Dat

Dat mijn volgde op het Landt
Van de Iacht een Hooffe Quant,
Die mijn pasjes gingh betreden
Lichter as mijn fware schreden.

Fijtje Goyis.

Ey / dats waer, Maat, ick versint !
VVaar toch bleef dat weelde-kint ?
Heyt sy ongs niet hoore mallen ?
Dan beduytet niet met allen,
Doch wie ken ongs op een haar ?

Tamme Lubbert.

Niement, Beckje, ist niet waar ?
Ick ken jouw voor lief, en rustigh,
Kenje mijn, dat is heel lustigh.

'kWeet niet dat ick mooyer ken
Aers as jou, daar by ick ben.
Komje weer mit Honigh strijcke ?
Fleem-beck, fiet ! dan moetje wijcke.

Tamme Lubbert.

Harde Fy, al last, hoort reën :
'khoud voor jaa, al segje neen.

Vrysters swijgen as sy weylen,

Ick gelijk het by't om-dweylen
Van een mooy, en flucks Iongh-wijf.

Hoe die set en buyght heur lijf,
Om een straet of vuyle kelder
Soo te fleeme darse helder

Schijnt te lijcke van een flet,
As men daer op vlijtigh let.

Hoe sy meer bestaat te strijcken,
En te plansen, en te wijcken,

Fy / hoe dat het beter gaat;
Aerfel-dringen doet heur baar.

Fijtje Goyis.

VVaar op wilje dweyle passen !

O 2

En

Wat niet beduyt,
Heeft geen besluyt.

Mont-strijckery
Maeckt droef, of bly.

Dyffers lieghen als sy
neen hoor jae seggen.

Sonder moeyten bekent-
men geen schoonheyt.

Smaet om baet.

Ongemack baert rust.

Wijs-ghebedt
is

Mans-verdriet.

Men seyt:

Vrouwen met ghekrult
haz hebben woemen in
'thoof.

Dat in huys niet wel en
staet

Weetmen felden op de
straet.

Verdragen

Lact klagen.

Een boose Vrouwe / en
schoone Aledingh / en
vuplen krooch doen het
huys rupmen.

Een goet Wijs / en quaet
Beel / en verhouste Aleere
doen de Wooning bewa-
ren.

Sy is om Hy,
Hy niet om Sy.

Vijs-wijs.

Belacchende VVerelt.

En een sler aen Praatjes lassen !
Voeghtet wel al watmen seyde ?
Lustert dan, met goet besche yd,
VVat ick hoorde lest verhalen,
Dat mijn nouw deur't hoofft komt malen;
Hoe een goet en lijdsaem Man
Moste slaen de Hangden an,
Na sijn VVijf heur leppigh dwingen
Gingh hy drabben, gingh hy wringen,
Stof op-licken, mit der vaart,
Gins en weerom aen den haart,
Met twee Emmers, uyt een Tobbe,
Most Hy, as een schuyfster, schrobbe,
Even, lijckeen morse-bel
Stondt zijn dapper Mans-gestel,
Slap van leden, Stijf van narmen!
'tKoele natje deedt hem warmen,
Dat de Tegels van de vloer
Glompen as een Paarle-moer.

Tamme Lubbert.

Had de Vrouw den Vooghd bedwongen
Dat Hy was lijck meydt, of longen ?

Pijtje Gois.

Heerlijck scheen Hy op de straat,
Deerlijck scheen Hy t'huys geheet !
Iofvrouw hiel hem inde banden,
'tOnder-hoofft hiel d'overfchanden !

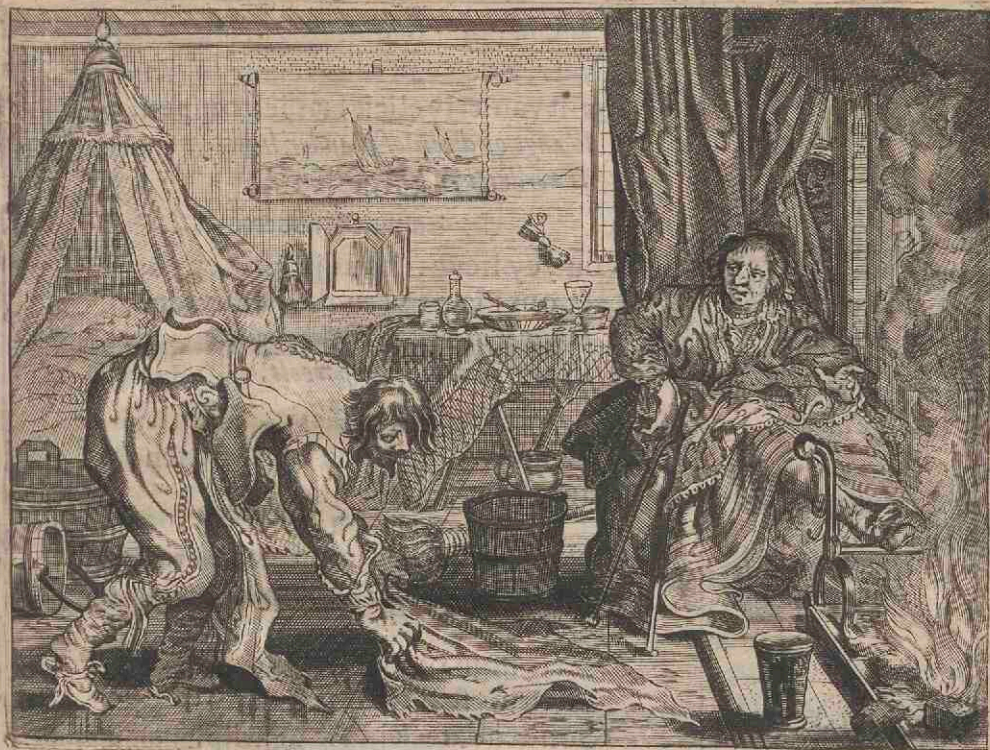
Tamme Lubbert.

Fy daar 'tVVijf, vol moedt en pracht,
Is vooghdin van Manne-macht

Pijtje Gois.

VVijs zijn wijs die Mans gewinnen,
En gelijk een Hengst bemennen

Binnen

Binnen met gesloten deur.

Tammie Lubbert.

Is een Man gelijk een leur?

Fijtje Gozis.

*kVVeet niet veul daar op te seggen,

Al wat smaat is laat ick leggen.

Sonder quaat zijn goede Mans.

Tammie Lubbert.

Sonder goet zijn VVijs by-kans.

Fijtje Gozis.

Laat de Mans, en laat de Vrouwen

Elck heur goet, en quaat behouwen;

Ick die ben een vrye maaght,

O 3

VVeet

Dencht.

Binnen so wel Man als
bupten.

De Man is eerst vande
Herde geschapen / daer-
om hy de strigh / gestadigh /
en gront-houdend is.

De Vrouw is van been ge-
maekt upt de sijn waer-
om sy lichter blijft ge-
negeu 't Raakebeen meer
te rammelen.

Licht Swicht.

Quaat is noyt goet.

Elck meēt dat sijn kruys
het swaerste valt.

Indien mē alle de kruys-
sen by een leyde / pder
soude sijn epgghen weder
upt kiesē!

Siet opje minder,
Dan misje hinder.

Leegh-gaende schuert-
men de straet.

Grijpjet recht:
Dan blijftet hecht.

Blijven doet beklijven.

Ronde Tasse-schijven
Monde vol doen drijven.

Op-rechtigheyt woont
meest by reynhoudigheyt.
Spits is Schits.

Belacchende VVerelt.

VVeet niet wat de VVijs behaaght;
Minder noch van Mans heur sinnen:
Twilt van tHyclick laat ick binnen.

*Wangt op d'een of d'ander huys
Is verdriet en lijdigh kruys!*

Camme Lubbert.

Nou, ey lieve, houdje buyt en;
Laet ons t'fame vreught besluyten.

*Iammer dient schier noyt gevoelt
As men inde blijfchap woelt.*

Fijtje Gozis.

Selje nouw, mit kous en schoenen,
Mitme loope strate boenen?

Camme Lubbert.

Neen, ick sleep mijn veyl, 'tis waar;
VVilje mijn? de koop is klaar.

'tSelje nou, noch noyt berouwen,
Moetje mijn om 'thouwens houwen;

Effen juyft as ickje grijp,
Sonder dat ick jouw bekrijp.

Fijtje Gozis.

Lubbert, 'k sie, je slacht de klitten,

VVil ick hucke, treen, of sitten,

'tSchijnt je hangtmen an het lijf,
Sommels satjes, sommels stijf.

Staatet jou soo groen en ruympjes,

Gaauwe voort, en koop wat Pruympjes.

Stopje leegh en holle mondt,

VWant je bent te los en Rond.

Camme Lubbert.

Ronde luy zijn meest recht-waardigh.

Fijtje Gozis.

Ronde luy zijn meest on-aardigh,

Seytet spitse volckje, Kaar;

Liegh

Liegh ick niet, soo issen waar.

Tanne Lubbert.

Lang e noch al hier getatert,
Dat de weer-klanck kakel-klatert,
Dof en tuytigh wort mijn hooft;
En 'tvernuft schijnt as ont-rooft.
Kom segh, *Fy!* wat Kösje lusje?

Kafje Koock-Wijff.

Hier mijn Broertje, hier mijn Susje,
VVat begeerje uyt den hoock?
Delfs of Goutse Tafel-koock?
VVilje backsel van Schoon-hoven?
VVilje knap-op deur-ghekloven?
VVilje Amsterdamse smaack?
VVilje Deventerse kraack?
Segh mijn Paar, mijn lieve Kroosjes?
Siet, hier heb ick in mijn doosjes
Hielijck-makers, proeft een beet!
'tIs een lust voor die se eet.

Tanne Lubbert.

Nouw, wat segje, *Fijje* lieve,
Kenme jou mit soet gerieve?
Klooft een koockjen op het block;
Vat de bijl stijf mit de stock;
Hefje vuyste, laatsen wancke,
Schodje knietjes, roerje lancke,
Soo den eersten houw niet vat,
Langhtse weer van 't selve dat.
Geesse staagh-an, soo veul hacke,
Dat de brocke neer-wort sacke;
Soojet treft, ten eersten, kint,
Dan verlies ick, en jy wint,

Fijje Gous.

Gaatme voor, en wijsme watte,

Weer-klanck
is.
Veer-klanck.

Om de baet ist te doen
Daer out en jög om spoë.

Wie veylt kan verkoopē,
Al die wint kan hoopen.

Maer vol-op is komt
Deering.

Daer vertiert niemant
minder dan die niet te
koop heeft.

Schoon vooz-ghebaen
is half gheloost om heel
te Verhoopen.

Die binnens Jaers rijk
wil zyn / die moet reke-
ningh maecken bypten
't half jaer de hielē te lich-
ten / en de rugghe aende
Doozt te veeghen : of in
uyt-lantse tael genaemt:
Banckeroot speelen.

Kunst gaet voor kracht,
Gunst gaet voor macht.

Door gebaen is nae ghe-
leert.

Hoe

Veel-weten
doet
Ver-meten.

Met proeven krigtmen
wetenschap.

Eerst vragen,
dan waghen.

Grijptmen 'trecht,
Soo blijftet hecht.

Paffelijck
is
Raffelijck.

Die al-willens sijn Goet
wil beroven / die behoest
niet te klagen.

Wat booz-by is keerde
noyt weder.

Belacchende Verelt.

Hoe ick moet het steeltje vatte,
Alle dingh is toch een weet,
Wie noyt kan, die noyt vergeet.
Moet ick staan, of ick sou vichten ?
Moet ick bey mijn narmen lichten ?
Moet ick niet eens omme-fien ?
Moet ick heffen 'trechter-bien ?
Moet ick after reggen helle ?
Moet ick oock voor-over-velle ?
Moetet dubbel-ongder-lijf
Daver-vleysen, drillen stijf ?

Tamme Lubbert.

Soo ! daar hebjet rechte greepje;
Geefter vry een douw en neepje;
Doetet asjet best verstaat.
Stoutheyt krijght geluck te baat.

Fijtje Goys.

Datsje voor, hou vast, daar leytet !
Noch een hackje, hier me scheytet !
Hey de back, de koock is deur !
Lubbert ! jóów ! krijght niet een leur !

Tamme Lubbert.

Al gien noot ! ick geeft gewonne,
Flus had ick het foo verfonne,
Dat ick jou al-willens sou
Laaten 'tgeen ick gerne wou.

Fijtje Goys.

Gunje mijn dan niet te winne ?
Soo dreegh jy wel koele-minne !
Of jet mijn toch gunt of niet,
Wat eens beurt dat blijft geschiet.

Tamme Lubbert.

Aafje

Belacchende VVerelt.

113

Aafje Koocks, ick felt betale:
Lust ons bet, wy keunent hale;
Ick, en *Fy*, mijn lieve Baat
Hebben thans al mongdjes maat.

Mafje Koeck-Wijff.

Vryer ick bedanckje dapper,
Laatje Mondrje wipper-wapper
Speulen an dat soet-geback,
Wauwelt wacker uytje sack.
Of gaat monckelt vanje hangden,
Dattet kruymelt ande tangden.
Wangt de Koockjes eetme raauw,
Schockt al knibbel-knabbel-knaauw!
Vindjet goet, soo wilt niet schromen
Van noch eens om meer te komen,
Wie geen koper heyt bekocht,
Wort noch meer as eens besocht.

Tamme Lubbert.

Wijfje isje goet te prijse?
Siet! de brocken sellent wijse.
Is de Koock gelijckje woort,
Dan is alle dingh ast hoort.

Mafje Koeck-Wijff.

Soufe niet, mijn Vaar! ick danckje,
Voorje gelt, en hant-gift-klanckje;
Neemt toch flusjes noch een keer,
Gunt mijn vry de Penningh weer.

Fijtje Gozis.

Hola! Wijfje, wie geen teeringh
Staagh ken sette na sijn neering,
Raackt som-wijlen kaal en arm!
'tBeursje leeght, al volt den Darm.

P

Tam

'tGeen is geweest
Blijft sonder Geest.

Het een om tander / is
geen bedanckens waert.

Wel doen/moet noch wel
hebben.

Soet is goet,
Goet is soet.

Daermen 'twel heeft ge-
laten / vindtmen het we-
der niet qualijck.

Houdt Maet,
Of laet.

De Beurs/en Tafel/ en
Bedde/ moete open staen
voor de Vrienden.

Leckere Monden kosten
heel van houden.

Soete Brocken hebben
goore nasmaeck.

Te groote Staet
Houdt felden maet.

Groote Brocken
Groote locken.

Een ghestoolen brockje
smaecht wel/ maer vocht
qualijck.

In smaeck
Vermaeck.

Belacchende VVerelt.

Tamme Lubbert.

Roop niet al te onbenierigh,
Dreegt gien naam van schaars of gierigh.

Wie sijn Broot voor Vrienden spaart,
(Seytmen) is geen eeren waart.

Wy gaan niet veel gelt verspille;

Wie sou lomper Kurmis wille:

Alsoo drooghjes gaan te Gast?

Kock, noch Waardt op ongs en pait.

Fijtje Gons.

Wat ick denck! Hoe meenigh Proncker,

Het is luffer, het is Ioncker,

Sitten by een vollen Dis,

Daer niet op-geschaft en is.

Als Gesóon, Gebráan, Gebacken,

VVaar Tel-joore-lickers snacken,

Met een lust en Tonge-schock,

Na de beste lecker-Brock.

Eer dat Heerschop heyt gepeuselt,

En gepitst, gevroet, gemeuselt;

Neemt de Gaauwert 'tvetje wegh!

Seper 'tis lijck ickje segh.

Tamme Lubbert,

Dattet mijn alsoo gebeurde,

Die mijn Tafel-Bordt verleurde,

Of ont-trock, 'twaar Knecht, of Slons,

VVie 'toock was, hy kreegh een gons;

Of een klap voor bey sijn Wangen,

Voor 'ton-eyschendt snackigh langen,

Asmen smaacklijck fit en eet

Van een lekker vette Beet.

Fijtje

Fijtje Gozis.

Looftet, ick gingh lefent kijke,
Mit noch een van mijns gelijke,
Hoe de Prins, en Vrouw Princess,
Mit, een, twee, drie, vier, vijf, zes,
By heur Kinders sedigh cierlijck
An de Tafel heel menierlijck
Saten, Heerlijck, vol geneught!
'tLeeck een Aardtsen Hemel-vreught!
Al de Solders, en de VVanden
VVaren mit veul alderhanden
Kiere mieren, fray deur-bout,
Al van Kunst, en louter Gout.

Tamme Lubbert.

Iffet juyft dan (seghme thansjes)
Watter blinckt al gouwe glansjes?

Fijtje Gozis.

Dat en segh ick niet voor wis:
Sulver krijght wel Goudt-verniss,

Tamme Lubbert.

Ey, daar strackjes, moetje weten,
Sprackje van het Hooftlijck Eeten;
Seghmen eens bescheyt, en hoe
Ginghter immers noch al toe?

Fijtje Gozis.

Hoe soudt gaan, lijk ast voor defen
By de Grooten plecht te wesen,
Eeten, Drinken, om de kost
Vry! maer vangeen forgh verlost!

Tamme Lubbert.

Is dat Vry-dom? 'tfeelder-weecke,
Alsmen eer, en wort bekeeecke,

De Dorstelijcheloflijke/
Aerdsche Goden kunnen
niet meer wenschen
op dese Werelt/

als:

Gen Heerlijck Gesicht/
Gen eerlijck Schoor/
Gen gesonde Smaeck/
Gen lieffelijcke Aenk/
Gen soet Schoel.

Vijf sinen
Vijf binnen.
Vijf sluyten
Vijf buyten.

'tIs al geen schat datter
blinckt.

Geblick is geen blijck.

Het gaet als't plagh,
Aen nacht komt dagh.

Hol goets / hol sozgen.
Niemand hande breeffe-
lijke Sozghen lieeren
upt de Hooghe Hooghe-
den - Hoofden ende Ka-
mers / noch van Schip/
noch Waghen.

Gheoozlofde dingen zijn
wel besiens waerdigh.

Open Hoff,
Open Loff.

Gerarpten hunger heeft
men om niet,

Fielen
Gielen.

Goeden siegel houdt de
Stact.

Niet hoogher als het is.

Aerdigh is het Hoff,
Waerdigh komter off.

Goet ghebruyck is nim-
mer quaet.

Die hem niet sat eet / sat
hem niet sat lecken.

Belacchende VVerelt.

Schier van Graauwtjen-alle-man,
Moet een Jobbert, daar een Ian,
Mit een Knier, en Aal, en Niesje,
By een Kees, en Anderiesje,
Of een Oede, Geert, by Claas,
Tussen Frans, en Floor, en Faas,
Kome gaapen, naer het Gaapen,
Om een knappe-tijt te raapen,
En leegh-mongdigh heene gaan,
As de Mááltijt is gedaan?
Ick, gans vettert, ken niet gielen
Waar veul Kost en Schuttels krielen;
Daar den Hoffe-Meester seyde:
Ruymt de plaats, of anders, scheyd.

Fijtje Gozis.

Alfoo gaatet spul hem drayen,
Edel-Iongens, mit Lackayen,
Gaan as Gansen op een reeck,
Schier al of 't een spul geleeck.
d'Onder-Hoff-Baas roept al: wachje,
Dient, en schick-eert ellick hachje,
Van 'thoogh-end begint hy off.

Tamme Lubbert.

Alle dingh lijkt hoogh op 't Hoff.

Fijtje Gozis.

Swijght noch, hoorme vorder spreken,
't Boekt niet yements veen te breken;
Hoor wat, eer de Prins dan eet,
Smaackt de Proever d'eerste beet.
Oock soo gaatet mittet drincken,
Waarmen in, of uyt moet schincken,

'tIs al Sulver watme voelt,
Watme veeght, of lickt, of spoelt.

Samme Lubbert.

*Hoor mijn selven aars dan anders,
Seper, alle buyten-langders.

Meuge roepen uyt heur hals:

Hol en vol-landt, Puyck van Als!

Landt vol Eel, en wijse Menschen,
Landt vol Kunst, en Lust, en Wenschen,

Landt vol Butter, Kaas, en Bier;

Landt vol Zee, en vol Revier.

Landt vol Kóren, Wey, en Vénen,

Landt vol Appels, Kóóls, en Pénen,

Landt vol Koeyen, Veugels, Vis,

Landt vol wat ter Wurrelt is.

Landt vol Schepen, snel in't zeylen,

Landt vol Koopers, en die veylen,

Landt vol rijck, en oock vol Arm,
Landt vol, dan eens Kout, dan Warm.

Landt vol Rijns', en soete Wijnen,

Landt vol Suycker, Kruyt, Rosijnen;

Landt vol, dat Oost-Injen geeft.

Landt vol wat uyt Westen sweeft.

Landt vol Woll', en Zyd', en Linden,

Landt vol Touw, en wat ken binden.

Landt vol Neeringh, en gerief,

Landt vol daarme liefdt om lief.

Landt vol Wallen, mit Soldaten,

Landt vol schier van alle Staten,

Landt vol schat, en Sulver, Goudt;

Daarme 'tHollandt vol mé houdt.

Pijte Goys.

Wat een Praat! en hoe besongder

Is't om hooren! Wongders wongder!

P 3

Boven

Kleyn Hollandt / groot
puyck des Werelts / vype
Woon-plaets van Ver-
standen / Schole vanden
Krijg / en Kamer vol Ryk-
dom / Keuken vol Woeds-
sel / Keider vol Bier / en
Wijnen / Dach-hups vol
Goet / Sleutel vāde Zee /
Haven van Woor- spoet.
Hollandt is soo vol- op
in Doet- saemhepdt / dat
daer meer Volk in sterft
van te veel teeten / als
van honger te igden.

Neeringh is geen Erff.

Verwerven
is
Erven.

Wat lof- baer is / wert
geroemt.

Leſen
doet
Welen.

Boertige Dichten wer-
den meeft gewilt.

Dichten lichten,
Dichten richten,
Dichten ſlichten,
Dichten ſlichten.

Wat reden duydt
Blijft goet gelydt.

Sinnige Rymen behoor-
den meeft ghetrocken te
worden.

Putte Maet-woorpen
moetmen hebben.

Belacchende VVerelt.

Boven wonder lijktet ſchier !
Over-wonder roemtmen hier
Van ons Landt, en wat daar Binnen,
Of daar Buyten is te winnen!
Lubbert ſeytet, alſoo ras,
Of hy tuyt een Briefje las.

Camme Lubbert.

Iaa, leſt koem ick voor een Winckel,
'tVVijſje riep: wat wilje Kinckel?
Soeckje Liedtjes? of een Boock?
Hebje Reſſe-reyntjes oock!
VWas mijn vraegh? en mits ick roerde
Na de Briefjes, die wat boerde;
Maar ick kreegh, voor d'eerſte vont,
Iuyſt een Boock daar binnen ſtont
Taſerel van Sinne-Mallen.
Als 'tmijn inde hant quam vallen,
Neffens dat mijn in-geſicht
Vloogh ſtaagh ondict door 'tgedicht.
Al de Blaen, en ſwarte zijdes
Duyde meer als flechte Lijdtjes.
Doe ick voort om voordeel ſocht,
Greep ick dat noyt Grijper docht;
'tVWas een Werck in Rym; te weten:
Sinne-fabels-Woudt geheeten.
Doch, in't leſten, ick beſturff
Van een Boock, genaemt den Turff!
Daar ick leelden, langs en ronder,
Hollandts boven, Hollandts onder!
Hollandts veul by-ſonder Loff,
Al tot Meer-Eervande ſtoff!
Ey, ick docht, gelijk ſom-mencken,
Maar! hoe macht de Maker dencken!

Die

Die op sulcken Flodder-Veen
Kan met reden tijt besteen ?
Datmen sel den Dichter noemen
Alsmen Turven moet beroemen ;
Soo wanneer de Stoof, en Lol,
Leydt en glomt in Koelte vol.
Noch moet tot jouw Ooren komen,
Ey, 'tis waar, toch, al ist Droomen :
VVat ick jouw uyt-woorde sal
Van 'taen-klevend *Wijse-Mal* ;
Daar een *Smit*, door vreemde grepen,
Knilde staagh, en kreegh veel Nepen ;
Doddus was den *Baas* genaemt ;
Die voor eerlijck bleef beschaamt ;
Want hy scheen het al te brodde,
Doen hy aerdigh gingh bedodde ;
Al sijn kuyren leecken soet,
Bange was sijn eyndt als *Roet* !
Meerder ken ick thans niet segge.
Ach ! ick lietet Boockje legge :
Was het by mijn wel bedoch,
Wijsheyt had ick op-gekocht.

Fijtje Gozis.

VVat een Boockje moetet wesen !
Och ! kon ick een lutje lesen,
Dat most, allegaar van mijn,
Deur en weer geloope zijn.
Vraaghde jy niet, tijdt-verdrijver,
VVie dan was den Rijm-beschrijver ?

Tamme Lubbert.

Wt mijn Hoofst ist doch, ick weet
Die vast dicht, is een Pouweet.

Fijtje

Wijse-Mal,
van
Mal-Wijse.

Goede Letters
Quaet-beletters.

Vermaelt om wijsheyt.

En kamer met Boeckē
is rebelijck geselschap.

En Huys met konstige
Schilderpen / zyn aen-
dachtige uyerlijcke ver-
lustende binne-beelden.

Letter-wijshedyt is de
Lantaerne van't verstat.
Beelde kost is de Wyg
en siet van't vernuft.

Poeten maken gedach-
ten.

Schilders voeden ghe-
penpen.

On-wetenheyt is dooff.

Een Rijmers Penne
Kan heelen en schenke.

Een wijs Doet is gelijk
een Honig-Bie / die kan
steken / ende lieflycke soe-
tigheyt geben.

Te hoogh-nooddige
Loffelycke Druck-konst
is een waerdigh behulp
voor de swangre sin-ryke
Herssens/die onder 'tupt-
baren vande selve konst
gedient werden / also dat
men Letter-druck mach
normen: Doedt-Wijff
van Wetens-schap.

Af-konst gaet somtijds
onvast.

Belacchende VVerelt.

Fijtje Gozis.

Hoe! Pouweet, wat Van is datte?
'tWoort van Dichter ken ick vatte,
Maer het angder heyt geen Nijp
In mijn bot, of boers begrijp.

Tamme Lubbert.

'tSchijnt, men noemt soo Refereynders,
'tZijn vergrooters, of verkleynders
Van een Lack, of hooghste Eer:
Over Iuffer, over Heer,
Over Burgers, over Schippers,
Over Dreegers, Schoyers, Glippers,
Over Ambochts-luy, en Boer,
Over Hackje-pack, of Hoer,
Over al wat inde Werelt
Is bevuyt, of over-Perelt,
Schrijft en drucktmen al op Dicht.

Fijtje Gozis.

Dickwils dat niet veul en sticht,
Is te loove; wangt som-mencke
Daar mé heele, daar mé krencke.

Tamme Lubbert.

Soo ist Fijtje; voor gien Pen,
Groot noch Kleyn hem wachte ken.

Fijtje Gozis.

Zijn de Pennen Gangse-Schaften?
Soo moet ick en elck sijn klachten
Over veugel doen, oft veer,
Ick beminse dan niet meer.

Tamme Lubbert.

Gangse-boutje, hoort een reysje,
Is oock voedigh mongdigh-vleysje,
Doen

Belacchende VVerelt.

121

Doen de Pluyme goet, of quaat,
'tTis as't Beest sijn leven laat.

Fijtje Gozis.

Na sijn doot, 'tis waar, dan ruyme
Al de lieve lichte Pluyme.

Nouw ick mijn ter deegh versin,
Beddens hebben Volsel in.

Tamme Lubbert.

Wel éraan, vry, moetje weten,
Dit segh ick noch onvermeten,
Dat niet licht vergeten blijft,
Wat een Pen, of Schrijver drijft.

Fijtje Gozis.

Al genoegh van Schrift en Letters,
Wy zijn noch al Kooke-fretters;
Liefdert, isje kost al op?

Tamme Lubbert.

Soo na, dits mijn leste-kop.
Houw-vast, lusjet beerjen hallif?

Fijtje Gozis.

Neen ick, hey, je Malle Kallif;
Loop mit alje Brockjes heen,
Ick ben sat, en wel te vreen.
Laate wy na 'tKneuter-Dijckje,
By 'tVoor-hout gaan om een kijckje,
En soo voort deur 'tBosch na Huys.

Tamme Lubbert.

Dit is wel een lijdigh kruys,
Datje dus al droogh wil scheyen,
En dan hallif-wegen Leyen

Q Noch

Den eenen sijn doot is
den anderen sijn leven.

Te veel op de lichte
Pluymen te legge/macht
swaer-moedigheyt.

De dienstige nutte Lof-
felijcke Schryf-konst is
het gront-vest van ghe-
dachten / en verdyft de
verghetenheyt / soo dat
kloetke Daden/en sin-rij-
ke Werken lange werden
beroemt.

Schrift maeckt geweet,
En Lief, en Leer.

Wijse Letters
zijn
Mal-beletters.

Van pas is meer als
over-matigh.

Ouders
zijn
Houders.

Micken meent.

Beter bloo in schande /
als stout in ondeught.

Half quaet
is
Half goet.

Als het spel op sijn best
is moeten gemeenlyck
upt-scheyden.

Mijd verbaerlyche din-
gen soo wordje niet ver-
schriekt.

Belacchende VVerelt.

Noch te gaan tot Waffenaar,
By je Moertjen, en je Vaar.
Bey noch, siet de Schutters streve!

Fijtje Gozis.

Och! ick sou van 'tschricke beve,
Al men Leedjes trille, siet!
Ginder mickter een, of schiet.
Bey! mijn Ooren sel ick stoppen,
Voor het tuyte, voor het kloppen.

Tamme Lubbert.

Fijtje, sy! hoe staa je soo!
Och, je bent besuckte bloo!
Kom, staa vast, vervaarde Katje,
Siet! ick Liefje, *Fy*, ick vatje,
Hoor thans 't Schutterry gewoel!
Trecken noch eerst uyt den Doel.

Fijtje Gozis.

Laatse komen, ick wil scheyen,
Wilje mijn dan niet geleyen?
Soo loop ick alliene voort,
Hallif, of, schier, heel verstoort.

Tamme Lubbert.

Hola! souwe je soo gaan lincken?

Fijtje Gozis.

As dit spul begint te stincken.

Tamme Lubbert.

Het lijkt nouw, *Fy*! op sijn best.

Fijtje Gozis.

As het doet je vreemden Iest.

Tamme Lubbert.

Even-wel, *Fy*, souje schricken
Van het Schieten, van het micken?

Gaau-

Belacchende VVerelt.

123

Gaauwe knap wat om een hoock,
Dan belet ongs Kruyt, noch Roock!

Fijtje Gozis

Staat, de Kijckers souwe segge
Dat wy gingen Eyers legge;
Of wat geubel-galpe stijff
Wt jen puf ver-braste lijff.
Nochtans, *Lubbert*, jy, en Icke,
Hebbe niet veel Dranck en Sticke
Deuse Kurmis-Dach é schockt,
Wie het seyt, ick segh die jockt.

Tamme Lubbert.

Voorje, voorje, wachje *Fijtje*,
Schuyldje selve om een zijdje
Bergje after an mijn Regh,
Dan krijgh jy gien Schootjes wegh.
Deck jou Aansicht mitje Hoetje,
Duyckje, deckje, mitje goetje,
Setje Keurs, en onghder-Rock
As een Heuyckje, of een Klock,
Over't Hooft, of omje Schoere,
Houwje bevendt, songder roere,
Of me jou al wat begeckt,
Denckt! je Leerjes zijn bedeckt.

Fijtje Gozis.

Moet ien Vryster thans var-achter?
En nouw worde Vryer-wachter?
Is dit Liefde? 'tis te Mal,
Dat vrijd ummers niemendal!
Elck, en ick leer, veulder hande,
Schier mit schaa, of leedt, of schande,
Ey, ick denck, en innigh segh:
Blijft wel, Geck, ick ben nou wegh!

2

Tam

Eer-sucht wis,
Teer-sucht is.

Veel Sticken
Ver-sticken.

Wachtje hooz andere/
want niemant sal u
wachten.

Deckje Geckje.

Wie hem verberget son-
der noodt,
Die wert van schande
staegh ontbloot.

Die verbrodt
Wert bedodt.

Vrome Schutters
Goed' beschutters.

De
Krijgh geeft Pracht,
Hardt by Sacht,
Vrees by kracht.

Wie by 't Opper wil zijn
moet kloock verlyden.

Weel dingen zijn niet als
die gelijken.

't Zyn al geen korks die
besmeerde Schoote-klee
dragen.

Kloock-moedigh
Maect spoedigh.

Deftighcyt by Hooge is
hoog-noedigh.

Belacchende VVerelt.

Tamme Lubbert.

Houje stil, ick sie nouw braven
Cappiteyns, gelijk as Graven,
Wt beset, en mooy, en wreet,
Meest in softe zyd' gekleet,
Dat vol Gout, en Sulver blickert,
Nouw de Sonn' daar snel op slickert;
Elck een heyt verstaalt Geweer,
En daar by een slappe Veer.
't Lijken all' toch Krijgh-bemimmers,
Taye Mans, of Al-verwinners,
As het op een Stormé gaat
Voor het Landt, en Prins, en Staat.
Straff-aff, traff-daff, wie kan't lette?
't Is het trompe van Moskette!
Die van 't loos en vinnigh Kruyt
Geven Stoot en Klappen uyt!
Roock, en Vyer, en vuyle stancken,
Zijn de Vruchten van de klancken.
't Schaadt al noyt wat niet en doot,
Schroyt me wat, 'tis songder noot.
Daar komt sloop van Spieffe-dregers,
Varre-jagers, Vyant-veggers;
Die een Ruyter houwe staan,
As hy meent Haas-op te gaan.
Tussen in (Ey, hoort eens rustigh)
Dreeghmen't Vaandel fits en lustigh,
Aerdigh kloock gelijk een Heldt
Streeft, int Leger, deur het Veldt.
Noch vercierde Luytenanten,
Hooge Hoof-Mans, Sarrejanten,
Voort wat deftigh wel schockiert;
Daar de Fleuyt loet Tiere-liert.

Hoorje,

Belacchende VVerelt.

125

Hoorje *Fijzen*, oock wel sommels,
Stommel-dommel-Rommel-Trommels?

Spreeck een reys, oft roop eens kick,
Geeft een douw, of draay, oft knick.

Treckje Duymen uytje Ooren,
Siet eens op, oft laatje hooren,
Stracks is al het Schieten wegh;

'tSchiint, je hoort niet wat ick segh.

Fy, moet ick noch stijver bleeuwen?

'tFockt niet veul hier luy te schreeuwen.

omme-sien belet verdriet.

Wel hoe dus? *Fy*, is hier niet!

Fy, die is lijk as verdweenen!

Och! heur woort is songder meenen!

Fy! die licht en veul *Vertrouwt*,

En op praat van *Meysjes* bouwt.

Fy mijn selven! wat kent baaten?

Ick heb *Fijzen* eerst verlaaten.

Waar ick niet te botten Boer,

Fijzen had ick an een snoer

Wel ter degen vast gaan knoopen,

Dan hadt sy mijn niet ontloopen.

Och! ick heb een wilde Mos

Laate vliegen al te los!

Hey! schaa-baat, ick moets vinden,

By, of Kreupel, Siend, of Blinden,

By het slim en rouwe graauw.

Wie verliest, die soecktet naauw.

Volckje ruymd! ick moet schraveele!

Hier is niet veul Koock te deele,

Asje siet! *ey*, laatme deur!

Help! och! *Fy*, set mijn te leur.

Dringers help! houw! ruymje gaapers.

Help! je wijckt as staande slaapers;

'tIs verloozen gepepen
als de Dink het Net ont-
snapt.

Is miē al hoorzende dooff!

Te veel *omme-sien*
maecht onrust.

Nae-*zienden* doen nae-
sien.

Weeft *Trou* en *Betrout*
selden.

Soo hoorz gedaen is nae
geleert.

Onbasse dingen behoort-
men te binden.

Geluck is gladt,

En niet, en wat.

Verliese leert *Vinden*.

Drangh bangh,
Bangh drangh.

Door Gemelt moet he-
den wijcken.

Stoters werden hersto-
ten.

Wilde slagen
't Wilt verjagen.

Wie quaet uyt-gheeft/
kryght boos weerom.

Haeck-luck,
wert
Maeck-stuck,

Belacchende VVerelt.

Schuyf wat om ; ick ben ontstelt !
Wilje niet, soo vrees Gewelt.
Wijck ! hey voort ! of aars ick stoorje
Inde Slick, of in een Gootje.

Simen Gaenw/en Snege Jasper/beyde
Croggel-Guyten onder al'tuy-we-
sende Volk/ stellen sich tegen den
verfelden Botte Dyer /
met smaden en buy-
sten / en roeyen :

Boer, wat hebje, benje gram ?
Wilje stooten as een Ram :
Hooren-steker, Bul wat schortje ?

Camme Lubbert/wederom sprekende :
Waarom geefje mijn een hortje ;
Segh je Bengels, meenjet dan ?
Soo niet ! speult hier hangdevan-
Of jou Herffens en je Wangen,
Selle dapper Vliege vangen,
Mit een aefs en dreunse klap
Sou ick speule wip an wap.
Slinger-slaan so wat in't hongdert,
Datje meer as heel verwongdert
Suyse-bolle felt om-veer ;
Moeydje mijn, ick moey jouw weer.

Snege Jasper.

Lusje wat ? ons hande jucke ;

Simen Gaenw.

Boer, slaet toe, het sel wel lucke,

Camme Lubbert.

Wilje nouw dan mitje tveen
Stryen tege mijn alleen ?

Selle

Selle wy mit Vuyste vichte?

Snege Jasper.

Ia, kom, niement wil der swichte,
Groven Kinckel, wachje kans,
Iongens zijn toch hallif Mans.

Simen voor-an, ick van achter,
Dan gaat douw, of neepje sachter,
Raeckje stijf mit volle Vuyst
Twee voor een, dan, krijghjer juyft.

Tamme Lubbert.

Hiet den eenen, Lecker, *Simen* :
Hey, die moet ten eersten swijmen,
As ick hem maar soetjes kleun,
Wat om 'tjock, of om den deun.

Is dan *Jasper* stout en sneeghjes,
Wis, ick geef hem sulcke veeghjes,
Dat hy slingert van de baan;
Dan ist vichten stracks gedaan.

Simen Gaeww.

Léró ! Geckó ! niet te kreucke !
Raeck-wat, stijf, of wacht ons beucke !
Setje schrap, houd' ; dat's voor jouw !
Lustigh, *Jasper*, geeft een douw ;
Knilt den Boer ! soo ! vatt van onder
Dattet klatert als een Donder.
Trest hem ; maer ! fiet watje doet
Maeckt niet datje selver bloet :

Tamme Lubbert.

Dat's voor jou, besuchte Snaauwers.
Ey ! je bent te felle Kraauwers,
En te vinnigh, waarje vat !
Simen, flocks, daar van mijn Krat,
Of ick selje mit mijn Hielen
Schoppen staagh gelijkmen Fielen;

Die

Ontersaechtheyt wijcht
selden.

Moedt
Spoedt.

Wie jockt,
Die lockt.

Dapperheyt berwint de
Schalike.

Grilligh schampen
doet
Willigh kampen.

Eé gaewwe Trek maekt
voorz-baet.

Wiemet loose Woystelt
moet toefien.

Die met de Dupbelwil
Plock-hare / moet berchte
Dyjs verwachten.

Ondencht wil in 'tghemeen de naem van deugt-saemheyt hebben.

Daermen 'thoutje stookt rijfen de vlammen.

Wiert daer niet gheroc-kent/daer soude niet gesponne werden.

Ober-last doet klagen.

Kloecke rijfen,
Flaeuwe yfen.

Dwingme bedwingers?

Vichten
doet
Swichten.

Belacchende VVerelt.

Die een Beurs, of yemants Tas
Kwinten offt heur eygen was.

Snege Jasper.

Maeckje van ons Dieffe Linckers?
Soo verwacht dan Oore-klinckers,
Muyle-peeren, Vuysten-Loock,
Backe-Visjes, suyre-Koock.

Genige by-wesende Kijckers / stouwen de
Moet-grijpers aen/ en seggen:

Boerse-Vryer, lustigh weerje,
Hou, jou Leckers, ey bedeerje!

Tamme Lubbert.

Och waar isset oyt é sien,
Twee te kanssen tegen ien?
Helpme Kijckers; deuse Sletten
Wille mijn be-kans verpletten
Help! ick smoor, och! helpme dan,
Elcke Funne lijkt een Man!

Kijckers.

Rijst-op, Vryer, grijpt de Bengels,
Als een Krabbe mit heur Tengels;
Schutse lijk een Water-hont,
Vatter eenen mitje Mont.
Houd en sleurt hem mitje Tanden,
Grijpt den aaren in jouw handen,
Wringht hem dan alsoo je wilt,
Lijckmen schier de Palingh vilt.

Tamme Lubbert.

Och! ick legh hier onger Voeten,
As de Mollen in het wroeten:
Hoort, ick sucht, fiet! dubbel-moordt!
Isser niemnt die nouw stoordt?

Isser

Belacchende VVerelt.

129

Iffer geen dan wat mé-lyich ?
Luydjes segh, of benje nyich ?
Fy, ast yement tegen gaat,
Heyt hy Vrient, oft lyders-Maat ?

Simen Gaewy.

Hey de Back ! den Boer moet buyge,
Als hier deuse Luy getuyghe ;
Iasper, geeft den lompén Mop
Noch wat op sijn domme Kop.
Sitt nouw (dat hy hier moet legge)
Scharrelingh vast op sijn Regge ;
Geeft hem hier en daer wat Poen,
Rold en soldt hem als een kloen.

*Hier komt te booz-schijn Lubberts Speel-mac-
ker / onwetende / om te weten de oorzac-
ke vande Kamp woelers / dzinght
en roept als blijkt by gevolg :*

Lammert Gijzen.

Wt de weegh, wat's hier te dringen ?
Selme wonder Liedtjes singen ?
Och ! of leyter umment doodt ?
Of in kranckheyt ? of in noodt ?
Maar, wat isser toch te quicke !
Ick hoor lacche, tiere, snicke,
Ick hoor, ay ! mijn kop, en knie !
'k Loof best dat ick selver sie.
Laat mijn deur, ick weet een schreyer,
Iffer by het Volck gien scheyer ?
Soo ben ick de beste Gast
Die op stut en schutte past.

Lijckers.

Hier is thans een borstigh Baesje,
Ruym-op Kees, en Koen, en Klaesje,
R Flars,

Verkeert geluck
Vermeert wee-druck.

*Die van als dragent moet
dient en Esels-Dypt te
hebben.*

*Die last moet op-schozse
sal bucken en liden.*

*Te veel bemtoepens met
ander Luyden saecken /
maecht sich selven onge-
rust.*

*Sien gaet booz hoozen
seggen.*

*Als Meerder komt / sal
Winder wijcken.*

Wachje voor breeck-spels

Wijck en strijck
Voor uws gelijk.

Wt-leenen doet inwach-
ten.

Wie laegh by der Herde
kruypt / die sal van geen
hooghte hoeven te dalē.

Aerselt / of siet te rugh
wat daer volghet.

Sijn engen te helpen son-
der ander Luyden schade
is wyselijck.

Flars, en Fob, en Flits, en Floor,
Iub, en Iooft, en Ias, en Ioor,
Oudt, of Iongh, of Man, of Vrouwe,
Wilje plaets niet langer houwe,
Siet! hier isser een, die sel
Scheyer zijn, en Breke-spel.

Lammert Gijfen.

Ruymje, berghje, laatme kijke,
Elckeen voetje moetje wijcke,
Of vier duym-breet vanje plaats.

Kijckers.

Vent, wat stelje hier gelaats!
Gaet of kruypt deur onse Beenen,
Elck sal u een Voetje leenen,
An dijn onderst, tot ghy moet.
Roepen: schop mijn Broeckje soet.

Lammert Gijfen.

Neen, ick wil niet moeylick kruypen,
Lijck, gemeen, de Honde luypen,
Maar, ick sal mijn Billend-lijff
Stieren voor, en douwe stijff.
Daar mé, daar mé, d'een mit d'ander,
Moetje splijte van mekander;
After heb ick volle macht,
Dubbel-vleys, en dringe-kracht.
Nouw ben icker deur gevrongen,
Deur ghedraeyt, en deur gesprongen,
Wie hem reddert wyt ghequel,
Hey sa! Luy, die locket wel.
Kijck! och siet! men vicht hier hitsich,
Schendigh, vinnigh, boos, en bitsich,
Och! je bent mekaar te gaauw!
d'Een siet bleyck, en d'ander blaauw!

Houd

Belacchende VVerelt.

Houdt je Maats van bloet te storten!
Leckers, hier niet meer te horten,
Rijst op, segh ick jouw gewis,
Of je krijght wat Stocke-vis.
Soo je blijft noch langer sleure,
'kSelje na jouw Lende peure,
Dat het mentigh bodst en kraackt,
Waar het valt, of waar het raackt.

Snege Jasper.

Hoe, wat schortje, puyck van Boeren,
Wat mach jouw 'tkrackele roeren?
Deusen Guyl die onder leydt,
Heeft de strijdt ons aengeseydt.
Wie het foeckt die moetet vinde,
Beter als een steke-Blinde.

Lammert Gijfen.

Ey! wat isset voor een bloet,
Die hier spartelt onder voet?
Iongens, meenje deusen Subben,
Mitje beyen hier te lubben?

Simen Gaetu.

Neen hier zijn geen Messen bloot.

Lammert Gijfen.

Soo en ist geen lubbens noot.

Samme Lubbert.

Help! ick stick! och, ick ben *Lubbert!*

Lammert Gijfen.

Wel! ick sta gelijk een Flubbert,
As een die verslegen leydt,
Of die een misschienis heydt!
Na mijn dunckt ick ken hier stemme,
Strijdt-verlieser, wilt eens k'hemme,
Doet wat teycken, lieve Quangt,
Mit je Mongdt, of Voet, of Hangdt,

R 2

'kHoor

131

Met een heele huyt is't
best slapen gaen.

Ieught-krakeel
Deught niet veel.

Daer komt niemant aen
last / of hy loopter selfs
na toe / ofte wert daer al
listigh getrocken.

Treckt u geweer
Niet licht van leer.

Noot sonder noot,
Stoot sonder stoot.

Bethoont wat ghy voor
enen zijt,
Wanneerje schier ter ne-
der-glijt.

Wage maectt hertijk.

Die inde ly is moet schoo
heuyten.

Dartel-Mal
Brenge ten val.

Die verstoort is stoor-
ter meer.

Met de ooghen / buyten
thart.

Gedreyght Wleys leest
lange.

Belacchende VVerelt.

'kHoor wel datje *Lubbert* mommelt,
'kSie wel datje bent begrommelt
Van het Stof, en Slick, en Kley:
Speul-knecht, *Lubbert*, ben jet ? hey !

Tamme Lubbert.

Flockse *Lammert*, 'khoorje spreken !
Lydt niet dat ick wort verfteken
Van de jonge Fieltery !
Help ! Maat, ick legh inde ly !

Lammert Gysen.

Ben jyt *Lubbert*, wat bedrijsje ?
Waarom vichje ? waarom kifsje ?
Waarom benje toch soo mal,
Datje dus hier komt te pral ?
Waarom lydje soo veul hinders,
Van twee niet veul meer als kinders ?
Waar uyt quam dit speultje voort,
Datme deuse *Kurmis* stoort ?
Na mijn denckt, je lijkt schier droncken,
Al en benje niet beschoncken ?
Och ! jouw *Fijtje*, waar is die,
Dat ick heur niet hier en sie ?

Tamme Lubbert.

Fijtje, fy ! (wat sel ick segge ?)
Heyt de wijt van 'tongder-legge,

Lammert Gysen.

Heytet *Fijtjen* al gedaan ?
Wel ! hoe selmen dit verstaan.
Ras, naer-achter kleyne *Guylen*,
Ofick doeje lydigh huylen ;
Hand-of *Bengels*, wegh van hier,
Siet ick wil een kierdom-swier

Rechs

Rechs en lefs om laate wancken,
Tuffen Hals, en Neck, en Lancken;
Datje licht en willigh felt
Lbbert laaten ongequelt.

Snege Jasper.

Simen, wachje, 'twilder honden!
Scheyers zijnder uyt-gesonden:
Laate wy dan met gemack
Schuyven wegh in quacker-lack,

Lammert Gijfen.

Fielte klanck die hoor ick luyen;
Lacker-quack, ken't wat beduyen?

Snege Jasper.

Boer wy Neuren, Grofen Fijn,
Schoyer-Tael, en nieuw Latijn:
Benje gaauw in spraek te leeren;
Wilje dan tot hooren keeren:
Onduyts selje strack verstaan,
Als goet Duyts daer by sal gaan,

Nooddigh hoor alle de geenen die onwetende zijn
vande

Gielers Vocabulaer.

Hael Tael.

A.
Abon, God.
Alchen, gaen.
Avelcoert, Tassche.
B.
Bocxer Dief-leyer
Blicklagere, Nacckte
Lant-looper.

Breebaert, Straet.
Besaffot, Brief.
Bucht, Gelt.
Bosshaert offeren
Vlees.
Boiten, Eeten.
Bay, Wijn.
Buysen, Drincken.

R 3 *Blanc-*

Ongequelt,
Ongemelt.

Die hem uyt de noodt
kan redden/ is een gau-
waert.

Een boose Guyt
Geeft quaet geluyt.

Dubbel-mondigh.
Dubbel-grondigh.

Naedien by onse onwe-
tende eenvoudighe We-
relt de vreemde strecken
vāde ongeregelde scheur
gaffels, ende ongewon-
nen Broot-knappers on-
bekent is in dese eeuwe.

Soo heeftmen noodigh gheacht, hier alle de duytere, doddige momme-woorden te ondecken, met het dienstigh Duytse Licht, van de waerde Waerhey; om met sulcke bloot-stellinghen alle onbeschofte Lock-Brocken hun flinck-slagen te weder-staen, mits-dien oock voor alle haere flosse schooy-treden sich te myden, ende allethandighe grabbel-gaeuwe, happige Grepen, daerom, tot sulcken beginne hier nu wert aenghewesen, voor alle onbekende, om rechte kennis te krijghen, aen het gheene dat noodigh dient geweten, tot nut en voor-deel, uyt onnutigh nadeel van de snoode Giel-tongen, die radeloos raedt plegē, om de goede milde Gevers te bespotten, in plaetse van te bedancken! ghelijck hier by ghevolgh wert geopenbaert, voor alle oogen, om tot ghehoor en behouwens onthouw te brengen,

Belacchende VVerelt.

Blanckaert, Melck.

C.

Calaensche, Mofse,
schoone vrouwe.

Cristiaen, Pelgrim.

Claffot, kleet.

Casse, Huys.

Cassement, ghevan-
gen-huys.

Cont of sax, Mes.

Cuysen, Smyten.

Caval, Paert.

Coxe, Hinne.

Cren, Vleesch.

Crommen, Rechter.

D.

Distel, Kercke.

Dille, Meysken.

Deystere, Teerlinck.

Dos, Rock.

Doffemēt, kleedinge.

Decker, Hoet.

Dolman, Galge.

Dallinger, hang-mā.

E.

Erlat, Meeſter.

Erlatinne, Mee-
sterſſe.

F.

Flick, knecht.

Fiel, Rabaut-geſel.

Flossen, piſſen.

Foncke, Viere.

Flosſaert, Water.

Floyback, Schip.

Flosselinck, Viſch.

Floncken, ſieden of
braden.

Flader, badt-ſtove.

Fluchaert, Haen.

Fonckaert, Hont.

Flackaert, Kaerſe.

G.

Glisbont, Kint.

Galle, Prieſter.

Gallenboſch, Prieſter-
huys.

Gogelfrentſe, Nonne.

Glyde, Hoere.

Goute, lichte vrouwe.

Glydebos, hoer-hok.

Griexſe, Luys.

Grypelic, Vinger.

Glatthaert, Tafel.

Genſen, ſtelen.

Gifſelijns, ſtuk broot.

Gesanct, gebannen.

Gestoept, gegeeffelr.

Grinchert, Beeste bijt

Gleſterick, Glas.

Gauhaert, Duyvel.

Greyſe, Galge.

H.

Houts, Boer.

Houtſe, Boerinne.

Horselen, Kijven.

Hemelſtijch, Pater-
noſter.

Ho-

Horenbock, Koe.
 Horencrens, rüd-vlees
 Hovele, hondt,
 Hanswalter, Luys.
 Har, Vloo.
 Heghjs, Gast-huys.
 Hans van gelder, Rog-
 gen-broot.
 Hoef, Broot.

I.

Ionen, bedriegen.
 Ioner, bedrieger.

K.

Kroener, Man.
 Kroenie, Wijff.
 Kamesierer, geleert.
 bedelaer.

Krax, Clooster.
 Kleins, gevanckenis.

Klicksteen, Rock.
 Klinge, lier.

Krakelinck, note.
 Kabas, Korff.

Knagelinck, Ratte.

L.

Leepeneut, quaet wijf.
 Laurette, klappeye.

Ijms, Hemde.
 Laert, Speck.

Loerman, Kaes.
 Lausen, Eysers.

Leuselinck, oore.

M.

Muylfacelet, Barbier.
 Molsamer, Verrader.

Menge, Ketellapper.

Morf, Mont.

Monye, gelt.

Mijnen, steelen.

Meepsen Ros, kleyn
 bier.

Meuse, katte.

Mocke gout, sy stinkt.

N.

Neering doen, spieden,
 spijs soecken.

P.

Priemer, Priester.

Platscheerder, preker.

Priecater, Prochiaë.

Pflueger, Diaken.

Poderlijsters, hoëders.

Prepensen, Boecken.

Par, P. Wambays.

Q.

Quyen goffere, Hon-
 de-flager.

Quien, Honden.

Quinckere, ooge.

Quisten, spreken.

R.

Rouwelink, jong kint.

Ree! kranckheyt.

Rotbosch, bedelaers
 hulpbergh.

Rijster, Stroo.

Rippaert, sack.

Reylink, Sout.

Regen-worm, Worst:

Rompelink, mostaert,

Robbelick, Pottagie.

Rumsen, bedriegen.

Het is geen schande dat
 mé schand-dingenweet:
 maer wanneer men de
 selve wil laeten blijcken
 en blijven, dan ist onge-
 voeglijck kennis te heb-
 bē van heymelijck quaet.

Ghy dan, wie leer-fuch-
righ is, die laet de Geest
finnigh sweven over de-
sen Rabauwen Vocabu-
laer, om met een weynig
rijdt-spillen te bevatten
Guyt-Latijn, dat hier in
volgh-bare Letter-regels
'tamen is ghepast, met
duyd'lijck goet Duyts,
tot sulcken eynde, om
voort-aen ken-kunst te
hebben vande slet-nee-
ring.

Tot Slot/

Leert gheen quaet om
quaet te doen,
Maer uyt ongoet goet te
broen.

Weter met se handē quaet
ghelaten/ dan met Eeren
blint bedryff gedaen.

Belacchende VVerelt.

S.

Sanke, Kersten.
Schreyeltuck, Kint.
Soens, Edel-man.
Soensinne, Edel-vrou
Sancken, getrouwt.
Schocker vetser, waert.
Scuppe, by-slapen.
Suye, Beurse.
Smixe, Boter.
Spranckaert, Sout.
Stuppaert, Meel.
Spitlinck, Haver.
Strabulier, Broodt-
foeckert.
Stroboeter, Gans.
Swems, Visch.
Schocken, Eeten en
drincken.
Snateren, klappen.
Screns, Stoove.
Sluymerix, slaep plakēs
Sonnēbos, hoer-huys
Sefelbos, kack-huys.
Smalkage, Hoerjager
Stoeffe, Steen.
Strickelinck, Twee
kousen.
Swensen, lant-loopē.
Sauyterick, Neuse.
Strubelen, Vechten.

T.

Therick, Landt.
Trewael, Schoenen.
Trecker, Kouffen.
Tottic, Wijfs heuy-
ke.

V.

Vijle, Stadt.
Voppen, liegen.
Verlunsēn, Verstaen.
Verboft, kijven.
Vestieren, sy gaet.
Verhaert, 'tis geno-
men.
Vosch, Goude Pen-
ningh.
Verkimmeren, ver-
koopen.
Versencken, verhan-
delen.
Vermonen, bedriegē.
Winnenberch, schoon
Vrouwe.
Weder-haen, Hoet.
Wint-fanck, Mantel.
Z.
Zoovel, Hooft.
Zwirlinck, ooge.
Zickusz, Blint.
Zwonghelinck Wam-
bays.
Zwickel, Beul.

Die vande kunst is, beschaemt sijn Meester niet.

Simen

Simen Gaests.

Lichte *Iasper*, los van sinnen.
Leerje buyten uyt jouw binnen
'tWeetje van de Bedel-sleep?
Daer mé worden Botten leep:
Nouw kan al de Werelt weten
Wat by lappe-knap is t'eeten.
Daer mé krijght de Sack een scheur,
En de brocken gaender deur.
Of men sel, thans, smalder sticken
Voor de Deuren moeten bicken;
Wordmen al ons greepjes wijs,
'tEerlijck Volckje wort te vijs;
Maer, kom hoor eens, *Iasper* maetje,
Oock een vreemt vermakent praetje,
Dat mijn is in't Hooft geplant,
Vande Kramers achter-Landt.
Kenjet vatte na begeeren,
Soo wil ick het an jouw leeren;
Het is nieuwe Kóomens-Tael
Die ick hier by Duyts verhael,

Met beduydelijcke weder-klinckende

Sinne-VVoorden,

van het

Eerste aen t'leste, ende het leste aen t'eerste.

Elck let op Letters:

*Men kan hier aerdighe Kramers-Tael na den
aert trecken, uyt de eyghen-volghende Spreuck-
redenen, daermen somtijts met behendigheyt het
loffelijck duydghe-Duyts uyt mach recken, tot*

S

een

**Men moet niet al seggen
datmen weet/noch al ges-
ben watmen heeft.**

**In een schyalen tijt/moet
men leeren smal-pappé.**

**Wat het hooft kan vatté
Zijn verheven schatten.**

**Wie daer aē liegh/dat's
quaet Duyts gesproken!**

**Die by t'weeven wil zjij
moeter Doffen hooren.**

Wie sonder Raedt wil
gaen,
Blijft sonder Daedt be-
laen.

Hier is Loff-Stoff om
alle de onbekende wijs
te maeckē tot bequaem-
heyt en grondt-viadinge
van dese by-gaēde nieu-
we nyt-gereckte Hael-
Tael, die uyt de outheyt
is voort-gebracht, tot eē
nieuwe bedenckinge o-
ver het goede, ende qua-
de, an, en van; dat by
poofen vermangelt inden
lossen dray, op het ronde
Wiel van boven-luck,
en onder-luck! het wel-
ke by alledaeghsche be-
vindinghe ghemeenlijck
inde groote meenichte
met op-rijsen, en neer-

Belacchende VVerelt.

een wondere na-klanck, met Tonge-spel voor de
Ooren om te hooren:

Siet!

Met veel vvijsen
Maectmen VVijsen.

A.

Al
Arm!
Ach
Angst!
Als
Alle-Man.
Altijt
Aensiet
Aerdigh
Achtbaer
Af-dalen.

B.

Bruyne
Blutse
Brave
Blyde
Broeders
Brenghmen
Blanck
Backers
Broot
By
Brommers
Bier.

C.

Clocke
Clare

A.

Akal
Akarm!
Akach
Akangst!
Akals
Akalle-makan
Akaltijkt
Akaensittet
Akaerdikigh
Akachtbakaer
Akaf-dakaleken.

B.

Brukuyneke
Blukutseke
Brakaveke
Blykydeke
Broekoedekers
Brenghtmeken
Blakanck
Bakackekers
Brookoort
Byky
Brokommekers
Biekier.

C.

Cloekoekkeke
Clakareke

Coc-

Cockjes	Cokockjebes
Coolen	Cokoleken
Connen	Cokonneken
Crabben	Crakabbeken
Clam	Clakam
Cooken.	Cokokeken.
D.	D.
Door	Dokoor
Dickmael	Dikickmakael
Deught	Deukeught
Doen,	Dockoen,
Doet	Dockoet
Dat	Dakat
Dapper	Dakappcker
Duyrt.	Duykuyrt.
E.	E.
Eert	Eekeert
Edel	Ekedekel
Ergens	Ekerrekegens
Eensjes.	Eekeensjeker.
F.	F.
Foy!	Fockoey!
Fop	Fokop
Foolt	Fokoolt
Fijne	Fijkijneke
Frisse	Frikisseke
Fijmel	Fykymekel
Flobje.	Flokobjeke.
G.	G.
Groote	Grookoteke
Graege	Grakageke
Gaen	Gackaen
Gaerne	Gackaerneke
Grilligh	Grikillikigh
Gapen.	Gakapeken.

S 2

Hoo-

daelen avontuerlijk wert
gespeurt, inde verander-
lijke Sorgh-daghen, en
flyinghe der Iaren, met
veelheydt van beslom-
merde bekommeringen!
om de lieve Werelt met
belacchen te vermaken;
onderwijl dat daer schier
alle uyren gelegentheydt
gevonden wert de We-
relt te beschreye! Maer,
also de grootste Hemel-
sche Majesteydt alle
de Schepselen ten goe-
den heeft gevoegt, moet
by yder altoos ghedacht
en gheseydt werden:

*'Tis goet
Als't moet.*

Het rijpt en rot
Door Macht van Godt.

Den Wijsē Dichter van-
de Bibelsche waerdighe
Waer-spreucken, heeft
ten thoone ghestelt, op
het Toonel des Werelts,
Al het geene de Mensch-
heyt raectt en smaectt
wanneermen aenmerckt
datter geseyt wert Eccl:
Cap. 1. Vers. 2. 3.

Alle dingh is gansch ydel!
Wat heeft den Mensch
meer van alle sijn moey-
te die hy heeft onder de
Sonne?

Ende noch vorder
Cap. 3. Vers. 1. 4. 5.
Alle dingh heeft sijnen
tijdt, Weenen heeft sijn-
nen tijdt, Lacchen heeft
sijnen tijt, Leet-dragen
heeft sijnen tijdt, Dans-
sen heeft sijnen tijdt.

Belacchende VVerelt.

H.	H.
Hoorende	Hookorekendeke
Heeren	Heekereken
Hebben	Hekebbeken
Happende	Hakappekendeke
Heete	Heekteeks
Hijgende	Hijjigekendeke
Honden.	Hokondeken.
I.	I.
In	Ikin
Iock	Iokock
Is	Ikis
Iuyft	Iukuyft
Iammer!	Iakammeker
K.	K.
Kromme	Krokommcke
Krochers	Krokocchekers
Kiesē	Kikieseken
Kunnen	Kukunneken
Koele	Kokoeleke
Kostje	Kokostjeke
Krakent	Krakakcent
Knaeuwen.	Knakauweken.
L.	L.
Loffe	Lokoffeke
Lust	Lukust
Laet	Lakaet
Lieff	Likieff
Levend'	Lekveckend'
Langh	Lakangh
Loff	Lokoff
Luyen.	Lukuyeken.
M.	M.
Meenigh	Meekenekigh
Macke	Makackeke

Minnaer	Mikinnakaer
Mist	Mikist
Meeft	Mekeeft
Moye	Mokoycke
Moeyte	Moekozytcke
Met	Meket
Morrend'	Mokorrekend'
Mijden!	Mijkijdeken.

N.

N.

Noot	Nokoot
Neemt	Nekeemt
Noyt	Nokoyt
Niet	Nikiet
Nijd	Nijkijdt,
Nu,	Nuku,
Noch	Nokoch
Nae.	Nakae.

O.

O.

O!	Oko!
Om	Okom
Oorsaeck	Okoorsakaeck
Over	Okoveker
Oolijck	Okoolikijck
Onfoet	Okonfoet
Oorlooght.	Okoorlokooght!

P.

P.

Puyken	Pukuykenen,
Proeft	Prokoest
Plichtigh	Plikichtekigh
Prate	Prakateke
Prijfen.	Prijkijsken!

Q.

Q.

Quaet	Quakaet
Quam	Quakam

S 3

Quet-

Dienvolgende men besluyten moet dat alle tijden weer-tijden hebben : ende nu het hier stant en stondt is om te Lacchen, soo blijven wy by het beschouwē vande Belacchende Wereldt. om, al mallende, Wijs-wis te krijgen : daer toe dese bygaende aardighe uyt-spreucken zijn ghepast om te passe te komen ; als men die van noode heeft in gaen en kerē, by de gene die dese maniere van Rel-tongen te voorschijn laete komen. Om sich van alle Bedodderyen te verhoeden, sal het dienstig zijn dat men dese ghemelte Kramer - spraeck trecke inde Kamer vā Gedachten, mach-schien dat sulcks nu of dan te passe sal komen. Dit moeten de leerlustige voor'tuytscheyden, noodigh weten : dat somwijl wat goets is te leerē vā slechte gauwe Noot-voelers.

Ghy dan, weet-gierige
Lefers: sult u selven ge-
lieven te genoeghen met
het gheene hier voor is
aen-ghewesen, des soo
moet het niet ondien-
stigh zijn, datmen we-
der komt inde belacché-
de omgâg vande vreugt-
rijcke by-een-komste op
de vrye Haeghsche Ker-
mis. Loopter somtijds
tusschen de deughtsaeme
eenighe flordigh-dom-

Quetsen	Queketseken
Quisters	Quikistekers.
Quellingh.	Quekellingh.
R.	R.
Ronde	Rokondeke
Rappe	Rakappeke
Reden	Rekedecken
Raden	Rakadecken
Reyne	Rekeyneke
Rust.	Rukust.
S.	S.
Slappe	Slakappeke
Siecken	Siekieckeken
Sullen	Sukulleken
Swacr	Swakaer
Suchten,	Sukuchteken,
Slapen,	Slakapeken,
Steenen,	Stekeneken,
Stincken,	Stinckinckeken,
Sterven.	Stekerveken.
T.	T.
Trotse	Trokotseke
Troost	Trokoost
Trouwe	Trokouweke
Treurders!	Treukeurdekers!
V.	V.
Veel	Vekoel
Vrye	Vrykye
Vreesse	Vreekeseke
Voor	Vookoor
Vinnigh	Vikinnikigh
Vallen.	Vakalleken.
W.	W.
Woelers	Woekoelckers
Willen	Wikulleken

Weynigh	Weykeynikigh
Weten	Weketcken
Waer	Wakaer
Wis	Wikis
Wel	Wekel
Woont.	Wokoont.
Y.	Y.
Ydel	Ykydekel
Yet	ykiert
Yft	ykyft
Yemant	yekyemakant
Yewers.	yekyewekers.
Z.	Z.
Zoo	zokoo
Zy	zyky
Zuyr	zukyry
Zuygen,	zukyrygeken,
zotten	zokotteken
zijnt.	zijkijnt.

Dit hebje noch toe :
dat

Sinnen winnen binnen,
maer ghy

Menschen broet alijdt goet !

Dooyjet ?

Van Quaet veel Goet te leeren,
Doet vijf Malheyt keeren.

Daer heeft een Wijs Man op dese gelegent-
heyt doen weten met beschryven :

Alsmen fiet

*Gelijk een Dienaer sijn Heere volgt ; also onderstapt
de Dwaesheyt oock de onweetende leught.*

Snege Jasper.

Slimme Simen, mitje slossen,

Hoe na wilje mijn verpoffen ?

Houdtje Kramers Goochel-praet

Datse niemant veul verstaet.

men deut, gedenckt: dat
het alsoo inde ongeftadi-
ge Werelt wert gespeurt
by het ondervinden van-
de Daghelijcksche Da-
telijckheyt,

Men slijdt de Straet
Met goet, en quaet.

Cert dat leert.

Wilje niemant doen ver-
staen,
Laetje Mont niet open-
gaen.

Houdt een Guyt
Van dijn huyt.

Quaet raet
Goet schaet.

Datmen selfs fiet han-
men best ghelooven.

Nieuwe Besems begyhen
schoon.

Listigh
is
Twiltigh.

Bée-boeven
Behoeven.

Wilde gilden
Knilde milden.

Belacchende Verelt.

Beficht onderwijl je handen,
In de plaets van tong en tanden.
Setje stijff, en slingert flap:
Stommelt strenghe met happer-lap.

Lammert Gysen.

Oolijck schuym van jonge Boeven,
Raets-luy sel je niet behoeven;
Wangt ick fiet, en segt byloo,
Datje hort, en hoetelt snoo.
Die het hooren, die het kijcken,
Sellent met gewis doen blijcken,
Watje bent voor slim ghespuys,
Die mijn dreygen mit gedruys.

Gen by-komende bestandighen vreemden vrien-
delijcken ouden Roem-bout/ sich met de moepte
vmoeyende/ doet dese volghende upt-spraecke
van de onlaste Gast-huys-last.

Bouw-Man houw! kom hoor na Reden,
Spaert u tijdt, en kloecke Leden,
Waerom wert ghy soo versnaeuwt
Van een Fiel, en vuyl Rabaeuwt?
Moet ick van de Bengels spreken,
Tijdt en meer sou mijn gebreken:
Want, ick weet het, op een draet,
Wat by Guyts al omme gact.
'kSegge dan, van buyten-Landen
Deught ter Eer, en Ondeught schanden,
Hoe dat meenig bijster Boeff
Bidt en pranght om veel behoeff.

Lammert Gysen.

Vroom Man, segh ongs songder jocken,
Deelt wat om van al die Brocken,

Belacchende VVerelt.

Op dat elck een kennen mach
Boeven vande wilde slagh.

Oude Hoem-boud.

Wilt ghy door het hooren weten?
Soo moet ick my nu vermeten,
En betuygen, wonder stijff,
Al het snoode Fiel-bedrijff,

**Ende des selfs Naem-rolle in't kofte ontdoen
ter ontblooringhe van alle de leupe/
lijftighe / Cerloose Wapper-
lappigen Wt-schot.**

Beginnende voor eerst aen de

1.

Bregers,

*Deſe Bedelaers komen ſlechtelijck voor't Volk
gaen, maer willen ſelden bidden daer ſy bekennt
zijn.*

2.

Stabuliers,

*Zijn Schoyers, die in alle Landen loopen met
Vrouw en Kinderen, van d' een Heyligen tot d' an-
deren, hebben den Hoet ende den Mantel vol
Teekenen hangen, geſteunt met den Bedel-ſtaff.*

3.

Lofeneers,

*Die ſeggen: datſe ſes oft ſeven laren gevan-
gen hebben gelegen in Turckijen, om het geloof:
hebben valsche Befeghelde Brieven, als dat door
mtrakel haer Ketenen los gheworden zijn: Maer
tis geloogen.*

4.

Klinckeneers,

Zijn gewoon voor de Kerck-deuren te ſitten

T

met.

Ghy ſteege Vijſen,
Ey wilt niet yſen
Van wel te wijſen,
Om 'tgoet te prijſen.

Onſe vroomen, neerſti-
ge, eer-dragende, vrye,
kloecke, recht-ſchaffighe
Hollanders (die gewoon
zijn de gulde eenvoudi-
gheit te behelſen) ſul-
len nu door het hooren
ſeggen ware kenne-wis

konnen met ghemack
krijgen van eenen vrien-
delijcken roem-waerden
oudē redelijcken Roem-
boudt, die met alle vlijt
op-merck heeft genomē
met een eerlijck inficht,
terwijl hy noodighe sae-
ken ten profijte voor sich
selfs heeft moeten naer-
sporen, onder dies de ge-
dachten laten sweven op
wel-lust ē quel-lust, daer
de aerdighe en on-aerdi-

Die niet en liegt / leeft
als een Beest.

Belacchende Verelt.

met ghebrooken Schinckels, hebben nock Ketenen
by hun ligghen, tot een teyken al offe ghevanghen
hadde ghelegen tot onschuldt.

5. Debiffers of Doffers,

Gaen alle huysen niet voor-by met Beeldekens
by hun, daer sy de Wooninghen dan bestrijcken,
om de slechte Boeren te Loer-Tasschen. En te
hebben veel stoffe tot Cieraet voor de Cappelle van
de schijn-Bedriegers.

6. Kammefiers,

Wandelen als jonghe Studenten, die de Ou-
ders onghhehoorsaem zijn geweest; segghende datse
vande Evāngely kunnen lesen, ende Planeeten
weten te wijfen, ende nemen waise krijghen kun-
nen.

7. Vagiers.

Gelijckenen Avontueriers, spreken van de
seven vry-Konsten, en werden ghenamt: Faren
Scholiers. Doch'tzijn arme Duyvel-jaghers!

8. Grantuers,

Gelaten haer offe de vallende Sieckte hadden
van S. Vits, of S. Anthony, versoecken soo veel
om ses pont Was, en een Autaer-doeck te koopen;
Doch'tis bedriegery.

9. Dufers,

Roepen datse langhen tijdt krank ghelegghen
hebben, en datse een sware Bedwaert hebben voor-
genomen, versoecken om drye Aelmoessen om de
loose reyse te bevorderen.

Schlep-

10.

Schleppers,

*Geven haer uyt als Priesters, by hun hebben-
de een jongen dienaar, die de Sack na-draeght,
bidden om yets voor de Missen te ghebruycken,
Och! 'tzijn Deugdt-Missers!*

11.

Zickiffers,

*Zijn blinde, oft geboren, ofte by ongeluck, oft
door Recht-straffe daer toe gekomen, ende verber-
gen hun Hoeden of Kappen, eysschen andere Mut-
sen, die verkoopen sy luyden om gelt te krijghen.*

12.

Schwanfelders,

*Laeten hun kleederen in de Slaep-hocken, en
gaen naeckt, beven en trillen, doch hebben sich
eerst bestreken met Netelen-Saet, en ander dingen,
segghen datse van Roovers ontbloot zijn, om de
goede Luyden behendigh door bidden te beroo-
ven.*

13.

Voppers,

*Bestaende meest in Vrouwen, ende laten haer
sommijl aen yser-ketenen leyden, al of sy dolwaren,
en scheuren de Kleederen om het Volck te be-
wengen. Wachje voor ongeruste.*

14.

Dallingers,

*Staen voor de Kercken, en hebben openbaer
Dief-hanghers, of Roffiaens gheweest; dese staen
met Roeden, al ofse hun selven wilden straffen.*

T 2

Duts-

ge mede besletst zijn, en-
de uyt dien met beschey-
denheyt onderscheyt ge-
maectt van de Machti-
ge, by Grootte, de Schoo-
ne by Reyne, de Wijse by
Redelijcke, de Zedige by
Statige, de Stercke by
Krachtige, de Swacke by
Slappe, de Traeghe by
Leuye, de Arme by Kale,
de Kranke by Ellendige,
de Fielen by Guyten, de
Loofe by de Listige.

**Slapers moeten gebruy-
ken kleeven dragen.**

By den milden is't goet
rapen,
By geruste is't goet fla-
pen.

Suer
is
Stuer.

Daer van hier verklaringe wert gedaen over de onsuuyvere Landt-beschoyers, ende rappe Rabauwen, ofte flordighe Béc-Boeven, die tot hun graegh gebruyck schendichlijck Godes Naem mis-bruycken: gelijckmen by daeghelijcksche ondervindinge kan weten, in overvloet; wanneer de Jaer-Marcten, en Kermis-Feeften werden gevolgt by de meenichte van haveloos ge-

Bedelaers breken hutt
kleeren om mede-lijden
te krijgen.

Belacchende VVerelt.

15.

Dutsbetters,

Dese spreyn sich voor de Kerck neder met lynedoecken over-decki, ende noch eenighe by-voeghselen, al of het Kraem-Vrouwen waren, ende nochtans zijn't somwyl Mans die onder 't kleet Leuy-Sacken. Foy! ellendigh bedrogh!

16.

Sonden-wegers,

Dat zijn starcke Knechten met langhe Messers versien, seggende datse een onnooselen ongeluckigen Weer-steeck oft Doot-slagh gedaen hebben, derhalven een hoopen gelts van nooden, om haer wry te koopen.

17.

Sonden-wegerinnen,

De welke zijn de voornoemde Sonde-wegers by-Wijven, roepen beklagswijse, datse alle Mans Hoeren geweest hebben, maer sullen haer selfs beteren om S: Maria Magdalenen wil.

18.

Bult-dragers,

Hebben Vadden, of Kussens op't lijff, om te doen meenen datse bevrucht gaen, dencki! sy brenghen quade vruchten van ydel-Arm voort.

19.

Ionff-vrouwen,

Swieren met Kleppen, gelijk als of sy Melaets waren, nochtans zijns gesont, doch besmet met Leedige Sieckte.

20.

Mommen of Momsen,

Saffelen met Kappen, ghelijck de Lolle-broers, dese roemen datse deegelijcks ghewillighe armen zijn,

zijn, en hebben haer Vrouwen in heymelijcke plaetsen sitten, die al slapende de Giel-brocken wachten.

21.

Soentfen,

Willen verdreven Edel-lieden heeten, in Oorloogh verbijsert, mits dien hebben eenighe blijck-Brievē; eyndelijck zijnt versierde quinck-slagen.

22.

Kandiers,

Houden sich voor verloopen en bedorve Koop-Luyden, beschuldighen de woeste Zee van haer verlies, oft ter Landen door loofse Af-lorslers, oft door loofse borgh-tochten aen te nemen, ende daerom schijnent arme dieren: oock konnen sy hun gebruycken als valsche Booden om yets te brenghen dat noyt was.

23.

Veraniers,

Verthoonen sich al offe gedoopte Ioden warē, er datse Kersten zijn, der vē seggen aende Luyde datse weten, off haren Vader en Moeder in de Helle is, oft niet. Dese Giel-Tonghen locken yemants kleederen van 't Lijff. Al quade Treken.

24.

Christianieren, of Kalmieren,

Dragen Teekenen aen't Hooft, sonderlinghe dat Roomsche Veronica, met Schelpen ende ander leuren, den eenen verkoopt den anderen Teekenen om te doen meenen, by de aensinders, datse oock ter plaetsen hebben ge weest: dies-wegen yder wert bedodt.

25.

Zeepers,

Smeeren hun met Salven voor een heeten Ovē,

T 3

oft

woel, het welcke hier by ghevolgh is ten thoone gestelt, tot gherief voor de gene die noyt hebbē gheweten wat daer voor slimme lapachtige Giel-brocken buyten de Neder-Duytsche Landen slof-wegen; op dat yder sich kan verhoeden wanneer, of nu, of dan, aenval gheschiet van Arm-jammer! om mede lydende beweginghe te neyghen over de smeekende af-treckerye der behoef-tighe van klaghers, die mē sal mild-rijck en ge-

Schijn bedrieght / of bedroch is maer schijn.

Bedrogh
Leeft noch,

Begeerlijck
maect
Deerlijck.

Onbescbaemde Luyden
krigghen somtijds meer
als andere.

Datmen langs de strate
raept is soo goet als ghe-
bonden.

Belacchende Verelt.

ofte hettigh wyer, ende setten sich dan voor de Kerck-weghen, al offe een ghedaente hadden van een langen tijdt kranck te hebben gheweest, harens Mont schijnt uyt-gebroken te zijn, doch gaen dan weer haest in Badstoven, en werden suyver: even wel is hun daedt ruyl!

26.

Pfloegers,

Gaen in Kercken, met een Schotel inde Handt, slecht toe-ghemaect inde Kleeren, ghelaten haer gantsch kranckelijck, neyghen tot de luyden om de milde harten te doen mede neyghen.

27.

Gens-scheerders,

Doen goede kleederen aen, en trogghelen op Straet, roemen dat sy handt-wercks-Knechten zijn, ende dat selangh sieck gheweest hebben, ende al verteert watse hadden, ende noyt gebeden: segghen datse voor alle Man schamen te bedelen, maer eyshen juyst aen een seffens: Is dat goet werck?

28.

Tuweeliers,

Hebben Ringhen ghemaect, die bestrjcken sy met slick, doen weten datse die gevonden hebben, vragende of yemant die koopen willen, gheven die valsche Ringhen om kleyn ghelt, voek hebben sy noch Schalen, of andere dingen, van Blick, om die voor Silver te weylen: Dat is oock snoode Bedel-vondt.

29.

Hapothekers,

Loopen Driakel, en Wortelen, en Kruyden te koop

Belacchende VVerelt.

151

koop draghen, dese Stuyt-vossen trecken om en
Weerom, willen de Luyden oock Waer-segghen
uyt een leugenachtige Mont.

30.

Swijgers,

Die nemen Paerden-mest, en menghen dat
met water, ende bestrijcken haer Handen, Beenen,
en ander Leden daer mede, soo dat het schijnt offse
de geel-Sucht hadden, met ander binne-quacken;
Maer bedrogh speelt van buyten.

31.

Bruckaerts,

Steken de Handen in een Handt-schoe, en han-
ghen die met een bandt aen den hals, klaghen
datse S: Anthonis wyer hebben, of yets argher,
nochtans bevindtmen dat de Rechtveerdigheyt
Arch-list noch veel te gaeuw is.

32.

Plat-schierers,

Dat zijn blinde Sanghers en Snaren-speelers,
die sich op Tonnen, of Stoelen, of Brugghen, op de
Straten laten hooren. lolle-loven veelderley
wonder-woppen, stoffeeren kluchtrighe leughenen
van de oorsaecken over hun mis-vallighe blint-
heydt: als de Bast-Meesters de selve naeckt ma-
ken, dan vindtmen de in-ghebrande Zeghelen op
den Rugghe, tot bewijs datse moghen inde Sleep
gaen met al de voornoemde bedel-Boeven.

't Schurft leert sijn selve
schrobben.

Een gulfige Mont is sel-
den versaet.

Armen
Karmen.

Blint bloo
Mindt noo.

Lee-

Schaemte heeft deksel
noodigh.

De eerlijcke Armen
moet mē noodige hant-
reyckinghe doen. Wie
rijckelijck is ghefeghent
sal van 'toverichot uyt-
deelen aen die een deel
van noode hebben. In
geval eenighe goederen
misbruyckt werden by
sōmige Mal-arme, daer
over blijft de misdaet op
den ontfanger.

'Noyt mis-doet yemant
met veel om Gods-wil
te geven.

Belacchende VVerelt.

33.

Leeners,

Die Weten eenige Kinderen te leenen, op heyligh dagen, ende setten haer voor de Tempel-deuren, al oft sy veel Kinders hadden, die sonder Vader en Moeder moeten sockelen by de hant-reykende Voeders, maer 't zijn quade vonden.

34.

Sefel-gravers,

Vermeten sich te konnē schat-soekē, en op-graven: vinden sy yemant die 't gelooft, dan seggen sy dat se Gout en Silver moēt hebben om de Prekers te laten lesen, dies wegen bedriegt men de begeertige Werelt, al lacchende!

35.

Worpeliers,

Dat zijn Botters, die met Troef-Kaerten spelen, weten wonder te doen, kunnen de Teerlingen dapper rollen over de Schrancken, en noemē die: overlenckten met den herten geborsten, of gegotten Dobbel-beenen. Weten oock van worpelkens in putten te wangen, en meer gauwe treken.

36.

Lap-kloppers,

Loopen als Ketel-boeters en Panne-lappers, laten haer Vrouwen terwijl om den ouwen gaen, als men haer niet en geeft, dan sloten sy de Boeren Ketels en Schotels of Pannen een gat door, om also de Ketelaers aen't werck te brengen: die noch een brock toe willen hebben als de loon betaelt is.

37.

Zee-schalkers,

Die slenteren in vreemde Steden, ende buyren dan eenige Schippers bepeckte besmette Kleeren,
en

Belaccende Verelt.

en Mutsen, en meerder dat tot dies behoort, seggende, aen de luyden, datse by quaet mis-gheluyck verzeelt zijn, ende wel drye dagen op plancken gedreven hebben, of aen de Mast geklautert; waer mede krijgen sy dan 'tgene daer andere Eerlijcke voor hebben sitten wercken. Ach! wee sulcke Zee-Haenen!

38.

Pelgrimmiers,

Komen oock in vreemde plaetsen swieren met gehuyrde kleeren, ende weten sieckelijck, en vermoeyt te sien, al offe van verre Landen quamen: Indien datse veel gelts krijgen met onbeschaemtheit, soo geven sy dan te ruymen loon, aen de oude klee-verkoopers, voor de verhueringe des selfs.

39.

Drinck-lof-tuyters,

Stappen by eentghe ghelaghen vande drinckebroers, en spelē op Lier, Fleuyt, en Veel, terwijl de Waerdinne niet en vergheet te schrijven, als de gulpers droncken zijn, ende slapertigh: dan spelen hant inde sack; ende de Lier is stil, 'tgevoel is dan boven 'tgehoor; dies halven zijn die speel-prachers maer geneughelijcke Dieven.

40.

Klucht-Speelders,

Doen lichte spronghen, en singen met bysondere grillen, en doen guygheleryen, als mede hebben sy eenighe drolligheyt die van Was te sien is om gelt, daer yets vā verborgen kracht in schuyt. Doch 'tis niet seggen, en singhen niet te doen. Maer Oude eerlijcke Armen konnen niet licht em deyne spelen; daerom salmen die gehouden zijn te geven.

V

Avont

153

Lift viift,
Lift mist.

Dwijn schijn
ig
Schijn dwijn.

Bedeck
Gebreck.

Hant gauw in Noodt
Maeckt kleyn tot groot.

Gheen Handen hoeven
veel te doen,
Wanneer de Mondt kan
wonder spoen.

Den enen leeft om den
anderen wil.

Die hem met Armoede
niet kan behelpen / wat
doet hy inde Werelt ?

Snoode luymers,
Eer verluymers,

Me sjaekt somtijts: be-
ter ander luden goet als
geen; Maer 'thoudt sel-
den vaste plaets.

End-bogels krijgen Nes
maer moeten duycken
en soecken.

Wt. schot schiet al om-
over.

Onnoech is meer als
hoop-wreck.

Belacchende VVerelt.

41.

Avont-Star-kijkers,

*Derven by daghen voor de deuren niet komen
locke-munten, maer inden avont spreken sy de
Lieden aen die op hun Stoopen sitten, ende dan
geven sy te kennen hoe datse geen gelt hebben om
een slaep-steen: oft datse anders op Straet mosten
slapen in perijkel om ghevat te worden van de
Schutter-wacht.*

42.

Nacht-be-huylers,

*Ligghen met kinderen jammerlijck en stenen
ende klagghen onder eenighe bancken voor de be-
sloten deuren, om sonder kloppen de huysen te
doen openen, op dat yder medelijden mocht krij-
ghen om die selve huylers binnen te nemen;
maer, als sulcks geschiet, dan gaen sy al stille in-
der Nacht wegh, sonder karmen, met het gheene
darse de Vromen af-dragghen; derhalven moeten
alle voorsichtige geseydt zijn:*

Sluyt Guyt uyt.

Denckt!

Eerlijck volck; nu weet ghy namen
Die haer handel niet en schamen:

Twec-en-veertigh in't getal;

Dat en zijnse noch niet al.

Lammert Gijfen.

Zijnder soo veel Bedel-Fielen
Die soo vuns en happent krielen?

Waer-

Belacchende Verelt.

Waerom swijghje, Vreemde Man,
Iuyft van deuse gaauwtjes dan?

Simen Gaebu.

*Die nouw thans niet weet te gauwen,
Och! die moet somwijl beslauwen!*

Snege Jasper.

*Hant-gauw komt niet licht te kort,
Altijds wat aen Mont-gauw schort;*

Lammert Gijzen.

Gaauwers slaut, en jaaghet Haasje,
Of je krijgt wel gauw te kaasje.
Acht mijn stem voor deuse reys,
Of ick beuck quaet Mense vleys.

Simen Gaebu.

Posse-Boer wy zijn versnoven,
Deur jouw gaen wy als verschoven!
Waer je ons gelijk in macht,
Ons gelijk in rappe kracht,
Ons ghelijck in tieren, bāren,
Ons gelijk in jonghe jaren;
Ons gelijk in Bedel-sack,
Ons ghelijck in ongemack;
Ons ghelijck in schrale kleeren,
Ons ghelijck in veul ombeeren!
Ons gelijk in groot ellend!
Ons gelijk in hallif geschend!
Ons ghelijck in alle parten,
Ons ghelijck in alle Marten,
Ons ghelijck in hande gauw,
Ons ghelijck in koudt, en laauw.

V 2

Ons

155

Elck treckt van elck.

Sorgh scheidt strijders.

Die met sijn meerder
woyftelen wil/moet buy-
gen om niet te byken.

Het Bedelaers apt heeft
vzeleppenschappen / alle
dē geenē die aen dat spel
vast raken / binden daer
in overbloet:
Ellendige Weelde / ende
Woeldighe Armoede.

Ongekent
is
Ongefhent.

Het lieghen is een waer-
achtigh tepken van een
slim Bedelaer.

Overdaet
is
Over quaet!

Grilligh stout
maecht
Killigh kout.

Leedichepts Bende wap-
pert al na't Gast-huys.

Die met de honden ghe-
loopen heeft / weet van
doot bijten.

Men seyt:
Schurfs de Schapen heb-
ben veel lappen van doel.

Ons gelijk in leeghe darmen,
 Ons gelijk in veynsich karmen.
 Ons gelijk in fel gekijff,
 Ons gelijk in vuyl bedrijff.
 Ons gelijk in aerdigh liegen,
 Ons gelijk in slim bedriegen!
 Ons gelijk in hebbe-niet!
 Ons ghelijck in lust-verdriet.
 Ons ghelijck in niet te wercken,
 Ons gelijk in staen voor Kercken,
 Ons gelijk in kreupel-schijn,
 Ons gelijk in grijnse-grijn.
 Ons gelijk in Luysen, Neten,
 Ons gelijk in gullich Eeten.
 Ons ghelijck in droogh, en nat,
 Ons ghelijck in ellicks wat.
 Ons gelijk in stout te schuyme,
 Ons gelijk in linckigh luyme.
 Ons ghelijck in swarte kunst,
 Ons gelijk in wanne-gunst.
 Ons gelijk in happigh grijpen,
 Ons gelijk in krauwent nijpen,
 Ons gelijk in leuyery:
 Ons gelijk in keuyery.
 Ons gelijk in Gast-huys soecken,
 Ons gelijk in hange-broecken.
 Ons gelijk in bleyck, of root,
 Ons ghelijck in bijster noot.
 Ons gelijk in Boere plagen,
 Ons gelijk in Honde-jagen.
 Ons ghelijck in ruygh, of kael,
 Ons gelijk in altermael.
 Ons gelijk in platters goyen,
 Ons gelijk in Kermis-schoyen.

Ons

Ons ghelijck in haveloos,
Ons gelijk in krijgel-boos.
Ons ghelijck in kleyne vreughden,
Ons gelijk in veul ondeughden.
Ons in alles juyft gelijk,
Dat wy licht oock knap de wijck
Meuge nemen, sonder spotten,
Als de vracht begeert te vlotten,
Met de leuy en lichte Schuyt,
Om te varen na Reyn-uyt.

Oude Roem-boud.

Siende dringers, om te hooren,
't Gene dat u komt te vooren
Van het naauw, of van het ruym,
Wt het lichte boeve schuym.
Laet u heden noch verkonden
Wat voor slagh daer wert ge vonden,
Om te reysen, schrael en bloot,
Na de ruyme Gast-huys-boot.
Dese Guytjes, ongepresen,
Sullen nu de leyders wesen,
Op dat yder lichtemis
Lossen mach daer't laden is.
Schijnt dan yemant staegh genegen
Om te weten wie de wegen
Moet door-sporen met de voet,
Sonder eer en sonder goet?
Blijft dan noch een weynigh rusten
Om te scheppen nieuwe lusten;
Dit segh ick: voor die het raectt,
Waerheyt dient oock noyt gelaectt.

Ondeught
Ontheught.

Quade begintfels hebben
selden een goet eynde.

Geu Hoefinde hopen/een
Strooper te min.

Veel hoozen doet veel
weten.

Nijdt quade wegh-wij-
serg.

De jongste moeten booz
gaen als de Oudste ten
Grave ghedragen wer-
den.

Wie lust
Die rust.

Om dese Eenuwe voor te draghen den Dool-uwegh, daer veel gissers op struyckelen, en spartelen uyt hunne uvel-vaert, tot een haveloos qualijck-waren: in alsulke maniere van doen als hier uvert verthoont; om yder afkeerigh te maecken, die alreede den aen-vanck hebben ghe-daen om te geraken in de Boot van Reyn-uyt.

Enstet!

Den Vooghd en Vooghdinne van 's Gast-buys, en des selfs ghesin,

Die zijn ghereet, en nemen aen

Den geenen die hier komen gaen;

Welcke nu volgen:

Alle die Godt niet gheveest noch ghedient hebben.
Alle die arme Vryers, die uyt liefden een Wijff nemen, en veel Kinders krijgen.
Alle die Kinderen die veel gelt van d'Ouders krijgen om te snoepen.
Alle de Ionckheyd die wel konnen leeren, en niet en willen.
Alle die hun Ambacht verlaten, om Heerschapy en bedieninghe te hebben.
Alle die hun smorgens langhe kleeden, en nestelen sonder wercken.
Alle die geen acht slaen op haer Lijf-gewaet, en laten 't bederven.
Alle die uyt eygen-sinnigheydt niet willen onderwefen zijn.
Alle de leughenachtighe bedrieghers om haer eyghen baet.
Alle de Spotters, en lichte Sweeders.
Alle die sonder Wijsheydt veel met der haest doen.
Alle die vroegh slapen ligghen, en laet op-staen.
Alle die niet meer hebben als sy daeghelijcks winnen.
Alle die hun Spijse, en Gelt geen acht en slaen.
Alle die meer Staet houdē dan haer goet kan vermogen.
Alle die hun Paerden qualijck doen bewaren.
Alle die hun Tapijtscriyen, en behangfels laten verrotten aen muynen, en Schildery bersten.
Alle die Lijn-waet in overdaet in Kist, of Kassen laten bederven.
Alle die vreck zijn op't kleyne, en laten 't groote loopen.
Alle die, eygen-sinnigh, niet willen accorderen over een Gedingh, of Proces.
Alle die haer Gheluck by tijds niet waer nemen, noch volgen.

Die best Roeydt sal mee Varen.

Tot op - weckinghe,
van de slappe slaperighe
onwetenheydt, heeft men
hier nu dienstigh geacht
de sonderlinge mis-val-
len vlijtig aen te Wijffen
met hedendaeghsche da-
delijcke swier, diemen
af-mierckt, inde bedwaes-
de sleep van de lossche
Mēschelijke Sinne-drif-
ten, en handel-schappen;

Alle

Mits-gaders de Glibber-
voeten uyt de spoor van
den weg, die na de plaet-
se kan leyden, daer Eer
en Reden 'tsamen sitten
onder 't ghewelf; alwaer
de Seven Hoofd-deugh-
den de Pijlaren zijn des
selfs luchtigh ghebouw.
Maer, alsoo de heldere
uyt-schetterende stralen
dickmael niet kunnē ge-
leden werden inde teere
ghesichten van eenighe
sloffe Werelt slyters,
en tijdt versuymers; die

Belacchende VVerelt.

Alle die eenighe andere straffen willen, en selfs
quaet doen.
Alle die groote kosten doen om het Recht krom
te buigen.
Alle die gaerne te Kermisse willen spelen varen.
Alle die liever Danssen dan Lesen.
Alle die met wetenschap zijn begaeft, ende doen
'niet weten.
Alle die konsten soecken, en geen belooners vin-
den.
Alle die sich te seer op hun geweet verlaten.
Alle die om een kleyntje groote saecken aen ye-
mant openen.
Alle die hun aerdigh werck door gebreck moeten
verkoopen.
Alle die veel schoone waerdye altijds by haer
houden.
Alle die veel beginnē, en weynig tē eynde brengē.
Alle die veel op-kooopen om diere Mart te wach-
ten.
Alle die door-gaens mangelen en sammelen son-
der gelt te handelen.
Alle die geen gelt mogen in 't gesicht verdragen,
ende daerom hun dat quijt maken.
Alle die met schoon pratē eenig goet te verkoopē
krijgen, ende dan versetten.
Alle die veel aen een Man uyt borghen willen.
Alle die hun gantsche goet ter Zee laten versey-
len.
Alle die Koop-lyden die haer geloove verlooren
hebben.
Alle die veel Timmeren en 't gelt op intrest lichtē.
Alle die overvloet van kleederen tot een lijf doen
maken.
Alle die te veel Renteloffe Bagghen, Ketens, en
Ringen by sich houden.
Alle die schande moeten lijden om haer Eer te be-
waren.
Alle die hun panden inde Lombaert brengghen,
en 'tverloop niet kunnen af-doen.

Alle

- Alle die sware dingherrlicht achten willen.
Alle die lichte faecken swaer achten.
Alle die haer wentelen in groote slommer-woel-
om.
Al die sich niet en wachten voor klad-schulden.
Alle die weynigh hebben en groote Maeltijden
willen houden.
Alle die Kisten, Kelders, en Kamers ongesloten la-
ten.
Alle die zijnen dienst niet en kan daer hy toe ghe-
stelt is.
Alle die haer Renten wegh hebben eerste verschij-
nen.
Alle werck-luyden die haer loon te vooren op-ey-
schen, ende 'twerck slabacken.
Alle die hun aen gevangen werck ten halven laten
blijven.
Alle die uyt versuym haer goet laten ontweldigē!
Alle de Mans en Wijfs, die altydts kijvē, en vech-
ten, en van een scheidē!
Alle die haer goetje verkoopē om andere 'tgelt te
leenen:
Alle die seggen: de Wijn is niet voor de Varckens,
noch 'tBier voor de Gansen gebrouwen.
Alle die hun huysen laten opendackigh, en de vloer-
en verbreken.
Alle Huys-voogden die hun booden warm Broot
te eeten geven.
Alle die Taback-suyghers, die haer gelt verdoen,
en dagen verliefen.
Alle die hnn verlaten op veel aen-komenden ver-
sterfgoet.
Alle die hoopen dat hun Heer-meesters fullen
hulp doen, ende 'thaere verteeren.
Alle die een goet Ambacht kan, en wil een ander
leeren.
Alle die staegh goet bedrijf uytstellen, ende niets
doende.
Alle die liever spiegelen dan spinnen,

naer hun eyghen goet
vinden veel soete gewif-
sen verliefen, ende stellen
sich dan aen om door
quade Middelen goede
Middelen te krijghen,
ende met al haer ghe-
meene meeninghe ghe-
dreven door mis-verstāt,
doet hun veel:

Erven
Derven.

Dies-halven soo laet y-
der sich geseyt ende ge-
raden wesen, op dat nie-
mant soude verdoolen

uyt den rechten wegh
des wel-varens: daertoe
men hier heeft noodigh
geacht alle kromme we-
gen aen te wijfen, daer
'teynde van veele foe-
kelingen, micket op de
ruyme Boot vā Reyn-uyt:
daer alle de onbedreven
Kaele-maelers voor bal-
last aē neemt, en inboort,
om het loffe-loofse volk-
jen het Hoff van ellendē-

Belacchen de VVerelt.

Alle die drie of vier mael te Markt loopen om
kleyn gelt te besteden.
Alle die hun Goet geen eygen meester zijn.
Alle die veel nieuwe Tijt-dinghen op-speuren, en
hun noodt-dinghen en stonden verlossen.
Alle die hun Vader en Moeder verdriet doen lij-
den' met ongehoor saemheydt.
Alle de Ouderen, die de Kinders soo veel gheven
datse de selve moeten bidden.
Alle de Baesinnen, die aen de knechts heymelijck
veel Spijs en Gelt geven.
Alle die veel willen hebben datse niet en verdie-
nen.
Alle de Dienst-boden die brassen en smullen, als
Meester en Vrouw slapen zijn.
Alle die dorpel-Tong-wijvē om de praet aēhoudē.
Alle die in't beste yanden dagh loopen laveyen by
de bueren.
Alle de Slonsen, die 't savonts geen vaten waffen,
noch vyer rekenen.
Alle die met de Naelde niet weten om te gaen.
Alle die Neeringh doende de Luyden niet vlij-
tigh waer-nemen.
Alle die ongestadigh zijn, en dickmael willen ver-
huysen.
Alle die veel wenschen, en selden krijghen.
Alle de Ontfangers die langhe sonder Rekenen
en quitantien blijven.
Alle de Huys-vooghden die hen geheel betrou-
wen op haere dienaeren.
Alle die eenig gelt ontfangen sonder wel na-tellē.
Alle die in-komsten, of uyt-schulden niet der-
ven in-manen.
Alle die jagen, en visschen, als sy dan niet vangen,
wilt-vanck koopen.
Alle die slaen en schermen om ydele oeffeninghe
te hebben.
Alle die veel ballen verkaetsen, en verkolven.
Alle die verkeerē, vertroevē, verklossē, verkegelē.
Alle

Alle die by Nachte wacker tieren, en by Daghe
stille slapen.
Alle dat volck van Oorlogen, die op veel beuyt
hoopen, en haer gereet gelt verteeren !
Alle die kluchtighe Speel-luyden die't licht win-
nen, en licht verdoen.
Alle die goede Conditiën ontfleggen, om hun ar-
beydt te sparen.
Alle die water en koude vreesen, om geen handen
uyt de mouw te laten.
Alle die haer morgenstont versuymen om te dach-
wercken.
Alle die wrecken willen spijt, schade, en schanden,
die haer is aen-gedaen.
Alle die haers Naestens wel-varen af-gunstigh on-
der-kruypen.
Alle die ongeneucht nemen dat andere beter varē.
Alle de Lant-bouwers die haer Schuyren laten
open staen.
Alle die wel weten dat haer dingen qualijck gaen,
en niet toe-sien.
Alle de varēde Schippers die goede Wint en Gety
laten verlooopen.
Alle die tegen haer grooter willen op-staen.
Alle die veel windt breken, alst te laet is !
Alle die slaven en woelē, en noch niet te boven ra-
ken!
Alle die veel uyt-tappen als de Gasten met 'tGhe-
lagh door-gaen.
Alle de Vrou-eerders die van de selve smet lijdē!
Alle de snoode lichte Hoeren die haer eyghen Eer
verhuyren !
Alle de grage hoetelaers, of hun na-komelinghen
de Opsnappers.
Alle de ledige Straet-slijpers, en Hondē-Vriendē.
Alle de leuye Scheur-gaffels, en Luyfen-voeders.
Alle de grage af-treckers, sonder forgen.
Alle de ongeregelde Aes-sack speelders die te veel
leck-potten.

eynde by den Baes en
Baesinne van het Rijke-
lijcke arme Gast-huys;
Gelijck men hier vooren
aerdigh fiet met de konst
af-gebeelt, beneffens de
stemmelijcke aen-mel-
dinge;

*Om te leeren
Quaet af-weeren,*

Op datmen, alswevende,
leert weten hoemen-be-
hoort wacker te leven,
om op sijn eyghen bedt
te stervē geruust om rust.

Dat uyt is sal niet Etter-
weeren.

Die hem niet en laet on-
der de Semelen mengē/
sal van de Warchēg niet
gegeten werden.

Quaet aen te wijsen
Om 'tgoet te prijsen,
Is Wijs van Wijsen.

Het quaet loont sijn mee-
ster.

Noot bloot,
Bloot noot?

Belacchende VVerelt.

Alle de snoode gauw-dieven, en beurfe-snijders,
huys-brekers.

Alle die Out, en Arm, en sieck zijn; en Ellendigh
moeten vergaen.

*Siet! Dit is al de losse vracht,
Daer staegh de lichte Schuyt na wacht;*

Te weten /

Op

DWAEL-ARM!

Lammert Gysen.

Elck, en ick die moet thans leeren
Hinder-quaet van kant te weeren,

Om te blijven uyt de kroel
Van het leuy en licht gewoel:

Datmen hier nouw mach bemercken
Mit een leer-baar réen bewercken,
Wt de Mongt van desen Man,
Die ons Reyn-uyt wijsen kan.

Oude Roem-houd.

Al het geen ick heb gewesen,
Wert by Wijsen niet gepresen;
Nochtans dient het voor de jeught;
Om te leyden tot de deught.

*Wie aen Eer en Staet wil komen
Die moet voor on-eeren schromen;
'tEynde gaans brenghet suyr geweens
Alsmen dwaelt uyt vroomme treen.*

Lammert Gysen.

Waar vol eynden al de Boeven
Die soo meenigh mensch bedroeven?

Ouden Roem-houd.

*Al het Eerloos volckje moet
Inde Schuyt, en buyten vloet.*

Belacchende Verelt.

Lammert Gijzen.

Waer dan loft de vraght mit vodden
Die niet meer en mogen brodden?

Ouden Roem-boud.

Aen het Gast-huys ruyme werff
Komt bedurven tot bederff.

Lammert Gijzen.

'tGast-huys heyt dan veul te houwe;
Jongh, en oudt, en kael, en kouwen!

Ouden Roem-boud.

'tGast-huys is een open Hoff
Voor gefellen sonder Loff.

Maer /

*In tegendeel so overby de Vooghd,
en vooghdinne, mitgaders de gantsche ver-
gaderinge van 'tKarm-Hoff. straffelijck uyt-ge-
bannen, Alle dese, te weten:*

- Luyden die Godt vreefen, ende haren Naesten be-
minnen.
- Luyden die liever inde Kercke zijn, dan in schou-
speelen.
- Luyden die ghestadigh na Wijsheydt, en Konst
trachten.
- Luyden die Eersuchtigh zijn, en Achtbaer willen
wesen.
- Luyden die vreedelijck leven en sweven te sa-
men.
- Luyden die goede reghel in't Huys-houden.
- Luyde die 'tKleyntje achten om 'tGroot te krij-
gen.
- Luyden die Rechtvaerdighe Goederen winnen.
- Luyden die sachjes gaen, en verre sien.
- Luyden die van yder ter Eeren begroet willen
worden.

X 3

Luyden

Ge scheurde kleeren heb-
ben veel aen-haechens.

Versmaet
Vergaet!

Dat niemant houde kan
of wil / moet het Gast-
huys houden.

Smeer-huys,
Deer-kluis.

Troostelijck is het voer
alle die soecken en vin-
den dat hun kan tot een
dienstige wisse wegwij-
singestrecke, ommet recht
veerdigheyt door de

Bultighe Beschreyende
 Werelt te raken, die men
 nochtans Belacchelijckē
 noemt, *om die* wille de
 selve somtijts so dapper
 benart is met lijdige veel
 verāder-vallen, die komē
 door alle de verdraeye-
 lijcke omme-loopen van
 de woelende Eeuw-ver-
 foeters, of vande Eeuw-
 versuyrers. Ghy dan,
 Gefonde wijs- gierighe
 Eer-bemimmers: laet de
 Lichte, Vracht het Gast-
 huys bewaren:

Ep. Hebe!

Lijdt smaet

Om Baet.

Want het is Heerlijck
 datmē Weldoet, en Be-
 nijdt wert. Denckt een
 Gerust Gemoet is eē ge-
 mackelijck oor-kuffen.

- Luyden die met haer meerder omgaen, om deugt
 te krijgen.
 Luyden die vrocgh opstaen, en laet slapen liggen.
 Luyden die liever wercken dan lanter-fanten.
 Luyden die met geringe kost te vrede blijven.
 Luyden die liever sparen dan verquisten.
 Luyden die goet doen, en quaet laten.
 Luyden die gaerne betalen, en betaelt werden.
 Luyden die met waerheyt handelen en wandelē.
 Luyden die met wockeren niemant uyt-suypen!
 of villen!
 Luyden die niet willen stelen, noch gestolen goet
 op-koopen.
 Luyden die haer Kinderen goede Wetenschappē,
 en Ambachten doen leeren.
 Luyden die niet te veel aen ontrouwe betrouwen.
 Luyden die liever schade lijden, dan schanden.
 Luyden die liever buygen dan bersten.
 Luyden die groot genoegē hebben in middelba-
 ren staet.
 Luyden die het seker voor het onseker houden.
 Luyden die besoekingh en ellenden gheduldigh
 dragen.
 Luyden die voor den ouden sieken dagh aendach-
 tigh sorgen.
 Luyden die tijdt, en gesontheyt achten alle dage.
 Luyden die om gewichtighe saken niet licht kra-
 keelen willen.
 Luyden die geduyrig denckē op een saligh cynde!
 Luyden die gheduyrig leven om te sterven, en
 sterven om eeuwich te leven.

*Al drepghtmen Dencht met pijn/ en ban/
 Daer komt nochtans geen nadeel van.*

Hier mé sal ick my bereyden
 Om uytrecht gepraet te scheyden:
 Ghy dan, al die't heeft gehoort,
 Duydet by cen ander voort.

Acht

Acht ghewis het hooren seggen,
 Acht met achtmael over-legghen
 Al het geen hier is gepast
 Op de lichte Gast-huys-last.
 Tot een yders soet genoeghen
 Sal ick tot besluytingh voeghen
 Korte Spreuckjens, langh van sin,
 Aen het eynde, nae 'tbegin:

Met

*Segh-redenen/ dienende op de ghelegenthepdt van
 de vooz-ghemelte goede Blijck-rijcke / en quade
 Locke-byroeken/*

Gelijck hier volght:

<i>Kloecke handen</i>	<i>Beter ist kleyn eyghen</i>
<i>Mijden schanden.</i>	<i>soet.</i>
<i>Met arbeyds koopen,</i>	<i>Dan veel ander luyden</i>
<i>Dat hiet beloopē.</i>	<i>goet.</i>
<i>Root Goudt</i>	<i>Sachte wachten</i>
<i>Groot houdt.</i>	<i>Klachte nachten.</i>
<i>Bekomje Eer;</i>	<i>Waerom daerom?</i>
<i>Dan vindje meer.</i>	<i>Daerom waerom.</i>
<i>Die niet veel en soeckt</i>	<i>Een broeck vol Windt</i>
<i>te weten,</i>	<i>Is niet bemint.</i>
<i>Weynigh sal hy dan ver-</i>	<i>Geest, en laet geven;</i>
<i>geten.</i>	<i>Leest, en laet leven.</i>

Te veel!

Het zyn geluckighe stijhe Boonten / die hoort nie-
mant behoeden te buygen.

Te weynigh!

Het zyn ongheluckige swaere Stroncken die van
yder moeten neer getrocken werden.

Het trappenhammen tot Hooge dingen komen,
En gebroke trap maekt yemant verbaert.
Sonder trappen/te wille stijge/ doet nederdalen.

Rijcke

Wat noodigh dient ghe-
weten salmen vlytigh
voort segghen.

Korte redenen daer lan-
ghe bedenckingen upt
spruyten / zyn dienstigh
voort de tijt-achters.

Vlijc

Dijt.

Wis

Is.

Eer

Eert.

Bot

Brot.

'tZijn hande beste die
haer beteren.

Recht vat

Hecht wat.

Lauwe

Flauwe.

al te

Grootmoedigh.

al te

Ootmoedigh.

Wie goede daghen wil/
moet quade nachten
doortwacken.

Elck hoor elck.

Hou stee Man,
Jaeght wee van.

Het oogh
Om hoogh.

Beter wat alig niet mē
Dal.

Raeck wel,
Smacck wel.

Belacchende VVerelt.

Rijcke willen niet dienen,
Middel-matighe dienen hun selven,
Arme moeten dienstbaer wesen.

Denckt:

'tZijn is geen mijn,
'tMijn is geen sijn.

Hier mē scheydmen nu daervan
Met noch wat voor alle Man.

Wrienden!

Wilje sien ?

Houdje Oogen van den Roock.
Houdje Ooghen van de Loock.
Houdje Oogen van de Wijn.
Houdje Oogen van Afijn.
Houdje Oogen van het Sout.
Houdje Oogen van het Kout.
Houdje Oogen van het Geyl.
Houdje Oogen van het Steyl.
Houdje Oogen van de Stoff.
Houdje Oogen van quaet Loff.
Houdje Oogen, groot en kleyn,
Wacker, sedigh, stadigh Reyn.

Wat is wepnigh ?
Wepnigh is wat.

Wilje hooren ?

Snel laghen Heert wel.
Stil dencken Leer-kunst wel.
Strafkijken Soldaet wel.
Stuck wercken Borgert wel.
Sneegh winnen Koopmant wel.
Stijf woelen Boermant wel.
Staegh sorgen Schippert wel.
Steegh loeren Leuyert wel.
Staen wachten Bodelaert wel.

Toe-giftige, Woord-rijcke, wenschelijke
Na-snacken.

Volck goet geschapen
Voedt kloecke Schapen
Staegh in u Wey,
Met Melck en Wey.
Wilt oock verkruyen
De quade Kruyen.
Werckt vroegh en spa.
Met Ploegh en Spá;
Dan sal het Kooren
V rijp bekooren.
Als niemant Wint,
Dan vangmen Windt!
Wie eerst gaet wagen,
Die volt sijn Wagen.
Door woogden last,
Soo laedmen Last:
Om ruym te kiesē
Kost voor sijn Kiesē,
Met drincken snel
Wt volle Snel.
Maer groote Droncken
Die maecken droncken!
Soeckt Redens-maet,
Die houdt goe maet;
Want sware Sacken
Die moeten sacken.
In ruymen Back
Voeght kleyn geback.

Wie soeckt veel Dingen
Die mach nauw dingen.
En koopen ras
Een kleet van Ras.
Men sal niet laecken
Het beste Laecken.
Verscheyden Luy
Versmaden luy,
Als 'tgoet wil dieren,
Gelijck qua Dieren;
Want besje Swaen
Blaest als een Swaen.
Die veel wil sepen
Schijnt wel geslepen.
Licht als een Veer
Siet yder veer.
Hoemeenigh Steven
Kent 't Schip en Steven.
Doch, 'tis gemist
Wanneer het Mist.
Maer, 'tzijn geen Bottē
Die vangen Botten
In 't listigh Net,
Wel gros en net.
Het winne-gaeren
Verliest niet gaeren;
Geluck Wil deur
Een open Deur.

Dat onse Neder-duyt-
sche Tale Lof-waerdigh
en dubbel-rijck is in des-
sels blijckende eyghen-
heyt, kan by dele nevē-
gaende dubbel-woorden
gewetē worden, om daer
mede te betuyghen, dat
men door Spreuken dik-
wijl seer foet en aerdigh
twee Sinne-saecken doet
uyt-luyden, onder 'tbe-
leyt vande Edele Reden-
kunste, met lieffelijcke
Lanck-klanck, om alle
vreemde uyt-landtsche
tael-Snicken, buyten on-
se overvloedige Letter-
konste, te schuyven,
en sluyten, met behulp
van de nutte Roem-ba-
rende duydhig-Duyts-
sprekende Verftanden,
die dese Tijt-Eeuwe be-
glanssen, tot verlichtin-
ghe vande bereyde He-
denwoordige Lof-Ton-
gen, over vol Hollandt.

Lands Zeden
Lands Reden.

Dat begint is noyt geweest.
Dat voor by is keert noyt weder.

Y

Nu

Raet
Baet.

Deught blijcke
zijn
Vreught-rijcke.

Ghy allen:
Schoudt Maller.

Die van alle Marchte is
weer gekomen/weet wat
daer op den Taerlingh
heeft geloopt.

Belacobbende VVerelt.

Nu laet ick mijn sinnen drijven
Met gheswijgh ten eynde blijven,
Wie daer houd van Hechte praet:
Houdt dan oock van goeden raet.

Snege Jasper.

Hou jouw Oudt en Vreemden grijne:
Och! je bent een sinne-pijner,
En een Vyandt van Al-arm!
Waerom prijsje Rijck en warm?

Ouden Roem-boud.

Dat en hoeftmen niet te vragen,
'tIs aen yder voor gedraghen,
Wat kan schiften goet, en quaet,
En verscheyden schaedt, en baet.
Snoode linckaerts, laet u kijken,
En dijn quellen achter blijven:
Laet, en vreesst, en krijght de walgh
Van bestraffen met de Galgh.
Scheydt, terwijl ick moet vertrecken.

Snege Jasper.

Scheydje selven van ons gecken.

Ouden Roem-boud.

Wort nu Wijs in Mal verstaen?
Soo wil ick dan heenen gaen,

Ende blijft ghedachtigh het gene ick upt mijn be-
dencken/als een mit en noodige aentwij-
singhe/heb ghedaen;

Weeght over mijn ghesegh,
Al Vaer ick van u wegh.

Sinnen Gaew.

Wegh is nouw den Ooren blaser;
En die vijsen Gast-huys raser:

Zijn

Zijn al-uyt dat is al in.

Snege Jasper.

Zijn onken dat maect onmin.

Dat ons roert en raect geen ander :

Simen, Acht geen bnytcn-lander,

Maer, eylieve, vrees den Vent

Diemen hier in Hollandt kent.

Laet ons weer aen 'touw deunen,

Op een nieuw al weer eens kleunen :

Anders sou de koele knecht

Laten blijven 'theet ghevecht.

Lammert Gijfen.

Reyn-uyt-vaerders, Vagebonden,

Om een haer sou ickje wonden,

Of wat lonse met de stock,

Jasper meest, dien Giele-brock!

Simen gaauw die blijft een kaaker,

En een rechte moeyte maker.

Simen Gaeuw.

Biggel boer, wel hey, Bis-bouw :

Ben ick gaeuw, wat lettet jouw ?

Ben ick fits op troggel-neeringh :

Bedel kruympjes is mijn teeringh.

Ist jouw leet, of aer-luy schà,

Hebb' is hebben, doetet na.

Lammert Gijfen.

Watmen hoort van deuse Fielen,

Die vol Luys en Neten krielen !

Alsoo waar, dit loos gespuys

Maect veul stanck, en groot gedruys.

Nouw segh ickje Heer, of Boeren,

Knecht, of Meysjes, wie't mach roeren :

Elck een wort altijs gheëert,

Mit die waar me by verkeert.

*Drome Wt-landers zijn
beter als In-latsche on-
deughden.*

Wie goet kan leeren,
Die moctmen Eeren.

*Met onhebbel'ick hols-
je behoortmen niet te
moes-koppen.*

Ongewonnen Broot
En maect selden groot.

*Hoe looser krupt / hoe
hooser stanck.*

*Beter met sijn meerder
te verkeeren / als met sijn
minder.*

Wie met Slozdigem om
gaet/leert sloffen.

Onder den ruygen raep-
men van't boben.

Wie hoogheyt mijs / sal
het quaet niet aenhangē.

Edel-luyden Hasen knil-
len,
Boer-luyden Schapen
villen.

Houdt vanje Lijff, en
Huysen,
De Muyfen, Luyfen,
Pluyfen.

Lups-pookien gaen met
knagende sleep.

Sonder weten / sonder
schaemte.

Boosheyt blijft niet ver-
borgghen / al soudent de
Arayen klappen.

Van niet komt niet.

Onweetigh vatten,
Zijn'tgoede watten?

Belacckende VVerelt.

Hoor mijn Vrienden, of Vyanden,
Wie mijn geeft, of eer, of schanden:
Even wel, ick selje raán
Datje Boefsjes laet begaán.

Snege Jasper.

Dick-sack, Kinkel, Kaase-jager,
Butter-duymer, Varcke-plager,
Schape-scheerder, Koeye-knecht,
Siet! jouw *Lubbert* heytet slecht.
Veeght hem van het Stofen Pluyfen,
'tLijckt al of by waer vol Luyfen.

Soo men waerheyt seggen durf,
Lubbert is soo blanck als Turf.

Heyt hy wat ses-biende Vincken,
Op de koop toe, by de klincken,
Nergens sel hy dan alleen

Loope, fitte, gaen, of treen;
Of hy mach in Mondt, of slippen,
Somwijls wel een bijter knippen.

*Mach het biete datmen steelt,
Alsmen wat onwetend' deelt.*

Simen Garuw.

Jasper, heyt den Boer gestolen?
Quaet en blijft toch niet verholen.

Snege Jasper.

Hola! Macker, hoort en siet:
Niement steelt van Hebbe niet.

Is den Boer wat vol ghekrevel
In sijn Kuyf, en ruyge Knevel,
Of rondomme aen de huyl?
'tIs van 'tlevent klimme-kruyl;

Sulck

Sulck een diefte is maer leenen.

Simen Gaento.

Veugel, 'ksou dat oock wel meenen,
Iasper, 'kwed jouw om een Stick,
Datje rijcker bent dan ick.

Snege Jasper.

Ia, soo hoor ick! maer 'tzijn Platters,
Sweet-op-lickers, Velle-vatters,
Neten-broetsel, Hinder-slaep,
Lecker beetjes voor een Aep.
Heeft mijn Lubbert wat ontdregen,
Daer is niet veul aen gelegen;
Mijnent-halven, ick verklaer
Dat ick noch genoegh bewaer
Voor mijn selven, en goe Mackers,
Slordigh-dom, en leuye Rackers,
Die niet gaerne eenigh gaen:
Schrobbers zijn't die 'tkan versmaen.

Leege Kijckers, scheette Lacchers,
Klootjes-volck, of rijke Pracchers,
Kijk! het spul is op een endt,
Elck sijn Regh eens om-gewendt;
En sijn weeghjen heen gesloffert,
By dat moey en soet gejoffert,
En het Burger-puyckje net.
Blijffwel, denckt op onse Pret.

Tanne Lubbert.

Fy Schurluynen, Hange-basten,
Dat de Beul jouw regg' moet taffen,
Wegh / jou alle-Mans-verdriet!
Dat na Eer noch Schaamte siet!

Lammert Giffen.

Laat de los ontêerde hooopen
Om den Ouwen heenen loopen;

Y 3

Daar

Menschen broeden bloet-
suppers / te weten: lup-
sige vincken.

Men siet inde Werelt de
groote Menschen bijten
de klepne / die weder ge-
beten werden van groote
Lupsē / doch de Apen ver-
sindden eyndelijck de sel-
ve.

Men seydte van oudts:
Dat al des Werelts Schat
Loopt door 'tApen aers-
gat.

Wachtje Heer en Kna-
pen,
Stadigh voor leer-Apē.

Indien elck sijns weegs
ginghe / niemant soude
hinder-treden ghewaer
worden.

Wie beschaetheyt hreest/
verdryft de schande.

Hange-broecken werden
Bestelaers.

Gedachten zyn Tol-vyp.

Berghje Lyff.

Ach! die Dzienden moet
gebruycken!

Hadde komst beeltijts te
laet.

Winden
Slinden.

Bedenckelijck ober-
maecht vastigheyt.

Begheerigh willen kan
selden helpen.

Wie voortwaerts wil /
steekt t'hoofst inde wint.

De gulde Wyfheyt wil
onbedwongen zyn.

Belacchende VVerelt.

Daar me zyn wy sletten quijt;
Wat hier blijft is over spijt!

Tamme Lubbert.

Vry welspijtigh! theyt ghebleken,
Dencken gaet voor hevich spreken:

*Wie sijn huys wil houwen beel,
Lijd, en wacht, en mijdt krakeel.*

Lammert Gysen.

Lieve maat, je bent, tis jammer;
Heel voor achter schier as lammer;

Oock ontijch noch daer by;
Op en neer aen elcke zy.

Laat ick jouw een hangtje leenen,
Datmen anje lijf en beenen

Al de vullens vanje stoot.
Vrienden kentmen inde noot.

Tamme Lubbert.

Borsje, *Lammert*, Man der Mannen,
Hadje nouw een van je Wannen,

So kon jy mijn, recht en krom,
Werpen heen; en wederom;

Dan sou al het Stof, en slijkje,
Strackjes op een ooghen-blickje
Stuyven inde koele wint.

Lammert Gysen.

Lansje, dat is wel versint.

*Maar van wenssen (moet je weten)
Krijghme nummer sijn vermeten.*

*Wenssen baat noch Man, noch Vrouw;
Steeckt maar hangden nyt de mouw.*

Pootje an, maat, peurdje watte,
Daar gaat niet voor 'tselver vatte.

*Vreemde luy gaan vreemde gangh,
Vry dom tijdt doch selden dwang.*

Even-

Evenwel, ick selje vrijven
Dattet soo wat heen sel drijven;
Schickt en veeght terwijl je hoet;
Lubbert, Eer is meer dan goet.

Tamme Lubbert.
Iuyft soo is het; 'k hoop mijn kleeren
Noch te maecke wat rer Eeren.

Lammert Gijzen.
Loofter, een die loopt en rendt
Selt niet sien hoe datje bent.

Tamme Lubbert.
Laat ick op mijn stel weer raaken,
Och! dan sel ick alle saaken
An jouw segghen; maar, ick tril
As ick mackjes spreken wil.

Lammert Gijzen.
Mackelijke vromen vichter,
Bind eens of, dan wordje lichter.
Honger, Dorst, en Kouw, en Kack,
Is twee dubbel onghemack.

Tamme Lubbert.
Drie van al die Vier gebreken,
Ken ick thans niet van mé steken;
Hongers noot, en grooten Dorst,
Daar by Koel, en vuyl bemorst.
Gruyse sou (fy dreck) al stincken!

Lammert Gijzen.
Nochtans gaatje hincke-pincken,
Lijck een die wat letfel heydt
Hebjet inje Broock 'e leydt?

Tamme Lubbert.
By gans duysent ronde-bollen,
Ruyckje druype, sietje rollen

Lancks

Eer boven Goet,
Goet onder Eer.

En Cerlijck kleet ver-
eert den Man.

En hac stigh' hooft besiet
selden nauw.

Stel-wel
is
Wel-stel.

Natuyzelijke ongemac-
ken kleven aen de mēsch-
heydt.

Dongher is een strenghe
knijp.

Niemandt roertet wat
een ander hindert.

Wat is ghedaen,
Dat moet vergaen.

Als 't Hammeken op is/
dan moet men de haele
beenen wegh-slingeren.

Die op sijn eygen Gront
stout is / dient op ander-
lupden Erf bloode te we-
sen.

Drolligh dom!

In geen slagen
Neemt behagen.

Wie gaerne alle dingh
door-let,
Die raectt wel licht in
suaer verdriet.

Belacchende Verelt.

Langhs mijn Kuyten na mijn Hiel?

Lammert Gijfen.

'k Weet niet watter flusjes viel.
Geefje dat dus schétich wonder,
Dat ick soo verheert lagh onder?
Sonder twijfel, ick sou doen
't Geen ick vanje nouw vermoen.
'Tis te meerder, of te minder,
Watje roert doet mijn geen hinder.
Wangtje hangden, kreuck, en mongt,
Staan al op jouw eygen grongt.
Al genoegh van 'teen en 'tander;
Gaauwe rasjes by me kander,
Van de Mensen, om een Bier.
Wt de koelte, by de vyet;
Seghme daar wat avontuyrtjes,
En vertelt men alje kuyrtjes,
Hoe, en waerom 'tmiffen quam
Dat ick flus gien Fy vernam.
Daar moet al wat drollighs schuylen,
Datje dus loopt toertigh huylen.
Wie lacht als men slaat, of stoot?
Wie krijt sonder pijn, of noodt?

Tamme Lubbett.

Hoop, en vrees, en spijt, en quelligh,
Wensten ick wel om een Schellingh
Dat van mijn nou lach soo veer
Tot in't Haarelemer Meer.
Fy! dat brandigh Schutters schieten
Selmen noch al langh verdrieten!
Och! nieuws-gierigh sien dat baardt
Dat men sommels qualijck vaardt.

Lam-

Lammert Gijfen.

Selmen om Mus-kette vlammen
Dus ontfelven? dus vergrammen?
Hey! jouw dom en doffen geeft,
Acht een schoot maer voor een veest.
Saghje fus niet hoese pufte,
Hoe de Blasers Panne-mufte?
d'Eene schoot, en laegh, en steyl,
d'Ander slonger as een dweyl;
Los in't láán, en los in't lossen,
Los in tret, ghelijck ons Offen,
Los in kop, en los in hoet,
Los in handt, en los in voet,
Los in Wijn, en Bier te drincken,
Dat soo los de Gunners schincken;
*Maer, somwijl de milde Gunst
Die verkreuckt Verstant, en Kunst.*

Tamme Lubbert.

Soo langh mijn het ken gedencken;
Heytmen Dranck vol-op gaan schencken
An de brave Schutters-Gleén,
Die in Zijd', en Harnes treen.
Lammert, seght eens, Sul en Schoyer,
Trecken Delfse Poorters moyer
As de Helden van den Haaghe?

Lammert Gijfen.

Op heur Kurmis, alle daagh,
Blincken Swaerden, en Rondassen,
Helle-baarden, Kortelassen;
By mekaar, ruym, vier, of vijf,
Gaanse mit een Poock op 'tLijf.
Dan noch kort en lange Roeren,
By Mos-kette, diese voeren,

Z

Fel,

Acht
Wacht.

Los an;
Los van.

Lichte swier-hoofden
doen de leden suckelen.

Al wat te mildt
Maeckt tam, of wildt.

Ondt mis-bzupck laet
men selden.

De Haeghsche Helde-
school brengt veel Deste-
ghe voort.

Wacht-kracht
Kracht wacht.

In Fijn, en Groff,
Is Lack, en Loff.

Goede vastigh eptmaekt
Een vzicht.

Vreught by schrick,
Maect geen schick,

Het Reden-Mal
Heeft goet beyal.

Half Mal
is
Half Wijs.

Wie met Wijsheyt de
Werelt dooz soecht / die
vind rondom al: Mal op/
Mal neer / Mal in / Mal
upt.

Waer is pemant sonder/
etc.

Zindien dat Mal seer de-
de men soude soo grooten
pleyster van doen hebben
darmen 'tgeheele Lijff
van pter Maal-geck daer
mede soude moeten bedec-
ken.

Dapper kreucht niet.

Belacchende VVerelt.

Fel, gelijk, recht op een glit,
Geven eenen slag en hit:
Bouw, Pass, Poff, Puff, Proppe-smooken,
Daar de Straat en Steeghjes roocken.

Tamme Lubbert.

Elck een prijstet soo hy wilt,
Bos-kruyt isstet maar verspilt-
Kurmis-houwen, en verschieten,
Wie ken 't bey gelijk genieten?
Lammert, dat schijnt al te lam,
Vroljick zijn, en daer toe gram!

Lammert Gijfen.

Alle dingen laat hem schicken,
Waar de Luy heur in verquicken;
Gaetet aars dan affet souw,
Elck heyt Geckjes inde mouw.

Wie ken vrye Mensen sluyten?
Aerdigh mal moet sommels buyten!

Slechte *Lubbert*, sonder Gal:

Draeyt de Wurrelt noyt in Mal?

Laate wy niet veul berispen,
Of te dwaas het dwaas belispen
Van het gecke Jong, en Oudt,
Wy, en elck die heydt sijn fout.

Tamme Lubbert.

Dat is seker! nouw, verre kent;
(Wangt je Mongtjen is wel-sprekent,
Meeras mijn beswaerde Tongh
Die sus 'tdroeve Lijdtje songh)
Hoe de Delfse Vaandels swieren,

Lammert Gijfen.

Lustigh Maat, op veul manieren
Speult de Vryer, die het dreeght,
Schier al oft gien wight en weeght.

Hy

Hy geeft over 'thoof een slinger,
'tHands-vat draeyt mit elcke vinger,
Slings-om-keer, vol wint en lucht
Schiet en vanght hy't mit een vlucht.

Hy laat midden, voor, en after,
Dan wat stijfsjes, dan wat safter,
'tVaandel drijven om het Lijff,
As een Tol vol ront, bedrijff.

Rechs, en lefs, en swack in't drayen,
Lijck as wy het Kóóren mayen;
Maar! het fraeyste is deur't bien,
Dattet wongder schijnt om sien!

Seper, *Lubbert*, kmoetse loven,
Haaghse gaan sy veul te boven
In het swieren mit de Vaan;
Doch al't resje laat ick staan:

Tanne Lubbert.

Capeteys, Maat, (wiljet weten)
Hebje mit jouw Mongt vergeten,
Oock al meenigh Eelen Borst.

Lammert Gysen.

Al genoegh, ick krijghe dorst,
Laat de Delfs, en Haaghse Schutters
Blijven Heeren, en wy Dutters;
Laat ongs kalle van de Meydt,
En wat leet, en liefde scheydt.

Tanne Lubbert.

Och beginfel! och het scheye!
Ick souw om een haar wel schreye!
Hart, en Krop, en Hoof is vol!
Fy! ick wort schier dubbel dol.

Lammert Gysen.

Houdt de Man, die niemant queste!
Lubbert wort hier buyten westen!

Ghewillighen arbejdt is
niet swaer.

Van pas
Is ras.

Gaeuw en handigh
Maeckt bestandigh.

Eerlijcke behendighejdt
is Roem-baer.

Vergeten
schijnt
Versteten.

Loff-aerdigh blijft.

'tBeginfel is soet / maer
'tschepden bitter.

Dollen Doolen!

Men bindt wel sonder
banden.

Schenden/ of Beminne/
scheelt veel.

Leent Leden.

Blijft van
De Kan.

Te veel is onghesondt.

Gecke
Lecke.

Lief, en leet
schijnt
Koel, en heet.

Wyer is nut en goet alle
Maenden van't Jaer.

Durff
Turff,

Belacchende VVerelt.

Bindt de lieve domme kracht
An een strootje toch wat sacht!

Lammert Gijfen.

Benje geck? hey! wat selt wesen?
Mijn gebreck sel haast genesen,
As ick maar op straat en vin'
Dat mijn schent, en ick bemin'.

Lammert Gijfen.

Lichje soolen, gaauwe Bienen,
'kSelje wel een narpje lienen,
Soo je Leedjes zijn te stram,
Of te logg', of mack, of tam,
Leeghelijcke selje stappen.
Tot een Huys, daar Kannen klappen;
Gins an't Leytse Wagen-veer
Willen wy ongs setten neer.
Maat, je moet de Lende smeeren,
Kladdegat, mit een je Kleeren.
Benje koel, of bangh besweet,
Deur het lieven, deur het leet,
Laate wy een glomment Vyertje
Van een Pint, of dubbel-Biertje
Smacken an een koelen Haart,
By een Vrient of vreemden Waart.

Tamme Lubbert.

Durfsme wel in Seumer-dagen
Om een Vyer, en Vleughje vragen?

Lammert Gijfen.

Vuns en koelen schromelaar,
'tVyer is goet door't heele jaar.
Hoor: as Seumers Ionckers danssen,
Balle-kaatsen, renne-lanffen,

Datter

Dattet sweet by meenigh drop,
Sijpt van 't Lijf, en yle Kop,
Fy, dan gaanse, by het stoocken,
Maacke natte drooge doocken,
Van het murruw weeligh Lijff,
Dat maar slaaft om tijd-verdrijff.

Tanne Lubbert.

Klop eens gins an op het hoockjen,

Lammert Gijfen.

Bons jy selver, slinger-broockjen;

Wangt ick ben wat hallif bloo,

streeck in 'thoost, en roopt alsoo:

Houw-fick Waard, of Waarde-inne,

Al gin dagh, Hey! benje binnen?

Kom hier voor, dan, mit een swap,

Hier is vollick! schenck, hey tap!

Soo daar numment hoort te roopen,

Keerje weer an na de Stooopen,

En, sit ofje droncken leeck.

Tanne Lubbert.

Dat waar al te vreemden treeck!

Het sou effen soo gelijcken

of wé numment wilde wijcken.

Lammert Gijfen.

Iaa, 'tsou wesen: Eer bewaart,

Oock mit een het Gelt gespaart.

Tanne Lubbert.

Leydt dan Eer in droncke drincken?

Soo most Eer oock walgend' stincken.

Nochter volckjen roepen uyt:

Dat veul gulpen niet en sluyt.

Lammert Gijfen.

Vijse Luy verdraye woorden,

Offe by de Werten hoorden.

*Onprofftelijckē arbept /
wert geloont met swacke
Leden / en bloedig sweet.*

Hop-kop:

Klop op.

O! Soo Bloo?

*Vreemden / of Vrienden /
behooren sonder spreken
niet in Huys te komen.*

*Slupp - Dieven houden
hun ghemeenlyck stil om
voorz. deel.*

Wat gelijck,

Vat geen blijck.

*Die voor niemant hoeft
te wijckē / moet ontsarck-
lijke achtbaerheyt heb-
ben.*

Recht uyt, recht an,

Recht vast, recht van.

*Dronckenschap is een
dreck-goste van alle
quaelen.*

Deel saken des Werelts
zijn ghemeynlyck soo de
Gordeelen beslupten:

Of goet, of quaet,
Of spoedt, of schaedt.

't Hart is ongrondlyck,

't Is best/onbesien onbes
rouwen.

Niemand weet wat komē
sal/en wie sagh moegen!

Tooverkracht is krach
telos.

God-loose Tooverp west
gevoedt door ongelooft/
ende ydele Mens-wijse
dwaesheyt.

Onseker vreesen is seker
Quael-spnde.

Belacchende VVerelt.

Alle dingh is soomen't neemt;
't Een lijckt vriend'lijck, 't ander vreemt;
Leght een yser wat te gloeyen,
Op't een eynde sal het schroeyen,
En op d' ander zy ist kout;
't Is goet, datmen voor goet houdt.

Tamme Lubbert.

Schijn bedrieght de meeste Mensen!
't Waar te willen, en te wensfen
Datme peyle kon het Hert.

Lammert Gissen.

Eelderment! je wenst te verdt.
Was dan (hoor mijn Elebaasjen)
Voor het Hert een luchtigh glaasjen;
Soo kon elck van buyten sien
Watter na-maals souw geschiea.
Konje, Lubbert, Eunjer-kunsjes,
Dan, soo, wistje haat, of gunsjes
Van jouw Fijtjen, of een aar;
Konje dat, soo wasje klaar.

Tamme Lubbert.

Had ick dus wat Tooverkrachten
Meugen hebben, doe Fy wachten
After mijn en ick voor heur,
Och! soo waarfe dus niet deur.
Duyvel-Geesten, Helle-Spooken,
Souw ick hebbe laate roocken,
En doen maken duyfsteris,
Lijck een Domp van Misten is;
En de Vier verdraeyde Winden
Laate blaasen, en verslinden,
Deur het buyen, en 'tgeruys;
Boomen om, en dack van 'thuys!

Daar

Belacchende VVerelt.

183

Daar by schrick'lijck fel Gedonder
Laate speule, wongder onder,
Mit den blixem slinger brandt,
Over Mens, en Beest, en Landt.

Lammert Gijfen.

Wat ick hoor! je doet mynyse!

Swarte kunsts niet te prijse.

Raast niet meer van Ickers, Maat;
Of ick schouw jouw Duycker-praat.

Tooverys (sonder liegen)

*Guygel-spul, en Oogh bedriegen;
Sonder waarbeyt, schijn van wat,
Dat niet as bedrogh om-vat.*

'tIs den besten raat van allen,
Dat wy op wat anders vallen,
Dan en worde wy niet sot;
Sluyt je Hooft wat sonder slot,

Nouw, terwijl wy hier sitten
Songder Bier, en vyertjes hitten,
Voor een Waardt sijn veyle deur,

Hallif vrolick, en getreur,
Inde Sonne die in't Zuyen
Ongs de middagh ken beduyen;
Soo ist niet heel ongeraan
Dat wy eens wat oppe-staan,

En treen binnen om te poyen;
Langh te sitten, of te schoyen,
Volt de Keel, en Maagh al niet.

Noot-drust missen is verdriet!

Heper de Waert.

Lanssers, waerom sitje buyten?
'kWil voor u geen deuren sluyten,
Hier wert op een vreemde Gast
Meer als op een Vrient gepast.

Doet

Schrick maecht af-sien.

Laet
Quaet.

Schijn is geen zjn.

Van 'teen aen'tander
Helpt malkander.

Verandering is noodig/
en voor sommighe suer/
en foet.

Deuren van de Herber-
gen sluyten Spaerigheyt
kuyt/ en Overdaet bin-
nen.

Als de Boter diert/leert-
men 'tWrootje droogh
eten.

Eē byzindelijke Waert/
en vlcpende Waerdin/
maecht blijde Gheesten/
domme Sinnen/ krom-
me Ledē, slaype Deursē.

Een sware Beurs
Dic licht een Keurs,

Wond-kost gaet voor al.

*Frage Kleeren zijn ghe-
meenlijk gevopert met
groote schulden.*

*Door rontw-koop-mach-
men vol-doen 'tgene men
niet wil betalen.*

*De Lombaardt is een
Dlop-kist/en Lupsse-kag.*

*Wockenaers betrouwen
ontrouwelijck / en geven
al grijpende!*

*Woecker bijt!
Armoë krijt!*

*Het is een slecht Pandt
dat sijn Meester laet ver-
legen.*

Belacchende VVerelt.

Doet hier binnen u believen,
Klopt en roept om 'twel-gerieven,
Weest hier vrolijk sonderforgh,
Hebje gelt, dat is u borgh.
Ben dy Maets met lege handen,
Soo bedingh ick van u Panden.

Wat de Mont en Buyck in-haelt

Dient voor al te zijn betaelt.

Wat de Tandenis gegeven
Blijft verslonden voor het leven;
Maer, al watmen voort bestet
Aen een warm, of gierlijck Kleet,
Om het naeckte Lijf te decken,
Dat, jae, kanmen weder reken,
Als den Stof-verkooper seyt:
Vrient, betaelt, of siet, ick pleyt!

Of het niet en wilde schicken,
Datmen met de selve sticken
Kan beloonen kleeren-schult,
O! dan krijghmen noch geduldt;
Alsmen bijster sit beslommert,
Soo doet Oompjen inde Lommert
Goet, en quaet, en leet, en lief!
Kalis-baet, ontriefs-gerief.

Meest leeft Oom by Droef, en Armen;
Schamel decksel doet hem warmen!
Oom die leent, en licht betrouwt,
Als hy dubbel waerden houdt.

Lammort Gijfen.

Lieve Waart, ofwy ongs Kleeren
Hier verpanden, voor je scheeren,
By aldien ongs harde gelt
Voor 'tGelach ten eersten smelt;

Sonje

Belacchende VVerelt.

Souje die oock laten haalen,
Alsmen 'tschrijven wil betaalen?

Keper de Waert.

Ick begeer het mijne maer,
Hier en woont geen Woeckenaer;
Of een loose Menschen-strooper,
Maets ick ben een Bier-verkooper;
Tappers Neeringh is de best;
Elck een doerse meest op 'tlest.
Snege Luy, die 'tis verlopen,
Maeckelaren, ander hoopen,
Ambachts-volckjen, met Soldaet,
Grauwe-rappers, Schipper-maet
Tijgen stracks aen 'tlecker Tapje,
'tLeegh geklanck van 'tKanne-klapje
Is een aengenaem geluyt!

Tamme Lubbert.

Soo! het klincket Beursjen uyt!

Keper de Waert.

Longe Luy, ick moet hier binnen
Noch gaen vieren aer-luy sinnen,
Siet! ick ben de Waert en Man,
Maer, ren past niet sit ick an.
Soet geselschap, segh een reysjen:
Lust u Ham, of Sprengent-Vleysjen?
Of een Lams Gebraen-bout dier,
Dat noch droopt voor 'theete vyer?
Is een Hoen oock u believen?
Spreeck, men sal u haest gerieven.
Vogel-bout, en Vette Ael
Rechtmen hiervoor 'tmiddagh-mael;
'tIs voor Gelt toch al te krijgen,
Niemant vreesst, of hoeft te swijgen

A a Daer-

185

Wat bzeektmen al wind
om met Eeren Armoede
te bewimpelen / datmen
de selve niet deertlyck
schade bloot soude make!

Men seydt:

Beminners van leup en
lecker / hebbe geerne op de
Smockel-Cap / al soude
hun leste Peering blyve.

Ghemeenlyck looyt de
Sengh met de Kracn
wegh.

Maerom sietme inde Ka?
Om datmen daer buyten
is.

Onwaerbigh ist eenen
Waert te wesen / die nes
sen de Gasten niet mach
aen-stten.

Het voeght geen Herber-
gier dat hy sich in't spe-
len / of pzaeten / of dzinc-
ken / en eten by dzyngt.

Die gelt heeft wert mee-
ster bande Doogt/en aen-
genamen Gast.

Met holle Berysen kan-
men byplen slaen.

Met flappe Tassen doet-
men geen gewelt.

En blyende Tongh is
gelijk een Slerk die niet
als vuple dacht nae-laet.

Had den heeft niet.

Die geê Mes heeft moet
met de Tand en klappen.

Krakeel
Krackt veel.

Na Regen komt schoon-
weer,
Na weynigh komt oock
meer.

Belacchende Verelt.

Daermen vry uyt speelt de vooght,
En waer laegheydt wert verhooght.

Lammert Gijfen.

Hoor! hoe wordmen hier verheven,
'tSchijnt dat wy as Heeren leven!

Tamme Lubbert.

Och! de Waart volt ongs de kap!

Looft geen Vleyers tongh-gesnap.

Lammert Gijfen.

Hey, Broers-hart, wy moeten bancken.

Tamme Lubbert.

Laat dan wat Petiele wancken.

Geper de Waert.

Wat beliekje voor u Tongh?

Tamme Lubbert.

Veugel-boutjes, vet en jongh.

Lammert Gijfen.

Liever had ick Worst, of Speckje,
Voor mijn graagh en nochter-beckje;
Soo je wilt, soo doen ick mé,
Treckje Mes, en slijpt de sné.

Tamme Lubbert.

Ick en heb geen staale Snyer.

Lammert Gijfen.

Wat ben jy dan voor een Vryer?

Tamme Lubbert.

Flusjes vielt mijn Dies-sack uyt
As ick kreuckte van een Guyt.

Lammert Gijfen.

Al-genoogh van Fielte-grillen,
Na veul Wayens isset stillen;
Laat ongs kiesfen soet voor suyr,
Goet voor quaat, en bly voor suyr;

Laat

Laat ongs halve Biere trecken,
Slinger-vuyften, Lippe-recken,
Swelge-brocken, oock de Kruyck
Legen om een vollen Buyck:
Laat ongs na den Eeten singen,
Laat ongs lichtdom omme springen,
Dat de logge sware smaat
Van ongs blijft en schuyven gaat.

Tamme Lubbert.

Lammert, eerst wat harts gaan maken,
Spreeck daar na van angder faken.

*Doet geen dingen al te dra,
d' Een moet voor, en d' ander na.*

Gieper de Waert.

Lans-man, ghy, ja, zijt vol leven,
En op alle dingh bedreven!
'tSchijnt ghy hebt te Hoof verkeert,
Of in meenigh School geleert;
Of gereyft in ander Landen:
Want u Mont, en Voet, en Handen,
Zijn niet plomp, al toonse tam,
*kSie ghy bent van Eelen-stam.

Baertje Waerdinne.

Soeters, wilje niet vergramme,
Dat ick jouw een halve Hamme
Voorje Neus op Tafel set
Sonder Kleet en Serre-vet;
Daer was flus genoegh te Eten:
Ionge Vryers, wiljet weten,
*'tIs geen regel dat een Gast
Niet op uyr, en Maelijdt past.*

Lammert Gijzen.

Hoe Waarde-inne, gaatje raafen?
Drayt je Hoof van 'tVyer te blasen?

A a 2

of

Wilje veel of weynigh
schocken,
Setje Mont na alle Broc-
ken.

Eten verbiet Eten.

*Sware Beursen / en liefs
te Hertten / konnen veel
oversetten.*

Doetsel hout pder te voet.

Sacht
om
Macht.

Wie veel reyft,
Die veel peyft.

*Het is aen de Luyde niet
te sien / watse in de moude
dragen.*

*Besproken Brocks sma-
ken wel.*

*Alle dingh moet reghel
houden.*

Sonder maect,
t'Onder gaect.

Wilje winnen?
Wetje finnen.

Den Tafel smaken geen
knoyre-woorden.

Datmen niet en kan be-
seffen,
Daer en salmen noyt aen-
heffen.

Minnaers vrydom is
slaverny.

Goede dagē hande Vry-
ets / zijn vervolgt van
quade nachten.

Houd/ wilje Houwelijckē.

Den Houwelijckē Staet
Is dwee, en stuyr,
En soet, en suyr.

Belacchende VVerelt.

Of kan jouw de soete Wijn
Maken suyrtjes lijk Afijn?
Wilje safjes leere scheeren,
Knordt dan niet as Gasten teeren
Voor of na den Eeten-tijdt;
Sonder moeyten geen profijt.
Dit en moetmen niet verswijgen,
'tGelt is thans wat suyr te krijgen,
Soument suyrlijk dan verdoen?
Dat en kan ick niet bevroen.

Waertje Waerdinne.

Gasten, hoe, ken sel niet kijven!

Keper de Waert.

Belgtje voor geen buy van Wijven.

Lammert Gysen.

Neen voor-seker, hy is sot
Die van Wijfjes wort bedodt.
Wy zijn bey noch ongebonden,
Onbekeven, ongheschonden,
Onbegrepen, onbesorghet,
Minder as die ongs veul borghet.
Wy-luy hebbe noch goedaaghjes,
Evenwel, wy zijn noch graaghjes
Om te wesen in het Gildt,
Daer het Vryen is gestilt.

Lammert Gysen.

Och! hoe nichtigh, en hoe schielick
Is hier *Lubbert* om een Hielick!
'tLijckent uyt sijn geyle praet,
Dat hy kome sel te laat
Ongder dwangh van slappe Vrouwen,
Die de Bocksen 'tongder houwen!

Wangt,

Belacchende Verelt.

Wangt, men fiet althans den Doock
Swieren boven Hoet, en Broock!
'tIs hier oock al wel te mercken
An de Waart sijn Wijff heur wercken;
In de Man is niet dan vlijt,
In het Wijff is niet dan spijt.

Maertje Daerdinne.

Spijtigheyt ist niet, jouw Boeren,
Dat mijn Tongh doet omme-roeren;
'tIs van forgh, en roock, en domp!
Vat geen scharpe veen te plomp.
Gasten houd dit voor een lesje;
Dat een Hondt is op sijn Nesje
Alijdt bits, en vry en stout;
Lefheyt walght, toch sonder Sout:
Segh, belieft jou (Ele-baesjes)
Vorffe Butter, jonge Kaesjes?
Of is jou-luy dit gerecht
Op een Kurmis wat te slecht?
Lusje beter? kfelt bereyen;
Suyker-Taerten, Vlaen Pasteyen,
Geeft geen hartigh Volckje kracht;
Als een Os, of Varckens hacht;
Daerom moet hier met jouw Monden
Dese Kluyvingh zijn verslonden,
Want, ick sie, en nu, en dan,
Alle tijdt mijn Volckjen an.

Tamme Lubbert.

Acht ongs daarje voor soud willen,
Wy begeren gelt te spillen:
Onse Munt klinckt alsoo seer
As de Penningh van een Heer.

A a 3

Gelt

189

Mans hant boven (sept-
men gemeenlyck) Al
bupgh den huys-houder-
onder.

Het is een kloeck ver-
standigh Wijff
Die vast bewaert haer
Tongh, en Lijff.

Vyer maect smart,
Roock maect swart.

Op sijn eyghen grondt
houdt men vrymoedigh.

'tIs al goet dat wel doet
hoeden.

Bereyen
Doet beyen.

Scheert na de Wol is,
Tapt daer ryolis.

Boeren ghelt is so goet
als Heeren Munt.

Ghelt heeft gheen eene
Meester.

Begeerlijckheyt maecht
Gelt verroeft.

Mildheyt doet het Gelt
flyen.

Kunst werdt door Ghelt
gevoert.

Swaer Ghelt doet licht
voort-gaen.

'tGelt Drou / en Bont/
en Crout / en Doudt.

Schoon Ghelt kan vuyt
decken.

Lijf'igh Gheldt steelt / en
wert gestolen. Ock geef-
tet Cer / en Cer wert door
't selve verlozen :

Dien-volghende heeftet
gelt meenigh- vuldighe
krachten / te weten :

Gelt smelt,
Gelt stelt,
Gelt melt,
Gelt quelt,
Gelt schelt,
Gelt helt,
Gelt telt,
Gelt smelt.

Dat een Mensch Geldt
ware / hy soude sich selfs
wel upt-gheven / en laten
wisselen in teghen-spoort /
of in groote begeer-sucht.

Belacchende Verelt.

Gelt is maar een gladdel wandel,

't Is een gins en weerom handel ;

Gelt wort lijdgigh veul begeert !

Hoogh en laagh, ist, die het Eert.

Gelt bevordert alle Kunsten,

'te Maecte oock wel verscheyde Gunsten.

Gelt maecte Vyandt tot een Vrient ;

Dienstigh ist, en wort gedient !

Gelt doet loome Voerjes draven

Dat se blijven langhe slaven.

Gelt kan bouwen Schip, en Muyr ;

't Maecte d' een soet, en d' ander suyr !

Gelt bedeckt veul Leelijckheyden,

Och ! het doet oock Schoonheydt scheyden.

Gelt is oorsaeck dat men steelt,

As me voor een Roover queelt !

Gelt doet wel sommencke Vrouwen

Dat se niet heur Eertjen houden.

Gelt baard T wist, en soete Vree,

En noch ander dinghen mee.

Gelt beloont den Arrebeyer,

By veul ist een droeven Scheyer !

Gelt maecte dat een vroom Soldaert

Sijn ge weer oock weer verlaat.

Gelt doet stramme Bienen danssen,

En laat suspen, lecker schranssen ;

Gelt doet spelen op de Veul,

Of op Sijter, Fleuyt, en Keel.

Gelt is al de Wurrelts wenssen ;

Ongelijck ist by veul Mensen.

Gelt wort, of Wertroeft, Verkeert,

't Zijn Verliesers die het deert.

Gelt verkoelt, en kan verwarmen,

Oock ist hulpigh voor den Armen.

Belacchende VVerelt.

191

Gelt is goet al bietet boos,
Slim mis-bruycken maactet loos.
Gelt is stof, en komt van Aarde,
Waarom hondt ment soo in waarde?
Gelt brengt (seytmen) inde Hel,
Buyten blijftet selver wel.
Gelt doet leven, gelt doet sterven!
Gelt doet baaten, gelt doet derven.
Gelt is gelt; as ellick weet;
Wie ist die van gelt wat Eet?

Lammert Gysen.

Niemant, Lubbert; maar de schijven
Kenne wongder kracht bedrijven.
*'t*Schijnt, die niet veul Munt en heydt
Achtmen luttel, soomen seydt.
Asje flusjes wel uyt-mondigh
Hoorde segge, prits en bondigh,
Van goe Reyer onse Waart,
Kort geneust, en langh gebaart:
Die ongs wel begeert te borgen
Soo wy voor betaelingh sorghen;
Danck moet hebben Sulver, Gout,
Dat her ongs in Eeren houdt
En maect dat wy, as beminden,
Ongs an Tafel laten vinden
By een Vreemden, die ongs dient,
Meer as eenigh angder Vriendt.

Tamme Lubbert.

Eens gedroncken, elck een Soopje.

Lammert Gysen.

Lick uyt Maat, 'tis Bier as Stroopje.

Tamme Lubbert.

Snijt een hacht gelijkje vuyft;
*'t*Lijckt te Ioffers dat me pluyst.

Spaar

Misbruyck maect alle
dingh af-heerigh.

Schatten maeken boos/
en blijven goet.

Gen Man sonder Gelt is
gelijk een doode,
Het doode Gelt doet lebe.

Het Gelt dat stom is
Maect recht dat kro is,
En sneegh dat dom is.

Wat kracht toe-boeght/
gelijck sterck.

Als de Weurs leegh is /
dan wert die een speel-
bodde.

Borgen
leert
Sorgen.

Goudt Houdt Stout.
Wt-heems ghelt maect
Vreemde tot Vrienden.

*'t*Wijn al geet Leckers die
wat leckers lecken.

Morffers spaert
Voor geen Waert.

Over-vloet;
Over-soet.

Lichte forghen
Selden worgen.

Goede voor-baet
Stut achter-quaet.

Die't Weetjen wetē wel
Die achten't maer voor
spel.

Goeden trauck verdyjft
guade gedachten.

Benje bierigh?
Weeft niet tierigh.

Te veel inde Mondt / of
daer bupen / is genoegh
saem gulsigh storte.

Belacchende VVerelt.

Spaar niet, datme dubbel-over
Moet begelden; slockt al grover
Asjet huys jouw eygen kant
Staagh moet knauwen uyt de handt.
Maect gien trots, en rijcken Tapper,
Smult toch lustigh; houdje dapper,
Dattet an de Lende kleeft,
Misselijck wie't jaaren leeft.

Lammert Gysen.

Brenghtmen iens twee halve Bieren,
Eer wy heenen loopen swieren;
Drinckt, of guntet mijn te doen.
Voorbaat leert sen selven spoen.
Voor-baat troost, en rijckt den Armen,
Voor-baat doet des Winters warmen;
Voor-baat geeft een Schermer kracht,
Voorbaat neemt gien Kolvers macht.
Voor-baat helptde Leuye tragers,
Voor-baat vordert snelle laghers;
Voor-baat heydt al staagh voor uyt.
Gaatme voor is mijn besluyt.

Tamme Lubbert.

't Gelje Lammert, wiljet wachten,
Fy sel ick uyt mijn gedachten,
Gieten mittit schuymigh Bier.

Lammert Gysen.

Treect een Kanne drie of vier:
't Is voor Ganfen niet 'e Brouwen,
Maar voor Mans, en droge Vrouwen.
Pijpt al lustigh, heft en loft,
Stort niet; theyt al gelt 'ekost,

Belacchende Verelt.

Tamme Lubbert.

Heytme niet, hoe kenme storten?

Leeghe Vaten lyen borten;

Leege Tonnen rasen meest.

Volle Buycken sonder Geest.

Segghe-wijse Letter-weters,

Sober Drinckers, kleyne Eeters;

Doch, wy achten schaarsheyt vreck.

Elck een heyt of Pop, of Geck.

Onse Popjes zijn verlooren

Die wy hadden uyt-verkooren;

Onse Popjes zijn heen-op,

En sy geven ongs de schop.

Lammert Gijfen.

Nouw je weer begint te rallen

Vanje faalen, vanje mallen,

Dan ist tijdigh dat wy strack

Spillen steecken inde Sack.

Late wy ongs drincken staken,

En gaan soecken ongs vermaken;

Wangt de Klock is al by twien.

Tamme Lubbert.

Het is over hallif-drien.

Lammert Gijfen.

Hoe veul staat by ongs te gelden?

Tamme Lubbert.

Laat de Waart dat eens vermelden,

Of sijn Wijs, of jonge Meyt;

Lijckeliens ist wie het seydt:

An den Boom is meenigh schreefsen!

Hadde wy een Oom, of Neefsen

Die op-dockte voor ongs Lagh!

Lammert Gijfen.

'Kwou dat ick het oock eens sagh,

Bb

Wensen

Yd'le Hoofden rasen,
Volle Buycken blasen.

Dassen doet vaste leden
vergaen.

Middelmaet is te prij-
sen boden spaericheyt en
over-daet.

Elck een heeft sijn speel-
tuygh/ den eenen meer
als den anderen.

Elck een stoft op
Sijn grille-Pop.

Over-tijdt
heeft
Tijdt over.

Wie hem op Help wil
verlaten/ die rust reghen
een swacke mup/ sonder
grout-vest.

Quaet Tel,
Noyt wel.

Raes-koppen
Zijn
Dwaes-moppen.

Als yder 't sijn heeft sal
der rust inde Werelt hou-
nen wesen.

Het is noyt te vzoegh/
maer staegh te laet.

Geen
Uyren
Duyren.

Geeft gunst
Om weder-gunst.

't Is quaet scheeren daer
geen Wol is.

Die om een kleynje niet
wil bucken/ sal het groot
te swaerlyck berecken.

All: daegh wat / maecht
teynde jaers veel hoops.

Belacchende VVerelt.

Wensen is maar ydel gissen,
Rekeninghe kunnen missen.

Tamme Lubbert.
Gast, het heyt toech selden aart,
Datme rekent sonder Waart.

Lammert Gysen.
Klop dan eensjes dattet rammelt;
Waarom aldus langh ghesammelt?
Ofment gaaren doet, of noo,
Eloek het sijn, dat moet alsoo.

Baertje Waerdinne.
Wat is jouw believe Mannen?
Hebje niet als leege Kannen?
Daer is vry al meer in't Vat:
't Is noch vroeghjes, sit noch wat.

Tamme Lubbert.
Segh Waardinne, wy verlangen
Hoe veel datje felt ontfanghen;
Doet wat reën, en recht vermagh,
Laat ongs hooren jouw ghewagh.
Leeft, en laat een aar oock leven,
Leert wat nemen, leert wat geven;
Scheert niet al op eene kam
Sluyt je deur niet mit een dam
Doorje schendigh over-schatte!
Loofje mijn? foo hoor noch watte;
Dat is: Hebje Neeringh lief,
Soo weest Man en Wijs's gerief.
Rekent heus, met lichte sinnen;
Nutter isset aickwils winnen,
Als profijt die grofen groot
Komt deur veel Perijckels-noods.

Baertje

Baertje Waerdinne.

Alsjet nouw begeert te weten,
Hoe veel datje Dranck, en Eten
Selt betaelen fiet! daer staet
Drie Vaen, en een Biertje quaet;
Daer en hebje dan niet tegen.

Lammert Gijfen.

Ho! Waardinne, 'tis ter degen,
Drinckt met ons-luy eens de Fooy!
'tStaat voor Scheyers mild en mooy
Datse vriend'lijk heen schavélen,
Songder morren, songder quélen:

Mensen moeten licht me-kaar

Over twee-mael seuwe Jaar.

Toorens, Boomen, Duynen, blijven

Songder roeren, songder drijven;

Maar, de vreemde Wandelaar

Raackt, by wijlen, 'kweet niet waar.

Tamme Lubbert.

Lieffte Maat, je moet verschieten;
Ick en heb maar enckel Nietén!
Help! mijn Beursje ben ick quijt!
Help! ick knijs van dubbel-spijt.
Kond ick thans voldoen met Schelpen,
Siet! dan mocht ick mijn behelpen,
Iffer niet een dingh gelooff?

Baertje Waerdinne.

Neen! ick ben al hoorend' dooff.

Lammert Gijfen.

Baertje, kom, ick selje paye;

Ongewijfelt, dat verstaye,

Hoe wel jy maar hallif hoort!

Wie voldoet die hondt sijn woort.

B b 2

Wie

Begoerte verlangh.

Goede rekeninge houdt
geen quade intenteschap.

Alle gunstschap komt te
passe.

Mensché gemoeten mal-
kanderen meer dan de
baste Bergen.

Een Hebbe-niet
Die lijdt verdriet.

Woorden gelden nopt.

Gelt hebbe kintit waer-
digh.

Belofte eyscht volbæ-
ningh.

**Gereet Gelt dingt naeu/
en ruym te hoopen son-
der betalinge wert epn-
delijck dier gerekent.**

Ras gehaelt,
Loom betaelt.

**Wachje vooz schuldt!
Schuldt wacht niet.**

**'tWillen gaet vooz het
kunnen.**

**Doldoeningh maect
gewilligh.**

Volck, de Nacht
Maeckt verdacht.

**Wie onsehere dingen by
de hant nemen / ontglij-
pen wel seker.**

Goet spoet,
Spoedt goet?

Geen achter-deel
In voor-deel.

Belacchende VVerelt.

*Wie betaelt hoeft niet te smeken
Om te wachten Maandt, of Weken,
By die mit sijn Borgen maect
Dat hy ruym an 't sijne raect.
Och! daar isser veul die sprekent
Dat het staan wert ruym gerekent!
Lorssen smaect sommencken soet,
Manen geeft een geur as roet!
Al die niet en heyt te geven,
Lijdt een arrem slavend-leven!
't Is een Eerlijck Mens verdriet,
't Willen wel, en 't kenne niet!*

Houdt Waardin, neem dortigh stuyvers.

Waertje Waerdinne.

Ick bedanckje Hamme-kluymers;
Alst jouw lust, en weer gelieft
sulje worden noch gerieft.
Klop vry an, al waert by nachten,
Onse Meyt sal op je wachten,
Soo je ravont weerom teert,
Of ons beste Bedt begeert.

Lammert Gijfen.

Neen Moer, wy-luy zijn geen Blijvers,
Drincke-broets, noch keere-schijvers;
Alje moeyte dient gespaart;
Vat gien Palingh by de staart.
*Vreemde Reyfers zijn as Winden,
Die heur nergens vast en binden.
Vreemde Reyfers spoen heur wegh,
As ick jouw voor 't icste leggh.*

Waertje Waerdinne.

Soo! vaert wel dan, mitje beyen,
Voor-spoer wilje toch geleyen;

By aldien je keert weerom
Benje even welle-kom.

Tamme Lubbert.

Voort al, *Lammert*, mitje Klompen,
Laate wy gaan hompel-pompen,
En besien deur elcke Straat
Of daer *Soet*, of *Fijtje* staat.

Lammert Gijfen.

Macker-raatje, gaawe knapjes,
Setje stemmigh, net, en schrapjes;
Stoot niet as een Bock of Geyt,
Spreeck niet dat voor is geseyt.

Ey blijft *Fijtje*, *Soet* blijft *Soetje*,
Vrysters Vleys is *seltsem Goetje*,
Wie het temt die maectet wilt;
Dwingjet wat soo maeckjet wilt.

Tamme Lubbert.

Ey, wat is al ongs beklagen!

Lammert Gijfen.

Wy-luy gaan ongs selve jaagen!
Hielen wy het Hooft gerust,
Vyer, en Spijt waar uyt 'e bluft.

Lubbert, laate wy al gaande,
Of al bockend', of al staande,
Sien hoe dat mijn *Soetje* vaart;
Offe noch het Huys bewaart
Van heur Nichten, van heur Neven,

Die het al ten besten geven;
Dat zijn Vrienden die by noode
Geven soet goet-hartigh Broodt!
Gaauwe mit der haast daar henen.

Tamme Lubbert.

Is de tijdt niet al verschenen,

B b 3

Die

Dier oogē sien meer als
twee.

Seedig op de straet/br-
lijck in hups/voorzach-
tig in spreken is lof-wk.

Befoolje Peck,
Ghy krijght een vleck.

Die sijn selben jaeght/
moet altijd bluchten.

Straet-beslobbers zijn
geen Huys-houders.

Hulpers kentmen in te-
genspoet.

Tijdt Glijdt Wijdt.

Gaet juist hoor / alsje
sels soudt willen naer-
homen.

Het is ee' wacker Mēsch
die hoor en achter kan
sien wat hem ontmoeten
sal.

Langt d'zuplen doet Ge-
sp' verloopen.

Daerme' wat laet mach-
men't weer soecken.

Alle Baten helpen veel
Menschē veel Bate' helpe
alle Menschen.

Deught haert Vrient-
schap en Trouw.

Die Oozen leent krijght
Tongen weeron.

Men seyt :
Het is door 'tassen van-
de Honden niet datter
halven doot blijven.

Belacchende VVerelt.

Die by *Soetje* was beraemt ?
Soudt al voegen datjer quaemt ?

Lammert Gijfen,
In geval sy is gescheyen,
Laate wy dan mit ongs beyen
Heur gaan volgen op het spoor !
Siet jy after, en ick voor.
Laate wy niet lange marre,
Van hier iffet al wat varre
Daar mijn *Soetje* sit en smult,
En heur Mongt en Buyckje vult.

Tamme Lubbert.
Waar gingh jyder me' belende ?

Lammert Gijfen.
Op het hoockje van't Noord-ende,
By de Schevelinger Wegh ;
Dat gaat seker wat ick segh.

Tamme Lubbert.
'kWilje dan geselschap houwe ;
Ongse Liefd' moet niet verkouwe,
Ongse kennis is re soet ,
d' Eene vrient'schap d' ander voedt.
Mensen leve by me kander.

Lammert Gijfen.
Soo ist ! d' eene handt wast d' ander.
Alle moeyte wort verschoont
Asme deught mit deught beloont.

Tamme Lubbert.
Vrient, hier moetje van mijn hooren
Watme lefent quam te vooren,
As ick hallif sat en sliep
An een Slootje droogh en diep,
Daarmen in het Riet, en Biefen.
Hoorde keffen, jancken, briesen,

Belacchende VVerelt.

199

Al of 'tgroene ruyme Velt
Was beloope van geweld.
Kijck / het waren drie-paar Honden
Staart an staartje vast 'e bonden ;

Keffers bijten niet ,

d'Eene trock, en voelde prangh ,
d' Angder koos sijn ouwen gangh ;
En de dorde teegh an't loope ;
'tVierde Beesje dwongh het knoopen.
Doch, het vijfde hielt hem stil
Ongder 'tbeste Dier sijn wil :
Daar uyt liep ick over legghen,
Ofmer oock wat op kon seggen.

Swijgers hoortmen niet.

Beknille
Maect stille.

Aenschouwen doet ghe-
dencken.
Aenhoorē doet wenckē.

Hoe

Over-pepnsē leert ober-
sien.

Hoger maectat snoepers.

Veel beter wat te gauw,
Dan al te logg' en flauw.

Flincken
Lincken.

Die sich by 'tDēt voegt/
krijghter een byock / of
een smeer van.

Waer tweedracht is/daer
hebben de happers booz-
deel.

Een blinde Valck
Is selden Schalck.

Honden loncken.
Katten roncken.
Pauwen proncken.

Derbaerden breezen 'tge-
ne niet kan hinderen.

Quaet van aerdt
Is 'tgoet niet waerd.

Belacchende Verelt.

Hoe dat ick het meer bedocht
Hoe 'tmijn grooter in-sien brocht
In het eersten ick verfinden
Over 'tkoppel Hase-Winden,
Hoe die linckers, in't gemeen,
Snoepen Vleys, en jagen Been;
As twee Lobbens willen vichten,
Heet, en bitfich, songder swichten,
Vat terwijl de Spille-bien
'tHaghjen eer een omme-sien.
Tamme Rekels, domme Bijters,
Slechte Blaffers, losse Krijters,
Worden van soo Hooffen Flinck
'tVet ontfutselt mit een swinck.
Deuse streeck, en treck van loeren,
Kenmen op twee Vryers roeren,
Die gaan vichten om een Lief;
Schalckbeyt broet wel ongerief.
Fy! terwijls' om 'tMeysje kampen,
Krijghse Gaeuwert inde klampen;
Ey! dan staatme slecht en fiet!
Scheenen blaauw, en Strijdt om niet.
Op het jollen vande Bracken
Liet ick me' de sinnen sacken;
Wangt heur eygen aards-bedrijff
Is onrustigh vol gekijff,
As beverfde lieve Haasjes
Op heur Legers, inde graasjes
Tijgen op de snelle vlucht!
Bloo gemoedt vreesst quaet gerucht.
Sulcken aart van Mans en Vrouwen
Vindtmen veul die twisten Brouwen,
En mis-gunnen datter rust
Blijven mach in ongsse Kust.

Vreemde

Vreemde Luydjes, die mit eeren
Ste en, en Durpen rijk vermeen,
Worden mit de bracke Twist
Van mekaar as Touw gesplift.
Snappers, die een aar benyen,
Hoe ken yemant die noch lyen ?
Kijvers, die het harte pijn
As de Son in't water schijnt.
Iffer wijsheyt in te preken,
Laatset in heur Mouwtje steken,
Dat ick heur-luy mit een Quack
Wil gelijcken byden Brack :
Van den Vijfden, van den Sesten,
Is nouw mijn gevoelen 'tbeste ;
Overmits ick voor me sagh
Wat Een-willigh al vermagh:
Deuse Huys-bewaarders kicken,
Noch en knorden , noch en pricken
Noyt me kaar eens in het vel.
Daer de Vree weunt gaetet wel.
Deuse Lobbens, trouwe Dieren,
Toonde rechte goe menieren,
Wou den eenen ginds en weer,
D'ander nam de selve keer.
Ick, in sulck een over-mercken,
Liet mijn Sinnen vorder wercken
Op het binden, op het staan ;
Nae mijn docht, het moest soo gaan :
Dit bevond' ick best te wesen ;
Ist by niemant noyt e lesen,
Soo ken 'tvreemt Beduydsel thans
An de plicht van Wijs, en Mans
Op een duyts zijn voor gedrogen ;
Schijn van Waarheyt lijkt geen Logen.

Cc

Dit

Lijdt Spijt.

De Son mach wel in't
water schijnen,
Al sou het ooge daer van
pijnen.

Quackjes leeren oock by
wijlen Aeden vatten.

Eendrachtigh
Is machtigh.

Alwaer de Wyde huys-
houd/ daer woont Gods
Zegen mede.

Plichten Aichten.

Beduydigh
Maeckt luydigh.

De klare Stralen van de
supbere Waarheyt ober-
tuygen datter geen misti-
ge logen-dompē de schijn
verhinderen.

By Beeltenissen doetinē
best verstaen aen de on-
vernustige.

Men seydt:
Goet Hondg / quaet
kats.

Een lustigh Paerdt
Is prijfens waerdt.

Veel te voldoenigh met
woorden / vol-doet selden
met werken.

Verdzaegt u eygen selbē.

Verwint' dijn innigh ge-
moedt.

'tZijn al gheen Esels die
Esels hieten.

Wat seldsaem was
Dat komt te pas.

Halfen half is so goet als
heel geseyt.

Belacchende VVerelt.

Dit, segh ickje, wijst soo klaar,
Oft by ongs voor oogen waar.

Lammert Gijfen.

Houw! je Prater, wat selt worde?

Stutje Tongh; je loopt tevorde:

Lijckje Mensen by een Beest?

Falikant speelt thans je Geest.

Benje dan soo hongdigh Maatje,

Vier-voet eens, en roerje gaatje,

As een mager Hase-wint

Die het wilde Vee verslint.

Of, indien je trots kent draven

Lijck de Paarden vande Graven,

Schoortmen opje Regge dan,

Dat ick scharlingh sitte kan;

O! dan benne wy een Paartje,

Iuyst, gelijkje seyde, Vaartje.

Ick sel Huyffó speulen, houw!

Sonder Zaal, of Toom, of Touw;

'Ksel op-sitte lijck een Snyer,

Kruyffelingh, de knyen wyer,

Bey de voeten van mekaar;

Dat's een vondt, oock *Lubbert Vaar*?

Noch een Deuntje selje hooren;

Lubbert hadje lange Ooren,

Ofoock sels een Esel waert

Mit een smalle slinger-Staart:

Hoe souw ick jou Flabbers nijpen,

Of je Staart van after grijpen;

Soo waar mijn jou vale-Ruygh

Touw, en Toom, en Saal, en Tuygh.

Samme *Lubbert*.

Hoe besuckte beestigh malje!

As een hallif droncken kalje;

'kWeet

Belacchende Verelt.

'kWeet niet watje mitme doet?

Lammert Gijzen.

Wt goe grondt ist mallen goet.

Maatje, 'tzijn Gelijkkenissen,
En maar Schootjes om te missen;
Souje seggen dat ick jou
Beest wil hieten? 'twaar een grouw!
Toonje toch niet onverlaten,
Dat ick tussen 'tHonde-Praten
Deuse Re'en hier onder brengh;
Vryers kallen om 'tverlengh.

Tamme Lubbert.

Laete wy al stijff-an hijgend',
Sommels luydbaar, sommels swijgend'
Dringen lijk een Ram, of Koc,
Naeje lieve leetste toe.
Weest gedachtigh op de Prangen
Van de stille Honde-gangen,
Daar ick leest ten goeden wou
Duyen op en Man en Vrou.
Op een Tijdt sey eens mijn Besje
Van het Hyelijck al dit resje:
En sprack wijs, en wijdt, en breedt,
Wat al Liefde, wat al leet
In gepaarde Huys-gesinnen
Zijn te speuren, en te vinnen;
Oudt Moer, sey al: *Ionckheyt trouwt*
Dattet naemaels niet en rouwt.

Lammert Gijzen.

Oft den eenen rouwt, en hindert,
Daerom wortet niet vermindert.
Gaetet sommels d'eene quaat,
D'ander prijsen d'Echten-Staat.

C c 2

Moet

203

Gelijkkenissen beduyden
het gene dat niet af-ghe-
beest is.

Beesten moeten Beesten
blijven.

Ey! machme kallen
Om niet met allen?

Dringers
zijn
Wringers.

Den Houwlijckē Staet
heeft veel in / en gheeft
veel upt.

Oudt Vleys maerkt goe-
de Soppen in het hoochē

Jonckheyt: siet toe met
open oogen.

Niemant hincet van an-
der-mans hinder.

Hongers-noodt
Soeckt wat Broodt,

Winnende handen zjn
milde.

Staegh in voorspoet
Maect luffigh foet.

Of tlacht, of krijt,
'tHeeft al sijn Tijdt.

'tHoutweljck heeft eenen
grooten sleep en gevolg:
als Lust/Dwag/Hoop/
Vrees/Gheluck/Onge-
luck/Arbeydt/Sorghen/
Bljschap/Droefheyt/en
Gesontheyt/en Dieckte/
ende meer by loopende
Bekommeringen.

De handt moet uyt de
mouw,
Al vreesje voorde kouw.

Prijs Wijs.
Een Wijsen maectster
veel.
Een Sot broedter meer.

Gewoonte maect har-
de voeten,

Belacchende Verelt.

Moet d'een, mit veul weren, haken,
Van 'teen Broot tot d'ander raken,
En staagh roeyen tegen Ty,
Inde Vloedt van Sorgery?
Daar en tegen zijnder Pären
Die voor-windigh winnigh varen;
Wat heur handt, en voeten doen,
't Wilder lucken, 'twilder spoen.

'tIde gangh van deul Warelt;
D'een is foey, en d' aar beparelt,
Heyt den eenen vet, en groot,
Weer een ander sit in Noodt.

Souwen schamel Knechts, of Meysjes,
Soo veer dencken elcke reysjes?

Dat soo veul ontallijck quaat
Inde sleep van 'tHylijck gaat?

Hey! sen trouwde noyt heur leven;
Hoor, daar staet al vast beschreven:

Schijp de Schepper oyt wel mondt
Die gien Broot, noch Decksel vondt?

Tamme Lubbert.

Hey! de Gansen, Koey', en Osje,
Segge Leuyers krijgen 'tKosje;
Maar wat doense? *Lammert*, hoor:
Bocken sy daar oock niet voor?

Lammert Ghsen.

Al te wijs voor ons te ichalle,
Lubbert, laetje pleyte valle;
Onse Reys loopt op een ende.
Al te langh maect qua gewens'.

Tamme Lubbert.

Hier mé wille wy gaan korte.

Lammert Ghsen.

Steek een Stock in't Wieltjes sporten;

Ick

Ick wordt as een' kweet niet hoe,

Tamme Lubbert.

'kHoor wel, vriendschop wordje moe.

Segh ick recht! je slacht de Honden,

Die of-keerigh zijn bevonden

Van mekaar. Nochtans, *soo dient*

Gunst om Gunst, en Vrient om Vrient.

Hoeken een behoefstigh Mensje

Woelen nae sijn wil en wensje?

'kSegje dat, en blijver by :

Numment is van prangen vry ;

Keyser, Koninck, Prins. of Graven,

Heeren, die ter jagt gaan draven,

Wijse-weet-als, Groot van Daadt,

Koop-man, Burger, Schippers-Maat,

Lande-bouwers, Kreupel, Blinden,

Voorts, wat Luy daar zijn te vinden ,

Hangen an malkaar geknocht,

As een Kettingh is gewrocht.

Lammert Gijfen.

Iae ! wat hoor ick vanje Tonge !

Worden Voogden oock bedwongen?

'kDenck wel neen ; want groote Macht

Straalt meest boven laagheyds kracht.

Tamme Lubbert.

'tVoegt wel datmen hoort te duycken,

En sijn Deur of Venster luycken,

Affer onweer, hardt gerucht,

Buyen-buldert uyt de lucht.

Nochtans vindmen warre-geesten,

Die ick lijcke by de Beeften ;

Daarjet duydsel ruym of weet,

Op een prickje, langh en breedt,

Die het gaaren hortigh sagen.

Et 3

Lam.

Geen bzeugt / of vziend-
schap wert bestandigh.

Niemant reKent yet ge-
wis;

Want het sijn te wanc-
kel is.

Betaelt goedt doen met
wel-daedt.

Achtbare / ende Grootel/
met klepne gevoelen de
prangen van Behoefstigh-
heyt op dese Werelt.

Een Groot Man heeft
voordeel / want hy siet
over veel klepne Luyde.

Vast wast.'

Loffe lossen.

'tHet moet boven d'ghē.

Vet let,

Vet smet,

Vet let,

Vet plet.

Duyckt of Luyckt !

Maal-Geesten

Quaal-Beeften.

Kaerhelaers zijn gheen
Verheters.

Vroom moet blijcken,
Loom moet wijcken.

Vriëtschap smaekt soet,
In tegenpoet.

Ondanck
Gaet manck.

Dubbel mondigh,
Dubbel grondigh.

Dubbel aerdigh,
Dubbel-waerdigh.

Danekbaerhepdt is de
rechte loon voor behulpsaemhept.

Schickel van die quaedt
voorzgoet betalen.

Herte goet/ al goet.

Geen vaster Bandt als
Liefde.

Wie te goet is om dieft-
baer te zyn/ is nergkens
mit toe als voor syn selve

Belacchende VVerelt.

Lammert Giffen.

Swijgh een lutje, 'kmoetje vragen:
Of je mijn daar oock voor gist,
Die mé tegen 'tMaantje pist?
'Tsel tot gien verwijtingh dienen,
Heb ick flus niet moete lienen
An jou *Lubbert*, Geld, en Handt,
Asje waert in noodt en schandt?
Liep ick doe wel vanje stuyven,
Doenje by de Fieltjes kluyven
Laegt bekrosen, en bedreect,
En bejammert en begeect?

Tanne Lubbert.

Dubbel Vrient! drie-dubbel waardigh!
En vier-dubbel gaauw, en aardigh,
Oock vijf-dubbel over-soet,
Ses en feuve-dubbel goet,
Acht-mael-dubbel voor mijn Stryer,
Negen-dubbel Mede-Lyer,
Tien-maal over dubbel-danck
Geef ick jou mijn leven lanck!

Lammert Giffen.

Danckbaar Luydjes zijn te prijsen.
'Tis een dubbel groot af-grijsen;
Die voor goet vergelden quaat,
En voor gunst betalen haat.

Tanne Lubbert.

Kon ick thans een Kabel vinden,
'kSou mijn selven an jou binden;
Of ick sou (looft wat ick segh)
Jou wel schofen op men regh;
Wat me liefst dat moet me dregen,
Wat me liefst sal lichjes wegen,

Wat

Watme liefdt daar lijden van,
Watme liefdt gaat in en an.

Lammert Gijfen.

Wel mit Re'en zijn't Liefde-wercken,
Asment voor de vuyft kan mercken.

Wie daar minft van pocht en blaast
Komtet meest wel alder-naest.

Tamme Lubbert.

Ick wil voorje staan, en tuygen,
Voorje rechten, voorje buygen,
Voorje knielen, voorje gaan,
Voorje sitten, voorje staan,
Voorje loopen, voorje beyen,
Voorje lacchen, voorje schreyen,
Voorje geven Soet een Soen,
Voorje slijten Tijd, en Schoen.

Lammert Gijfen.

Soen, en Schoentjes moette sparen,
'kSel het vuyltjen oock wel klaren.

Vrienden-hulp is nut en goet,
Maar, 'tis best die 'tselver doet.

Tamme Lubbert.

Wilje selver alle Packen
Opje Schoften late sacken?
Och! soo mochtje wel een Schuyt
Schooren after op jou buyt,
En die la'en, van daagh tot morgen,
Tot het boord-vol Hoop en Sorgen,
Dat de Ballast, mit de Vracht
Jou op 'tbeste wel versmacht.

Mensen zijn geen Esel-dieren.

Mensen-vleysje moetme vyeren.

Mensen zijn: Gaauw, Starck, en Teer.

Mens is aller Beesten Heer.

Lam-

Daden getuygen.

Dooz een ander als booz
sijn selben behooptmen te
zijn.

Moedvaerdigheyt
is
Soetvaerdigheyt.

Stout gesproken is half
gevochten.

Datmen selfs doen kan
daer behoefmen gheen
ander toe te roeyen.

Niet beter als den Eege-
naer selfs.

Die te swaere Paken
draegt moet krom gaen.

Ghy Heer, of Knecht,
Gaet altijd recht.

Yder in sijn dagen
Moet de Sorgen dragē.

Teere Menschen zijn
sterck in Verstandt / en
groot van Weltpdt; doch
gantseh gezeckelijck.

't Menschen Leven is vā
teerste tot het leste

Onbehulpighlyck.

Onderdanighlyck.

Teel-suchtighlyck.

Reerstighlyck.

Irachtighlyck.

Af-keerighlyck.

Gierighlyck.

Aozselfick.

Gebzeckelijck.

Ellendiglyck.

Sterffelijck!

Belacchende Verelt.

Lammert, hoor noch eens wat klappens;
Praatjes dienen by wat stappen;

Onlangs seyde een Iuffers Sus
Op een Mens sijn leven dus:

As een Kindje wordt geboren

Sonder hellip, 'tgaat verloren!

Groeytet tot sijn Thiende Jaar,

'tBeurt noyt sonder groot gevaar.

Heytet twiemaal Thien betreden,

'tWordt van Liefde en Nijdt bestreden,

En wanneer het Dortigh tels,

Soo ist Man, of Wif in 't Velt.

Mit de Veertigh, ist vol krachten,

Inde Le'en, of in Gedachten,

Maar, als 't Vijftigh moet begaan,

Dan ruymt Geylhoeyt van de Baan.

Als 't tot 'tSestigh is gekomen,

Leefme karigh, en vol schromen!

'tSeuventigh noch lager daalt,

'tHooft wort wijs, het mordt, en maalt!

Wanneer Tachtigh is verschenen,

Loopmen krocche, bocke, stenen.

'tNegentigh maackte sieck en maff,

Half in Hemel, half in 't Graff!

Onder Hondert, meest is 't Leven

Lijck een Wolck en Damp verdreven!

Wat Tijd brengt in 't Leven voort

Wort deur felle Doodt verstoort.

Tijdt verthoont hen Oudt, en leugdigh,

Tijdt is somwijl droef, en vreugdigh,

Tijdt is meer as groote Schat,

Tijdt is niet, en Tijdt is wat.

Doodt, ach! kan het Al verutelen!

Doodt verdeelt de Lijve en Zielen!

Doodt

Belacchende VVerelt.

*Doodt ſcheydt Vriendt, en Wijs, en Man,
Doodt en houdt hem nergens van.*

Lammert Gijsen.

Sluytje Mongt van Doodt, en Tyen,
Laat die Spreuck van Iuffers glyen.

Wie te vroegh is al te wijs

Wordt te vroegh verknijft en grijs.

'kWeet niet hoe't jou harſens vatte!

Tamme Lubbert.

Sobus Maat, ey! wel hoe? watte?

Meenje dat ick niet een Beet

Van geſlepe Saken weet?

Lammert Gijsen.

Praatje thans van 'noodigh Slijpen?

Laat ongs dan beginsel grijpen

Om te ſpiſſen, ſonder ſpot,

Nou en dan het *AL TE BOT!*

Botte Knoeten ſelde meten

Wat by Snegers ſtaat te weten.

Botte Sloncken niet en ſien

Wat nae'tvoor-maal ſel geſchiens.

Tamme Lubbert.

Laat ongs buyten 'tBinnen ſoecken

In het ruym, en uyt de hoecken,

Of daar niet een Slijpers-Gaſt

Ergens op het *Botten* paſt.

Lammert Gijsen.

Gaauwe buyten om een luchje,

In de Kluyten, an een Kluchje,

Ruym ten eynde van 'tNoord-endt,

Daar geen Huysen ſtaan ontrent:

Om ongs Schinckels wat te roeren,

En te waggel-wiggel-ſchoeren,

Tot wy meugen alle-bey

Steedtje vinden op een Wey!

D d

Tam.

Doodt ontbloomt!
Doodt maect noodt!
Doodt om-ſtoot!
Doodt ontgroot!

Wat bzoegh rijpt / wil
haest rotten.

Weetje wat / 't ſal te pas
komen.

Wie geen verſtant heeft
van't Eper-eten / die ſal
den Baert of hale kinne
beſlabben.

Te rupin maect be-
klemt.

Benaentheydt ſoect
rupinte.

Lucht maect luchtigh.

Een logge Romp
Schijnt laff en plomp.

Een over-laeden Lijff
maecht een licht Hoofst.

Die wat in't Oper ver-
lozen heeft/ die moet het
inde Wiffen weder soekē.

Doos upt sien.

Alle-mans knecht
Dat is te slecht.

Die gheen Ken-sloot wil
lijden / moet upt de woel
blijven.

Belacchende VVerelt.

Tamme Lubbert.

Wt de weegh; en gaatje wegen,
Asje wilt je selve dregen;
Denckt: een leegh en vadsigh Lijff
Swaayt somwijl te swaar en stijff.

Lammert Gijfen.

Lappe-sleept eens, sonder doolen,
Over geuns-zy van de Moolen:
Niet te véer, en niet te by,
Om in't wildt te woelen vry;
As de Haagsche binne-Gasten
Thans heur selven over-lasten,
Dat de Sinnen worde stomp,
En op alle dingen plomp.

Alfoo by gelegentheynt een af-ghesloofde ledighe
BOTTE SLYPER, buyten de vermakelijke
Haeghsche Vesten, sich in eenfaemheyt be-
vindende, (om te rustē van 'twettelijck Werck)
heeft even-wel willen sijn noodigē Dienst aen-
melden met dese blijkende, leerfame scharp-
Reden, aerdigh nae de waerde ghevoegt, met
konstig gedraey, op ROND IN, ROND
WT.

BOTTE SLYPERS Aen-spraecke.

Wie niet veel en kan verletten,
Voegē sich tot mijne Wetten;
Want ick leeff voor al de Lien,
Als ickyder willigh dien.

Tamme Lubbert.

Baasje, mitje Steen en waghē,
Waarom vindje thans behagen
Van de kroel, en uyt de Luy,
Hier dus eenigh mit gekruy.

Belacchende Verelt.

211

Is nou buyte meer te winnen?
Soecktet *H A E G J E* dan van binnen:

*Winst en Neeringh gaat in swangh
By de Mensen inden drangh.*

Botte Slijper.

Komt de voorspoet door't verdringen?
Dat zijn nochtans losse dingen!

Meenigh Man, ick segje dit,
Krijgt veel hoops terwijl hy sit,
*'Tis vergeefs vroegh op geresen
Als het tot geen baet ken wesen s
'Tras geloop en vordert niet
Als 't Geluck noyt gunste biedt.*

Lammert Gijzen.

Mit ongs sel 't Gewin nou komen;
Rijcke Gunst diends waar genomen

*Achtmen nimmer gien Geluck,
Dan verwachtmen neer-gedruck.*

Botte Slijper.

Ick ben Meester van de Stricken,
Door het krom en recht beschicken:

Denckt, ick ben veel Baafen Knecht,
Oock ten besten, oock te slecht:

Ick ben Voogdt, en lijd' gebieden,
En laat rond-om recht geschieden,
Ick vermagh gantsch droogh en nat,
Als het Plompe wert gevat:

Ick ontset de opper-leden
Nae mijn onder vaste treden;

Ick kan spitsen *Veel te Bot,*
Dat soo meenigh dingh verbrot!

Tamme Lubbert.

Veul te Bot kan selde soeken.

In de smodderingh's
smeesel.

Waer 't Geluck moet
plaets kiesien / daer is 't
niet upt te houden.

Veel Lopers zijn Wints
klikevers.

Past daer op:
Als 't regent moetmen
sijn Tobben upt-setten.

Vat nae Wat.

Beter een klepne Mees-
ter / als een groote
Dienst-knecht.

Na de Saeck wil draeyē
Moetmē sich dā swaeyē.

Narren wijs te maken
Dat zijn groote faken.

Al te ſcharp is ſteek-achtigh.

Soo men ſey :
Hey ! ey Key bey
Om help-Gebreack ;
Dan miſje Geck.

Leelijck ſonder pijn,
Dat is groff en fijn.

De Ooghen zijn de Ver-
ſiers van t Hart.

Achter-deel komt Woor-
deel te baet / als het mis-
val plaets grijpt.

Doen en ſegghen ſcheelt
wat.

Belacchende VVerelt.

Wotte Slijper.

Slechte Maats, je lweeft op jocken ;
Doch, wie niet van 'tſpitsen weet
Achtmen ſeker niet een beet.
Is men niet deur-heen gellepen
Om te vatten alle Grepen,
Maets, ick ſegh, die wort verdraeyt,
En oock Ooren an genaeyt,
Daar de Snegers mé ſtaen grijpen,
Om te fleuren an het ſlijpen,
Tot de Leuter-Key verſlijt.

Lammert Gijſen.

'tSchijnt dan juyſt de Key benijdt.
Wilje loffen al de Keyen ?
Koen, dan laat ick Lubbert leyen,
En gaan brengen an den draey.

Tamme Lubbert.

Moetjet doen, ſoo doetet fraey !

Lammert Gijſen.

Wil ick deurje Biene kijcken ?
Laatje voor-Lijff over-wijcken,
Houw mijn ſtijv' en platte Regh
Voor je Buyckjen, as een Bregh
Schoor je Romp al op de Wagen,
Effen juyſt na wel-behagen ;
Hangtje Borsje wat te ſwaar,
Segh dan : Lammert, treck wat naar.
Ick ſel mijn op 't Wiel begeven,
Om je Bienen mooy te weven :
Of beletten 'twoeft-gewoel
Van 'tgeſpartel, en 'tgedroel.

Wotte Slijper.

Is u Praet gelijck u meenen ?
Soo wil ick mijn ſelven leenen,

Belacchende Werelt.

213

Om te vatten vast een Mop
By de lellen van sijn Kop.
Huysso! hijs! peur-op ghy Plugge,
Laetje schaven an de Rugge;
Schickt u selven na de laeck,
of ghy blijft een Botte-kaeck.
By aldien ick u mach douwen,
[Datje sult voor kneeden grouwen]
Dan soo wordje wonder wijs:
En ick wacht een Slijpers Prijs
Voor al 'tnutt' en dienstigh slooven,
En het domme Bot-ontgrouwen.
*Vuyle Dingen maectmen schoons
Om 'tgerieff, en om de loon.*

Tamme Lubbert.
Krommen Draeyer, wend al soetjes:
Voegdje Hangden nae je Voetjes,
Schuyrd me vel en vleys niet deur,
Dat mijn Hoofst-scheel krijgt eē schein!
'tSou men an de Harffens raacken!
Och! de Keyen fouwen kraacken!
Daarom, let doch op het Stick,
En verpoost een ooggen-blick:
Soo kan ick mijn wangen keeren
Nae den eysch, en jou begeeren.
*Datmen niet van passe doet
Wordt, jaedickmael, heel ongoer.*

Botte Slijper.
Op het griipen sal ick letten,
En ontsien veel harde Smetten,
Wend' ick nu de Steen te groff,
Roep dan: Houw! ick wilder off.
Laetme jou niet rasjes wijcken,
Roep de Lien die staen en kijcken

Wat te hoogh/ ofte vast/
of te diep is/dat moetme
late blihen.

Men brengt geen schoone
Sacken ter Meulen.

Deel handen lichtē swaer
werck.

Al soetjes woelen/ so kan
het dypzen.

Even als men't griipt/
so heeftmen veel dingen
die de Griipers booz de
bocht komen.

**Preemde Sogen dwijn-
gen.**

Het is maer loofe wee-
doms-schijn
Die spiegelt aen een an-
ders pijn.

**Die wist wat daer e'eten
waer / men soude de tan-
den wecten.**

**Onaet Gesicht
Haetmen licht.**

**Wijl. Murten hebben
wat te vegen.**

**Onberstant is vzeegach-
righ.**

**Een grage Schaer
Treckt happigh naer.**

Belacchende Verelt.

Hier ontrent om 'twonder doen :
Elck een sal hem haestigh spoen
Om u van de Sleet te rocken ;
Want ick sie een jonge Mocke,
Met een Ionckheer mooy gepluynt,
Die al 'tdrollig-dom beluynt ;
En oock gins-aen noch twee Vrouwen,
Die haer bijster grilligh houwen :
Naer ick pinck-oogh, deur mijn Brill,
Staet haer heel gestel niet stil.

Tamme Lubbert.

Meefters-Baasje, laat nou blijven,
Of mijn Dregert sel thans kijven :

Botte Slijper.

Stekt hy wat te veel gelaets,
Hy magh liggen in u plaets.

Lammert Gissen.

Aan 'tgesicht heb ick genoeghen.
Laat gevoegh een reys ontvoegen.
Foey ! jou Vochr, en 't Wage-Rat,
Maackt mijn onder-vleysje mat.
Wilje noch wat muyle-knillen ?
Gaat dan jonge Koppen stillen ;
Wangt hier staat een slechte Frick :
Leendt dien *Leendert* mitsen Klick.
of dien Vreeser, heel bewogen,
Op sijn knietjes neer 'e bogen ;
Die oock juyft een lange wijl
Mit sen Besjes ouwe Bijl,
En heur snippend' diefle schaartje,
By de Beytels van sijn Vaartje,
'tHacke-Mesje van sijn Moer,
Heyt gewurpen op de Vloer :

Om

Belacchende VVerelt.

215

Om sijn Aansicht vijs te schicken,
Tot belacchen, tot beschricken;
As hy nieuwich heyt 'e sien
Scharpen door een botte *Stien*.

Goede ghereetschap is
halfwerck.

Botte Sluiper.

Maets, ick kan dy niet verschoonen:
Mooye moeyte moet me loonen,
Alsmen woelt, en niet en wint,
Dat maeckt lijdigh ongesint.
Is u Tijdt oock niet verstreken?
Laet by u zijn aen-gekcken
Hoe ick *Stael*, en *Yser-tuygh*,
Geve glans, en *buyl-om-buygh*.

Arbeidt is Loon waer-
digh.

Noch ist beter verloozen
Arbeidt ghebaen, dan in
ledigheyt sich te verlieſe.

Rust roest.

D d 4

Hebje

Beter een Spreentuge-
plockt dan leegh geloope.

Die met Swabel-storke
en Palinghs-bellen om-
loopen/ doen al wat vooz
de Kost: doch / wie met
singen voozt kan raken/
wintet met de Mondt.

Deugt jeugt,
Heugt Vreugt.

Om Eer
En meer.

Belacchende VVerelt.

Hebje Sinnen, sonder stooren,
Dan soo laet ick aen u hooren
Kisse-kerse dat het speet
Als ick vlijtigh swaey en sweet,
En met vreugde moet besingen
Soo ick sit, en schijn te springen
Wilmen 'tweten, kort of langh;
Yder let op mijn gefangh,
En het geen ick by de Reden
Tot vermaken maeck by treden.
Soeckje lust, en vindje vreugt :
Past dat ghy de Slijper heugt

Met dese volgende

SLYP-REGELS,

op de Sangh-Wijse

van

Arent Pieter Gijssen, en Meeuwis, laap, en Leen.

Wachtje dan:

Ghy Domme, Siet omme;
Wilt Kromme voor-komme
van den

Botte Slijper!

*Wie leeren kan, en niet en wil,
Die buyge sich voor Slijpers-Knif.*

lijckers:

SLYP! Ick geve Scharen, en Messen nieu-
we Snee,
En botte rommeling, en ander tuygje mee,
Terwijl ick bock en tree, hee-ee!
Het is begoft om Eer, en Kost,
Met soet-genoegde Vree.

Siet

Belacchende VVerelt.

hoozt

Siet, mijn opper-leden gaen neder na de Steen,
Hier is 't al in roeren, wanneer ick drille-been
Met recht of sliicker Scheen, he een!

Ick passe fraey op dit gedraey
Wat meer als 't in 't gemeen.

hier

Staet een lutje ruympjes, of dringt een lutje by,
Wie niet heeft te wetten, moet schuyven om eē zy,
Ick forge maer voor my, hy y!

'Tis haest gereet als 't water speet:
In winste word' ick bly.

dat

Roepen mijn de Iuffers die wachten na gerieff,
Soo sy gunst beminnen, dat is my waerd' en lieff,
O! 'tis geen hart-geklieff, hie ieff!

Ick neem en geeff, soo langh ick leef;
En noyt ben ick een Dieff.

goedt

Wortet goetje snijdig terwijl de Steen verslijt,
En hobbelt, en tobbelt, en kletft, en kirft, en krijt,
Schier dat de Wagen splijt, hy yt!

Weest mildt aen mijn, in daedt en schijn,
Dan blijff ick sonder spijt.

rondt

Teer en aerdig volkje, Borduyfsters vā het fraey,
Breydsters, swacke Stijffsters, en Naeysters naet-
Met Spelde-wercksters swaey, ha ay! [gedraey,
Die help ick staegh al even graegh:
'tSchijnt dat ick roeft of maey.

met

Wilder noch wat schorten juyft aen sommencke
Schaer,

Seg dā diēftig Meester: ey! kom eens weder naer,
Maeck noch een reysje klaer, ha aer!

Krijgh ick dan meer in 't komen weer,
Soo valt geen keeren swaer.

reden

Gae ick vorder soeckē, dan vind' ick in gedrang,
Nevens foete Vrouwen, oock menig Lijme-stang,
Die voelen Redens-prangh, ha angh!

E e

„ On-

217

*De vrome Slaven
Bekome Garven.*

*Baet-winnen
Laet binnē.*

Goet Recht soet hecht.

Wat mildt, mat Wildt.

Staegh an braif kan.

Bereck gebreck.

Reden kleden.

Belacchende VVerelt.

Onweetigh Sot, die hiermen Bot
Staegh in gemeene gangh.

wijst /

Wijse Advocaten vol deftighe boogh vernuft !
Spitfe Procureuren, die nimmer staen verluft,
Als yemant wert verbluft, hu uft !

Die laten mijn een Dienaer zijn,
Al ben ick wat vernuft;

en

Geleerde Doctoren, en die Apthekery
In't Vijfels klingelingh door-mengen als een Bry :
'tLijckt vjse Brouwery, by ry..

Een goet Drogist my niet en mist
Wanneer ick kom voor-by.

wett' /

Loffelijcke Geesten, die sweven wonder Hoogh,
Poëtelijcke Schilders, en Platen-snijders Oogh,
Die houden my niet droogh, ho oogh !

Beelt-houwers Kunst krijgt oock veel gunst,
Als ick my vlijtigh poogh..

om

Redelijcke Setters, en Druickers wel vermaert,
Fraye Boecke-binders, vergulders goet van aert,
Daer heb ick voor bewaert, ha aert.

Dees swacke Leen, en harde Steen,
Die my het vuytje klaert.

te

Grage Alchemisters, in Arremoede Rijck !
Ongeruste Wroeters, die nemen licht de wijck,
Als ick niet om en kijck. hy yck !

Maer Gout-Smits sien my wel misfchien,
Soo haest ick 't Tnygjen strijck.

weten

Nevens Konstenaren, gerieff ick Ambachts-lien;
Stercke Timmer-luyde, die 'rwercken niet ontylie,
Als Loonders hun gebien, hie ien.

Schrijn-werckers Schaef gaet recht en braef,
Terwijl ick willigh dien.

wat

Bonte plotse Pelfers, en Wevers op 'tGetouw,
Vette Schoene-makers, en Koockers inde Schouw,
Dienst-Maegden by heur Vrou, ho ou..

*Wijfen
Prijsen.*

*Wis-leersaem
Is eersaem.*

*Kunst-bereckers
Gunst-betreckers.*

*Sinne-Ploegers.
Reden-voegers.*

*Varre Giffers
Marre-miffers.*

*Heel Stercken.
Veel wercken.*

*Vette Basen
Schrale asen.*

Belacchende Verelt.

Gaeu Baes, rapp Knecht, die willen recht,
Iuyft als ick wenschen souw.

plomp

Fijn en Grove Smeders, Scheeps-kalle-fateraers,
Kloecke Duyge-kuypers, en fickse Metselaers,
Die 's Winters leven schaers, ha aers.

Och! weynigh Spijs, en Sneeuw, en Ys,
Doft droevigh by de Kaers,

han

Vrome kloeke Gastē, Droogfcheerders inde Wol,
Snijders nae de Snuffjes, net, schrael, en feldē vol;
Maer, Tappers krul, en hol, ho ol.

Vergeten mijn by dranck van Wijn,
Al giel ick lijk een Dol.

aerbigh

Reyne Handelaren, die mijn oock zijn gewendt,
Lijden schaed' om 't baten, en mangelen ten endt,
Gelijck het is bekendt, he endt.

Men lorft, en luypt, en onder-kruypt,
Tot Schenders zijn geschent.

spits

Veylsters van de Vissen, nors, slijmig, koel, en heet,
Maffers vande Ploegē, en Maeyers klam besweet,
Die maken mijn gereedt, hee eet.

Geeft Rom-krom-flom een Sneetjen om
Dat is my lijdigh leet!

maken

Vryers op 't gefrosen, en Vrijsters op het landt,
Die kom ick aen-brengē wat Schaetsen inde hant,
Geslepen scharp van rant, ha ant.

Men treckt, en kalt, men schrickt, en valt,
Schier bloot in kouw en schant.

tot

Kon mijn Steē-Gesteente thās slijpe wōder klaer,
Of wat nutte Brillen voor menigh Beste-vaer,
Die tellen tseftigh jaer, ha aer,

Dan smeet ick ras, in slick, of as,
Stracks menigh Dieffē Schaer!

eterfel

Schier ben ick ten eynde van alle mijn begin,
Wie 't Geweet dan weten, die weten nu mijn sin;
Noyt heb ick veynsen in, hi in.

*Goede Kloecken
Moede soecken.*

*Schralen
Dalen.*

*Reynl-vodders
Bedodders.*

*Twisters.
Quisters.*

*Mallen
Vallen.*

*Groff, en Fijn.
Elck by 't sijn.*

*Aerdigh waten
Dwijnt vergeten.*

Al-om mal-dom.

*Hofs-Loff,
Lofs-Hoff.*

*Die wat seyt voor 't ghe-
meene beste / moetmen
voor geenen quaet-lyze-
ker achten.*

*Her kael, en bondt
Gaet stadigh rondt.*

Belacchende Werelt.

Befcharpmen Geest met Reden meest
'tIs om goed-lofs-gewin.

hoop

Gy dan, Bott' en Dommē, laet-dunckig altesaem
Trantelt na de Wagen, dan vat ick u bequaem
By 'tgeen' ick niet en schaem, ha aem!
Soo kenje doen Verstant uyt-broen,
Ter eeren van dijn Naem.

Verstandt.

Oud' en Longe Luyden, ick neme nu verloff;
Benje fraey door-slepē gaet wappert dā na't Hoff,
Laet Sloovers by het groff, ho off!
En Boers-Geilacht by lompe kracht,
Blijff wel: ick scheyder off,

EN

VAT dāt VATT'.

Nu wil ick my gaen bereyden,
Om terstont hier af te scheyden;
Dies soo moet ick, voor besluyt,
Brenge noch wat seggens uyt:

*Om eenige Sinne-Koppen hier achter
op te scherpen/*

TOT

Soet Voordeel om Goet Oordeel.

Veel doens maect hoop-werck.

plat uyt gesept:

De Ronde Belacchende Werelt is een Slijp-Steen,
voor de gene die oorfaeck hebben om deselve
beschreyelijck te be-omme-komen;

datjet weet:

Somtijts maectse fijn en ront,
Somtijts maectse spits en bont,
Somtijts maectse dof en bot,
Somtijts maectse vijs en sot!
Somtijts maectse steegh en straf!
Somtijts maectse dwec en laf!

Men

Belacchende Werelt.

Menschen:

De Werelt is yder even nae, maer niet even nut.

De Werelt is eē Vyr-werk dat met groot
en kleyne Raders keer-weer speelt.

*De Werelt kan de Menschen slijten,
Siet! dan met lacchen, dan met kryten.*

De Werelt ghelijckt een Meel-Sack; hoemen die
meer douwt en klopt, hoe datse milder uyt-geeft.

Rond heeft Onder en Boven/
Boven en Onder heeft Rondt.

Al-om om Al.

Alle Morgen-stont isser een Nieuwe Werelt.

Alle Avond-stont isser een oude Werelt.

Ach! los Wesen sonder Wesen.

Alle Werelts-faken bestaen in dryheyt:

Blijdigh. Groot-Hoogh. Zedigh.

Mijdigh. Midden-Tusschen. Vredigh.

Lijdigh. Kleyn-Onder. Ledigh.

Denckt: wie ghy wesen meught, bedreect of reyn
beperekt,

De Werelt is in't Hart, en 't Hart is inde Werelt.

Men laet de Werelt staen

Wanneermer uyt moet gaen.

Grÿp noch onbegrepen uyt gewende

Wat Spreuken/

aen die het raect:

SIET!

Wetten wetten.

Al mallende wordmen Wijs.

Al forgende wordmen Grijs.

Die 't Groot wil Maeyen,

Moet 't Kleyntje Saeyen.

Diederley Hoobaerdighen schuplen inde

Werseherp:

Stoute, Dwase, Ydele.

E e 3

Groo-

221

Al broos

Altoos.

Sleet eet.

Sonder stoff

Komt geen Loff.

Is't niet

Rondt-om

Om rondt/

weer om

Om weer?

Elcken Daggh bynght
besondere bekommering
hoort.

Wromen Staet staet sta-
tigh.

Wis was wel/

Was wel wis.

Met enchele treedtjes
rachten op den Toze.

By sijn eygen ghemoede
kentmen alle harten.

Krijtje, of Lachje,
Ey lieve wachje.

Heel ras in Handt,
En knap in Tandt,
Die krijgt een standt
In menigh Landt.

Dat men self wint / *De*
bijdt best.

Wat dapper is
Gaet selden mis.

Rijcken vechten niet,
Armen rechten niet.

Belacchende VVerelt.

Groote Klocken hoortmen verre.

Groote Heeren Daden mercktmen wijt.

De Faem groeyt uyt de Naem.

Hoog-Machtige Staet heeft Haet.

Middel-matige Staet heeft Baet.

Kleyn-achtige Staet heeft Smaet.

Yet sonder Staet niet langhen staet.

Arme Knechten maken bijcke Meesters.

Meester is veel, Baes noch meer.

Men kan Baes wesen sonder Meesterlijcke
Wercken te doen.

Men kan wel Meester zijn sonder Baes te werden.

Heerlijcke Voogden hebben

Verre-siende Oogen,

Wijde Snuf-Neusen,

Scherpe Tongen,

Lange Narmen,

Stale Handen,

Starcke Beenen.

Dienende Knechten hebben

By-siende Oogen,

Nieuwe Ruyck-Neusen,

Doffe Tongen,

Korte Narmen,

Slappe Handen,

Willige Beenen.

Die sijn Schaepjes op droogh heeft / behoest sich
niet nat te maken.

N E E P - S P R E V C K E N van O O R S A K E N.

Oorzaek te hebben om quaet te wesen/
niet gheschoort zijnde/
is Godlijk.

Oorzaek te hebben om boos te werden/
en sich te vergrammen
is Menschelijk.

Oorzaek te hebben om goet breedigh te zijn/
ende noch al binnigh stuyt blijvende
is Dupvelijck.

Waer Waerheyt waer!

Weet nu yder al 't Beduyen?

Soo wil ick weer heene kruyen,
Engaen soecken woel, en rust,
Ergens op een ander Kust.

Scharpt mijn Steen niet door het ronde,

Siet dan wett' ick met de Monde;

Want, een Tongh kan wonder spoen,

Meer dan al veel Handen doen.

Gaet nu heen, die zijt gekomen;

Houdt u vroom by alle Vromen:

Wilje noch eens meer genijs?

Wacht tot ick eens weder slijp

B O T A F.

Alle die te sacht geraeckt zijn van de ronde Wert-
Streken, die sullen sich voort-aenvoegen op het
Spoor daer den BOTTE SLYPER, by ghelegent-
heyt, noch eens met zediger manier van Fleemē
sal op-scharpen; voor dese mael is den ronden
Draeyer bescheydelyck af-gescheydē. Nu dan
lijdsame Stee-houwers, koom weder van buyten
binnen inde Kermis, en hoort:

Lammert Gijssen.

Lubbert-Maatje, mooy beslepen,

En gekneedt met hondert Nepen,

Datje bent 'ken weet niet hoe!

Kom eens weer nae't Haaghe toe.

Laat

Doet wel / en heeft nie-
mant.

Lijdt Quaedt,
en
Mijdt Quaedt.

By 't Volck is de win-
nerp.

Watmen om beters wil
doet / is wel gedaen.

Die niet wachten kan/
moet voort-gaen.

Wie wel geleert is haest
siet meer lessen te hoorē.

Daer men't wel heeft
gelaten / behoort men't
niet qualyck te vinden.

Leet ont reet.

Weetje wat goets / fial-
je geen quaet doen.

Men praet :
Als de Neus jucht salmē
Dreck rupcken / of Wijn
driinken.

Hou vast, fchey van,
Doet watje kan.

Leendt u Le'en
Voor 't Gemeen'.

Den Hengelaer sepd :
Treck en grijpt
Als het nijpt.

Belacchende VVerelt.

Laat ongs van den Slijper lincken,
En een reys de Smet verdrincken ;
Dan oock wort de moedt verkoelt,
En de Pijn en Smaet verspoelt.
Denckt ! nou weetje van de Stompe
Onbelompe plompe Mompe !
Vrient, nou voelje wat daar nijpt,
Grijpt, en slijpt, en pijpt, en knijpt.
Weest nu wetend', weest de gaauwste,
Weest de ruymste, weest de naauwste,
Weest al watje noyt en was :
Weest goed-rond, en staegh van pas.

Tamme Lubbert.

Voor de vuyft sel ick gaan wesen,
Daarmen vreesst oock songder vresen,
Schaamte, angst, gejuck, en pijn
Sel ick sette buyte mijn ;
En altijt in stilte leven,
As ick heb dan sel ick geven ,
Soo wanneer het niet en kan,
Wijs ick of, en houmer van :
Lammen Schoorder, laat ongs peuren
An de vreugt, en van het treuren,
Helper van mijn help-gebreck :
Maack een voetigh bien-gereck.
Laate wy geen tijdt versuymen,
Of verleuren, of verluymen,
As 't Geluck eens neemt de keer
Noyt en komtet bralle meer !

Lammert Gijfen.

Gaauwe Lubbert, mit een veeghje,
Om te vinden 'trechte Streeghje,
Tot het Deurtjen van mijn Soet,
Daar ick heur gaan halen moet.

Koom

Koom flus oock an 'tkantje licken,
'kfel voor jou een Duympje schicken,
As ick maar een steedtje win
By mijn Soetje, die ick min.

Tamme Lubbert.

By gans kruycke! sou ick gielen?
Of Krackeeltjes daar uyt vielen,
Om die geene dieje miendt?

Lammert Gysen.

Bey! harachter, Lubbert Vrient,
Meen jy't heus? ick meen't om'tjockjes;
Sacker-Bocksen; 'ksweer by Sockjes,
Datme niet al segge moet
Watme weet, of garen doet.

Tamme Lubbert.

Diep, of ondiep-sinnigh spreekje!
Vreesje voor een onder-steekje?

Soo wil ick jou op een nieuw
Danckje segge, en gadieuw.

Lammert Gysen.

Meenjet Lubbert? gaeje stappe?

Tamme Lubbert.

Ho! ja Maatje, niet meer snappe.

Lammert Gysen.

Wel toch, hey! 'kchim? hoor wat plug?

Tamme Lubbert.

Ick ben thans te voet en vlugh.

Lammert Gysen.

Kom hier; 'khebjje Gelt verschoten.

Tamme Lubbert.

Wup! 'ris deur de keel 'e goten!

Lammert Gysen.

Asjet hebt soo geftet weer.

Tamme Lubbert.

Scheltme quijt, en burgt niet meer.

Lammert Gysen.

'Kfel mijn schaa eens weerom halen.

F f

Tam

Schick booz geschichte.

Daer men Plaets booz
maeckt / is bewys van
Eer-gunst.

Beter veet Dzienden/
als eene Vpandt.

Swijghen en dencken
maeckt geen onrust.

Goet af-scheyt bewijst
vroom geweestheyt.

Als de Kloek stil blijft
hoortmen geen gelupdt.

Laet loopen de Kloor,
Eer datse stoot.

Alle Harten zijn Ghesu-
sters/
Alle Beursen geen Ghe-
broers.

Ondanckbaerheyt is on-
lydelick.

Beleeftheyt is pysselick

Het is een braef en goeden Man

Die uyt-schult langh in wachten kan.

Ander luytē Goedts slopt
ander lieden Quaedt /
Dat s quaedt!

Wie doet loopen / moet
sels draven.

En Driest om vzeugt/
wert vzeemt in verdriet.

Die sijn woordt hondt/
is eerlijck inder daedt.

Veel Kennis maecht
aen-halens.

Ontvliet noyt van hee-
gene dat geerne gevan-
gen is.

Noodt noodt Broodt.

Vrye Stouten,
Krijge Bouten.

Diemen noodt/roepmē/
Diemen haelt/wilmen.

Vryers zijn Blyers.
Die met sijn Lijf in een
bat Boter valt / schijnt
een geluckigē Det-Sack
te wesen.

Belacchende VVerelt.

Camme Lubbert.

Die meest teert wil minst betalen.

Lammert Gijfen.

Benje dan een Schuym-Gesel

Camme Lubbert.

Heb is hebbe Maat, treet wel.

Lammert Gijfen.

Loop voor al de koele winden ;
Waarje keumt daar seljetvinden.

Die een ander jagen wil.

Is gemeenlijck weynigh stil.

Selden kan het yement baten,

Die op Maats hem wil verlaten ;

Mackers blijven veeltijds vast

Asmer geeft, of noodt te gast.

Nou, wel an : Ick sel gaan kijken ;

Eer de Tijd mijn wil ontwijcken :

Luy mit eeren staan heur woort ;

Alle dingh moet as het hoort.

Flusjes heb ick mijn beluste

Lieve Soetje late rusten,

By heur Kennis, soo men sey,

Doe ick heur de soer geley.

Hoor, ick roep : hoe vaarje Gasten ?

Mach ick anje Deur wel tasten ?

Iffet hier al open Hoff ?

Soo kom ick mit honger loff.

Soetje Strijckers / van binnen sprekende :

Stoute Gieltert, och ! waar blijfje ?

Lammert Gijfen.

Segje wel-kom, Soet, of kijfje ?

Soetje Strijckers.

Staatet jou althans soo vry ?

Lammert Gijfen.

Vrijster, Vryers kruypen by.

Soetje

Belacchende Verelt.

Soetje Strijckers.

Hola Stoutert, mit je sollen ;
Lusje wat, soo laat ons rollen
Op een Wagen nae de Zee.

Lammert Gijzen.

Watje segt, dat segh ick mee,
Eerst de Fooy een reys gedroncken ;

An een Tafel past gien proncken.

'Tis een heus en hartigh Gast

Die in open Schuttels tast ;

Oock daerby om-vat de Kannen,

En laat Wippen, lijk de Wannen,

As me happigh slinger-vuyft,

Dat de lippen sien begruyft.

Soetje Strijckers.

Gruyse-muyt, ey ! maket kortjes.

Lammert Gijzen.

Laatme suygen sonder hortjes,

O ! 'twaar jammer datmen hier

Sou verachten Vriende-Bier !

Soetje Strijckers.

Drinckje best, en praat van scheyen,

Laate wy dan mit ongs beye

Gaan de Haagse Wallen om,

Dwers, en langs, en rechts, en krom ;

Tot wy op het lest belenden

Van het Noorden tot Zuyd-enden.

Nou dan, Loggert, lichtje Broock.

Lammert Gijzen.

Sooje wilt, soo moet ick oock.

Soetje Strijckers.

Milde Nicht, ick danckje Maatje,

'kWilje Gunst, en Kost, en Praatje

Heugen tot ick jou weer noó

Op een Eend, of vorisse Soó.

F f 2

Amiert.

227

Keestmen op een Wage/
dan behoestmen gheen
Schip-Byeuck te lyden.

Drinck ee reys Wepers/
of 'tbeste waer.

Wie men byz houdt inde
Kost / magh byzmoedigh
eten.

Knap eten, ras wercken,
Zijn goede op-merckē.

Inde Mey. Maent 1629
zyn gemaeckt de Wallen
om den Dage ende Woff
van de bloeyende Wijn-
heyt / Speel-Thuyt vol
genuechten.

Den rijcken Haegh
Groeyt alle daegh.

Item is. Vrienden / ende
Slemp- Gasten / en ver-
se Dis sincken ten derde
dage doodachtigh.

Tis behoorlijk dat d'een
bydedfchay d'ander voed.

Niet te Gast gaen / of te
nooden / is den beste mid-
del om bezijde te wesen
voorz oneer / schaef / spyt /
en schande.

Gheeft men wat op soo
goet wederom / dat is dā
maer rechte mangelen.

Losse Dypers weten vā
geen Dups-houden.

Eygen Haerdt
Is veel waerdt.

Een badfige Drancker
gaet voort als een Lups
op een beteerde Henpck.

Het is danckbare Lien
goet Deugt doen.

Wel meugen
Doet heugen.

Schuynters halen t'wee
je van de pot.

Belacchende Verelt.

Kniertje Picht.

Niet een siertje voor ons moetje
Daerom doen, mijn willigh *Soetje*;
Soume Beet om Brockje graagh
Tot malkander eeten staagh?

Lammert Gijfen.

Iae Moer, soumen noón wecommē,
Slecht moest ick hier dan of komme,
Wijfje, 'kgeefje thans de Eer
Voorje Gunst, van nouw en meer.
Dat ick om jou weer gingh schaffen,
'kVrees, je soume dan bestraffen,
As ick effen niet al mé.

Iuyft sou doen, as jy mijn dé.
Songder Wijf een Gast as ickke!
Hoe sou die den Heugel schicke,
Of de Rooster, Pot, of Pan
Schommel-ichuyve toe en an?

Soetje Strijckers.

Tijdt-verlenger, vale Spotter,
Wanneer wordje toch een Vlotter?

Lammert Gijfen.

Daar mé vlot het Glaasjen leegh;
Sou ick seuren? 'twaar gien deegh.
Hey, 'tis uyt. Wel op je spillen,
Laat ongs strackjes heenen drillen;
Danck-heb Volckje voor je deugt.

Kniertje Picht.

Al goet, asjet Dranckje meugt.

Soetje Strijckers.

Ick bedanckje willigh *Kniertje*
Voorje Kost, en voorje Biertje,
Iffer by ongs wat misdaan,
Wiltet inde Kurmis slaan.
Wilje niet mé, Schuymert, henen?

Lama

Belacchende Verelt.

Lammert Gijfen.

Hoe sou ick mijn vanje spenen ?

Asje wilt, tijgh op de bien.

Soetje Strijckers.

't Schijnt, je bent soo licht as stien.

Lammert Gijfen.

Saft, al goelick, veeghje Monckje ;

't Geltje noch een leste Dronckje.

Soetje Strijckers.

Hier en geldme niet, gá voort,

Eerje leppigh spreken hoort.

Lammert Gijfen.

Al genavent, Soetjes Vrienden,

'k Wens dat icket weer verdienden

In een kort' of lange tijdt.

Aniertje Nicht.

Gaan wy jou dus schielijck quijt ?

Soo gun ickje veul te soene,

En wat sandt in bey jou Schoenen,

Asje klimt tot op den kruyn

Vanden alder-hoogsten Duyn.

Brengb jou Soet in't soute water

't Schevelingb, op Strant, je Prater.

Maackter Kousjes hoogh benat ;

Foolt mijn soete Nichje wat.

Soetje Strijckers.

Neen, Moer, hola ! niet te plassen ;

'k Sel mijn voetjes selver wassen,

'Kheb althans gien help gebreck.

Die veul Mackers soeckt, is geck.

Aniertje Nicht.

Dwaelt en mind in't Bos, of buyten,

Achter jou luy sel ick sluyten

Thans mijn voor-Deur los in slot.

Lammert Gijfen.

Doet alsoo, wy zijn al vlot.

f f 3

Soetje

229

Al te lustigh is onlieffelijck.

Heel swaermoedigh
Is niet spoedigh.

Beter Goedt verlooren
Dan Moedt verloren.

Gen holle Maegh is sel-
den gebult.

Waermen niet en gelt
Wertmen niet getelt.

Wt ander luyden vleys
is't goet hachten sijde.

Die alle dingen wil ber-
dienē/ behoest niet dank-
baer te wesen.

Een goede Wensh
Dient yder Mensch.

Klimmers moetē eynd-
lijck neer-dalen.

Koel Sout
Behout.

Beesten repnighen haer
selven.

Wie de winste alleen
wil hebbe/ moet neffens
sich geen Mede-maers
dulden.

Sluytje Deuren niet
voor de Vrienden/ maer
wel daer achter.

Volck, glipje?
Soo rijpe.

Verfit verhit.

Dingers zijn geen koo-
pers/maer koopers
Dingers.

Schimpe schootjes
Zijn geen ftootjes.

Wel-lustige/wel:
Wt der muyten,
Wilje buyten
Om wat Kluyten
By de Spruyten.

Der Voghelken singht
als het geberkt is.

Wildt is Mildt.

Sanck lanck klanck.
Klanck sonder Vanck
speelt
Hippel,
Pippel,
Trippel,
Tippel,
Wippel.

Belacchende VVerelt.

Soetje Strijckers.

Waar gaan nou ons tredjes glyen?
Op geen Wagen wil ick ryen,
Ick ben schier, 'ken weet niet hoe,
Muff, en maff, en mals, en moe.

Lammert Gysen.

En ick ben verhit van loopen.

Soetje Strijckers.

Hoe na woudjet al op-koopen
Datter op de Kurmis was?
Of locht jy mijn al te ras?

Lammert Gysen.

Dat's een veegh, of schampe-schootje;
Hier krijgh ick het op mijn Brootje,
Dat ick wat langh after bleeff
Van jou Soet, en Nicht, en Neeff.

Soetje Strijckers.

Tsus, mijn Vaar. Laat schamp bezyen
Waar sel onse Reys gedyen?

Lammert Gysen.

Ginder buyten in het groen,
Daer ken niemant yement doen.

Soetje Strijckers.

Laat ongs sitte Grasjes knoopen,
Of wat Biesjes-groente stroopen,
Daar de Veugels altemaal
Beck'le soete Seumer-Taal;
'tNachtegaaltje, met de Lijster,
Met de Krekel luye krijster,
Met de Leeuwercks hoogh-gefanck,
Met de Kneutjes hel geklanck,
Met de Tortel-bortel-Duyfjes,
Met de Kievits mooy van kuyfjes,
Met de Quackels quickme dit,
Met de Vinck wanneer die sit

Met

Belacchende VVerelt.

Met de lichte hippel-Aackster,
Met de Raven, Krengelaackster,
Met de gaauw' en spitse Spreeuw,
Met de Kraay heur dorr' geschreeuw,
Met de slechte sangh der Paauwen,
Met den ouwen deun van Kaauwen,
Met de Mosjes geyl getier,
Met de Swaluws snel gefwier,
Met de Gans, en Kocke-Meeuwen,
Met de Eenden quaack-kaack schreeuwé,
Met de schouwe Veldt-Patrijs,
Met de Reygers slechte wijs,
Met de Kraan sijn Vleugel-reppen,
Met de Ooyevaar sijn kleppen,
Met de Sparrewer, en Valck,
Met de Gier de snege Schalck,
Met de Koek-koeks soek-hocks Quinken,
By al' twilde drille-kincken,
Die al t'famen brengen vreugt,
Dat oock oud en jongh verheugt,
En verlusten wijse Baafen,
En verlocken vijse Dwaafen,
Daarom prijs ick, sonder geck,
Elcke Veugel misfen beck.
Lannert Gysen.
Wis, dats wel: Ick wil van D/eren
Oock wat uyt mijn Hooft gaan tieren;
Kluchjes van het wilde Mal.
Duyen meer as niemendal:
Lest, een-maal, dit moetje hooren,
Quam mijn juyft een Bordt te vooren,
Tot een Baas van Schilder-Kunst,
Die wou locken Koopers-gunst;
Daar uyt dat een nieu verfinnen
Aardigh floop oock in mijn binnen;
Wangt;

231

Licht swicht.

Schorr is dorr.

Snel spoedt wel,

Slecht schijnt Recht.

Lofs', lichte dingen
Swieren, of springen.

Koek-koekie loeren is
geen Ade vangen.

*Kleynne Vogelen gheben
't grootste geluydt / ende
zyn gheschayen om des
Menschen swaren Geest
te verlichten.
Grootte Vogels zyn heel
onluydbaar en doff / en
dozz' / en heesch / by 't gro-
te Liff / dies werden
die meest gebuycksaem
tot spijse vooz de graghe
hongerige smut-Wouté.*

Nieuwe in-vallen
doen
Oude uyt-mallen.

Meefters leeren,
Knechten eeren.

En Schilders houte
Stellingh / die den last
draegt vande Meester-
Stucken / wert by die vā
de Kunst in't ghemeen
genaemt den Esel.

De Kunst heeft Macht
te verthoonen / levende
Menschē in doode Bee-
sten- Af- val / ende lompe
Aerdsche Ghedierde in
over- badige Dracht van
bezielde Lijven.

Dese Af- beeldinghe van
Malle Beesten moeten
de beschepene Men- ſc-
ders nu op- nemen als eē
Werck (soomen sepdē)
van d' ander Werelt:
Want onſienlijk stelt de
Kunste dooz t' aenſie / om
af- sien te krenghen van 't
gene dat na de seven On-
deugden sacht / en vat.

Belaochende VVerelt.

Wangt, dien Strijckers waarden Geest
Hadt gebootst verscheyen Beest.

Soetje Strijckers.

Waar op duyden Meesters Grillen?
Konnen daar wat deuns uyt willen?

Lammert Gijzen.

Drolligh Wonder school daer in,
Sin-rijck op verscheye Sin.

Soetje Strijckers.

Maacken dan de wijze Geesten
Op heur *Esels* malle Beesten?

Lammert Gijzen.

Iaase Liefje, tleeck al sot!
Wangt daar reedt een *Rot* op *Rot*.
Noch benevens stond een *Katje*
Met een Rockjen om heur Garje,
En op't Hooft een Spaanse Kap,
Oock een Heuyck vol plooytjes knap:
Ongder'topper platte Hoedje,
By de Kraagh, en't Linde Goedje;
Burger-achtigh, dier, en slecht,
Meerder as men voor-tijds plecht.
By het *Puysje*, vol genoegē,
Gingh een *Hongt* hem ritſigh voegen
Met een Vilt en Lubben aan,
En de Mantel an gedaan,
Iuyft gelijk t'wie lieve Paren,
Die met lust om winst vergaren,
Om uyt vreemde Vryery
Voort te broen gelijkery;
Maar, ick sagh, met nichtigh gaapen,
Gauw en fraay hoe dat de Aapen
Saten al te mooye-maal
In heur Eel Proncke-fy-kaal.

Nieu-

Belacchende VVerelt.

233

Nieuwe Tooydse vreemde Kleeren,
Konden 'twijs Gespuys verëeren ;
Doch, het leeck rechtschaffen slim :
Dat een Sim juyft bleeff een Sim.

Dies halven salmen de
Diet en Dyp quade seps
len op't Gebierte/tot des
Menschē hermaek aen-
wijzen en af-pijfen :

*Apē moeten Apē blijven,
Hoevel datse wēl bedrijven ;
Wat vermāgh Froweel, Satijn,
Daar een Beest een Beest moet zijn ?
Wijder keeckmen noch wat varre,
Dwarsser over 'ibeestigh marre :
Dat men sagh met wongder aan,
Twee gekleede Varckens staan :*

G g d'Een

Siet !

*Apē hobaerdigh.
Krickbozssen gierigh.
Katten en Honden gepl.
Katten wzeet.
Varckens gulligh.
Esels leup.
Wlen nijdigh.*

Dy is't Gesicht:

Eē Paert siet wel op een
Keyser.

Eē Hont siet wel op een
Koningh.

Een Kat siet wel op een
Prins.

Een Hey siet wel op een
Hartogh.

Eē Paen siet wel op een
Graef.

Eē Walch siet wel op een
Edel-Man.

Eē Haen siet wel op een
Geleerde.

Eē Exter siet wel op een
Handelaer.

Eē Swaen siet wel op eē
Borger.

Een Wol siet wel op een
Schipper.

Eē Varkē siet wel op eē
Boer.

Een Esel siet wel op een
Sloef.

Eē Kave siet wel op een
Guyt.

Doobaerdigheyt schuypt
soo wel in't Wol-Laken
als in sijde Wozm-stoffe;
Maer / schaemte moet
decksel hebben.

Wat een Schilder aerdig
steldt

Blijft voor meenigh jaer
vermeldt.

Belacchende Verelt.

d'Een die hadt een Muts belompen,
Met een Palt-Rock by de Pompen;
d' Angder was een Seugh, die scheen
As veel Kronjens van het Veen,
Mooy gehult met Iack en Rockje,
En het Hoetje lijck een Klockje,
Voor bedecksel over 'tbloot,
Of beschermsel vande Schoot.

Soetje Strijckers.

Hoetjes-Leuyfis (meugje hooren)
Stolp en decksel om de Ooren.

Lange Flabbers, smal van Muyl

Lijck dat niet wel lomp en vuyl ?

Waarom pronckt een Swijn mit knollen ?

Lammert Gijfen.

Om den Balgh en Rop te vollen,

Grage Seugen, hol van rop,

Houwen veel oock van knap-op.

Soetje Strijckers.

Machme, thans, in spijt van Boeren,

Varckens inde Kleeren voeren ?

Schuytler somwijl oock geen Swijn.

In Damast, of Armestijn ?

'k Weet niet waar't de Geesten halen

Die soo drolligh Schilder-malen!

'k Weet niet waar men't soekt van daan,

Dat me vindt uyt Kunste staan !

Weten Dichters wat te rijmen,

Hier van *Leuntje*, daar van *Tijmen*,

Dat vliegt deur't gehoor al heen

Als een *Deuntjen* in't gemcen ;

Maar wat Schilders hangde maacken

Dat wijst raack, en songder raacken,

Daar is staagh een seggens-Woordt :

Aensien brengt gedachten voort.

Lam,

Belacchende Verelt.

Lammert Gijfen.

Flusjes ginghje luchtigh kouten
Vande vlugge Veugel-bouten;
Waarom sweegje vanden Vyl,
Segh mijn soete Lecker-Muyl?

Soetje Strijckers.

Dit, ja, kal ick mit behagen:
Wlen schouwe klare dagen,
Om te loeren inde Nacht,
As de Slaap ontnemt de kracht
Van de Veugels inde Nesten.
Goedt is voor het Quaadt ten besten.
Stil, of kloeck, dat wort verrast
Asmen op gien Vyandt past.
Wilje weten van de Uylen
Waar gedeckte Linckers schuylen?
Dat is hier nou al gemien
Daar se deur een Venster sien
Mit een Slons-Heuyck, Muts, en Iackje,
Lijck het varend' Backje-packje,
Juyft om dat een Schipper swiert:
Dat is wel te recht verfiert.
Scheepe-Luydjes roere Roeren,
Al om op Gewin te loeren:
Gaeret niet al nae den eys,
Dan ist maar verlooren reys.
Koom, ey! laatje sinnen swieren
Nou terstongt van malle Dieren!
Laat de Beesten by heur Vacht,
En de Menschen by heur Pracht.
Laat de Mans, en swacke Wijven,
Over-decken naackte Lijven.

G g 2

Laat

235

Sware Swijgers byen-
gen niet in't licht.

Geen slechte
Loeren loere Loeren.

Past op den Haspel/ of
'sou warre-garen.

Acht u Opandt niet te
groot of te kleyn.

Alle dingh is maer een
weet.

Weetmen wat/het komt
te pas.

Slonffen fronffen.

Die kan versieren
Wt geestigh swieren,
Om goe manieren,
Dat mach wel tieren.

Wal van Wall' Mir.

Laeckt Naeckt.

Hoe ellendig zijn de
Heerschers van alle on-
behoefstige Beesten/ nae-
dien sy luyden deeksel
noodigh hebben/ om
warin gehouden te wer-
den van het Gediertens
over schot.

'tis soo:

Schapen en Zijde-woz-
men werden meest ghe-
eert by Groot en Kleyne
Minschen. Och! de
over-Pracht maect dat
Dieren dieren!

Het zijn niet al Buffels
die Buffel leer draghen.

Woorden gaen dooz't
Del niet.

Prachtige Danten doet
aen alle kanten dyn kan-
ten van kante.

Sy zijn niet gheek die
mal verstaen kunnen.

Veel oude Zeden
Verachtmen heden.

Mooye Kleeren worden
Sletten.

Belacchende VVerelt.

Laat an Heers, en Sloor, en Sloef,
Wol, en Vellen tot behoef.

Lammert Gijfen.

Doode Beesten keune geven

Pronck, en louten om te leven;

Is het Man, of is het Vrouw,

Elck een soeckt beschut voor kouw;

En beduycksel voor de Smetten,

Die mit vuyl de schoonheit letten;

Lappes-Kunst die koomt te baat

Wat Natuur bekrompen laat.

Soetje Strijckers.

Hoe natuyrlijk kenjet seggen!

Nacuw en breedt oock over-leggen:

't Schijnt dat nou een Mens sijn hart.

Op en neer van't blijde wart

Doch, hier dientmen niet te lyen.

Diere praet by't aardigh vryen,

Minje fray, en haatje 't slecht

Voeghje Reen van slim an recht.

Kaldr eens warte van mijn Hulsel,

Net vol ploeydjes om het krulsel,

Met veul kantjes op en neer,

Hier wat min, en daar wat meer.

Tamme Lubbert.

Van de Beesten sel ick scheyen,

En jou Soetje soetjes vleyen;

Effen asmen Kinders doet,

Of gelijkmen Sotten voedt.

Soet, mijn tijdt en rust-verdrieffje,

Maar, je Lijff dat heyt een lijfje

Voor en after, soo het hoort,

Mit Floorteen oock scheuyns omboort!

Mit Bragoentjes, lijck de Wielen,

Die mijn oogh soo wel bevielen

Dat:

Belacchende VVerelt.

Dat ick schier quam op de Rol
Lijck een Mickers pricke-Tol.

Soetje Strijckers.

Letje maar op mijn Bragocnen?
Schort, en Keurs, en Kous, en Schoenen,
Klare Kraagh, en elcke Mouw
Passen oock wel inde Vonw.

Lammert Gijfen.

Laat ick eerst je lodder-Oogen
Sien al wat die wel vermogen
By jou Tuytjes glanssigh bruyen,
Lijck een Moortjen op de kruyn.

Soetje Strijckers.

Hietje mijn een swarte Dante?
Hóó-hey-huy, je moet van kante!

Liefje noyt Soet litrom-dom,
Keerje van mijn voorsten om.

Blijfje by, soo loop niet brallen
Asje lust is of gevallen;

Dril ick juyft niet over-schoon,
As een Beurs met spitse Vlóón,
Deur en weer de veyle Kramen?

Lammert Gijfen.

Foffel-Sloortje, 'tmach betamen
Datje dreuyl-biendt hompel-pomp,
By een *Lammerts* Sloffer-klomp.

Soetje Strijckers.

Dat is waar, je Muysse-vanger,
Ofje fitfen Rotte-pranger,

As je kidsewidse gaat

Daar het Knipjen open staat.

Lammert Gijfen.

Soetje mitje lepse lipjes,
Vondmen sickse Vrijster-Knipjes,
Soo wou ick schier elcke gangh
Mijn gaan worpen inde vangh;

G g 3

En

237

Det goede gheschapene
lichaem moet men niet
prangen met de niek-
sichtighe knijpers / of
't wert selbsaem van ghe-
stalte.

Slact / en laet alle dingh
inde beste Doutw.

Bemint so wel booz als
achter.

Wilt drit.

Schoon dient by leelick /
om te wetē dat moopig-
heyt fraep is / als't by
slecht bzalt.

Wie Uylen wil jagen,
Die vangt by dage.

Knippen knipjen,
Prangen grijpen.

Vallen is geen verballē.

Stricken sticken.

Wakende
zijn
Hakende.

Laet komen wat nade-
ren moet.

Leert gheen byzoodloose
Kunsten aen u kinders.

Duyren
Kuyren?

Goelijkheyt
is
Moelijkheyt.

Goet Goedt maecht
Quaden quader / als het
Goet misbyzucht wert.

Het mist een gaecwe
Micker dickmael.

Datje niet wilt lyen
Schnyft dat heel bezyen.

Ongelijckedinghen ma-
ken de lust.

Die sijn Mondt gesloten
houdt / kan geen Slock-
jes krijgen / als daer wat
te leypen komt.

Stuyr is Suyr.

Slimme Potten krijgen
wel kromme Deckfels.

Belacchende Verelt.

En daar lam en lijdigh lincken
As de Meesen, of de Vincken,
Of as Lijsters in de Strick:
Alsoo waar; Och! Soo wou ick.
Laat men thans gevangen blijven!
Wilje niet? ick sel verdrijven,
Grijpmen noyt te rechter tijdt,
Och! dan blijfimen los in spijt.

Soetje Strijckers.

Moetjet weten, songder kijcken,
Noch een Vryer koomter strijcken,
Die ken speulen Kuyr en Deun,
'Tis een Delfsen Brouwers-Seun;
Die valt mijn soo bijster moelijk,
Om dat ick een beetje goelijk
Ben schier over al mijn Lijff.

Lammert Gysen.

Foey! die mindt om tijdt-verdrieff,
Of ten minsten om je Goedtje,
Loofjet oock niet lieve Soetje?

Soetje Strijckers.

Neen ick Vent, je bent vergift.

Lammert Gysen.

't Beurt wel dat een Micker mist.

Soetje Strijckers.

Treufelaar, gaat deur ichavelen.

Lammert Gysen.

Sackje, mengje mijn niet velen?

Soetje Strijckers.

Voort, mijn Weitsert sel oock mé
Neme strack een Vryers sté.

Lammert Gysen.

Krijgh ick brack en suyr voor suycker?

Lijckt dit vryen? 'tlijckt de Duycker!

Prooy, hoe-kenje mijn, jaa mijn,
(Hallif grof, en ballif sijn)

Dus

Belacchende VVerelt.

239

Dus verschuyven, segh je Mooyert?
Waarom liefje toch een Schooyert
Wt het Broedsel van de Stadt,
Hutje, waar uyt doeje dat?

Soetje Strijckers.

Sel men't anje Neus al hangen?
Waarom hebje thans verlangen
Om te weten wat een Meyt
Inder hart besloten leyt?

Liefde moet me stille houwen,

Liefde moet men niet verkouwen;

Liefde is alsoo men't neemt,

Liefde is vriendt, en Liefde is vreemt.

Lammert Gijzen.

Soetje, segh, en maactme blyer,
Ben ick niet jou naaste Vryer?
Meenjet asje praat: loop deur?
Wordt ick nou een Jel, of Leur?
'k Moet wat seggen; wiljet weten,
[Eer het komt in mijn vergeten]
Wat me lefent is verklaart.

Soetje Strijckers.

Iffet wel geloovens waardt?

Lammert Gijzen.

Jaa, 'tis vast, en uyt 'e schildert
Hoe dat *Seurven Wijs*, verwildert.
Vochten om een leege *Braock*.

Soetje Strijckers.

Fy! 'twaar schangde voor den Dooch!
Leugens zijn't, maar, songder schamen;
Was het wis, men sou de Namen
Laate stellen breedt in Druck,
Van soo vreemden mis-geluck.

Lam.

Dupl Ep/ huyl Kuyckē.

*Goede Luyden zijn geen
Gupren.*

Harte-geweet

is

Hart lief, hart leet.

*Mijdt Liefde/ ofte mind
mijden.*

*Wie't Hesse weet/ heeft
door de krooberg.*

Doen Leuren

Niet treuren?

Guylen huylen.

Goedt vertellen

Doet vermellen.

*Die't niet gelooben wil/
moetet besten.*

Begeerlijck

maecht

Deerlijck.

Deugen

Leugen?

Ongenaemt

Ongeblaemt.

Wiltje bechten? treck
geen Messen.

Haet Quaet,
Laet Smaet,

Over hol, over bol,
Dat maect hits, dat
maect dol.

Wat Nieug doet Oude
vergeten.

Door-smaek doet Hon-
ger krijgen.

Langh vasten is gheen
Broot sparen.

Malle Min
Blijfter in.

Al wat men sticht
Is voort geficht.
Kouft volgt Natuwr.

Wat buyten Natuwr
wert hoort-gebracht /
dat hietmen al vreemde
Geest-grillen / of Schil-
derachtigheyt.

Laet Mannen by de
Broeck,
En Wijvê by dē Dock.

Belacchende Verelt.

Lammert Gysen.

Eel', en Steeds, en Boerle Scheucken,
Tegen heftigh an het beucken;
Juffer Jud, op Heyl me Vrouw,
Trock een Mesjen uyt de Mouw,
Om te woeden, en te wroeten;
Pleun trock Swaantjen onder voeten,
Trijn Ajuyns van Water-landt
Nam een Toffel in heur handt,
Dreef en dreygde, d'een en d'ander,
'tHoopje raackten an mekander,
Vette Bely greep en weeck
Voor een Klinck, of Treck, of Steeck.

Besje Quijl socht me te focken
Slordigh mit een Spinne-Rocken,
Om dat sy de Broock wel eer
Had bemindt, soo quamse weer
Ande Bocksen dapper sleuren,
Dat geen Ioffer konde scheuren,
Is't niet soet dat soo veel thans
Hard beminnen stoff van Mans?

Soetje Strijckers.

Schilders zijn versierde Baafen
Die veel Oogjes keunen aafen,
Treckers, segh ick, onversaet,
Die nae-doen wat ander laat.
Numment schildert oock veel reysjes
Ses of seuen vlogge Meysjes,
Vryer-sieck, en mal, en geyl,
Leuy en lecker, wilt en veyl.

Lammert Gysen.

'Kmeen dat Vrijsters me wel souwen
Broockjes willen, as de Vrouwen;
Menigh Klucht, en Gril geschiet,
Al en ruycket numment niet.

Belacchende VVerelt.

241

Soet, begeerje mijn te derven?
Ick kan wel een aar verwerven,
Daar zijn Vrijsters, hoor, ick segt,
Die wel kijven om een Knecht.

Foey kijven
Om Lijven!

Soetje Strijckers.

Wat al wongders laatje klincken!
Galmert, fy! je leugens stincken,
Al te wongder gaal en vijs,
Lijck de Waarheyt doet bewijs.

Lammert Gijfen.

Sou ick jocken? Ick bedriegen?
Neen, ick segtje, sonder liegen,

H h

Dat

Jocken is onsoet.

Men magh versieren
Om goe manieren.

Veel doens, of praet,
Men weder-staet.

Beulingen zijn geen hol-
le Darren.

'Tis een goet Lant daer
men aen en af kan rakkē.

'Tis beter alleen / dan
met quact. Geselschap te
gemeenschappen.

Vogels vā eender Veerē
Te samē veel verkeerē.

Slypt dat ghy hebt.

Baet stut Staet.

Ys is yffelijck!

Die veel heeft / kan meer
berliesen / als de gene die
niet by kan brengen.

Belacchende VVerelt.

Dat versierje uyt jou Hoot,
Of dat suyge uytje Poot.

Soetje Strijckers.

By gans kruycke, wat al seggens,
En wat valt hier al weer-leggens
Met een sletsen hollen darm;

'kNeem mijn Borst thans in mijn narm,
En ick sel gaan sloffer-beenen

Dwars en deur de Straten heenen,
Nade Schuyten, daar me kan
Om twee blanckjes in, en van.

Lammert Gysen.

Bey, 'kwil oock mit jou na buyten
Hoe soud' focken, hoe kan't sluyten

Dat een brave Vrijster gaat
Songder Vryer, songder praet.

Soetje Strijckers.

Vat me dus niet by de slippen!

Lammert Gysen.

Moer, je moet me niet ontglippen.

Soetje Strijckers.

Houje hangden van mijn lijf.

Lammert Gysen.

Safjes *Soetje*, gien gekijf.

Soetje Strijckers.

Laat ick vatten anje Stockje.

Lammert Gysen.

Hou vast, ick verlaat je Rockje.

Soetje Strijckers.

Maar, dit staet oock wat te vijs.

Lammert Gysen.

Dus soo rijdmen op het ys.

Soetje Strijckers.

Grijp mijn sincks en rechtse Pingē.

Lammert Gysen.

Of ick dan verloor jou Ringen?

Soetje Strijckers.

Och! dan waarder veul gefoock.

Lam.

Belacchende Verelt.

243

Lammert Gysen.

'Twaar dan best jou Neuse-doock.

Soetje Strijckers.

Iaa Vaar, om al kacks te houwen?

Lammert Gysen.

Neen Kint, wilme vry betrouwen.

Soetje Strijckers.

Grijp veul liever 't Schorte-Kleet.

Lammert Gysen.

Wel an, siet, ick ben gereedt.

Soetje Strijckers.

Treect gien scheuren inde Ployen.

Lammert Gysen.

Hola! Meysje, saksjes schoyen.

Soetje Strijckers.

Praatje weer van lanssem gaan?

Lammert Gysen.

Soet, kan middel-matigh schaan?

Soetje Strijckers.

Doet men alle dingh by maten?

Lammert Gysen.

Somwyl kan de kleynthe baten.

Soetje Strijckers.

Waarom praatje dan soo mildt?

Lammert Gysen.

Om dat jy mijn losse wilt.

Nou, al-eer wy mit ongs beye

Van het lekker Haagje scheye,

Mochten wy noch wel eens gaan

Daar de Kurmis-Krame staan,

Om wat soete Kooock te halen,

Die ick selver sel betalen;

Hier zijn, lieve soete Beck,

Hyelijck-makers toch gebreck.

Soetje Strijckers.

Draytme Koppels al dus schielijck?

Maacke soete Kooockjes Hyelijck?

Ey dat loof ick niet, jou Boer,

Al waar't datjet dubbel swoer.

Betroudt, of houdt.

Tast daer't past.

Alle Grippers zijn geen
Dieven.

Leuren scheuren.

Langhe stappen koeten
de Wegh.

De Middel-maet
Leeft sonder haet.

Machmen sich wel op
pemaent betrouwen?

En Boer-Man riep:
Haegje staet daerje staet/
je selt de Kost wel krijgē/
om dat de Handen open
staen/en menig Deurtje
gesloten om te
Winnen Binnen.

'tGemaecte Spel
Luckt selden wel.

Dat de Secken gheen
Hoerck aten/'tsoet Ge-
back sou goet koop wer-
den.

De koppel-Trouw
Breeckt door Berouw.

Of men hoor of na komt
inde Schuyt/ yder spoe-
digt eben dja.

Woo op de Waghen/
achter inde Schuyt.

Die hem nae de Tijd
kan voegen
Vindt sich altoos vol ge-
noegen.

Gemack is lieff
Als 't brengt gerieff.

Een foet Geficht
Bedwelm verlicht.

Wachtje hoor de Sluy-
pers.

Dat men beloopt/ mach
men dat vestten?

De beste Paerden bind-
men op Stal/ en slimme
Ar engen langs de Wegh

Belacchende Verelt.

Lammert Gissen,
Wilje dan de vreugde staken?
Soetje Strijckers,
Wanneer soume thuys gaan raken?
Gissen vorde voor ons uyt
Krieket Volckje na de Schuyt.

Lammert Gissen,
Mach ick neffens jou wel schicken,
By aldien het soo ken micken?

Soetje Strijckers,
Schickje na de tijdt, en plaats,
Stelt by Luy niet veul gelaats.
Over mijn ist ruym en beter,
Om te sitten, Koockjes-Eter!

Lammert Gissen,
Dat is lijdigh wel beleydt
Van een Soetje vol bescheydt:
Soo ken ick mijn Oogjes smacken
In jou goelijck Kinne-backen,
En wanneerje statigh pronckt,
En wanneerje mijn belonckt
Sel ick onder 't Hoetje luyme,
Dan mijn Beckje laate schuyme
Asje goelijck moncke-frooyt,
En nae mijn een suchje gooyt!

Oude Pieter Prangh/ Schuyt-voerders Toe-
siender/ roepende:

Delliff, Delliff, loop an Luydjes,
Voer-man, Iongen, Lijn, en Schuytjes,
Willen strack van kant en wal:
Al de Paerden zijn uyt Stal.
Ionge Luydjes, Hunnigh-Bierjes,
Selje me-gaan mitje Twierjes?
Trap an, treedt in, setje ruym,
Maar op 't leste schickt een duym.

Daar

Belacchende VVerelt.

Daar sal haest meer Volckje wesen,
Voor de Vracht is niet te vresen ;
'sAchter-middaags (in't gemeen)
Gaan meest Vriend' en Vreemdē heen.

Schuyt-Baes/ genaemt mijn Hartje.
Nou wil op, en speelt geen partje,
Maackje Tuygje klaer, mijn Hartje,
Iongen, hey! slaatan de Lijn.

Holle Kees/ jonge Treck-Boef.
Boefjes Baes, hoe porje mijn !
Bey den Ruyn moet Haver eten.

Pieter Hrangh Toe-siender.
Siet! de Iongen dient gesmeten,
'sSchijn een Lecker kind're kan
Menigh reysend' Wijfen e Man.

Holle Kees.
Strackjes tijgh ick an het rye,
Reetschop-make moctje lye,
Angders sou het mancke Paardt,
Songder Manen, dun van Staart;
Niets te schorigh loope wille,
Mit sijn dorre platte Bille.

Die een Beest den heck ofrijt
Krijgt daar van toch meest de wijt.

Pieter Hrangh Toe-siender.
Daer me sel ick Mensen tellen ;
Volckje doet de Schuyt niet hellen,
Setje nacu an elcke zy,
Heeren, Burgers, schickje by,
Hoordteens wat ick sal vermelden :

Kinders moeten hallif gelden

As die blijven vande Banck:

'Tis tgebruyck sijn leven lanck.

Drie-maal tien, en ses, en seven,
Sien ick hier nu voor me leven;

H h 3

Dat

245

Maer vol-op is / daer
schafmen de rupmte.

Nae verbeyden
Komt het scheidten.

Die geerne siet werckē/
moet oock soo wel sien
eten.

Wat kan hind'ren
Moetme mind'ren.
Reysende Luyden moet
men niet op-houden.

Men moet roepē met de
Hiemen die by de werck
zyn.

Trecks Paerden zyn ar-
me Beesten.
Magere Merren trec-
ken wel.

Daer't naem is moets
men sich leeren behelpen
met in-schikken.

Half Wast / Hallif Gest.

Oude Werten

Die beletten

Nieuwe Smetten.

Over-last
Hindert vast.

Meent recht
als
recht meent.

Te vooren bedongen,
Blijft vast gewrongen.

Gaet eenhoudigh / om
niet qualijck te varen.

Daer 't Welt smal is / kan
men niet breedt gaen
wepen.

Die seker wil gaē / moet
te voert loopen.

Niemant sitt qualijck
om een anders wil.

't Hoofst staet altyds niet
recht upt.

Of verr' en nae, is Iae
voor Neen, en Neen
voor Iae.

Slapers droomen niet
al willens.

Belacchende VVerelt.

Dat is ruym de groote Vracht.
Maets, de Schuyt lijdt sware dracht.
Luy, verklaertet mijn ter degen,
Wilder yemant onder-wegen
Loopen uyt? die segtet mijn,
Of 't sou Voer-Mans schade zijn.

Lammert Gijfen.

Wy [sel ickje nou gaan segge]
Gaan uyt an de Hooren-Bregge.

Pieter Brangh Toe-stender.

't Gaet jou wel eenvoudigh Bloetje,
Metje goelijck lieve Soetje!

Doet malkander al wat deegh
Alsje wandelt onder-weegh
Gaet dan sitten voor op 't Snuytje
Van het midden in het Schuytje,
Maats soo raeckje beter voort,
Van het Lant met Kiel en Boort.

Soetje Strijckers.

Ick en wilme niet verfette,
Wat mach dense Man ons lerte?
Is mijn gelt niet alfoo goet
As een aar het sijn', jou Knoet?

Pieter Brangh.

Treufelaertje, licht van storen,
Benje thans niet wel geschoren?
Maer, wat schortje blancke Meyt?
Hebje Neen voor Ia geseyt?
Watter manckt, dat weetje Macker,
Is hy anders gaeuw en wacker.

Lammert Gijfen.

Hey Maat, denckje datme slaapt
Om dat yement hoorend' gaapt?

Pieter

Pieter Draugh.

Mond-op-ruymer, deckje Tanden,
Lijckje Wanten doen jou Handen.
Duyck jou selven (wat om 'tjock)
Onder Henyck, of Schort, of Rock;
Als ick dan 'tgeral moet giffen,
Sal men jou bestaen te missen;
Want mijn Hooft is sonder slot
Als de Schuyt wort vaerdigh vlot.
Houw! niet los, daer komen hoopen.

Schuyte Vaes.

Ick vaer heen, die wil mach loopen.

Soetje Strijckers.

Voer-man 'tis hier vol genoegh,
Ey! vaar wegh, al ofje vloogh.

*By geval eenen loncker Meyndert, neffens Soetje
sittende, inde Vracht-Schuyt, stelt sich tot spreke:*

Met verloff; ghy Wt-gelesen,
Schoon-Kint, moetje verder wesen
Als te Dellif, of daer by?
'tVragen is gemeynlijck vry.

Soetje Strijckers.

Ia, soo doeret, vreemden Loncker;
Na mijn dunckt, je bent een Ioncker
Op de Haagse nieuwe Snee;
Heerschop laatme thans mit vree.
Al je mooye lichte Veeren
Passen by gien Boerse Kleeren!
Fy! jou stanck van Moskeljaat
Ruyckme wat te vuns en quaat.
Reyne Dochter, Ach! u Tonge
Is my om het Hart gewronge,

Na-

Tijds genoegh te schuy-
len als 'tonweer komt,

Een losse Kop houdt gee-
k lem.

Daer men nae tracht /
dat moetme beloopem.

Wat is volder / daer niet
meer in mach / of dat
over-loopt?

Wat vzeemts en Heer-
lijchs doet den Haegh
wel-varen.

De Voghela met de
schoonste Deeren hebben
gaels Dleys.

Die niet en stinckt /
rupcht best.

Daer is somtijds wel
aerdigheyt binnen een
onaerdigh aensien.

Een eerlijck Man moet
sijn Naem niet schamen.

De Mondt moet vol in
hebben/ of anders geeft
die te ruym uyt.

Aerdigh is Waerdigh.

Belet van Deugt
Beneemt de Vreugt.

Kleynen Potjes hebben so
wel Doze als de Grootte

Dooz't veel roere racht-
men pemant.

Ontsluyt de Beurs om
de Mondt op te houden.

Een logge Tong macht
een slapent Hart.

Een leelijck Wensicht be-
waert geple sinnen.

Belacchende VVerelt.

Nademael ick in u sien
Meer als in veel Hooffe Lien!
Daer op geef ick u een Soentje.

Soetje Strijckers.

Segh, me Ioncker, hietje Koentje?

Joncker Meyndert.

Neen Kindr, *Meyndert* is mijn Naem,
Voor u ick my niet en schaem.

Soetje Strijckers.

Wel, soo hoor ick! 'twijft hem seker;
Wangr je bent een kluchtigh Spreker,
'tscheelt by *Lammert* ruym al wat.

Joncker Meyndert.

Aerdigh Nymphke, meendy dat?
'tsal met u en my wel vallen;
Tusschen wijs, en tusschen 'tmallen,
Siet u *Lambert*, Boere-Slet,
Doet hier vry een Lief belet!

Soetje Strijckers.

Hy alken niet, maar ons Buyren
Letten op de Grille-Kuyren
Kropje stem en Wenlen in.

Joncker Meyndert.

Wat roert yder mijn begin,
Dan, wy sullen somtijts swijgen.

Soetje Strijckers.

Ioncker, hadje nou wat Vijgen,
Of wat ander lekker goet,
Dattet Mongje woelen doet.

Angders soo de lippen rusten
Wil het Hart een slaapje lusten.
Sietet vry an *Lammert* thans!

't Lijckent of hy waar ongans.

Joncker Meyndert.

Laat den Bluffaert sitten roncken,
Sitte quijlen, sitte proncken;

Belacchende Verelt.

*Stoort geen Hooft vol losse geest
Redenloos dient schier gevreesst.*

Soetje Strijckers.
Wel'efeyt, ick vrees 'tis laatjes.

Joncker Meyndert.
Maegt, wat sou het, 'tzijn maer praetjes.

Soetje Strijckers.
Heer-Maat, hoor: Ey lieve, segt
An de Voer-Man, en sijn Knecht,
Datse wacker an gaan peure,
En de Schuyt heel uyttent treure
Late swieren an de Lijn.

Joncker Meyndert.
'tVoegt u beter als het mijn
Desen Schuyt-Sack wat te porren:
*Vrijsters passen op geen morren
Van een onbedachten Vent,
Die geen Staet noch Eer en kent.*

Soetje Strijckers.
Voer-Mop, wachje noch al lange?

Schuyte-Baeg.
Meyt, hoe baerje thans soo bange?
Hats! je bent toch, als ick meen,
Inde Schuyt hier niet alleen.

*By het bysondere Geselschap, inde ghewoonlijcke
Haegsche Vracht-Schuyt na Delff, heeft eenen
aensienlickē Singjoor HANS vander HAEST,
gebooren vlijtgen Brabander, aldus gesproken*

Ke! wat saw men hier dus bayen?
'Klegge packt auw oon het schayen;
Mayn Besonjes sayn veurwoor
Meer als auw-liens alle-goor.
Ick, Mesjeurs, en goey Vffrauwen,
Kan mayn Rays niet achter-hauwen;

I i

Die

249

*Sware Hoofde sijn vol
doffe sinnen.*

*Men spreekt stouter
voor andere/ als voor
sijn selven.*

*Dat met eene Lijn ghe-
trocken wert/ gaet een-
parigh heen.*

*Moedige Schips-Baef
laten hun Vlaggen vlie-
ghen.*

*Men kan alleen niet kij-
ven.*

*Daer men alleen is/
blijft men de beste.*

*Men seyd:
Daestighe Lupden sijn
geen Verraers.*

*Die niet veel verletten
wil/ moet aen sijn dingē
blijven.*

Daer verliest niemant
 mi. ver/ dan die niet te
 missen heeft.

Stelje veel op eene
 Knecht,
 Soo gaen somtijds
 saken slecht.

Verlies by Winst
 Is meest by minst.

Woude men somtijds na
 raedt leven/ dan soumen
 beter weten veel saken te
 reddén.

Die wel baren wil/ moet
 een goet Doer-man heb-
 ben.

Een gemeen Gebreek
 moetme bulden.

Wat Lide sijter meest ?

Licht je Doet/ dan sietme
 ander u Ooghen wat je
 dooz Wesen hebt.

Belacchende VVerelt.

Die Negocy drayven muet,
 Dient te passen up sayn Guet,
 Of het schaynen quay monieren
 Day Partayen in t Grossieren
 Looten up Kassieren stoon,
 En de soocken kluchtigh goon.
 Kredit moet bay Debit blaycken,
 Anders saumen deyrlijck kaycken;
 Want, men sauder noyt bykans
 Sommen kraygen in Balans.

Schoyt-man hoeft auw, met een spoeyen,
 Of kick sal may verder moeyen,

Soo ghay niet oon 'tvooren goot,
 Dage maynt, dan weetmen roodt.

Woor-om wilde langer marren ?

Hoe na wachte noor het warren ?

Ba tjan, dit eys vooyl geveert,

Da'men vreemde niet en ecirt !

Bay ! wa vindtmen Botte-kroesen

Hier in Hólant roefe-moesen,

Rap ter Beck, in Handen troogh

Schaynt nauw een gemayne Ploogh.

Mach een Slouff goey-liens sackferen ?

Schuyte Baes.

Heerschop, wat is jouw begeeren ?

Waerom slijtje dus je Mont ?

Wijstigen Zabander.

Kalen Lack-randt, veurt terstont.

Stoody met gedeckten Hooye ?

Schuyte Baes.

Waer sou ick mijn Hoedje gooyen

Als ick handigh pas op't Roer,

En op Mast, en Boom, en Snoer ?

Wlſtigen Brabander.

Bats! een Peyrt-Stjeert sodde binden,
Filmardayn is hier te vinden:

Puff, dit ſchaynt wel facieus,
En wel ſlets, en odieus!

Semers, 'kgeefauw, ſonder loocken;
Een Travers veur bay auw Koocken!
Way, wa' paasde wie kick zy?

Schuyt-Baes.

Mach men't ſegge? viſſe Pry.

Wlſtigen Brabander.

Moor kets, mayndy da' ghay Racker
Sult oyt-mooyten als een Snacker?

Wacht gay hebt geë Slecht-hoot veur,
Of een Kodrus, of een leur.

Ghay, en ayder ſal het weten:

'Kick ben Singjoor *Hans* geheten,
Die ſayn Hooghayt dient te Hooff.

Schuyt-Baes.

Stoffers krijgen geen gelooff,

Die te lijdigh ſitte raſen,

En in 'r hoogſte gaetje blaſen.

d'Aere Luy, hier in de Schuyt,
Snarre-becken ſoo niet uyt.

Ginder ſit een loddigh Meysje,
Wacrom knordt die niet een reysje?

Soetje Strijckers.

Wel hoe ſelter? ſcheerje mijn?

Drijf van hier, en réedje Lijn,

Wilje langer blijve leuren?

Al je Vracht die ſel verſcheuren;

Loopter ſes of ſeuven wegh,

Vaert dan leegh deur elcke Breggh.

Taft toe/maer niet op't
Hooff.

Goe kennis
Goe wen is.

Hooge Macht lÿb geenē
Met-geſel.

Die lange Deuſen hebbe
lijden veel aenſtoot.

Men ſcheert/of wert ge-
ſchozen.

Smeet het Pſer terwyl
'theet is.

Gout-Honger dwinght
den Mens om wonder
te doen.

Geen nieuwe Snuffen
Doen oude Suffen.

Groot Eer,
Groot Zeer.

Een Beursje sonder Gelt
Werdt selden wijdt
vermeldt.

Heeft men geen Blijck,
Men heet niet Rijck.

Landt-Rijcken
Standt-blijcken.

Goet Wissel
Doet wis-wel.

Daer de Schat is, blijft
het Hart.

Dlijtigen Zabander.

Tesfoo, Maske : joo veursekers ;
Scheuyt-lien fayn moor Winde-brekers,
Die een Koop-man doen veel schay
Als fay niet en spoeyen dray ;
Moor kick sal nau, met getrantel,
Mayn Bousjet, Rapier, en Mantel,
Ooick mayn enge frooy Bonet
Met een Knopken up-geset,
Oordigh noor de spoynse Mòde,
Of als Brusselaers Metòde,
Setten als men drooft van Váár
In *Hantwarpen* op de Máár,
Met een Kuets : door Hackenayen,
Veel Singjoren stootigh layen,
Dat de Burs-rayt wert versien ;
Tot beways veur al de Lien,
Datmen niet en wilt fooljeren
Alsmen komt in jente Kleeren ;
'tSchaynt men heet parforts Bancqroet
Als men geen Negocy doet,
En veel Wissels loot betrecken
Door des Warelts wayde plecken,
Varr', of bay, 'tis even nae :
Roomen, Napels, Genua,
Met *Siwily, Lissebonen,*
By 't *Madrilsche Hof*, om thoonen
Dat *Hispansjens* gulden Kust
Vul Raiolen layd en rust.
Oock in *Norenburgh* en *Pragen*,
Of in *Keulen*, noor behagen,
Of te *Franckfurt* oon de *Mayn*
Vindmen Schayven grof en fayn,
Schoon

Belacchende VVerelt.

253

Schoon *Parays, Bordeaux, Rawonen,*
Door oick dapper Roymers wonen;
En dan oock al, sonder sorgh,
Wis up *Londen, Edenborgh.*
Wilmen Wissels in het Oosten,
Tot de Koop-liens suyt vertroosten?
Dantswayck sal dan machtigh blayck
Thoonen van het Poolische Rayck.
Oock soo is te *Koppenhage*
Harde Spesay alle dage.
Stockholm heeft van Sweedsche Macht
Veel Metolen schoon van kracht.
Suycktmen hondert doysent Ponden?
Roymte wart al-om gevonden!
Ba, tjan, yder Handel-Stadt
Is versien met alle Schat.
Neer-landt, oock heeft rayck Gebieden,
Vulte bay gallante Lieden.
'kSegh: veel hooger Landen, wis,
Weten niet wat Neerlandt is.

Schuyte Baes.

Vreemde Luy zijn vreemde Kallers,
Vreemde Whisers, vreemde Mallers;
Vreemde Poffers, vreemde Bloens,
Die by vreemde vriendlijk voem.
Ick en al die Schuyten stieren
Hooren dickels vreemde tieren;
Iae voorseker: Ick en aer
Prijfen vreemden alle-gaer,
Meer als Vleys en Bloedse Vrienden.

Wijtigen Brabander.

'kWau da' ghay auw Vrecht verdienen.
Soo ghay niet en wilt van kant,
Siet! dan stappe kick te Landt.

Wis ende Mis
In Steden is.

Daer Munt klinket
leent men Gehooz / en
Handen / en Doeten.

Om het Gelleken
Slijtmen 'tVelleken.

En koop-man wint
met Windt.

Het staet te besien,

Wt wem
Wt ken.

Om 'tHet leckt de Kat
de Braet-Pan.

Het staet te verdsenen
wat verdient behoort te
zyn.

Macht wacht
Sacht kracht.

Mocht yder ghebieden/
men sou 'tgheboden ver-
bieden.

Beter spijt tijden / dan
spijt doen.

Yder heeft wat daer hy
sich op steunt.

Gerieffelijck
Is lieffelijck.

Vlijdt vrijdt Tijdt.

En Mensch ypt de weeg
een plaetsje te meer.

Wilmē int Hond's Nest
een stuk Speck soeckē/
men vindt maer knozrē.

Die voort wil krabb'len
Moet vlijtigh grabb'len.

Let opje stuck,
En vat Geluck.

Belacchende VVerelt.

Schuyte-Varz.

Wilje niet een Beetje wachten?
Slingert heen, en lichtje Vachten:
Huyrt een Schuyt, of gaet te voet,
Benje rijck van Gelt en Goedt.

Wijtigen Zabander.

Goyt-sack, mochte 'kick gebieden;
Straffe fauw oon auw geschieden!
Da' ge maynt: Om sulck een Soock
Sod de proncken oon een Koock!
Doch, van snooy inpartinency
Sal 'kick nauw, vul reverency,
Nemen met een kloecke ganck
Kurt heen, al is't Wegsken lanck:
Vlaytigh sal 'kick dan bay waylen,
Lustigh moocken kurte maylen;
Kraygt-mayn Brouck, door sleet, eē gat,
Door veur winnen sooltjen wat.

Soetje Strijckers.

Voer-man, segh ick; Schöffel-Iackje,
Waerom laetje mit een Packje
'tHeerschop strijcken buyten Boort?
'k Weet niet of het soo behoort.
Meenje noch op Vracht te vissen?
Al het hóopje selje missen;
Vaart dan hol, en opje beurt.
Slappe Tas je Hoofst dat treurt.
'tGelt en selje niet seer quellen
Asje wilt den Swijmer stellen.
*Wie op geen beroep en past,
Krijgt niet veel met seker vast.
As men 't Luck dan wil begeeren,
Och! soo moet men 't juyst ombeeren!
Wie staagh an vermeerren wil
Moet niet altoos wachten stil.*

Hoor-

Belacchende VVerelt.

Hoorjet ? hoorjet ouwen Schudde ?

Hoe na lusje noch te dudden ?

'tSchijnt begeerte weunt in jou.

Schuyte Waes.

Strackjes, Beckje, nou, Moer, nou !

Soetje Strijckers.

Doedje niet tot ongs behagen,

Wy gaan loopen om een Wagen,

En dan houje niet een Mens ;

Wegh is dan je harten-wens.

Pieter Prangh.

Hartje, maeckje ras an't drijven,

Eer de Luydjes tseffens kijven.

Drie man reken ick voor niet.

Schuyte Waes.

Daer mé, wacht, ofschey ick, siet !

Goelijck longe ! van ter zye !

Setje schrap, en laetje glye ;

Voort ! treck wech ! stap an, hey wegh !

Hoorje Gasje wat ick segh ?

Over heur Lijn staet, hou binnen !

Bengel, bey, waer zijn je Sinnen ?

Kijck niet aersel after uyt,

Ginssen voorwort komt een Schuyt,

Het is fickle Quieringh looren,

Die deur-heen de Vaerr komt booren,

Heyt de Man gien meerder Vracht ?

'kWedd' hy schier is buyte kracht

Dat hy vaert mit nege menschen ;

Dan, hoe ken hy tanders wenschen ?

Al de Luydjes zijn beleeft :

Elcke Mens twee stuyvers geeft.

'tVolckje machme wel bedancken,

Datse meerder als twee blancken

Willen geven, wel, ick segh !

'tIs de kleyne Vracht : stap wegh.

'tSchuy-

Elsk is om rapen uyt.

Die de heele Werelt wil hebben/ moet eerst een Werelt besteden of verlijten.

Die de Kaets verliest/ moet de Ballen betalen.

Daermen niet gerekent wert behoestmen niet te gelben.

Wilje voort rijde/schickje te paerdt.

Men hoort ghenoegh/ wierdt het maer geacht.

Omme sien belet voortganck.

Om wel-baert baert mé dooz gebaer.

Schier buyte kracht Schijnt uyt de macht.

Kleyn Vracht maeckt geen hinder-last, Geben is byp/ Nemen is onbyp.

Genoegh is noyt te wepningh.

Elck het sijn / soo heeft
de quade niet.

Van gebeuren sepdenten
wat.

Spijt baert Strijt.

Dreygen doet geen zeer-
voelen.

Grimmende Honden
breesen malkander.

Gewelt ruynt plaets.

Waer men schaest daer
ballen krul-spaenders.

Haetje Schanden,
Befigt Handen.

Dreyghers seght watje
meugt/ maer blijf van't
lijff.

Over-macht
Over-kracht.

Doodt noodt Doodt.

Belacchende VVerelt.

t'Schuyte-Veer moet heus om-deelen,
Of het raecter in't krakelen ;
D'een siet bangh, en loens, en graeuw,
D'ander als den Bijte-baeuw.
'Kfelt nou thans, in't stille varen,
Al de Luy eens stijf verklaren,
Hoe 'tal lest een bijster gingh
Om een woort, of ander dingh.
Hoor dan : Twist begon te naken,
Met veul dreygen, sonder raken,
Tot beschuttingh quam een Boer
Met een Wan op elcke Schoer,
Inde plaets van stale Schilde,
En hy bulde loens in't wilde ;
Wachje nou, of ruynt de Baen,
Of het sel hier seltssem gaen.
Doe quam noch een ander baren
Deur een holle Butter-karen,
Met de Kop al in een Pot,
Daer mé was het al verbrot !
Want hy kon geen hande roeren,
Noch geen Stock, of Knodse voeren,
Voor en achter was hy stijff
Met de Heuyck van hout om 't Lijff.
Denckt : die dreunse Proppe-darmen
Drongen los, en liepe karmen,
Help ! hier ! tast die raken kan !
Of hier parffe Slagen an.
Dubbel-Moort ! het selder honden !
Elcke Gat-Vinck lijckt ontbonden !
Meerder is't dan over-noodt !
Och ! een Kick-vors blijfter doodt.
Stracks verscheen doe oock een Neurckje
Met een Pan, en met sijn Veurckje,

Die

Belacchende Werelt.

257

Die kon micke sonder slaen,
En deur-loope sonder staen,
By een sprongh van mancke Loutje,
Dubbel-beenend' met sijn houtje ;

Mickers zijn Schickers.

Volgebaer : 'tis lap om leer,
Smijtje mijn, ick beuckje weer!
Onderwijl, in 'tlijdigh treuren,
Komter uyt de Buyrtjes Deuren
Menigh Honds-klinck na de Kriel,
By 'tgeslinger in de Griel.
Schop, en Stock, en Drie-voet-Stoelen
Swierden in dat kroele-woelen,

K k

Besem,

Galperg hÿten nte.

Noodigh lijden
Is geen strijden.

*D'eene slaggh is d'ander
waardt.*

Wie met de kop is ge-
quelt/ dient eenfaem te
blijven.

Schort dat schort.

Scheyers zijn Vleyers.

Wijst Wjs.

Wzeefers schouwen de
slagen.

Quaet-finnich,
Quaet-vinnich.

Daermen hacket halte
Spaenders.

Belacchende VVerelt.

Besem, Heugel, Stoof, en Tangh,
Sloeger kort, en reyckten langh.
Kuyckens-Keyv deed' beletten
Dat daer niemands Hoof verpletten ;
Want daer hadd' een koppigh' Schelm
Een Lantaren voor sijn Helm
Met een Ladder om te schorten
Negen Man in ellif Sporten,
Maer, hy worde juyft verrast
Van een gaauw en varend' Gast.
Hadd' daer niet een Socket-Ioris
Neffens stramme Bocchel-Floris
By dom Fobis Leurefaes,
[Harde Maets op sachte Kaes]
Komen tieren : Denckt ! Verwinders
Op jou Wijfs en soete Kinders!
Stort en quist hier onder-voet
Niet te veul verhettigh bloet !
Brenge een ongeboomde Mande,
Leent hier Voeten, lost hier Handen ;
Raect en sleept hier wat daer valt
Alsmen dus soo vinnigh schalt !
Vinnigh vatmen ! vinnigh spreektmen !
Vinnigh snijdmen ! vinnigh steectmen !
Vinnigh op, en vinnigh neer,
Vinnigh heen, en vinnigh weer.
Vinnigh loertmen, vinnigh rocktmen,
Vinnigh kraeuwtmen, vinnigh socktmen,
Vinnigh hier, en vinnigh daer,
Vinnigh licht, en vinnigh swaer !
Vinnigh haecktmen, vinnigh sleurtmen,
Vinnigh schortmen, vinnigh treurtmen,
Vinnigh krijgt een vinnigs-loon
Alsmen heyt een jaap in Koon !

Belacchende Werelt.

*Onheus maect een onheus kijven,
Onheus breeckt een onheus drijven!
Onheus brouwt de Duyvel-Droes
Wt veul Dronckers Kitt' en Kroes.*

Soetje Strijckers.

Vaar, laat vaaren 'tvinnigh knorren,
Doetje Keeltje niet verschorren;
Let wat opje Lijntje, Maat,
En hoe dat jou Trecker gaar,
Iongens moeten dienstigh drijven,
Baasfen moete Voogde blijven,
Wort jou Knecht al wat te slap,
Geeft hem fus een aaffe lap.

Schuyt-Baeg.

*Holle Kees, verstaetje Seggens:
Sleep de Lijn niet van de Breggens,
Wacht een lutje. Stap weer heen.
Lustigh Mopje, voort te been.*

*Genige Schuyt-gediensige Lijn-lepders / of gie-
lende jonge Bedelaertjes / smeerken:*

*Goe-luy wilt een Deuytje geven!
'kSelje dancken al mijn leven.*

Schuyte-Baeg.

*Geef wat om, Luy, datjet weet,
'Tis an Arme wel besteet.*

*Smacket Bosje weer te Lande
Mit je mild' en vrome hande,
'tSchaedt niet datmen weynigh geeft,
Alsmen 'tGoedt wat ruymjes heeft.*

*Ionge, wacht, mit goe manieren,
Om de Schuyt aen kant te stieren.*

Lammert Gijfen.

*Loft, hou an, ontfangje Gelt,
Eer de last veul lager helt.*

Ick betaal voor Mijn, en Soetje.

Schuyte Baeg.

Hebje geen verscheye Goetje?

259

*Wilje heus twisten?
leghe Geweer af.*

*Daer 't Hoost wil / volge
de Leden.*

*Slappe Meesters ma-
ken sijve Knechts.*

*Wilje voort? blijf niet
staen.*

*Bedelaren spreken de-
gelijck / en leven onghes-
chickt.*

*Smeerkende Raeds-
luyden zijn gheen Sel-
ders.*

*Wie uyt gheeft / moet
weer in-wachten.*

*Gemeen Goedt is ghe-
meenlijck Quaet.*

Loffe Maets:

Hoor, sonder laken,
Treedt uyt geen waken,
Of wilt eerst haken
Dat Winst kan maken,
Dan kunt ghy raken
Tot vaste Saken.

**Datmen in sijn Beurs
steekt/ en vrouyden on-
der gheen Stoelen of
Bancken.**

**Verandering van Gas
doet de Koepen open.**

Waden gaen voor meene.

**Al waer men veel op-
schoyt daer sal noch al-
tijdt wat aen-schoyten.**

**Het zyn geluckige Doete
die een geiont Lijf over-
wegh kunnen dragen.**

Belacchende VVerelt.**Lammert Gysen.**

'kDenck wel neen, maar, vraaget heur
Eerfe gaat nou vanje Deur.
Eerst sel ick te Lande wijcken,
Dan mijn *Soetje* name strijcken.
Koom an, Lief, nou geefje hant,
Stap van't Water op het Sant.
Gaan wy deur, de Banckjes ruymen.
Meer as dortigh smalle Duymen;
Of daar blijft een dubbel stee,
Wilt een onder-wege mee.
Voer-luy haacken om te winnen.
Buyte-kansjes laat me binnen.

*Die wat krijgt as onverwacht,
Wort vergroot, en meert in macht.*

Soetje Strijckers.

Moetjet meenen van me weten?
Hoor, ick ben hier wel geseten,
Niement lockt mijn van gemak.

Lammert Gysen.

Geckjer mé, je soete Sack?
Kiesjet swaar en vadfigh fitte?
Hey, wel hoe verstaan ick ditte?
Meenjet *Soet*? ey meenjet doch?
Meysje, meenjet, segh ick noch?
By gants schade! by gants schangde!
Hadd' ick jou thans in een Mangde,
'kSouje pagg'len op men Lijf,
En omwinden vast en stijf.
Ken het focke? mach het sluyten
Datje binnen, ick hier buyten
Moet gaan loope soo te voet?
Suyr-beck, raadt eens, smaacttet soet?
Wat ken jou mijn schade baten?
Schuyt, noch *Soet* en wil ick laten;

'kSel.

Belacchende VVerelt.

'kSel het Paardt beloopen knap,
Voet an voet, en stap an stap.

Soetje Strijckers.

Schooyer, wilje niet vermoeyen;
Gaat heen weyen by de Koeyen,
Murgen spreke wy me'kaar.

Lammert Gysen.

Strijck-uyt, is dat wis en waar?
Mit die Mongt soo moetje lange
Vuyl' en vaale Rotte vangen,
En daar by wens ick je noch
In jou Keel een drooge Roch,
Oock jou oogen nat van Pckel.
Noch te sitten op een Hekel!
Boven dat, wel groff en groot,
Mole-Stienen op je Schoot.

Soetje Strijckers.

Daver-draver, stilje toren,
Flus, dan, selje mijn bekoren,
By aldien mijn deusen Heer
Niet wil houwen al te seer:
Wangt hy heyt mijn in sijn Narmen
Om vermaack, of om 'tverwarmen.

Menigh vaarter wis en wel

Met een trouwen Reys-Gesel.

Over wegh is wel te komen

By de Treedjes vande Vromen.

Lammert Gysen.

Beter dwaalmen soet alleen

As by Mackers slim van treers.

Soetje Strijckers.

Stuyft voor uyt, en wilme beyen
As ick van de Schuyt moet scheyen.

Lammert Gysen.

Nou, wel an, nae dat ick schat,
Benne wy al by de Stad.

kkz

Soet

Te heel betrouwens
doet nae-lopen.
Wil maecht wacker.

Mer Morghen brengh
sijn eppen Eppen-blyck
voort.

Wens aen niemant an-
ger als sijn self begeert.

Vijs gelaet
Is geen daedt.

Mis-leeren
Doet deeren.

Die geerne blijft/is licht
te trecken.

Gelijke Treen
Geraken heen,

Wacht op goede Men-
homers.
Toe-ganghers wachten
niet.

Wel aen is aen wel.

Die Tijt versumpt/ die
wert van Tjdt verlaté.

Duple Monden spreken
wel schoone Woorden.

Honigh om de Mondt
Maect eé soete Wont.

Die wat te seggen heeft
moet hy swijgen ?

Verkiefers, Verliefers.

'Tis een wijs Hoofd dat
slecht en best kan ver-
kiesen.

De jonghste Kinderen
moeten eerst te bedt.

Belacchende VVerelt.

Soetje Strijckers.

Iaa Kint, tijgh al vry an 't swieren,
Maackt niet langer Kiere-mieren.

Wie Geluck, en Tjdt vergest

Dickmaal Lust en Ruste mist.

Joncker Meyndert.

Wat een aerdigh wonder spreken
Komt mijn door de Ooren breken!

Ghy, ô Vrijster van het Landt,

Hebt een meer als groot Verstandt.

Ingeval, me Iuffrou *Soetje*,

Ick voor u mijn drijvend' Hoedje

Noch mach lichten, meer als flus,

Soo vraegh ick u *Liefke* dus :

Of wy t'samen (aen het landen)

Mogen vlechten Rechter-Handen?

Soetje Strijckers.

Wat sou *Lammert* legge dan,

Dat ick speulden of en an?

Joncker Meyndert.

'Tis een halve Geck en Blinde,

Die het beste weet te vinde,

Dat hy noch het quaedste kiest.

Soetje Strijckers.

Die veel Keur heyt, dick verliest.

Joncker Meyndert.

Keur baerdt *Angst*, verklare Schrijvers,

Of Poëtsche Tjdt-verdrijvers.

Let op Reden : *Keur is soet*

Alsmen' tquaedste laet om' tgoedt.

Soetje Strijckers.

Wel 'eraan, al van het kiesén ;

Onder wijlen, wy verliefen

Arme *Lammert* uyt ongs oogh ;

'tLijckent of de Trecker vloogh.

Jonc.

Belacchende Verelt.

Zonker Meyndert.

Liefke met u soete Sinnen,
Houdt u Handen neerstigh binnen.

Soetje Schijkers.

Ick ben wijs genoeg voor 't mijn',
Oock een angder voor het sijn.

Zonker Meyndert.

Onsen Voer-Man sal gaen melden
Hoe veel yder heeft te gelden;

Ick sal Borge voor u staen,
Als u Volger heeft gedaen.

Schuyte Baes.

Luy, pas Gelt. Wy zijn by 't Siecken,
d'Oly-Molen, mit sen Wiecken

Benne wy al-ree verby:

Volck de Schuyt wil over-zy!

Sit, of staet, of kruypt wat ginffen,
Datjet meent, je bent gien Prinssen,

Jy meugt wete watje bent!

Vreemde Luy zijn onbekent.

'Tis mijn effen, en gelijcke:

Benje schamel, benje rijcke,

Benje mal, of benje wijs,

Benje toertigh, benje vijs,

Benje vrolijk, benje dullen,

Benje oolijck, benje Sullen,

Benje scheel-Oogh, benje krom;

Benje kalligh, benje stom,

Benje Veyler, benje Kooper,

Benje Vluchter, benje Strooper,

Benje Maegt, of Vrijster, Vrouw,

Benje datmen haten souw;

Benje ranck, en dick, en dunne,

Benje sloet; en Scheuck; en Funne,

Benje Fiel, of Hoer, of Dief,

Hebje Gelt, men heydje lief.

263

Wie staegh de Duppsten
inde Lijf-Sacken laet
blijven/ houdt die sijn
Handen oock recht?

Men is noyt wijs ghe-
noegh booz sijn epghe
selven.

Yder is sijn epgen Tael-
ontleder.

Die Wozge blijft bewijst
liefde/ ende ontfanght
sontijds leet-wesen.

Verdiensse eyscht danck
en loon.

Yder is een Heer in't
Sijne,
'tZy in't Groff, of in het
Fijne.

Laet yder over 'tgeen'
datse zijn.

Geen kroozen sonder
Kaff.

Wilje niet bekevē wese,
Soo laet elck een zijn
gepresen.

Gelt is de rechte
Liefde.

'Tis niet al ghetwommen
dat my winste rekent.

Die vermogen,
Hebt medogen.

Slagen zijn ongangs.

'Tis een arm Paert dat
sijn Haver niet verdient.

Beginje met sinnen,
Scheyt ook uyt minnē.

Dan passe komen ist al.

Behulpsaemheyt is een
tepeken van gunste.

Is het swaer & verhefje
niet.

Onnoodigh ruymen
Doet verluymen.

Belacchende VVerelt.

Weer-an, hey, pas Gelt, ey lieve!
Wilt malkaar toch wat gerieve
Reyck wat over, leent een hant,
Eer de Schuyt is an de Kant.

Een Heb-lustige Lasey: Inercht vlep-karnt:
Geeff, de Heer sel weerom geven!

Luy, ick wensje langh in't leven;
Smack de Bos in't water neer,
Danck-heb, segh ick, wilje meer?

Schuyte Baes.

Lustigh Iongen, jaegt de Krengel,
Wilje swiepje wat verlengel,
Datse draeft het Wage-padt;
Loopt, al hadjet vyer in't gat.

Daer mé, *Keesje*, hou nou stille!
Ras, slaet of, sit vande Bille;
Laetet mancke mager Paert,
Dick van Bienen, dun van Staert,
Gaen te Wey. Nou, Volckje soetjes,
Wachtje Handen, vreesje Voetjes,
Bey, loop d'een voor d'ander na.
Goelijck slappe gaet voor dra.

Joncker Mepndert.

Kom mijn over-schoone *Soetste*,
Alder-netste, alder-goedste,
Laet ick u hiervan de Schuyt
Ras en licht nu heffen uyt.

Soetje Strijckers.

Bey wat, niet te haestigh Heertje?
Ick ben swaarder as een Veertje.
Ieffens springmen an den Dans
'tOngsent om de groene Krans;
Hier ist anders in het scheye,
'D'Eene moet voor d'ander beye;
As het wel is over-leydt:
Wachten Heert wel, soo men seydt.

Belacchende VVerelt.

Joncker Meyndert,
Siet! ick stae bereydt te wachten
Heele Dagen, halve Nachten,
Als het noodigh is gedaen.

Soetje Strijckers.
Hoor! hoe kraayt den Hooffe Haan!
Vat mijn Hangden, haal op, Ioncker,
Gaauw, sie voorje, 'tis niet doncker;
Huy-foo Maatje, 'tVrachje licht,
Kijck! nou doeje Vryer-plicht.
*Vryers moeten hangden lienen,
As een Vrijster niet ken bienen.*

Joncker Meyndert.
Reyck my dan u vingers aen.
Soetje Strijckers.
Soo mijn Lansfert, 'tsel wel gaen
Ioncker onder, Ioncker boven,
Kon ick schoone praat geloven!
Souje mijn langs heen de Wegh
Dregen opje swacke Regh?
Dat sou immers toertigh lijcken;
Alle man sou na jou kijcken
Datje droogh een Schaapje baa!
Ick moet lacchen daar ick gaa.
Ginssen stapt mijn ouwe Lomper
Met sijn Bloocken, noch al plomper,
'Tis te dencken raackt hy hier,
Wis daar komt een fel getier.

Joncker Meyndert.
Iuffer Sufke, 'kzy geen Vechter,
Noch geen Vluchter, noch geen Rechter,
Ick schijn destigh, dat is soo;
Noyt by Vrijsters ben ick bloo.
Doch ick sal van u vertrecken,
Om geen Nijders-twist te wecken:

L I

Twee

265

*Haestigheyt heert wel /
Geduldigheyt knecht
wel.*

Vat nae Wat.

*Handige Lupden raken
voort.*

*Men heeft wel hoozen
puffe-blaké / maer 'twag
tot de Sueder.*

*Dat alle man siet / moet
alle man weten.*

*Éen oude Vrock
Verstaet geen jock.*

*Heer, of Knecht,
Recht, noch Vecht.*

*Twee goede Honden bij
ten malkander niet.*

Over-vloedt
Quael broedt.

Lijden verflint Leet.

Waggelaers gaen niet
vast.

Wat begin heeft / sal een
epude hebben.

Eygen Aert blijft
Hoe datmen't drijft.

Soet gunnen
Doet kunnen.

Rijck met de praet
Heeft selden daedt.

Gaeuw Siet Naeuw.

Ongeluckheyt wert sel-
den effen?

Belacchende VVerelt.

*Twee te Kluiven an het Beem
Komen selden over een.*

Soetje Strijckers.

Is het aers niet mitje praten?
Wilje mijn alree verlaten?
Fy! dit is een vreemde part!
Hangde geefme songder Hart.

Zoncker Meyndert.

Ieugdigh Meyske, 'tsal my pijnen
Dat ick van u moet verdwijnen,
Geen vergaringh (soo men seydt)
Of die slijt wanneer men scheydt!

Soetje Strijckers.

Iaa, dat's waar! soo hoor ick Stoffer,
Ick speul niet genoegh de Ioffer.

Zoncker Meyndert.

Van Boerinnen (sonder geck)
Maect men Iuffrouws, soete Beck,
Ingeval ghy blijft te vryen,
Of dat u de Vryers myen,
Soo wil ick weer komen sien
Of ghy my sult gunste bien.

Soetje Strijckers.

'kWeet niet of het dan sel vallen;
Daar komt noch een Prettert mallen,
Die snuyft me wel alsoo rijck,
Meer as 'kweet niet wiens gelijk.

Zoncker Meyndert.

Sal de Stoutert oock niet schromen
Om by Lambert hier te komen?
Hoe kan schicken schoon by vuyl?
Past een Valckje by een Wl?

Soetje Strijckers.

Of het past, of niet ken voegen,
Een van beyen dreegt mis-noegen.

Lammert hou ick om den deun,
Maer ick min een Brouwers Seun;
Wangt sijn Kleeren, Hoet, en Kraagje
Staan al was hy van het Haagje,
Meer dan sesderhande Pack
Houdt hy leegh, om reyn gemack.

Toucker Meyndert.

Brouwers Soons, ick hoor, sijn Heeren
Die haer Renten niet vermeerden;
Maer, siet veel van mijns gelijk
Schijnen fraey, en thoonen rijk.
Wy dan Hoofs en Edel Helden
Laten onse glans vermelden:
Wy ontnemen wat den Darm,
Om te cieren aen den Narm.
'Tis by ons gebruyck, en reden,
Dat wy maken niet veel Kleden;
Want, daer komen dagh aen dagh
Snufkens die men noyt en sagh.

Soetje Strijckers.

Langst, hoe keunjet over-leggen!
'k Weetje thans niet meer te seggen;
As men't recht bekallen moet,
Soo verkies ick over-vloet;
Over-vloedigh in het smullen,
Over-vloedigh in het hullen,
Over-vloedigh in het Gelt,
Over-vloedigh in het Velt,
Over-vloedigh in vergaren,
Over-vloedigh in bewaren,
Over-vloedigh soet vol wil,
Over-vloedigh reyn en stil.
Edel Borsje, gaatje wegen;
Ick word' mitje thans verlegen:
Wangt, je letmen van profijt,
Laatme los, en schelme quijt.

Over-veel,
Over-deel.

Dat de Dwasen soo veel
niet en versnipperden/
Zijd' en Laken waer be-
ter koop.

Eerenen Heeren schiekt
maer een Letter.

Onkost'lijck fraey is
noyt leelijck.

Dracht-Pracht
Smacht Macht.

Te bollen Maet loopt
over.

Weelde soecht Over-
daedt/maer vindt epide-
lijck Gebreck.

Die veel bergadert / kan
veel verliezen.

Is verlegen
Niet verslegen?

Erbare Luyden kloppen
niet van achteren.

Nedelijke Liefde soecht
geen onnatuurlijke dingen.

Beter een Bot-uyt /
als een Bot-in.

Men seyd:
Loerje mijn,
soo
Snoer ick dijn.

Wie kan van swijgen
Doch hinder krijgen?

Dat een ander dingt /
behoort niet te koopē.

Ghescheurde Klacken en
Luyden niet klaer.

Wymodigheyt siet niet
achter om.

Moetje gaen?
Ruymt de Baen.

Belacchende VVerelt.

Wilje niet, soo moetje borgen
Ruym tot bet as over-morgen,
Komt dan after an ons Kot,
Roert de Wurvel, Klinck, of Slot,
Vraagt nae mijn, of staackje roepen,
Blijft dan wachten op de Stoepen,
Kust de Kloppen mitje Mongt,
Mindt en lockt oock ongsen Hongt.

Joncker Meyndert.

Boere-Bot-in, khoor, met wonder
Hoe ghy veynst, en liefst by-sonder
Scheert soo lange menigh Geck
Met u Tongh en Snater-beck,
Tot u yemant komt benarren,
En bedriegen, en verwarren:

Die een ander Stricken set

Maeckt somtijts sijn eygen Net.

Neemt dit eens in u bedencken

Peynsen kan geen Swijger krencken;

Ick heb nu al over-leydt

In mijn eygen eensaemheyt,

Dat ick u sal late blijven,

Nu gaet heen. Ick wil verdrijven.

Dwaesheyt is het datmen liefst

Wacr door and're sijn ontriest.

Soetje Strijckers.

Lieve Meyndert, wordje sleetigh,

Datje van mijn treedt soo neetigh,

Vreesje Lammert, Hooffse Maat

Loop van mijn, en mijdt de praet.

Joncker Meyndert.

Dat ick van u soeck te scheyden,

Is om plaets te gaen bereyden

Voor den Boer, en Steedsen Quant,

Die u lieven over-hant.

Quam

Belacchende VVerelt.

269

Quam ick u beleeft ontmoeten,
Met veel prijfen, en begroeten,
Dat is Edel Hooffen acrt:

Zedigh soet veel Gunste baert.

'Tis oock noodigh dat de Wijfen
Sich vermaken by de Viffen.

'Tis oock noodigh dat by Kleyn

't Groote komt, of wert gemeyn;

Minste leven by de Meesten,

Domme Lien by fraeye Geesten:

't Werelts doen is ongelijck;

d' Een heeft wat, en d' ander blijck.

Soetje Strijckers.

'k Weet niet wat je Hoofft mach breken!

Toncher Meyndert.

Soete Maegt, wy laeten 't steken;

Want hier ginder voorwaerts aen

Sie ick twee van kennis gaen,

Die mijn noodigh moete spreken,

'k Mach niet blijven in gebreken;

Anders sou 't mijn hinder zijn.

Soet, ick strijck, ick gae, ick dwijn.

Soetje Strijckers Na Klachte:

Wat een wanckel dingh is 't Vryen,

As de Vryers dus verglyen!

Ick leer nou gewis verstaan:

Dat, *Wiespot*, moet schimp ontfaan.

Even-wel, ick ben verlaten!

In Verlies en is geen baten:

Lammert heb ick late gaan,

Meyndert heyt me late staan!

De weder-komende vermoeide Lammert & Gijfers

spreect. Soet besuyrlijck aen:

Wel, hier ben je, doe je Meysje?

Blijf je thans verlate Vleysje?

L 1 3

Waar

Manierlijck is Cierlijck.

Middel-maet is liefst
als te Deel en te Wepuig

Men breekt het Hoofft
om 't Lijf heel te houde.

Laet steken dat te hou-
vast is.

't Dergaren is soet/maer
't scheyden is bitter.

Wie met Raek-Dielen
gaet / leert sloff-kouffen.

Die Smaet geeft,
Weer Haer heeft.

Als men andere doet/
wert men weer gedaen.

Recht blijft hecht.

Dat mē bekommerlijck
met moeyten op-ghē wat
heeft / salmen dat weder
lickebaerdigh laten weg-
vlyben?

**Verlaten Goedts houdt
geen gront.**

Die licht vleyen
Oock licht schreyen.

**Men leert sinnen kennē/
als men by verschepde
Dolck om gaet.**

Beter wat veel aenden
Narm,
Als te veel in Mondt en
Darm.

Die leven, die sweven.

**Schoetje wat? en segget
al niet.**

Geen Eer,
Geen Heer.

Houdt uyt de Landen
De Schaed' en Schandē.

**d'Eene quellingsh volghet
sontijts d'ander.**

Belacchende Werelt.

Waar is nou den Ioncker voort,
Daarje mé sat binnen boort?

Soetje Strijckers.

Weetje niet dat lichte Piuymen
Mit een vluchjen heene ruymen?

Meenje dat ick soo van jou

Vromen Dravert, kreegh een grou?

Neen, mijn Gunner, 'ksocht te weten

Wat by Eel-Luy al is t'eeten;

Maar ick hoorde dat de Keel

Dickwils derven moet een deel

Om de Regg' en Borst te decke.

Lammert Gijfen.

Gaaje dus mit Pronckers gecke?

Nou set ick de Noodt en Spijt

Tseffens uyt mijn Hoofje wijt.

Soetje Strijckers.

Wilje mijn dan niet begeven?

Soo laat ongs wat heene sweven

Recht an om de Buyte-Wegh:

Goet-hals, doet as ickje segh:

Lacht, en prafelt, sit mit horten.

Wacht, ick sel mijn Rock op-schorten;

Wangt ick ben wat finlijck, Vaar.

Lammert Gijfen.

Watje segt! is seper waar?

Kijck, wat hoofje dus te pralen?

By mijn is gien Eer re halen.

Soetje Strijckers.

Komter van jou dweepe Schangdt?

Wegh al, voort dan mitje hangdt.

Wilt je gielen thans verftaken;

'kVrees je selt wat anders naken

Van een Weyttert uyt de Stée.

Lammert Gijfen.

och! al weer een sware Wée?

Soetje

Belacchende VVerelt.

271

Soetje Strijckers.

Siet eens, *Lammert*, zijn't geen Dromen?
By gans-Vijgen, 'knie hem komen!
Ken hy't wese? Wegh! hy ist
(Blijft mijn Ooge niet vergift)

Hou Stee-vast/ dā kom-
ter geen ander de Plaets
bekleeden.

Lammert bysen.

Wrange *Soet*, is dit te prijsen
Datje mijn van kant gaet wijsen?
Is dit reyne Vrijsters werck?
Foey! 'tis bitter, as ick merck.
Wat een Puyck is jou Belever!
Kijck! hy schranckelt lijck een Wever!
Puff! wat doet hy uyt de Stee?
Dat hy wil dat wil ick mee.

Soet inde schijn,
En bitter zijn,
Dat is niet fijn.

Leere Weven/ soo kenje
een Ambacht.

Ghy, lijdt, en swijgt
In warje krijgt.

**Eē dwars Hoofst maect
dwalende Leden.**

Een Muts, of Hoet,
Deckt quaet of goet.

**Die 't Hoofst met eene
Handt kraecwt / weet
noch half raet om baet.**

Lastige Klagers
Hebben geen Draggers.

**Kreuck niet / al laeghje
onder.**

Siet!
Hadd' Hadden,
Hadden hadd'
Net.

Goedt Deel
Voedt veel.

**Reute-kraeckers die
moeten jonge Tandē
hebben.**

**Wiltmen alle dingē met
goede Oogen aensien/
dan moeime staegh dooz
de Vingeren kijcken.**

Belacchende VVerelt.

Waar, ja waar doe ick mijn klachten,
En uyt-stortsel van Gedachten?

Waar moet ick verwesen Geck?

Siet! ick set mijn an gind Heck,
Daar sel ick staan Neuse-druypen,
Bocke, leene, lispe, luypen,
Muffen lijk een dweepe Mop!
Licht van Sinnen, swaar van Kop.
Och! mijn Hoofse moet ick stutten
Om een neer-laagh hier te schutten!
Het gelijckt schier dat mijn Hart
Parssingh lijdt van alle Smart.

Soetje Strijckers.

Moolijk, gaat met ruyme stappen;
Hier is voorje niet te knappen.

Lammert Gijfen.

Schijnt dit al gien bits verdriet,
Dat ick meen, en *Soetje* niet?
Koom, mijn stijf en hangdigh Houtje,
Druck men Borst, en maackt een vouwtje,
Dan verset ick *Soet*, die Scheuck,
Daar ick dus om vadfigh kreuck!
Hadd' ick thans hier rijpe Pruymen,
Malfers as mijn platte duymen,
Hier dus in men lange Broock,
Of voor *Soet* wat soete Koock,
Of wat Neutjes hardt te kraacken,
Om mijn Klachjes fast te maacken
Van het Bijster, dat ick denck,
Nou ick voor en after krenck,
Deur het sien, en 't schier beslaauwen,
Dat een vande Steedse Maauwen
Komt en hoetelt, en belacht
Al mijn leet, en spijt, en klacht.

Doch,

Belacchende Verelt.

Doch, ick kreun mijn an gien Leckers,
Ruyge Lockers, Slodder-Geckers,
Die gaan krotten in heur Kraagh
Of men 't Hooft op Stelten saagh.
Alsoo waar! 'tis om te spotten
Dat men quist voor Maay en Motten!
Alsoo waar! veul Kleeren, thans,
Decken menigh gants ongans.
Oye-mijn! Ick schijn om-vangen!
Wurge moet ick songder hangen!
Oy! ick lijk een swaren Block,
Onder-schoort hier mit een Stock.

*Wrome Koer / een rijke Vrouwers Soon / doet
sijn blijde aen-komste / treckende soet voordeel
upt na-deel van den af-geschafte Klager /
met beleefde Aen-sprake:*

Soetste Wesen, Velt-Godinne,
Sal ick nu een sittingh winnen
Neven u eer-waerde Vleys?
Soetje Strijckers.
Vromer, ja begint een reys.

Wrome Koer.
Liev' en soeter wil en woorden
Ick mijn dagen noyt en hoorden!
Soet en kan niet bitter zijn,
Daerom praet ick weten sijn:
Mocht ick *Soet* met soet bewegen!
Soetje Strijckers.
Hier is noch gien soet te veggen,
Meejet mit der haast te doen?
Neen, alsoo niet grage *Koer.*

Wrome Koer.
Soo ghy dan gelooft mijn spreken,
Daer en sal niet aen gebreken;
Ick wil u in hoogen Staet
Tooyen op met rijck Gewaedt.

M m

Wat-

273

Den Hals kost veel van
onder-houtwen.

Mal-Laft is Bal-Laft.

Eerlijcke Kleeren
Geen ondeugt weeren.

Hout geen Oper houdt.

Eerst vragen,
Dan wagen.

Gunst maecht blij.

Onsoet ras
Noyt goet was.

By groote Belofte vol-
ghen diekmael klepne
Giften.

Wat sach men nopt?
Dat nopt en was.

Locke locken.

Die van een Boerin een
Zuffrou kan maecten/
moet wel Bot leeren
schaben.

Is fraey meer als
Moop?

Schijn-Gout:
Laet Laken Laken blij-
ven.

Koop hoor de Motten
niet.

Nen Gheschickte schickte
alle dingh wel.

Een schoon Mensicht
veylt ionge Leven.

Die Darckens drijft /
weet wat hy voor heeft.

Belacchende VVerelt.

Watme kan begaen, of loopen,
Sal ick u te wille koopen,
Even als mijn Beurs vermagh;
Schoonheyt, diemen selden sagh:
Brasaletten, Glinster-Ringen,
Met veel, 'kweet niet wat voor dingen:
Oock een Naeld' in't lockend Hayr!

Soetje Strijckers.

Schoone Praat is selden waar.

Wome Koen.

Wat ghy wenscht, schoon-aerdigh *Soetje*,
Van het alder-goetste Goetje,
Dat men noemt al Puyck van Mooy,
En wat past op nieuwen Tooy
Wil ick u dan late maken
Voor-geborst van goude Laken,
Of heel deftigh vol Borduyr
Stijf van Stoff gelijk een Muyr,
Met een Rock vol Boorde-lijcken,
In de Vlieger Kassa Blijcken:
Dat ghy schijnt van enckel Zy
Iuyft van varr', of dichte by.
Op u Klickers, by u Hofen,
Sult ghy dragen Taffe Rosen;
Kouffe-banden net gestrickt,
En noch wat u dient en schickt;
Want ick meen dat grove Plooyen
Niet en voegen, noch en mooyen
Aen een gaef en wacker Beelt,
Daer geen plomp en Boers in speelt.
Schoonste, met u soete Lippen,
Laet al 't Bott' en loerdigh glippen!
Waerdste, die ick heden meen,
Neygt u staegh aen my alleen!
Kiest gemak voor lastbaer leven.

Soetje

Belacchende Werelt.

Soetje Strijckers.

Menigh Keur doet keurlijck beven.

Wzome Koen.

Keur is veelheyt voor 't gezicht.

Keert mijn Lief na Steden-plicht;

Soetje Strijckers.

Hoe genueghlijck weuntme Buyten,

Daarme niet en prangt deur sluyten!

Daar men om en in het Lijff

Volle volte wauuwelt stijff:

Wilme schraal' of vette Bouten,

Menigh Hacht om wech te souden;

Wy gaan keelen in de Stal,

En wy seggen niet-men-dal.

Wzome Koen.

Boersche konnen meer als maeyen

Alsmen vilt met lorren-draeyen;

Smockel-vleys, al is het goet,

Selden dat het segend' voedt.

Soetje Strijckers.

Luft ongs Baars en Aal te kluyven,

'tFuyckje dient maar uyt te schuyven:

Numment stelt ongs buyten maat,

Of men vilt, of vift, of laat.

Wzome Koen.

Hoe genueghlijck woontme Binnen!

Daermen in Gemack kan winnen

'tGeen het Lijff, en voedr, en kleet,

Sonder koel, en sonder heet.

Lieve Soet, u Boertigh prijsen

Kan men anders gaen bewijsen.

Binnen Stads ist al gemeyn,

Groot om minst, en meest om kleyn.

Binnen vindmen hooge Staten,

Die met Reden doen en laten.

M m 2

Bin-

275

An-waen

Kan schaen.

Alwaer men niet te wel
en sluyt

Daer gaet Geluck ter
Deuren uyt.

Den Heer moet het sijn
hebben.

Wassers zijn Dupl-
Muplen.

Verlangen

Leert vangen.

Datmen aen sijn selven
heeft behoefstmen niet te
hoopen.

Hebje Lust,

dan

Hebje Rust.

Versependentelijke Sta-
ten van Menschen vindt
men in Steden: Grootte
leven hoor de Kleyne/ en
Minste hoor de Meeste.

Alle Vleys- slachten/alle
Bachten / en Vrouwen
ballen niet eben eens.

'tDoet lekker gekoocht
wesen/ dat alleman wel
sal smaken.

Goet Bier is beter als
quade Wijn.

Goet Bier maecht oock
ua de Lipden.

Dick Bier is niet swaer
twee Mannen dragen te
volle Ton.

Die niet weynigh Wey-
te worden is/ krijght on-
gestelich kostelijcke
Gesontheyt.

Belacchende VVerelt.

Binnen vindme Konst en Kracht,
Goet, en quaet, en hardt, en sacht.
Binnen vindmen rijcke Brouwers,
Ambachts-luyde, Werk-beschouwers.
Soetje Strijckers.

Lutjes Mout, en ruym van Hop,
Doet wel malen inde Kop
Heb ick hooren mongdigh segge,
Lestent op de Haver-Bregge
By de Water-Slootse Poort.

Wzome Koen.

Soet, ghy hebt te stijff gehoort;
Wy die Brouwen ('tstaet te prijfen)
Om dat wy de Gist doen rijfen
Met gepruys uyt yder Vat :

Lof dan Hollands voedsaem Nat!

Soetje Strijckers.

Brouwers Seuntje, rijcke Prater,
Leefje Vaartje soo mit Water?

'tKoele Natjen uyt de Stroom

Koopme niet, oock *Koentje Vroom?*

Wzome Koen.

Onse Neeringh is vol sorgen,
Die bestaet in veel te borgen ;
Maer, dit isser oock weer an :
Selden dingtmer Stuyver van.

Soetje Strijckers.

Slijtmen soo de Borstel-spoelingh,
Die verhet en geeft verkoelingh?

Wzome Koen.

Voedsaem Bier dat smeert de Borst,
En verdriift de dorre Dorst.

Soetje Strijckers.

Ick sou Wey voor Bier verkiesen,
Hette moet door Wey verliefen ;

Rom.

Belacchende VVerelt.

Rommel-Vocht, en Bieft, *Koen*, hey!
Voedt en koelt oock alle-bey.

Slurpery en Lebbe-Kafen

Daar en sel gien Hooft of rasen:

Reyne Butter, wel deur-bout,

Geel, en beter als het Gout,

Kanme brouwen inde Kären:

Koen, soo keunent Boeren klaren:

Brouwt de Bouw-Luy dat eens na.

Wzome Koorn.

Voor ons waer het schandt en scha:

Yder 't sijn, dat wijst de Reden,

Buyten Wall, of binnen Steden.

Ick, en menigh, segh nu soet:

Boers gekal en woel is goet.

Hoort een Bede, met begeeren,

Voeght u by wat kan verëeren!

Mindt en meendt een aerdigh Man

Die u ciert, en leeren kan.

Soetje Strijckers.

Koen-Maat, wel! hoe kenje quincken!

Maar wat neurje vreemde Sincken!

Voorje Beck en hangt gien Slot;

Al je Re'en zijn fix en vlot.

Wzome Koorn.

Aerdigh Haertje, 'kleggh voor 't leste:

Zijt ghy voor my niet ten beste?

Komt voor Soet niet dan een Gal?

Raeckt u Wijsheyt tot een Mal?

Soetje Strijckers.

Waarom staackje niet je gielen?

Wordje swaar? ey! lichje hielen!

Hoor, ick hoor al wat getuyt:

'tKlockje linge-langt en luydt.

Melck voedt Elck.

Buypen inde vette Dulste
daer ist: Hartje / wat
lustje? Mondje / wat be-
geerje?

Water verbetert alle
schzale Eer-waerde.

Elck by 't sijn / dan blijf-
ter rust.

'T is beter de Tongh op
't Hart te houden / als 't
Hart op de Tongh te
dragen.

Eert dat Meert.

Dat sijn selben kan sluy-
ten / heeft geen Slot van
doen.

Heeft Nerds wat aert?

Poort-Wet
Stoort Smet.

Wie by Tozens woont
moet hoozen Klock-
lupen.

Daer mē niet op en past/
dat groept krom-rom
in't wilde.

'Tis een arme Mol
Die maer heeft een Hol.

Meeps is misselijck.

Wie niet handigh is
Die gact veel-tijds mis.

Droegh gehult/ dat be-
wijst gaeruwigheyt in't
Dups-Houden.

Cierlijck inde Kamer/
Bepulijck inde Keucken/
Zedigh op de Straet/
Schanigh in't spreekē
is prijs-waerdigh in't
Wou-Geslacht.

Niet soo aerdigh
Als Eer-waerdigh.

Laet licht licht blijven.

Belacchende Verelt.

Wzome Koen.
Klinckt den Bengel? Ick moet wenden;
Soete Wensch die loopt ten Ende!

Soetje Strijckers.
Pasje dus op Poortjes-Klock?
Of verlegje mijn om 'tjock?
Of ben ick te slecht van spreken?
Of ben ick maar by gebreken?
Of ben ick te Rijck of Arm?
Bott; of Boers, of Koel, of Warm?
Kijck! men prijst de meepse Danten,
Met heur Halsjes vlack mit Kantē!

Steedse Meysjes lijken soet;
Maar, 'tis deckmen hangt en voet.
Sochtens sitmen ongerēgen
As de Klock is over Negen,
Na d'Ombijten om een praat,
Nacht-hals-dooch swiert over Straat.
Sou men voor de Middagh hullen?
Neen, de Mongt die wil eerst smullen,
Al om dat geen smeer of smet
Maacken sou het Kraagje vet.
Na de Maal-tijdt laatme blijcken
Dat veel Decksel is te kijcken
Om soo meenigh Vrijsters Lijff,
Is dat mooyetijdt-verdrijff?

Wzome Koen.
Stadse Maegden zijn wel aerdigh.

Soetje Strijckers.
Segt daar by oock heel lichtvaardigh;
Iong-wijfs gaan as Juffers thans
't Wappert al nae 't Hoff bykans:
Lichte Koen soeckt lichte Vrijsters,
Sware Stooffsters, losse Rijsters,
Snibbe-snabbigh inden Beck.

Belacchende VVerelt.

Wzome Koen.

Steeck met Steedle noyt de geck.

Soetje Strijckers.

Hallif Burger, hallif Ioncker,
Koentje Kluyf, hoe valt den Doncker!

Heerffe Brouwer tijgh haas-op,

Of je krijgt de sack of schop.

Hou nou mijn gebien ten besten,

Keerje, *Koen*, na binne-Vesten :

Neem daar vanje Delfse flagh,

Doet al watje kan of mach.

Wzome Koen.

Had ick willen Steedle minnen

Ick en socht u niet van Binnen

Om te Houwen, ja by loo!

Soetje Strijckers.

'tWil mit jou al sus en soo.

Wzome Koen.

Siet ick wil my, wel beraden,

Voegen naer mijn oude paden :

Doolt hy die ten halven keert?

Soetje Strijckers.

Koen, dan benje niet vermeert.

Stapje korfel? Looper, meenjet?

Ey! belachjet? of beweenjjet?

Meugje niet wat langer staen?

Wzome Koen.

Neen, ick ben nu al in't gaen.

Soetje Strijckers.

Achtje dan gien soete Grillen?

Wzome Koen.

Wie doch sou onwilligh willen?

Soetje Strijckers.

Heyt dan yemant wil in als?

Wzome Koen.

Menigh wil het soete vals.

Soetje Strijckers.

Doetme niet ongeurigh schreeuwen.

Wz.

279

Mal-soet

Gal broedt,

Keerje van Verkeerde.

Eck siet toe wie hy by
de handt neemt.

Lievers, speelt en teelt
Met u even-Beelt.

Spaer Noeyte / sos
woelje noyt om niet.

Gaet heenen
Van weenen.

Laetse vliegen
Die bedriegen.

Wil wil Wildt.

Praet laet Baet.

Al te byp wert onbyp.

Vreesse sonder nootd
Maectt levend' dootd.

Datme eens upt spoegt
moetmen niet weer in-
sacken.

'Tis quaet hanghen dat-
ter vliegt.

Nu is Yet,
Na is Niet.

Die lest over blijft sal
het Al hebben.

Belacchende VVerelt.

Wrome Koen.
Gaept ghy wijt, het se hijnt maer geewē.

Soetje Strijckers.
Ope Mongden praten uyt.

Wrome Koen.
Ongesloten niet en sluyt.

Soetje Strijckers.
Ongebonden laatme glien.

Wrome Koen.
Ongebonden dwaelt bezyen.

Soetje Strijckers.
Vrydom is een groote Schat.

Wrome Koen.
Als men Vrydom wel om-vat.

Soetje Strijckers.
Meugen vrye Vryers vryen?

Waarom loopje van het Blyen?
Brenge thuis, eer ick verlies.

Wrome Koen.
Beter dat ick eenfaem kies.

Soet ghy suyr, en ick gae vegē,
Blijff verleydt, en ick verlegen;
Hebt ghy my te spraeck gestaen,
Ick hebt weer by u gedaen.

Soetje Strijckers.
Loop vry Leet en Liefde-Brouwer,
Schoyt *Koen* los, Geluck-om-vouwer,
Keerje Hoofst mijn Aansicht wendt;
'i Lacchen d'wijnt mit Wee ten End'!

Daer is genoegh geseyt booz den genen
die niet doof en is.

